ΕΥΡΩΠΗ

Ἀθῆναι, 4 Νοεμβρίου 1937
Ἔτος Α΄. Ἀριθμ. Φύλλου 11

2
ΔΡΑΧΜΑΙ

Περιεχόμενα:

Τοῦ κ. Τίμου Μωραΐτινη
Παραλήρημα.

□□□

Τοῦ κ. Σάββα Παπαδοπούλου
Ὀμὰρ Χαγιάμ

□□□

Τοῦ κ. Κώστα Οὐράνη
Ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴν Ἱσπανία

□□□

Τοῦ κ. Μ. Ἀνδρουλιδάκη
Μαζώχτρα
(Κριτικὴ ἠθογραφία)

□□□

Τοῦ κ. Σίμου Βλαβιανοῦ
Ἡ ζήλεια εἶναι ἀρρώστεια;

□□□

Τοῦ κ. Κόκκαλη
Ἡ προσφώνησις
(Εὐθυμογράφημα)

□□□

Τοῦ κ. Ἀγγέλου Δόξα
Προσέχτε τὴ γυναῖκα σας

□□□

Τοῦ κ. Γ. Μπουκουβάλα
Μαρία Πολυζούρη

□□□

Τοῦ κ. Μ. Κωνσταντὲν — Βεγιὲ
Μιὰ γυναῖκα στὸ δάσος

□□□

Τοῦ κ. Ν. Τερζῆ
Ἡ ὀμπρέλλα

□□□

Ἀνατολίτικες ἱστορίες

□□□

Εὐθυμογραφήματα

□□□

Χιοῦμορ ξένο καὶ ντόπιο

□□□

Σπαρταριστὰ ἀνέκδοτα

□□□

Γελοιογραφίες

□□□

(Σκίτσα τοῦ κ. Μ. ΚΕΤΣΗ)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΜΙΝΩΣ Κ. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ

Οἱ ἀσύγκριτοι πρωταγωνισταὶ τοῦ μεγαλειώδους φίλμ

ΠΥΡ ΤΟΥ ΜΠΑΡΟΝΤΣΕΛΛΙ

ΒΙΚΤΩΡ ΦΡΑΝΣΕΝ - ΕΝΤΒΙΖ ΦΕΓΙΕΡ

τὸ ὁποῖον προβάλλεται ἀπὸ σήμερον εἰς τὸ ΠΑΛΛΑΣ

Εἰς τὴν 7ην σελίδα τῆς «Εὐρώπης» παρακολουθήσατε τὸ ὑπέροχο ἀνάγνωσμά μας **ΠΥΡ**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ Ι. Τζόγκα
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 36195

ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

ΕΝΑ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Παραλήρημα

ΤΟΥ κ. Τ. ΜΩΡΑΪΤΙΝΗ

Κατὰ τὴν γνώμην μερικῶν ἰατρῶν, ποὺ παρέστησαν ὡς μάρτυρες εἰς μίαν δίκην, ὁ ἔρως εἶναι ἁπλούστατα ἕνα παραλήρημα καὶ οἱ ἐρωτευμένοι θὰ ἔπρεπε νὰ στέλλωνται εἰς τὰ ὑδροθεραπευτήρια καὶ νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν διὰ ψυχρολουσίας θεραπείαν.

— Φρονεῖτε, ἐρωτᾶ ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ὁ κατηγορούμενος πάσχει;

— Μάλιστα.

— Ἀπὸ τί;

— Ἀπὸ ἐρωτικὸν παραλήρημα. Νομίζει ὅτι ἀγαπᾶται ὑπὸ μιᾶς ὡραίας δεσποινίδος.

Δὲν εἶναι, λοιπόν, ὁ περίεργος αὐτὸς ἔρως οὔτε ὁ ἀσπασμὸς τῶν ἀγγέλων πρὸς τὰ ἄστρα, οὔτε ὁ ἀνίκατε μάχαν, ὁ ξενυκτῶν εἰς τὰ μάγουλα τῶν κοριτσιῶν. Μόνον οἱ ποιηταὶ ἐξακολουθοῦν νὰ διαφωνοῦν πρὸς τοὺς ἰατροὺς καὶ νὰ διακηρύσσουν, ὅτι τὸ ἐρωτικὸν αἴσθημα εἶναι οὐρανία φλόξ. Μία ποιήτρια αἴφνης ὑποστηρίζει, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἠμπορεῖ νὰ ἀγαπήσῃ ὄχι ἅπαξ, ἀλλὰ πολλάκις.

> «Ὅσες φορὲς ἀγάπησα
> ἤπια φαρμάκια πίκρες».

Ὁ ἀποκαλυπτικώτατος αὐτὸς στίχος μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ἡ γράψασα ἐδοκίμασεν ὄχι ἅπαξ τῶν ἐρωτικῶν συγκινήσεων.

Ἄλλος συγγραφέας λέγει διὰ τὸν ἥρωά του: «Ἡ καρδιά του ἦτο πάντοτε ἀνοικτὴ εἰς τὸν ἔρωτα».

Μιὰ καρδιὰ ποὺ εἶναι πάντοτε ἀνοικτή, ὅπως ἡ ἐξώπορτα ἑνὸς ὑπουργείου, θὰ πῇ ὅτι ἔχει ὅλην τὴν καλὴν διάθεσιν νὰ δεχθῇ καὶ νὰ φιλοξενήσῃ ὅλο τὸ διερχόμενον ἔξωθεν πλῆθος. Οἱ ἰδιοκτῆται καὶ αἱ ἰδιοκτήτριαι τοιούτων καρδιῶν χαρακτηρίζονται ἀπὸ τοὺς ποιητὰς ὡς ὑπερευαίσθητοι ἄνθρωποι, ὡς ἄτομα ἐξαιρετικά, μὲ ποιητικὴν διάλυσιν. Ἡ ἐπιστήμη ὅμως δὲν συμφωνεῖ. Τοὺς τοιούτους ἀνθρώπους τοὺς χαρακτηρίζει ὡς τρελλούς. Ἠμπορεῖτε, λέγει, νὰ ἀγαπήσετε ἀλλὰ μίαν φοράν, χωρὶς νὰ φθάσετε εἰς ὑπερβολάς. Ἔρως ὑγιής, λογικὸς καὶ πρὸ πάντων μετρημένος, ἔχων τὸ ὕφος νέου σεμνοῦ καὶ μὲ καλὰς συστάσεις, ζητοῦντος οἰκίαν, ἐν ᾗ νὰ ὑπηρετῇ καὶ νὰ σπουδάζῃ, εἶναι ὅ,τι ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἰσορροπημένον ἄνθρωπον.

Μετὰ τὸν ἔρωτα αὐτόν, ἡ καρδία ὀφείλει νὰ παύσῃ ἀσχολουμένη μὲ τὰς νεανικὰς ὑποθέσεις καὶ ἔχει καθῆκον νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ ἔργα της, εἰς τὴν κανονικὴν τουτέστι καὶ εὔρυθμον λειτουργίαν της. Πᾶσα παρεκτροπή της δὲν προδίδει πλέον ὁμαλὴν κατάστασιν. Ὁ ἀγαπῶν δίς, τρὶς ἢ τετράκις δὲν εἶναι ἁπλῶς ἕνας ἐπιπόλαιος ἤ, ὅπως θέλουν οἱ ποιηταί, ἕνας ὀνειροπόλος, εἶναι ἕνας μισότρελλος.

Ἄχ, αὐτὴ ἡ ἐπιστήμη! Μὲ πόσην ἀναλγησίαν καταστρέφει ὅλες αὐτὲς τὶς ὡραῖες πλάνες! Πῶς νὰ συγκινηθῆτε τώρα ἀπὸ τοὺς ἔρωτας τοῦ Δὸν Ζουάν, ὅταν ξέρετε ὅτι πίσω ἀπὸ ὅλα του τὰ εἰδύλλια κρύβεται μιὰ ἀγιάτρευτη ἐγκεφαλικὴ ἀρρώστεια; Καὶ πῶς νὰ σᾶς συγκινήσῃ ὁ Ρωμαῖος μὲ τὸν σφοδρόν του ἔρωτα, ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὰ ὅρια τοῦ λογικοῦ, ὅταν γνωρίζετε ὅτι πρόκειται περὶ ἥρωος, ὁ ὁποῖος θὰ ἠμποροῦσε, μὲ τὴν συγκατάθεσιν πάντοτε τοῦ Σαίξπηρ, νὰ εἰσέλθῃ εἰς μίαν νευρολογικὴν κλινικὴν καὶ νὰ θεραπευθῇ;

Δὲν ξέρω ποίας καὶ πόσας εὐεργεσίας προσέφερεν ἡ ἐπιστήμη εἰς τὴν ἀνθρωπότητα. Ἡ μανία ὅμως, ὑπὸ τῆς ὁποίας κατέχεται νὰ μᾶς διαλύῃ τὰ ὁράματα καὶ νὰ μᾶς ἀφυπνίζῃ, δὲν εἶναι ἀσφαλῶς ὑπὲρ αὐτῆς.

Ὁρίστε ἕνα εἰδύλλιον ποὺ πηγαίνει πρὸς τὴν πεζοτέραν λύσιν.

— Ἑλένη, δὲν σ' ἀγαπῶ πιά.

— Γιατί, Ἀλέκο μου; Τί σοὔκανα;

— Ἔγινα καλά. Μοῦ πέρασε....

— Τί σοῦ πέρασε;

— Τὸ ἐρωτικὸν παραλήρημα.

— Ὥστε δὲν μ' ἀγαποῦσες;

— Σ' ἀγαποῦσα ὅταν ἤμουν ἄρρωστος. Εὐτυχῶς ὁ γιατρὸς μοὔδωσε κάτι σκονάκια καὶ ἡσύχασα. Ἔκανα καὶ μερικὰ ψυχρὰ λουτρά.

— Ἐσὺ ἤθελες ν' αὐτοκτονήσῃς γιὰ μένα.

— Ἦτο τὸ ὀξὺ στάδιον τότε τῆς ἀρρώστειας. Ἐρωτικὸν παραλήρημα μετὰ ἐπιπλοκῶν.

— Καὶ θὰ φύγῃς χωρὶς νὰ μὲ φιλήσῃς;

— Δὲν μπορῶ, κάνω δίαιτα...

— Οὔτε ἕνα φιλί;

— Ἀδύνατον. Εὑρίσκομαι εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀναρρώσεως. Ὑπάρχει φόβος νὰ ξανακυλήσω.

Καὶ ὁ ἰαθεὶς ἄνθρωπος ἐξέρχεται δροσερὸς καὶ ροδοκόκκινος εἰς τὸν δρόμον, διὰ νὰ ποσβληθῇ μετ' ὀλίγον ὑπὸ νέου παραληρήματος.

Τ. ΜΩΡΑΪΤΙΝΗΣ

ΕΜΜΕΤΡΟ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΗΜΑ

Φθινόπωρο

Πέφτουνε, πέφτουνε βροχή,
πέφτουν αὐτὴ τὴν ἐποχὴ
ἀπὸ τῶν δένδρων τὶς κορφὲς κι' ἀφ' τὰ κλαδιὰ τὰ φύλλα:
Πέφτουνε, πέφτουνε σωρός,
ὁ χειμωνιάτικος καιρὸς
μὲ τ' ἄπονό του φύσημα, κάνει τὰ δένδρα ...ξύλα !

Κι' οἱ ποιητὲς πὤχουν κουτὲς
τὶς σκέψεις, (σ' ὅλους τὶς γνωστὲς)
ἀρχίζουνε τὰ κλάμματα, καὶ χύνουν μαῦρο δάκρυ
Γράφουνε στίχους γιὰ γαμούς,
γι' αὐτοκτονίες, σκοτωμοὺς
γιὰ....φύλλο δένδρου πὤπεσε, σὲ δρόμου κάποια ἄκρη !

(τρεχάτε φέρτε τους...μαμή),
Λένε πὼς ἦλθε ἡ στιγμή,
σὰν τὶς λεχῶνες σκούζουνε, τοὺς ἔζωσαν οἱ πόνοι:
Κλαῖνε, πὼς σβύνει μιὰ ζωὴ
κι' ἀκοῦνε, λένε, μιὰ βοή....
...ἀπ' ἕνα φύλλο πὤπεσε....σὰν νάσκασε κανόνι !..

Βρὲ ποιητές ! Βρὲ Χριστιανοί !
Σὲ φύλλο κάνετε θανὴ
πὤπεσε καὶ ποὺ γρήγορα πάλι θὰ ξαναν θίσῃ ;
Μὰ τότε, πρέπει στὰ σωστά,
«μὰ τ' ἀγιοκέρια» τὰ γνωστά,
καθένας γιὰ τὶς φρένες σας, γιὰ χρόνια νὰ πενθίσῃ !.

Κλαῖτε, γιὰ φύλλου πεσωμό,
σὰν κάποιου ἀνθρώπου τὸ χαμό,
σὰν κάτι τὸ ἀνεπανόρθωτο, σὰν τέλειωμα τῆς Φύσης !
ἀντὶ νὰ κάνετε γιορτὴ
ποὺ στὴ ζωὴ στέκει...ὀρθὴ
ἡ τρομερή σας κεφαλή, ποὺ εἶνε νὰ τὴ....φτύσης

Δὲν λέω νάχετε χορό,
μ' ἄσετε κάτου τὸ κα ιρό
....ἀφῆστε τον στὰ κέφια του νὰ κάνῃ τὴ δουλειά του.
Καὶ γράφτε κάτι ζωντανὸ
γιὰ τὴ ζωή, τὸν οὐρανό,
τὸν ἥλιο καὶ γιατ' ἄνθρωπου τὰ τόσα φκιάσματά του !...

Κι' ἂν θέτε πάλι λυπηρὸ
τραγοῦδι πόνου, θλιβερό,
νὰ γράψετε κι' ὁ στίχος σας τὸ κλάμμα νὰ σκορπάῃ·
Γράφτε μας κάτι νὰ μιλῇ
γιὰ κάποια.....Νίνα ἀφελῆ
...ποὺ σὰν τὸ φύλλο ἔπεσε...στὸ βοῦρκο καί...κυλάει !.....

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΟΥΝΑΣ

ΑΠΟ ΤΑ "ΚΥΡΙΑ ΜΟΥ,,

ΔΕΣΜΟΣ

ΤΟΥ Κ. ΝΙΚΟΥ ΛΥΜΠΕΡΗ

Χλωμὴ κυρία, πανέμορφη καὶ τέλεια,
ποὺ κάθε ἀπόβραδο σᾶς βλέπω νὰ περνᾶτε
ἀργά, λουσμένη μὲς στὴν πολυτέλεια,
καὶ τὴν ψυχή μου ἡδονικὰ νὰ τὴν μεθᾶτε
μὲ τὸ βαρύ, μεθυστικώτατό σας ἄρωμα.

Ἡ σκέψη μου μαζί σας, πλέον. ἀφέθηκε,
καθὼς τὴν σύρατε στοὺς πλάνους παραδεισους
μιᾶς ἁμαρτίας πάλλευκης, καὶ δέθηκε
σφικτὰ μὲ σᾶς, κι' ἀργοκυλάει μὲς στὰς ἀβύσσους
τοῦ χαλασμοῦ, μ' ἕνα κτηνῶδες ἀποκάρωμα..

ΝΙΚΟΣ ΛΥΜΠΕΡΗΣ

— Τὸν βλέπεις τὸν Κώστα, πόσο ὑπερήφανα περπατεῖ ;
— Λάθος κάνετε... τοῦ ἔχουν σπάσει οἱ τιράντες !

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Ἐπαρχιωτοποῦλα

ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ ΠΑΛΗΟΥ

Ἐπάνω στὴ νουβέλλα ποὺ γράφει ὁ φίλος διευθυντὴς τῆς «Εὐρώπης» : τὸ «Ἄγνωστο Κορίτσι»—ποὺ μπορεῖ ὅσοι δὲν τὴ διαβάσανε ἢ ὅσοι θὰ ἀγοράσετε σήμερα τὴν «Εὐρώπη» νὰ τὴν παρακολουθήσετε καὶ ἀπὸ σήμερα, γιατὶ προτάσσεται πλήρης περίληψις τῶν πρώτων συνεχειῶν—ἔρχουνται πολλὰ γράμματα.

Μερικοὶ ἀναγνῶσται, παραξενεύονται, πῶς ἀπὸ μιὰ ἐπιστολή, ποὺ μποροῦσε νὰ μὴν κάμῃ ἐντύπωσι στὸν ἥρωα τῆς νουβέλλας αὐτῆς, ἀφοῦ λαβαίνει κάθε μέρα ἑκατὸ γράμματα, προσώπων ποὺ δὲν γνωρίζει, κινήθηκε τόσο τὸ ἐνδιαφέρον του, ὥστε ν' ἀγαπήσῃ ἕνα κορίτσι, ποὺ ζῇ τόσο μακρυὰ—στὴ Ρόδο—καὶ ποὺ ἴσως ἴσως νὰ ἦταν ἄσχημο ἢ δύστροπο ἢ νάχῃ χίλια δυὸ ἐλαττώματα ἢ νὰ ἦταν φτωχὴ ἢ τέλος νὰ μὴν ἦταν ὁ τύπος του...

Στοὺς ἀναγνῶστες αὐτούς, θὰ χρειάζεται μιὰ καὶ μόνη ἀπάντησι : ὅτι τὸν ἥρωα τῆς νουβέλλας, τὸν φαντάστηκε ὁ συγγραφεύς, σὰν κάτι ἀνώτερο, σὰν κάτι ποὺ δύσκολα—δυστυχῶς—συναντοῦμε στὸν κόσμο αὐτὸ καὶ ποὺ καμμιὰ ἐντύπωσι δὲν τοῦ ἔκαναν ὅλες αὐτὲς οἱ λεπτομέρειες, ἀφοῦ αὐτὸς τὴν Ρέα του (τὴν ἡρωΐδα) τὴν ἔπλασε στὸ μυαλό του, σὰν κάτι τὸ ξεχωριστὸ κ' ἦταν βέβαιος πὼς ἔτσι ἦταν καὶ ἦταν ἔτσι, ὅπως μπορῶ νὰ ξέρω. Μὰ κι' ἂν εἶχε ἐλαττώματα, ὅλ' αὐτὰ ἡ ἀγάπη τἄσβυσε, γιατὶ ἡ ἀγάπη κρατάει στὰ χέρια της ἕνα σφουγγάρι καὶ σβύνει τὸ κάθε ἐλάττωμα καὶ τὴν ἀσχήμια ἀκόμη.

Μὰ οἱ ἀναγνώστριες τῆς «Εὐρώπης» ὅλες, εἶν' ἐνθουσιασμένες μὲ τὸν ἥρωα καὶ τὴν ἡρωΐδα τῆς νουβέλλας. Αἰσθανόμενες διαφορετικά—ἡ γυναῖκα καὶ ἡ χειρότερη, ἔχει αἰσθήματα μεγαλύτερα ἀπὸ τὸν καλύτερο ἄντρα, στὸ κεφάλαιο αὐτὸ—τὸ βλέπουν φυσικό, φυσικώτατο τὸ ἔργο καὶ χειροκροτοῦν τὸν Ἀθηναῖο ἥρωα, ποὺ μὲ τοὺς χίλιους πειρασμοὺς ποὺ τὸν περικύκλωναν, δόθηκε ὁλόκληρος σ' ἕνα ἄγνωστο κορίτσι. Ἔτσι, νοιώθουν τὸν ἔρωτα οἱ γυναῖκες.

Ἀλλὰ μιὰ ἐπιστολή, ἀγαπημένης φίλης τῆς «Εὐρώπης» ἀπὸ τὰ περίχωρα τῶν Ἀθηνῶν, δίδει μιὰ πλατύτερη ἄποψι στὸ ζήτημα. Χειροκροτεῖ ὄχι πιὰ τὸ ἔργο, ἀλλὰ τὸν συγγραφέα του, ποὺ σκέφθηκε καὶ τὴν «ἐπαρχιωτοπούλα» αὐτὸ τὸν ἄγνωστο στρατιώτη τῆς γυναικείας στρατιᾶς, τὴν «ἐπαρχιωτοπούλα» μὲ τ' ἁγνὰ αἰσθήματα, ποὺ ζῇ στὴ μοναξιά της, στὴν ἐγκατάληψί της, στὸ στενὸ περιβάλλον της καὶ δυστυχία της, ἂν τύχῃ νἆναι καὶ λίγο μορφωμένη. Τὴν κοροϊδεύουν κ' οἱ δικοί της ἀκόμη. Ὅπως μιὰ ἄλλη νέα ἀπὸ μιὰ ἐπαρχιακὴ πόλι, ποὺ θεωρεῖται καὶ προοδευμένη, ἔγραψε προχθὲς—καὶ πόσο τὴ λυπηθήκαμε τὴν καϋμένη.

Ἡ «Ἐπαρχιωτοπούλα» λοιπόν, τὸ κορίτσι ποὺ ζῇ μακρυὰ ἀπὸ τὴν κόλασι τῆς Ἀθήνας, ηὗρε τὸν ὑμνητή της μὲς στὸ «Ἄγνωστο Κορίτσι» καὶ πολὺ ὀρθὰ τὸ ἐξήγησε ἡ δεσποινὶς ἀπὸ τὰ περίχωρα τῶν Ἀθηνῶν. Καὶ ὁ συγγραφεὺς τῆς νουβέλλας, εἶναι πολὺ εὐχαριστημένος, γιὰ τὴν ψυχολογικὴ ἐξήγησι, ποὔδωσε ἡ ἀναγνώστριά μας. Γιατὶ τὴν «Ἐπαρχιωτοπούλα» πρέπει νὰ τὴν θυμόσαστε κάποτε - κάποτε. Ζῇ τόσο μακρυὰ ἀπὸ τὸ κέντρο. Μὰ αἰσθάνεται περισσότερο κ' εἶναι τὸ λουλοῦδι ποὺ γέρνει ἀπὸ τὸ βορηὰ τῆς ἀδιαφορίας ἢ τῆς εἰρωνίας, ἀνθρώπων ποὺ ζοῦν μακρυὰ ἀπὸ κάθε κίνησι πνευματική.

Ἀλλὰ τὸ «Ἄγνωστο Κορίτσι» μᾶς ἐπιφυλάσσει καὶ ἄλλες ἐκπλήξεις. Κι' ὅσοι τὸ παρακολουθοῦν—κι' αὐτοὶ ποὺ ἀπὸ σήμερα θὰ τὸ παρακολουθήσουν, γιατὶ εἴπαμε ἡ προτασσομένη πλήρης περίληψις τῶν προηγουμένων τὸ ἐπιτρέπη—θὰ μάθουν ὅτι καὶ στὴν Ἀθήνα ὅπως καὶ στὴν μακρυνὴ ἐπαρχία ὑπάρχουν ἀνώτεροι χαρακτῆρες.

Ο ΠΑΛΗΟΣ

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ λοχίας στὸν νεοσύλλεκτο φαντάρο : — Σὲ λίγο θὰ ἐπιθεωρήσῃ τὸ λόχο ὁ κ. λοχαγὸς καὶ θὰ σ' ἐρωτήσῃ :

--Πόσων χρονῶν εἶσαι ; Θὰ τοῦ πῇς 20 χρονῶν.

--Πόσο καιρὸ εἶσαι στρατιώτης ; Θὰ τοῦ πῇς 2 μηνῶν.

—Τί σ' ἀρέσῃ καλλίτερα ; Τὰ φασόλια ἢ ἡ φακή ; Θὰ τοῦ πῇς καὶ τὸ ἕνα καὶ τὸ ἄλλο.

Σὲ λίγο ἔρχεται ὁ λοχαγὸς καὶ ρωτᾶ αὐστηρὰ τὸν τρομαγμένο στρατιώτη :

—Πόσο καιρὸ εἶσαι φαντάρος ;

Στρατιώτης : 20 χρονῶν κ. λοχαγέ.

Ὁ κ. λοχαγός (θυμωμένα): Πόσων χρονῶν εἶσαι ;

Ὁ στρατιώτης : 2 μηνῶν κ. λοχαγέ.

Ὁ κ. λοχαγός (ἀγριεμένος) : Γιατὶ κοροϊδεύεις στρατιώτη ; Μὲ περνᾶς γιὰ τρελλὸ ἢ κουτό ;

Ὁ στρατιώτης : Καὶ τὸ ἕνα καὶ τὸ ἄλλο κ. λοχαγέ.

(Ἀνέκδοτο ἐποχῆς Φρειδερίκου τοῦ μεγάλου)

ΕΚΔΟΤΗΣ :
Ἑταιρεία ἡ «Εὐρώπη»
Γραφεῖα : Κολωνοῦ 67 α
Τυπογραφεῖα : Ρ. Παλαμήδη 4
Τηλέφωνον 30-297
Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

ΕΥΡΩΠΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ :
Ἐσωτερικοῦ .... Δρ. 200
Διὰ Τραπέζας, Δήμους, Κοινότητας καὶ Ὀργανισμοὺς » 1.000
Ἐξωτερικοῦ .... £ 1
Ἐμπορικαὶ ἀγγελίαι ὁ στίχος .... Δρ. 5

Η «ΕΥΡΩΠΗ» ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ

Ο ΟΜΑΡ ΧΑΓΙΑΜ

Ο ΠΑΡΑΞΕΝΟΣ ΕΡΗΜΙΤΗΣ ΤΟΥ ΜΑΚΡΥΝΟΥ ΧΟΡΑΣΑΝ

ΤΟ ΠΕΡΣΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

2ον (Τελευταῖον)

Η ΖΩΗ τοῦ Ὀμὰρ Χαγιὰμ ἦταν μιὰ ζωὴ παράξενη, διανθισμένη ἀπὸ περίεργα ἐπεισόδια. Μὰ ὅσο τὸν παίρνανε τὰ χρόνια, γινότανε καὶ πιὸ παράξενος. Ἄρχισε νὰ αἰσθάνεται μὲ τὸν καιρὸ ἕνα δέος στὸ περιβάλλον του τόσο ζωηρό, ποὺ ἀποσύρθηκε στὸ ἐρημικό του σπίτι, κλείνοντας γιὰ πάντα τὴν πόρτα του, ἀκόμα καὶ στὰ πρόσωπα τῶν πιὸ ἀγαπημένων του ὑπάρξεων.

Μαζὶ μὲ τὸν ἄνθρωπο, ποὺ κρύβεται, χάνεται τώρα κι' ὁ ποιητής. Καὶ νὰ πῶς: Ὁ Χαγιὰμ δὲν τἄγραφε τὰ τραγούδια του. Τ' ἀπάγγελνε στοὺς κύκλους τῶν λιγοστῶν φίλων καὶ θαυμαστῶν του, ποὺ τ' ἀποθησαύριζαν. Τώρα, ὕστερα ἀπὸ τὴν τραγικὴ μόνωσι τῆς ἀνθρώπινης φυγῆς, ἔμεινε ὁ μόνος θλιμμένος ἀκροατὴς τῶν τραγουδιῶν του. Ποιὸς θὰ φρόντιζε νὰ περισυλλέξῃ τὰ πολύτιμα ἀριστοτεχνήματα τῆς ὥριμης καὶ βαθειὰ φιλοσοφημένης καὶ πειθαρχημένος στὸ νόημα τῆς ἀνώτερης τέχνης διανοίας του;

Ὕστερα ἀπὸ τὴ μεταβολὴ τοῦ παλαικοῦ ἀρχοντόσπιτου τοῦ Χαγιὰμ σὲ νησὶ Ροβινσωνικῆς αὐτοεξορίας, μονάχα ἕνα στίχο του θέλησε ν' ἀπαθανατίσῃ ὁ ποιητής, ἕνα στίχο, ποὺ ἀποτελεῖ τὸ μέτρο τῆς συναισθηματικῆς του τραγωδίας :

> Ἂν θέλῃς ζῆσε, μὰ μὴ φαίνεσαι
> κι' ἂν θέλῃς πέθανε γιὰ νὰ γλυτώσῃς..

Μ' ἂς ξαναγυρίσουμε σὲ μιὰ συνοπτικὴ ἐπισκόπησι τοῦ ἔργου ποὺ ἄφησε ὁ ποιητὴς τῶν «Ρουμπαγιάτ».

Ὁ Χαγιάμ, μ' ὅλη τὴν ἀνθρωποφοβία τῶν γηρατειῶν του, ἀγάπησε μὲ εἰλικρίνεια τὸν ἄνθρωπο. Τὸ τραγοῦδι του δὲν εἶνε βέβαια ἠθικὴ συνταγὴ δεοντολογίας, σὰν τὶς ἐπιταγὲς τῆς Ἀραβικῆς μούσας. Ὁ Χαγιὰμ ἕνα μονάχα θέλει νὰ αἰσθητοποιήσῃ καὶ τὸ κατορθώνει ὁλοκληρωτικά: Ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶνε μιὰ λιγόχρονη ὕπαρξη ποὺ τρεμοσβύνει ἀνάμεσα σὲ δυὸ μεγάλες ἀνυπαρξίες: Προτοῦ γεννηθῇ—μετὰ θάνατο.

Καλεῖ ὁ θλιμμένος ἐρημίτης τὸν ἄνθρωπο, ποὺ δὲν ξέρει ἀπὸ ποῦ ἦρθε καὶ γιὰ ποῦ προορίζεται, νὰ ζητήσουν τὴ λήθη στὸ φωτεινὸ ρουμπίνι τοῦ κρασιοῦ :

> Τὸν κόσμο του τὸν πρωϊνὸ σκορπᾷ
> στὰ οὐράνια ὁ ἥλιος
> κ' ἡ μέρα γιόμισε θαρρεῖς μὲ φῶς
> τὰ δυὸ ποτήρια.
> Χαράζει ἡ αὐγή. Πίνε κρασί, σὲ λίγο
> ὁ μουεζίνης
> τῶν «κοιμισμένων» θὰ σκορπᾷ τριγύρω μοιρολόγια...

Ἡ ἀγάπη αὐτὴ στὸν ἄνθρωπο στοίχισε τὴν ὁμαδικὴ ἔχθρα στὸν ποιητὴ τῆς ἀλήθειας. Ἐχθροί του θανάσιμοι ἦσαν ἰδιαίτερα οἱ ἱεροδιδάσκαλοι, ποὺ τὸ τραγοῦδι του ἀφαιροῦσε κάθε βάση ἠθικὴ ἀπὸ τὴν πνευματική τους φαυλοκρατία. Τὸν συκοφαντοῦσαν συστηματικὰ στὸ λαό. Μάζευαν τὰ τετράστιχα, ὅπου ὁ ποιητὴς ὡμιλοῦσε χλευαστικὰ γιὰ τὴ Μωαμεθανικὴ θρησκεία καὶ σχημάτιζανε κάθε τόσο δικογραφίες γιὰ νὰ ἐξοντώσουν τὸ μεγάλον ἀστρονόμο καὶ ξακουσμένο ποιητή. Οἱ δικογραφίες αὐτές, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν πικρία, ποὺ ἐπιφύλαξαν στὸ Χαγιάμ, σήμερα ἀποτελοῦν μιὰ ἀπὸ τὶς σοβαρώτερες καὶ αὐθεντικώτερες πηγὲς τοῦ ἔργου του.

Στοὺς ἱεροδιδασκάλους αὐτοὺς ἀναφέρεται κι' ἕνα ἀπὸ τὰ περίφημα «Ρουμπαγιάτ» τοῦ Χαγιάμ. Ὁ ποιητὴς μιλεῖ γιὰ τὸν ἀστερισμὸ τοῦ «Βοὸς» κι' ἀναφέρεται στὴ Μωαμεθανικὴ πρόληψη, ὅτι ἡ Γῆ γυρνάει ἀπάνω στὰ κέρατα ἑνὸς σατανικοῦ βοδιοῦ, γιὰ νὰ καταλήξῃ ὅτι ἀνάμεσα στὰ βόδια αὐτὰ ζοῦν κι' ἕνα σωρὸ γαϊδούρια!

> Ξέρεις τὸ βόδι ποὺ ἔγινε στοὺς οὐ-
> ρανοὺς ἀστέρια
> καὶ τἄλλο βόδι ποὺ κρατάει τὴ Γῆ
> στὰ κέρατά του.
> Ἀνάμεσα στὰ βόδια αὐτὰ μπορεῖς νὰ
> ἰδῇς, ἂν θέλῃς,
> μὲ τ' ἀσκημένο μάτι σου κοπάδι ἀπὸ
> γαϊδούρια....

Τὴν ἔκταση τοῦ Χαγιαμικοῦ ἔργου τὴν ἀγνοοῦμε. Τὴ μαντεύουμε συμπερασματικὰ μονάχα ἀπὸ τὶς χιλιάδες τῶν τετραστίχων, ποὺ τοῦ ἀποδίδονται καὶ ποὺ χρειάζονται αὐστηρότατη κριτικὴ γιὰ τὴν ἐξακρίβωση τῆς γνησιότητός των.

Ἡ Cadell, ποὺ ἀφιέρωσε ὁλόκληρη τὴ ζωή της στὴν ἔρευνα αὐτὴ τοῦ ξεκαθαρίσματος τῶν γνησίων «Ρουμπαγιάτ», βρῆκε αὐθεντικὰ μονάχα 1200 τετράστιχα. Ἡ ἴδια, δικαιολογῶντας τὸ ξεδιάλεγμα, παρατηρεῖ σ' ἕνα εἰσαγωγικὸ σημείωμά της, ὅτι τὸ γνήσιο «Ρουμπαγιάτ» διαφέρει ἀπὸ τὸ ψεύτικο τόσο, ὅσο καὶ τὸ κουδούνισμα ἑνὸς γνησίου νομίσματος, ἀπὸ τὸ ἀντίστοιχο τοῦ ψεύτικου.

Κι' ἐρχόμαστε τώρα στὴν ἀποκάλυψη τοῦ Χαγιαμικοῦ τραγουδιοῦ, τὴν ὁλότελα συμπτωματική.

Στὰ τέλη τοῦ περασμένου αἰῶνα, ὁ Ε. Β. Couell, καθηγητὴς τῆς Ἀραβικῆς φιλολογίας στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Καίμπριτζ, βρῆκε στὴν περίφημη Βοδλεϊανὴ Βιβλιοθήκη τῆς Ὀξφόρδης ἕνα χειρόγραφο πολύτιμο τῶν «Ρουμπαγιάτ», μ' ἀριθμὸ καταγραφῆς 525.

Τὸ χειρόγραφο αὐτό, ποὺ διέσωσε τὰ «Ρουμπαγιάτ» τὰ μικροσκοπικὰ αὐτὰ διαμάντια τοῦ Περσικοῦ λογοτεχνικοῦ θησαυροῦ, στὸ ΙΕ' αἰῶνα. Τὸ εὐτύχημα εἶνε, ὅτι ὁ σοφὸς καθηγητὴς δὲν ἐφησύχασε στὴν εὐτυχῆ ἀποκάλυψη τοῦ χειρογράφου. Παραλλήλως ἔνοιωσε καὶ τὴν ἀνάγκη νὰ μυήσῃ ὁλόκληρο τὸν πνευματικὸ κόσμο στὰ μάγια τῶν στοχασμῶν τοῦ Ὀμὰρ Χαγιάμ. Καὶ γιὰ τὴν πραγματοποίηση αὐτοῦ τοῦ καλλιτεχνικοῦ ὀνείρου ὁ σοφὸς Ἀνατολιστὴς δὲν ἄργησε νὰ βρῇ τὸν κατάλληλο ἄνθρωπο, τὸν Περσομαθῆ Ἄγγλο ποιητὴ Φὶτς Τζέραλδ, ποὺ, ἐνθουσιασμένος ἀπ' τὴν πρωτοτυπία καὶ τὴ δύναμη τῶν Χαγιαμικῶν τραγουδιῶν, μετέφρασε ἀμέσως 150 ἀπὸ τὰ ἐπιγραμματικώτερα «ρουμπαγιάτ» μὲ τὸν παράξενο τίτλο: «Ἡ Ὡραία Ἄπιστη».

Ἡ μετάφραση τοῦ Τζέραλδ, ποὺ ὕψωσε δικαιωματικὰ σὲ παγκόσμια τὴ μορφὴ τοῦ μεγάλου Πέρση ποιητῆ, εἶνε φιλοτεχνημένη μὲ τόση δεξιοτεχνία, ποὺ ἕνας καλὸς χειριστὴς τῆς Περσικῆς καὶ τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσας θὰ δυσκολευόταν νὰ ξεχωρίσῃ τὸ πρωταρχικὸ κείμενο ἀπ' τὴ μετάφραση.

Βέβαια οἱ παρανοήσεις καὶ ἴσως καὶ κάποιες ποιητικὲς πλαστογραφίες στίχων δὲν λείπουν ἀπ' τὴ μεταφραστικὴ αὐτὴ ἐργασία. Δὲν εἶνε, μάλιστα, σπάνιες καὶ οἱ ἀλλοιώσεις τῶν εἰκόνων τοῦ ποιητῆ, ποὺ τοῦ ἀποδίδονται καὶ πράγματα, ποὺ ποτὲ του δὲν πίστεψε. Γίνεται, νὰ ποῦμε, στὴ μετάφραση τοῦ Τζέραλδ λόγος γιὰ «Ἐκεῖνον»—τὸ Θεὸ—ποὺ ὁ Χαγιὰμ τὸν ἀγνοεῖ.

Λίγα χρόνια ἀργότερα, στὰ 1898, ὁ Ε. Ἄλλεν σὲ μιὰ δική του μετάφραση, συνοδευμένη κι' ἀπὸ φωτοτυπία τοῦ γνωστοῦ χειρογράφου, ἀποκάλυψε τὶς πλαστογραφίες αὐτὲς τοῦ Ἄγγλου μεταφραστῆ — αὐτὸς ἦταν ἄλλως τε κι' ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῆς ἔκδοσης αὐτῆς.

Μ' ὅλες αὐτὲς τὶς ἀδυναμίες, ὁ Τζέραλδ μένει ὁ πρῶτος καὶ τελευταῖος καὶ μόνος ἄξιος μεταφραστὴς τοῦ Χαγιάμ. Ὅλοι οἱ ἄλλοι βολοδέρνουν στὴ χρυσὴ μετριότητα, μὲ τὶς μεταφραστικές τους ἀπόπειρες.

Ἀναμένουμε ὡστόσο πάντα ἕνα ἀρτιώτερο μνημεῖο τοῦ Χαγιαμικοῦ ἔργου, ἀπ' ὅπου θὰ βγῇ ὁλοκληρωμένη ἡ μορφὴ τοῦ παράξενου ἐρημίτη τοῦ Χορασάν.

Κάτοικοι τοῦ μακρυνοῦ Χορασάν, τῆς πατρίδος τοῦ Ὀμὰρ Χαγιάμ

Στὴν κοσμοθεωρία τοῦ ποιητῆ θὰ σταματήσουμε γιὰ νὰ μιλήσουμε διεξοδικώτερα. Ἡ φιλοσοφία τοῦ καιροῦ καὶ τόπου τοῦ Χαγιὰμ ἦταν σχολαστικὴ μέσα στὰ στενὰ θεολογικά της πλαίσια. Κ' οἱ μόνες κατακτήσεις τῆς ἐλεύθερης φιλοσοφίας ἦσαν τὰ τραγούδια κάποιων ποιητῶν καὶ τὰ ἀληθινὰ βαθυστόχαστα βιβλία μερικῶν φιλοσοφούντων ἀστρονόμων, ἢ ἀστρονομούντων φιλοσόφων.

Ὁ Χαγιὰμ ὑπάγεται καὶ στὴ διπλῆ αὐτὴν κατηγορία. Ὁ ποιητής μας εἶνε ματεριαλιστὴς στὴν κοσμοθεωρία του. Παρομοιάζει τὴ φύση μ' ἕνα πέπλο, πίσω ἀπὸ τὸ ὁποῖον βλέπει μονάχα τὴν ὕλη. Πρῶτος αὐτὸς ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἀνατολῖτες φιλοσόφους τραγούδησε τὴν ὕλη, ποὺ οἱ ἄλλοι τὴν ἔβλεπαν σὰν ἕνα μεγάλο ἀδιάφορο, τὸ ὁποῖο κινοῦνε καὶ διαμορφώνουνε ξένες δυνάμεις τοποθετημένες, δὲν ξέρει κι' αὐτὸς ποῦ, πάντως ἔξω ἀπὸ τὸν ὁρατὸ κόσμο.

Ὅταν πρωτοδιάβασα τὸ περίφημο ὑλιστικὸ βιβλίο τοῦ Μολεσὸ «Ἡ ἐξέλιξη τῆς ζωῆς», νόμιζα πὼς διάβαζα φιλοσοφικοὺς ἀφορισμοὺς κι' ἀπόψεις, μ' ἐπιμέλεια κι' ὀξυδέρκεια σταχυολογημένες ἀπὸ τὰ τραγούδια τοῦ ποιητῆ.

Πίσω ἀπὸ τὸν πέπλο τῆς φύσης ὁ Χαγιὰμ δὲν τοποθετεῖ τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὴν ὕλη. Ἂν τοποθετοῦσε ὄνειρα, θὰ τὸν ρωτούσαμε : Ποιὸς τὰ βλέπει τὰ ὄνειρα αὐτά; Ἂν μάντευε σκιές, θὰ τὸν ρωτούσαμε: Ποιὸς τὶς ρίχνει τὶς σκιὲς αὐτές; Ἂν πάλι ὑπώπτευε τὸ ψέμα πίσω ἀπὸ τὸν πέπλο τῆς ὕλης, θὰ τοῦ ἀπευθύναμε τὸ ἐρώτημα: Καὶ τότε σὰν τί πρᾶμα εἶνε ἡ ἀλήθεια; Συνεπὴς στὸ νιχιλισμό του, δὲν μποροῦσε νὰ κάνῃ ἀλλοιῶς.

Ὁ Ρενὰν ἔγραψε κάποτε σὲ μιὰ κριτική του γιὰ τὸ Χαγιάμ, σὲ μιὰ ἄδικη πραγματικὰ κριτική, πὼς τὸ μαῦρο νιχιλισμὸ τοῦ Πέρση ποιητῆ δὲν τὸν ἔφτασε κανένας ἀπὸ κείνους ποὺ ἔγραψαν τραγούδια ὥς τὰ σήμερα.

Ὁ Χαγιὰμ, ἀσχολήθηκε πολὺ μὲ τὴν Ἑλληνικὴ φιλοσοφία. Τὰ «πάντα ρεῖ καὶ οὐδὲν μένει» τοῦ Ἡρακλείτου ἀποτελεῖ τὴ βασικὴ θέση τῶν τραγουδιῶν του. Ἦταν ἀδύνατο ν' ἀντισταθῇ στὴν ἐπίδραση τῆς Ἑλληνικῆς φιλοσοφία. Βαθειὲς ἐπιδράσεις ἔχει ἀπὸ τὸν Ἐπίκουρο. Ζῇ γιὰ τὴν ἱκανοποίηση τῆς στιγμῆς, χωρὶς ἀνάμνηση γιὰ τὸ παρελθόν, χωρὶς προοπτικὴ γιὰ τὸ μέλλον.

Βασικὸ σκοπὸ στὴ ζωή του βάζει τὴν καλοπέραση :

> Ὅσο κι' ἂν ἐξαλίσθη-
> (κα, γιόμισ' ἕνα πο-
> (τῆρι,
> ποὺ δίνει μιὰ κρυφὴ
> (ζωὴ στὴ σκοτεινὴ
> (ὕπαρξή μας..

Ὑπάρχει κι' ἕνα σκωπτικὸ δίστιχο γιὰ τὴν προσήλωση τοῦ Χαγιὰμ στὴν Ἑλληνικὴ φιλοσοφία :

> Ἄφησε τὴν Ἑλλη-
> νικὴ φιλοσοφία
> γιὰ τοῦ Μωάμεθ
> τὴ θρησκεία.....

Ἐκεῖνο ποὺ δὲν χωροῦσε τὸ θετικὸ μυαλὸ καὶ δὲν συγχωροῦσε ἡ τελεολογικὴ κοσμοθεωρία του, ἦταν ἡ θεωρία τῆς Πυθαγορικῆς μετενσάρκωσης, ποὺ τὴν σατύρισε χαριτωμένα κάποτε. Ἐπισκευάζανε στὸ Νισαμποὺρ ἕνα ἱστορικὸ ἱεροδιδασκαλεῖο. Ὁλόκληρα κοπάδια ἀπὸ γαϊδούρια κουβαλοῦσανε τοῦβλα γιὰ τὴν ἐπισκευὴ τῶν μισογκρεμισμένων τοίχων. Σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ ποιητὴς τρέχει, σκύβει στ' αὐτὶ ἑνὸς μισογέρικου γαϊδουριοῦ καὶ τοῦ ψιθυρίζει τὸν παράξενο αὐτὸ στίχο, σὰν νὰ ἦταν ἄνθρωπος ἀληθινὰ μετενσαρκωμένος:

> Ἐσύ, ποὺ πῆγες ἄνθρωπος καὶ γύ-
> ρισες γαϊδούρι
> κι' ἑνώθηκαν τὰ νύχια σου τὰ πέντε
> κι' ἔχεις ἕνα,
> τὰ γένεια σου στὰ πόδια σου πίσω
> φυτρώνουν τώρα
> καὶ γίνονται κοντὴ οὐρά, ποὺ κυ-
> νηγᾶ τὶς μυῖγες.

Διαπιστώνει τὸ ἄγνωστο χωρὶς θλίψη κι' ἀπελπισία κι' εἶνε, ἀντίθετα, πλημμυρισμένος ἀπὸ χαρά. Σ' ἕνα του τραγοῦδι παρομοιάζει τὴ Γῆ μὲ μιὰ νυφούλα μυριοστολισμένη. Τὴ ρωτάει τί πρέπει νὰ κάνῃ γιὰ νὰ ζήσῃ εὐτυχισμένος. Ἐκείνη τοῦ ἀπαντᾶ: Προτοῦ σὲ σφίξω στὴ θανατερὴ ἀγκαλιά μου, γιόμιζε τὴν καρδιά σου μὲ χαρά.— Στὸ δυνατὸ συμβολισμὸ τοῦ τραγουδιοῦ αὐτοῦ βρίσκει κανένας ὁλόκληρη τὴ φιλοσοφία τοῦ ποιητῆ, ποὺ δὲν εἶνε διόλου πεσσιμιστής. Δὲν ἔχει δίκιο ἀσφαλῶς ὁ Β. Φίλντς, ποὺ ὄχι μονάχα βρίσκει πεσσιμισμὸ στὸ Χαγιάμ, μὰ συγκρίνει καὶ τὸ φανταστικὸ πεσσιμισμό του μὲ τὸν ἀντίστοιχο τοῦ Σοπενάουερ, κάνοντας μονάχα τὴ διάκριση, πώς, ἐνῷ ὁ Γερμανὸς φιλόσοφος τὴ διέξοδο τῆς ἀγωνίας του τὴ βρίσκει στὴ λυτρωτικὴ δικαίωση τοῦ θανάτου, ὁ Πέρσης τὴν ἀναζητεῖ στὸ φαιδρὸ βόμβο τῆς χαρούμενης ζωῆς.

Νὰ ἀπὸ ποῦ ξεκινοῦν οἱ ὀππορτουνιστικοὶ στοχασμοὶ τοῦ Χαγιάμ: Ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος δὲ μπορεῖ ἀπ' τὸν τάφο νὰ θυμᾶται τὴ ζωή, γιατί νὰ κάνῃ τὸ ἀντίθετο ζῶντας, μὲ τὴ σκέψη γυρισμένη ἐπίμονα στὰ φρικιαστικὰ ἐρέβη τοῦ τάφου; Ὅλους τοὺς φόβους ὁ ποιητὴς τοὺς ἀνάγει στὸ καθολικὸ δέος τοῦ θανάτου, ποὺ αὐτὸς τὸ ἀγνοεῖ. Δὲν τρέμει ὁ Χαγιάμ, ἀληθινὸ τῆς σκέψης παλληκάρι, πάνω στὴν ἔρημη γῆ, ποὺ σαλεύει, γεμάτη μυστήρια, κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του. Μὲ εἰρωνεία καυστικὴ μιλάει γιὰ κάποιες σκιές, ποὺ σχηματίζουνε ὁλόγυρά του κύκλο καὶ ποὺ ἐπίκεντρό τους εἶνε ὁ ἴδιος. Πάνω στὴ γῆ βλέπει σκιὲς κινούμενες καὶ κάτω ἀπ' αὐτὴ ἄλλες σκιές, ποὺ κάποτε κινήθηκαν. Κι' ὅταν καρφώνῃ τὰ μάτια του στὸν οὐρανό, βλέπει κι' ἐκεῖ νὰ σαλεύουν ἀγαπημένες σκιές, ποὺ ἔφυγαν ἀπὸ τὴ γῆ καὶ δὲν θὰ ξαναγυρίσουν ποτὲ σ' αὐτή. Ὁ παγανιστικὸς χαρακτῆρας δὲ λείπει ἀπὸ τὴν κοσμοθεωρία του. Μ' εὐλάβεια βαθειὰ ἀτενίζει τὴ φύση. Πατάει τὸ νοτισμένο ἀπὸ τὴν αὐγινὴ δροσιὰ χῶμα μὲ σεβασμό, πιστεύοντας βαθειά, πὼς συγχωνεύθηκαν μ' αὐτὸ παλιὲς ὠμορφιὲς κι' ἀξίες.

Σταματάει ξαφνικὰ σὲ μιὰ γραφικὴ ἀκροποταμιὰ καὶ παρακαλεῖ τὴν ἀγαπημένη του νὰ πατήσῃ ἀπαλὰ τ' ἀγριολούλουδα, γιατὶ ποιὸς ξέρει ἂν τὰ λουλούδια αὐτά, τὰ ξεχασμένα σὰν κι' ἐκείνους μέσα στὴν ἐρμιά, δὲν ἐνσαρκώνουν τὰ ἄλικα χείλη ἢ τὰ κρινοδάχτυλα μιᾶς ἀρχοντοπούλας τοῦ παραμυθιοῦ;

Ἀπευθύνει αὐστηρὲς παρατηρήσεις στὸν κάπελα, γιατί, κερνῶντας κρασί, σφίγγει δυνατὰ τὸ χερούλι τοῦ πήλινου κανατιοῦ. Ποιὸς ξέρει ἂν τὸ χερούλι αὐτὸ δὲν ἦταν ὁ κύκνειος λαιμὸς μιᾶς πεθαμένης παρθένας;

Δὲν ἔλειψαν μελετητὲς τοῦ Χαγιαμικοῦ τραγουδιοῦ, ποὺ βρῆκαν βαθειὰ ὁμοιότητα τῆς νοοτροπίας τοῦ ποιητῆ μὲ τὸ καθολικὸ ἀντίκρυσμα τῆς ζωῆς ἀπὸ τὸν μεγάλο Γκαῖτε. Ἄλλοι τὸν παράβαλαν καὶ μ' ἄλλους ἐγκεφαλικοὺς ποιητές.

Γιὰ μᾶς, ὁ μόνος ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ χαρακτηρισθῇ σὰν «ἀδελφὸν πνεῦμα» μὲ τὸν ὀνειροπόλο ἐρημίτη τοῦ Χορασάν, εἶνε ὁ περίφημος Σάμιος ἐπιγραμματοποιὸς Ἀσκληπιάδης. Ἀπὸ τὰ ἐπιγράμματα τοῦ τελευταίου αὐτοῦ, ποὺ ἦσαν πολυάριθμα, σώζονται μονάχα δεκαοχτώ, ποὺ καθὼς εἶνε τετράστιχα καὶ ἑξάστιχα, μοιάζουνε καὶ μορφικὰ μὲ τὰ Ρουμπαγιάτ. Ἂς πάρωμε στὴν τύχη ἕνα ἀπὸ τὰ ἐπιγράμματα αὐτά, ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ τὸ θεωρήσῃ κανένας σὰ μιὰ μετάφραση Χαγιαμικοῦ Ρουμπαγιὰτ στὰ ἀρχαῖα Ἑλληνικά:

> Πίν' Ἀσκληπιάδη. Τί τὰ δάκρυα
> ταῦτα; Τί πάσχεις;
> Οὐ σὲ μόνον χαλεπὴ Κύπρις ἐλῄ-
> σατο,
> οὐδ' ἐπὶ σοὶ μούνῳ κατεθήξατο τόξα
> ἰοὺς
> πικρὸς ἔρως. Τί ζῶν ἐν σποδιῇ τί-
> θεσαι;

Νὰ γνώρισε τὸ ἔργο τοῦ Ἀσκληπιάδη ὁ Χαγιάμ, ἀποκλείεται, ἀφοῦ καὶ στὴν παγκόσμια φιλολογία ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια ἔγινε γνωστὴ ἡ μορφὴ τοῦ Σαμίου ἐπιγραμματοποιοῦ, ποὺ σὲ πολὺ στενὸ κύκλο ἀκόμα καὶ σήμερα εἶνε γνωστὸ τὸ ὄνομά του. Ἡ ὁμοιότητα, λοιπόν, ποὺ διαπι-

(Συνέχεια εἰς τὴν 23ην σελίδα)

Ἑλληνικὰ Ἀνέκδοτα

Ὁ Βασιλεὺς Ὄθων ἐπεσκέφθη κάποτε τὰς Λιχάδας, ὅπου ὁ Ἡρακλῆς, κατὰ τὴν μυθολογίαν, ἔρριξε τὸν Λίχαν καὶ τὸν ἐφόνευσε.

— Ξεύρετε ἀπὸ ποιὸ μέρος ἔρριξε ὁ Ἡρακλῆς τὸν Λίχα; ρώτησε τὸν ἀποσπασματάρχη.

— Ὄχι, Μεγαλειότατε, ἐπροθυμοποιήθη ν' ἀπαντήσῃ ὁ ἀξιωματικός. Βλέπετε, ἐκείνη τὴν ἐποχὴ δὲν ἤμουν τοποθετημένος ἐδῶ.

⁂

ΟΛΑ ΜΑΥΡΑ

Κάποιος πολιτευόμενος τοῦ παληοῦ καιροῦ, ποὺ ἐμαυρίζετο διαρκῶς, σὲ μιὰ περιοδεία του ρώτησε ἕνα κουμπάρο του ποὺ εἶχε νὰ τὸν ἰδῇ ἀπὸ τὴν προηγουμένη τετραετία:

— Τί κάνει ὁ βαφτισιμιός μου κουμπάρε;

— Πέθανε κουμπάρε μου, εἶπε ὁ δυστυχισμένος πατέρας.

Ὁ πολιτευόμενος τάχασε γιὰ τὴν ἄστοχη ἐρώτησι. Μὰ ἀμέσως νόμισε πὼς ηὗρε τὴ διόρθωσι:

— Μὴ στενοχωριέσαι, κουμπάρε. Θὰ κάμῃς κι' ἄλλο παιδὶ καὶ θὰ στὸ βαφτίσω. Ἔτσι θὰ τὸ ξεχάσῃς τὸ μακαρίτικο εὐκολώτερα.

Καὶ ὁ χωρικός:

— Εὐχαριστῶ κουμπάρε, μὰ δὲν στὸ δίδω.

— Γιατί; ρώτησε ὁ πολιτευόμενος.

— Γιατὶ ὅπου πατήσῃ τὸ ποδαράκι σου, ὅλα μαῦρα κι' ἄραχνα γίνουνται.

⁂

ΖΗΤΕ;

Κάποτε ὁ Νικολάρας, ὁ ἀθυρόστομος ἐκεῖνος ποιητὴς καὶ ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ, συνήντησε μιὰ ὥριμη κυρία, γνωστή του, ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἦταν νεώτατος, ἀλλ' ἐπιμένουσαν νὰ νεάζῃ.

Ἡ κυρία χαιρέτισε τὸν Νικολάρα μὲ ἀκκισμούς, ἀλλ' ὁ ποιητὴς ἔκανε τὸν ξαφνισμένο:

— Κυρία μου... παρντόν... Κάποιο λάθος θὰ κάνατε...

— Μὰ πῶς. Εἶσθε ὁ κύριος Νικολάρας καὶ εἶμαι ἡ κυρία Τάδε.

— Τί εὐτυχία! Καὶ ζῆτε ἀκόμη κυρία μου;

⁂

ΛΟΙΠΟΝ ΤΙ;

Κάποτε ὁ μακαρίτης ὁ Δεληγιάννης ἠγόρευε καὶ ἀπεδείκνυε ὅτι τὰ οἰκονομικὰ τοῦ κράτους πᾶνε θαυμάσια.

Κάποιος βουλευτὴς ἀντιπολιτευόμενος τὸν διέκοψε τότε καὶ τὸν ρώτησε:

— Κύριε πρόεδρε. Δὲν μοῦ λέτε ποῦ διετέθησαν αἱ χίλιαι δραχμαὶ τῶν εἰσφορῶν τῶν ὁμογενῶν τοῦ Τράνσβααλ;

— Ἀπαξιῶ νὰ σᾶς ἀπαντήσω, ἐβόησεν ὁ πρωθυπουργός.

Ἀλλ' ὁ βουλευτὴς δὲν ἐκάμπτετο.

— Νὰ σᾶς πῶ ἐγώ, κ. πρόεδρε. Διετέθησαν δι' ἀργομισθίας...

— Λοιπὸν τί; ἀντερώτησεν ὁ Δεληγιάννης. Θέλετε νὰ ἀποθάνουν τῆς πείνης, Ἕλληνες πολῖται;

⁂

ΠΡΟΕΙΠΕ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ:

Κάποτε ὁ ποιητὴς Καρυωτάκης ποὺ τόσο τραγικὸ τέλος ἔδωσε στὴ ζωή του, στὴν Πρέβεζα, ὅπου ὑπηρετοῦσε, ἄκουσε ὅτι τὸν ἔβριζε ὁ μακαρίτης ὁ Φιλήντας, συγγραφεὺς τῆς γραμματικῆς τῆς ρωμαίϊκης γλώσσας καὶ ἐκλεκτὸς λόγιος. Καὶ ὁ δυστυχὴς ποιητὴς δὲν θύμωσε.

— Ἐγώ, εἶπε, δὲν θὰ φθάσω στὰ χρόνια τοῦ Φιλήντα, γιὰ νὰ ραμολύρω καὶ νὰ βρίζω.

⁂

ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ

Ἀλλ' ἀφοῦ ἦρθε ὁ λόγος γιὰ τὸν «δάσκαλο», ὅπως λέγαμε τὸν Φιλήντα, ἂς διηγηθοῦμε μιὰ ἱστοριούλα του. Κάποτε στὸ μεγάλο πόλεμο, ἔφτασε ὁ «δάσκαλος» στὴν Ἀδριανούπολι, ὅπου νομάρχης ἦταν ὁ ἀγαπητὸς συνάδελφος κ. Σταμάτης Σταματίου. Τὸν ἐπεσκέφθη καὶ κατέλυσε στὴ Νομαρχία. Ὅταν ὅμως βγῆκε ἔξω, ἄρχισε νὰ ρωτᾷ γιὰ τὶς ἐπιχειρήσεις καὶ οἱ Γάλλοι τὸν ἔπιασαν καὶ τὸν ἔστειλαν στὴ Θεσσαλονίκη ὡς κατάσκοπο. Κι' ἴσως τὸ τέλος του ἦταν ἄσχημο ἂν ὁ κ. Σταμ. Σταμ. δὲν τὸν ἔχανε καὶ ρωτῶντας τὶς διεθνεῖς ἀρχές, ἔμαθε τὴν περιπέτειά του. Τέλος πάντων μὲ τὰ πολλὰ ἐγλύτωσε ὁ Φιλήντας κι' ἔφτασε στὴν Ἀθήνα.

Οἱ φίλοι τὸν πείραζαν γιὰ τὸ πάθημά του. Μὰ κεῖνος, ποὺ εἶχε νοιώσει τόση τρομάρα, δὲν δέχονταν ἀστεῖα.

— Μὴ μιλᾶτε, τοὺς φοβέριζε, γιατὶ θὰ γίνω πραγματικὸς κατάσκοπος. Θὰ προδώσω μερικοὺς ἀπὸ σᾶς καὶ ἔτσι θὰ γλυτώσω.

ΤΑ ΕΥΘΥΜΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Η ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ

Ἀνάστατο ἐκείνη τὴν ἡμέρα τὸ χωριό. Τρεχάματα, φασαρίες, ἑτοιμασίες. Τὸ μεσημέρι θὰ ἔφθανε ὁ Δεσπότης!

Τὸ γενικὸν πρόσταγμα τὸ εἶχε φυσικὰ ὁ παπᾶς, ὁ πάτερ Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος εἶχε βαλθεῖ νὰ κάμῃ μίαν «παταγώδη» ὑποδοχὴν εἰς τὸν Σεβασμιώτατον. Ἡ ἐκκλησία εἶχε καθαριστῆ ὁλόκληρη, τὰ καντήλια ξεπλύθηκαν καὶ ὁ Ἀναστάσης ὁ κανδηλανάφτης ποῦ ἦταν καὶ ψάλτης, καὶ ὅταν δὲν εἶχε πολλὴ δουλειὰ... ἔκοβε καὶ βεντοῦζες, ἐπὶ τρεῖς μέρες συνεχῶς γυάλιζε τὰ μανουάλια!

Ἐδῶ καὶ μία ἑβδομάδα, μόλις ἀνηγγέλθη ἡ προσεχὴς ἐπίσκεψις τοῦ Μητροπολίτου, οἱ ἐπίτροποι τῆς ἐκκλησίας συνεδρίαζαν κάθε μέρα, διὰ νὰ κανονίσουν τὰ τῆς ὑποδοχῆς. Ὅλα εἶχαν κανονισθεῖ, ὅλες οἱ λεπτομέρειες ἐμελετήθησαν, ὅλα ἦσαν ἐν τάξει. Σχεδὸν ἐν τάξει. Διότι δὲν ἔμεινε παρὰ τὸ ζήτημα τοῦ «λόγου» μὲ τὸν ὁποῖον θὰ ἐγίνετο δεκτὸς ὁ λαοφιλὴς ἱεράρχης. Ἀλλὰ τὸ ζήτημα αὐτό, ὅσο μικρὸ καὶ ἐὰν φαίνεται, ἐκινδύνευσε γιὰ μιὰ στιγμὴ νὰ φέρῃ ἀναστάτωσιν μέσα στὸ χωριό. Διότι ὁ κὺρ Ἀνάργυρος, ὁ μουχτάρης, ἦταν πολὺ πεισματάρης ἄνθρωπος.

—Τὸν λόγον θὰ ξεφωνίσω ἐγώ, ἐπέμενεν ὁ μουχτάρης.

—Ποτέ! ἀπαντοῦσε ὁ κ. Ξυνήθρας ὁ δάσκαλος. Ὁ ἐνδεδειγμένος ρήτωρ εἶμαι ἐγώ.

—Καὶ γιατὶ εἶσαι ἐνδεδειγμένος κὺρ δάσκαλε;

—Διότι εἶμαι ὁ διευθυντὴς τῶν Σχολῶν...

—Τζάνεμ, σχολῶν μολῶν ἐγὼ δὲν καταλαβαίνω. Μιὰ κάμαρα νοικιάσαμε, τρία σπασμένα θρανία μέσα βάλαμε, ἕνα δάσκαλο πήραμε, διαφεντῆς σχολῶν πῶς φύτρωσε;

Ὁ κύριος Ξυνήθρας ὅμως δὲν ἐννοοῦσε νὰ ὑποχωρήσῃ.

—Εἶμαι ἀνένδοτος.

—Ἐσὺ 'σαι «ἀνέκδοτος» κι' ἐγὼ εἶμαι μουχτάρης! Καὶ τὸν λόγον θὰ τὸν ξεφωνίσω ἐγὼ καὶ μπράβο ἐμένα θὰ πῇ ὁ Δεσπότης!

Ἆ! μὰ πιά! θύμωσε ὁ κὺρ Ἀναστάσης! Τέλος πάντων τῇ ἐπεμβάσει τοῦ παπᾶ καὶ μερικῶν ἄλλων, ἐπῆλθε συμβιβασμός. Τὸν ἐπὶ τῇ ἀφίξῃ λόγον θὰ ἔλεγε ὁ μουχτάρης, ἐνῷ ὁ διδάσκαλος θὰ ἔλεγε τὸν ἀποχαιρετιστήριον, τὴν ἡμέραν ποὺ θὰ ἔφευγε ὁ Σεβασμιώτατος.

Ἔτσι καὶ ἔγινε. Ὅταν κατὰ τὸ μεσημέρι ἔφθασε ὁ Δεσπότης μὲ τὸν διάκον του, ὅλοι οἱ χωριανοὶ τὸν ὑπεδέχθησαν εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ χωριοῦ καὶ μὲ φωνὲς καὶ ζητωκραυγὲς καὶ «καλῶς ὥρισες» τὸν συνώδευσαν ἕως τὸ σχολεῖον, ὅπου θὰ ἐγίνετο ἡ ἐπίσημος δεξίωσις. Ὁ Μουχτάρης ντυμένος τὰ καλά του, ἀνέβηκε πάνω σ' ἕνα θρανίο καὶ ἤρχισε νὰ ἀπαγγέλλῃ τὸν «λόγον».

—Σεβασμιώτατε ἅγιε Δέσποτα καὶ Μητροπολῖτα τῆς σῆς ἀδελφότητος!... Χαῖρε ἐνταῦθα, τὸ αὐτὸ δὲ καὶ δι' ἡμᾶς ποθοῦμεν...

Ἔτσι ἄρχισε ὁ μουχτάρης, καὶ παρέθεσεν ἀράδα ὅσες ἑλληνικοῦρες βρῆκε σὲ κάτι παληὰ ἡμερολόγια τοῦ Σκόκου καὶ μέσα στὴν σύνοψι.

—Διότι ἐνθάδε, ἅγιε Δέσποτα καὶ Πάτερ, θέλεις ἐξεύρει τόπον χλοερόν, τόπον «ἀναμίξεως» ἔνθα ἀπέδρα πᾶσα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός, καὶ θὰ δυνηθῇς ἔτσι τοῦ λόγου σου νὰ ξαποστάσῃς ἀπὸ τὰς φροντίδας τῆς ζωῆς καὶ ἐργασίας.

Οἱ χωρικοὶ εἶχαν ἐνθουσιασθεῖ ἀπὸ τὰ ὡραῖα λόγια τοῦ Μουχτάρη. Κάθε δύο-τρεῖς φράσεις τὸν διέκοπταν μὲ ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα καὶ ἐπιφωνήσεις.

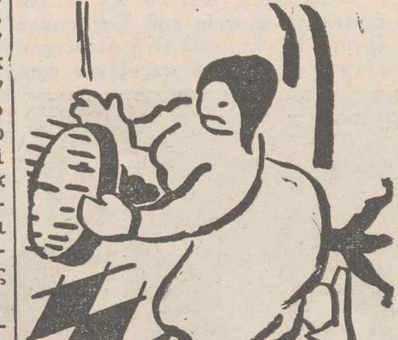

Ἡ ἐκκλησία εἶχε καθαριστῆ ὁλόκληρη.

—Μπράβο κὺρ Ἀνάργυρε. Ὡραῖα τὰ λές.

Καὶ ὡς ἐκ συνθήματος ὅλοι κύτταζαν τὸν δάσκαλον, ὁ ὁποῖος σὲ μιὰ παράμερη γωνιὰ ξεροκατάπινε ἀπὸ τὸν θυμό του. Διότι ἐκεῖνος ἐπιθυμοῦσε καὶ προέβλεπε κλασσικὴν ἀποτυχίαν τοῦ κὺρ Ἀνάργυρου ὡς ρήτορος. Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ὁ Μουχτάρης τὰ κατάφερε, συνεργασθεὶς πρὸς τοῦτο μετὰ τοῦ κὺρ Ἀναστάση τοῦ ψάλτου!

Ὁπωσδήποτε ὁ δάσκαλος εὑρίσκετο ἐκτεθειμένος. Διότι, ἐὰν φυσικὰ ὁ λόγος ὁ δικός του δὲν ἐσημείωνε τοὐλάχιστον τὴν ἰδίαν ἐπιτυχίαν, ὅπως ὁ τοῦ Μουχτάρη, ἡ θέσις του ὡς διδασκάλου θὰ ἦτο δυσκολωτάτη καὶ τὸ γόητρόν του ἐκινδύνευε πολύ. Ἀλλ' ὁ κὺρ Ξυνήθρας, δὲν ἦταν ἄνθρωπος τῶν ἀπογοητεύσεων.

Κλείστηκε σπίτι του λίγες ὧρες, σκέφθηκε, μελέτησε καὶ ...βρῆκε. Θὰ τὸν κατετρόπωνε τὸν κὺρ Ἀνάργυρο. Μάλιστα! Θὰ τὸν ἔκαμνε νὰ μὴ βρίσκῃ μέρος νὰ κρυφτῇ!! ἀλλὰ πῶς; τὸ πρᾶγμα ἦτο ἁπλούστατον ἀλλ' ἔπρεπε νὰ τὸ βρῇ κανείς. Θὰ ἔβγαζε ἀποχαιρετιστήριον λόγον... ἔμμετρον σὲ στίχους... ἀλεξανδρινούς!

Καὶ μιὰ καὶ δυὸ ἄρχισε νὰ γράφῃ.

Μετὰ δυὸ μέρες, τὴν ὥρα ποὺ ὁ Δεσπότης ἔφευγε, ὁ δάσκαλος ὁλόμαυρα ντυμένος ἀνέβηκε σὲ μιὰ καρέκλα τὴν ὁποίαν κουβάλησε ἕνας μαθητὴς ἀπὸ τὸ καφενεῖο καὶ ἄρχισε νὰ ἀπαγγέλλῃ μὲ σχήματα καὶ μορφασμούς:

«Θέλω νὰ μ' ἀκούσῃ τώρα ὁ οὐ- (ρανὸς
«ποὺ φεύγει ὁ Δεσπότης μας ὁ (Γερμανὸς
«καὶ νὰ τὸν ἔχει ὁ Θεὸς καλὰ (διότι
«τὸν θέλωμε πάντοτε Δεσπότη!»

Τὸ τί ἐπηκολούθησε δὲν περιγράφεται. Οἱ χωρικοὶ ἐνθουσιάσθηκαν.

—Νὰ μᾶς ζήσῃς δάσκαλε.

—Γειά σου Ρήγα Φερραῖε.

Ὁ δάσκαλος ἐπέβαλε σιγὴν διὰ τῆς χειρὸς καὶ ἐξηκολούθησε:

«Καὶ ἐπειδὴ ἐγὼ ἀγαπητὲ δεόν- (τως σὲ γνωρίζω
Πῶς δὲν θὰ μᾶς ξεχάσῃς, Δέσπο- (τα ἐλπίζω
«Διότι ἐγὼ λέγω πάντοτε τὴν ἀ- (λήθειαν ὠμὴν
«Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ- (νων Ἀμὴν
«Ἔτι δεόμεθα, πάτερ Μητροπο- (λῖτα
«Νὰ ξανάρθῃς γιὰ νὰ κόψουμε (μαζὺ τ' Ἄη Βασίλη τὴν πήττα
«Καὶ νὰ μᾶς θυμᾶσαι ὅπου καὶ (ἂν πᾷς
«Καὶ Ἅγιος Ἀθάνατος ἐλέησον (ἡμᾶς.

Νέος ἐνθουσιασμός, ζητωκραυγές, πανδαιμόνιον. Ὁ Δεσπότης δάκρυζε ἀπὸ τὴ συγκίνηση. Καὶ μόνον ὁ Μουχτάρης ὁ κὺρ Ἀνάργυρος ἦταν ὠχρὸς σὰν φλουρί, καὶ δάγκωνε διαρκῶς τὸ μουστάκι του.

Μόλις ἐκόπασεν ὁ σάλος, καὶ τὴν στιγμὴν ποῦ ὁ Δεσπότης ἡτοιμάζετο νὰ ἀπαντήσῃ, ἀκούστηκε διαπεραστικὴ ἡ φωνὴ τοῦ Μουχτάρη.

—Καλὰ τάπες δάσκαλε μὰ δὲν τοῦ εὐχήθηκες κατευώδιον.

Ὁ δάσκαλος ἔμεινεν ἄναυδος. Ἀκριβῶς αὐτὴ ἦταν ἡ ἀδυναμία του, καὶ τὴν ἤξευρε. Ἀλλὰ δυὸ μέρες προσπαθοῦσε νὰ βρῇ ὁμοιοκαταληξία μὲ τὸ «κατευώδιον» καὶ δὲν τὴν εὕρισκε. Καὶ γι' αὐτὸ εἶχε ἀποφασίσει νὰ παρακάμψῃ αὐτὸ τὸ ἐμπόδιον, κάνοντας τὸν κουτό. Ποιὸς θὰ τὸ καταλάβαινε; Ἀλλὰ νὰ ποῦ αὐτὸς ὁ διάολος ὁ Μουχτάρης τοῦ χαλοῦσε τὰ σχέδια. Καὶ τώρα τί νὰ γίνῃ; Ἡ πρόκλησις ἦταν πολὺ δυνατή. Καὶ ἐὰν δὲν ηὔχετο κατευώδιον ἐμμέτρως, ὁ μέχρις τῆς στιγμῆς ἐκείνης θρίαμβος θὰ μετετρέπετο εἰς ρεζιλίκι. Αὐτὸ ἦταν βέβαιον! ἀλλὰ καὶ ρίμα γιὰ τὸ κατευώδιον δὲν εὑρίσκετο. Ὁ κὺρ Ξυνήθρας πήγαινε νὰ σκάσῃ. Ἀπὸ τὸ κακό του δάγκασε τὰ χείλη του, τόσο δυνατὰ ποῦ μάτωσαν. Οἱ χωρικοὶ ποῦ βρισκόνταν κοντά του εἶδαν τὸ αἷμα καὶ τρόμαξαν.

—Λίγο ἰώδιον, φώναξε κάποιος.

Τὴν ἴδια ὅμως στιγμὴν ὁ δάσκαλος ἐπέβαλεν σιγὴν καὶ ἀπήγγειλε θριαμβευτικῶς:

«Ἐξ ὅλων τῶν φαρμάκων ἄριστον (εἶνε τὸ ἰώδιον
Σεβασμιώτατε, καλόν σας κατευ- (ώδιον!»

Ὁ δάσκαλος ὁ κύριος Ξυνήθρας εἶχε κερδίσει τὴν μάχην.

Γ. ΚΟΚΚΑΛΗΣ

Τὰ ἔξυπνα καὶ τὰ κουτὰ

ΤΟ ΚΡΑΣΙ

Ὁ κὺρ Νικόλας ποὺ ἔχει γίνει μύωψ πηγαίνει στὸν ὀφθαλμολόγο, ὁ ὁποῖος ἐπειδὴ τὸν ξέρει ἀπὸ καιρὸ τοῦ λέγει:

— Τὸ πιοτὸ σοῦ χάλασε τὴν ὅρασι.

— Τὸ πιοτό; φωνάζει ὁ κὺρ Νικόλας. Ποτέ! Ὅταν πίνω βλέπω πολὺ καλά, βλέπω μάλιστα διπλᾶ.

ΟΤΙ ΛΑΜΠΕΙ

Αὐτός.— Οἱ γυναῖκες εἶναι σὰν τὶς στρουθοκάμηλες. Παρασύρονται ἀπὸ ὅ,τι λάμπει.

Αὐτή.— Ὥστε νομίζεις ὅτι σὲ σένα μὲ τράβηξε ἡ φαλάκρα σου;

ΕΚ ΠΕΙΡΑΣ

Μαίρη.— Γιατί δὲν παντρεύθηκες τὸν Κώστα; Αὐτὸς ἔλεγε πὼς πεθαίνει γιὰ σένα.

Κική.— Ἀκριβῶς γι' αὐτό! Ὅλοι οἱ ἄνδρες λένε πὼς πεθαίνουν γιὰ σένα καὶ κατόπιν δὲν μπορεῖς νὰ ζήσῃς μαζύ τους.

ΠΡΟΛΗΨΙΣ

Αὐτός.— Γιατί δὲν θὲς νὰ γίνουμε φίλοι;

Αὐτή.— Γιατὶ μοῦ εἶσαι συμπαθὴς καὶ δὲν θέλω νὰ εἶσαι ὁ δέκατος τρίτος.

ΟΙ ΝΑΥΑΓΟΙ

Αὐτὴ (ἀναστενάζοντας).— Μόνοι ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ ἔρημο νησί! Πρέπει νὰ παραδεχθῇς ὅτι εἶναι πολὺ πληκτικό!

Αὐτός.— Τὸ παραδέχομαι. Ἂν ὑπῆρχε τοὐλάχιστον ἄλλο ἕνα ζευγάρι, θὰ μπορούσαμε νὰ πάρουμε διαζύγιο.

Ο ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΣ

Ὁ προϊστάμενος.— Ἡ ἀγγελία μου λέγει ὅτι χρειάζομαι ἕνα πολὺ δυνατὸν ἄνδρα. Νομίζεις ὅτι κάνεις;

Ὁ ὑποψήφιος.— Ἀσφαλῶς, κύριε. Μόλις τώρα ἐπέταξα ἔξω τοὺς ἄλλους δέκα πέντε ὑποψηφίους ποὺ περίμεναν στὸν προθάλαμο.

Η ΔΙΑΔΟΣΙΣ

Στὸ μάθημα τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας, ὁ καθηγητὴς ρωτᾷ:

— Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἀνεστήθη σὲ ποιοὺς πρωτοπαρουσιάσθηκε;

— Σὲ δυὸ γυναῖκες, ἀπαντᾷ ὁ μικρὸς Τοτός.

— Καὶ γιατί σὲ γυναῖκες;

— Γιατὶ ἔτσι ἦταν βέβαιος πὼς ἡ εἴδησις θὰ διεδίδετο γρηγορώτερα.

ΚΑΚΕΝΤΡΕΧΕΙΑ

Ἡ κυρία Μαρίκα.— Ὁ ἄντρας μου ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ τελείωσε τὸ γυμνάσιο ὡρκίσθηκε νὰ παντρευθῇ μόνο μὲ ὡραία γυναῖκα.

Ἡ κυρία Ἑλένη.— Μπᾶ; Καὶ γιατὶ δὲν κράτησε τὸν ὅρκο του;

ΠΡΟΝΟΗΤΙΚΟΣ

Ἕνα παιδὶ περπατᾷ στὸ δρόμο. Ξαφνικὰ ἀρχίζει νὰ βρέχῃ καὶ ὁ μικρὸς ἀνοίγει μιὰν ὀμπρέλλα μὲ μιὰ μεγάλη τρύπα. Μιὰ κυρία τὸ βλέπει καὶ τὸ ρωτᾷ:

— Γιατί ἔχεις τρύπα στὴν ὀμπρέλλα μικρέ μου;

— Γιὰ νὰ βλέπω πότε θὰ σταματήσῃ ἡ βροχή, κυρία.

ΛΟΓΙΚΟΝ

Ὁ σύζυγος ἐπιστρέφει μεθυσμένος καὶ ἡ σύζυγος ἀρχίζει τὶς βρισιές.

— Μπεκρῆ! Παραλυμένε! Δὲν μπορεῖς νὰ σταθῇς στὰ πόδια σου.

Καὶ αὐτὸς ψύχραιμα:

— Καὶ τί πειράζει, γυναικοῦλα μου, ἀφοῦ θὰ πλαγιάσω ἀμέσως;

ΠΑΙΔΙΚΟΝ

Ἡ μικρὴ Λιλὴ παρακαλεῖ τὴ μαμά της:

— Μαμᾶ, πάρε με μαζύ σου στὸ ντάνσιγκ.

— Στὸ ντάνσιγκ! Εἶσαι μικρὴ ἀκόμη, Λιλή, δὲν ξέρεις χορό...

— Δὲν ξέρω χορό; Χορεύω καλλίτερα ἀπὸ σένα! Σὲ εἶδα μαμᾶ! Ἐσὺ δὲν ξέρεις καθόλου... καὶ χρειάζεσαι πάντα ἕνα ἄνδρα νὰ σὲ κρατᾷ.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

ΟΙ ΤΣΙΓΓΑΝΟΙ ΤΗΣ ΑΝΔΑΛΟΥΣΙΑΣ

Γρενάδα καὶ Σεβίλλη οἱ δυὸ πολιτεῖες ποὺ φιλοξενοῦν Χιλιάδες ὤμορφες τσιγγάνες

ΤΟΥ κ. ΚΩΣΤΑ ΟΥΡΑΝΗ

Ὑπάρχει μία φυλὴ ποὺ ζῇ στὸν κόσμο στὸ περιθώριο ὅλων τῶν ἄλλων. Ἀποτελεῖται ἀπὸ μερικὰ ἑκατομμύρια πλάνητες, χωρὶς πατρίδα, χωρὶς ἰδιοκτησία, χωρὶς πίστι, χωρὶς κατοικία καὶ χωρὶς μέλλον. Ἡ περιφρονημένη αὐτὴ ἀνθρωπίνη σκόνη εἶναι ἁπλωμένη σ' ὅλη τὴ σφαῖρα, κι' ὅλα τὰ κράτη τὴν τινάζουν ἀπὸ πάνω τους.

Ποία εἶναι ἡ καταγωγή τους, μυστήριο.

Μεταξύ τους οἱ τσιγγάνοι ὀνομάζονται ζινκάλος. Τὸ ὄνομα αὐτὸ εἶναι, ἴσως τὸ κλειδὶ τοῦ αἰνίγματος. Εἶναι ἡ ἀποκάλυψις τῶν μυστηρίων ἑνὸς λίκνου εὑρισκομένου στὴν περιφημότερη γωνία τῆς γῆς. Ἡ ἔννοια αὐτῆς τῆς λέξεως εἶναι ἡ τῶν μελαγχροινῶν ἀνθρώπων, ποὺ κατοικοῦν τὰς χώρας τοῦ Σὶντ ἢ τοῦ Ἴντο, σημειουμένας στὸν χάρτη τοῦ κόσμου δυτικῶς τῆς Ἰνδικῆς Χερσονήσου, στὰ μέρη ἐκεῖνα ἀπ' ὅπου ἦλθαν πρὸς ἡμᾶς τὰ δυνατώτερα ρεύματα τοῦ πολιτισμοῦ. Ἀκόμα καὶ σήμερα διατηρεῖται ἐκεῖ ἡ φυλὴ αὐτή, ἀπομονωμένη, χωρὶς θρησκεία, χωρὶς ἠθική, χωρὶς νόμους, χωρὶς ἀρχηγούς, χωρὶς ἰδιοκτησίες, μὲ τὸ μαυροκίτρινο χρῶμα της, τὶς σβέλτες της φόρμες, τὰ μικρὰ χέρια, τὰ κατάλευκα μυτερὰ δόντια, τὸ μεγάλο στόμα καὶ τὸν πρακτικὸ καὶ ὑλιστικὸ χαρακτῆρα της.

Πότε οἱ Τσιγγάνοι ἄφησαν τὴν Ἀσιατικήν τους πατρίδα, εἶναι ἄγνωστο. Ὁ λόγος δὲν δύναται νὰ εἶναι ἄλλος παρὰ ἐπιδρομή τις ξένων φυλῶν, ἡ ὁποία θὰ τοὺς ἐξεδίωξεν ἐκεῖθεν. Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, οἱ Τσιγγάνοι ἔγιναν ἔκτοτε πλάνητες καὶ δὲν ἔπαυσαν νὰ ὁδοιποροῦν, ὅπως ὁ περιπλανώμενος Ἰουδαῖος τοῦ θρύλου. Πάντα πλάνητες, πάντα ἐκδιωκόμενοι, πάντοτε ἀναθεματιζόμενοι ἀπὸ ὅλους τοὺς λαούς, εἶναι οἱ αἰώνιοι ὁδοιπόροι χωρὶς οὔτε μία παλάμη γῆς σ' ὅλη τὴ σφαίρα. Στὸ πέρασμά τους οἱ πόρτες τῶν σπιτιῶν τῶν κάμπων κλείνουν, κανεὶς δὲν τοὺς δίδει φιλοξενία, οἱ χωρικοὶ τοὺς πέρνουν μὲ τὶς πέτρες, αἱ πόλεις τοὺς ἀπελαύνουν, ἡ ἀστυνομία τοὺς κυττάζει ὕποπτα καὶ ἡ δικαιοσύνη τοὺς καταδικάζει πάντα. Δὲν εἶναι ἀνάγκη γι' αὐτοὺς ἀποδείξεων. Ὁ Τσιγγάνος εἶναι πάντα ὕποπτος καὶ ἡ τιμωρία του εἶναι πάντα δικαία. Ὑπὸ τοὺς ὅρους αὐτοὺς ἕνα μόνο φάρμακο ὑπάρχει γι' αὐτούς: ἡ φυγή. Γι' αὐτὸ φεύγουν πάντα. Γι' αὐτὸ δὲν στέκονται πουθενά.

Ἡ πρώτη ἱστορικὴ εἰσβολὴ τῶν Τσιγγάνων στὴν Εὐρώπη ἀνάγεται στὰ πρῶτα εἴκοσι χρόνια τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶνος. Ὁ κόσμος εἶδε ἄξαφνα νὰ φτάνουν στὶς πόρτες τῶν πόλεων καὶ στὰ πέριξ τῶν χωριῶν τὶς ὀρδὲς αὐτὲς τῶν πλανητικῶν οἰκογενειῶν ποὺ οὔτε οἱ ἴδιες ἤξευραν καλά-καλὰ ἀπὸ ποῦ ἤρχοντο. Κατ' ἀρχὰς ἐθεωρήθησαν ὡς μετανοοῦντες ἁμαρτωλοί, ἀποτίοντες τὸ ἁμάρτημα τῆς ἀρνήσεως φιλοξενίας εἰς τὴν Ἁγίαν Οἰκογένειαν, ὅταν εἶχε καταφύγῃ στὴν Αἴγυπτο. Κατόπιν μὲ τὸν καιρόν, ἐπολλαπλασιάσθησαν. Οἱ Τσιγγάνοι εἶναι εὔτοκοι. Ἀναπαράγονται σὰν τὰ κουνέλια. Ἀργότερα ἀπετέλεσαν λεγεῶνας...

Στὴν ἐποχὴ ἐκείνη τῶν δεισιδαιμονιῶν, τῶν προλήψεων, τῆς μαγείας καὶ τῆς μυστικοπαθείας, τὸ μυστήριο, ποὺ ἐκύκλωνε τὸν Τσιγγάνο καὶ τὰ παράξενα ἤθη του τὸν ἔβλαψαν πολύ. Γενόμενος ὕποπτος, ἀπεδιώχθη μετὰ φρίκης ἀπὸ ὅλους τοὺς πληθυσμούς, ἀπὸ ὅλας τὰς Κοινωνίας ἀπὸ ὅλα τὰ σπίτια. Πυρκαϊές, καταστροφές, ἐπιδημίες, ὕποπτοι θάνατοι ὡς καὶ οἱ ἀποβολὲς ἀκόμη τῶν ἐγκύων γυναικῶν, ὅλα αὐτὰ ἀπεδίδοντο στὶς μυστηριώδεις ἐπιδράσεις τῶν Τσιγγάνων. Ἔφτασαν μάλιστα νὰ νομισθοῦν καὶ ὡς καννίβαλοι. Δὲν ἦταν δὲ μόνο ὁ λαός, ποὺ ἐπίστευε σ' αὐτά. Ἦσαν καὶ αἱ τάξεις τῶν ἐγγραμμάτων. Τὸ Παρίσι τοὺς ἀναθεμάτισε, καὶ μιμούμεναι τὴν μεγάλην αὐτὴν ἐπιστημονικὴν Μητρόπολι, πολλὲς ἄλλες πόλεις ἔκαμαν τὸ ἴδιο. Ἡ καταδίωξις ὅμως αὐτὴ δὲν ἐστρέφετο κατὰ τῆς φυλῆς των. Ὁ ἀναθεματισμένος καὶ ὁ καταδιωκόμενος ἦτο τὸ ἄτομο τοῦ Τσιγγάνου. Ὅταν ἔκαμαν τὴν ἱστορική τους ἐμφάνισι στὴν Εὐρώπη, ἐβασίλευε μία μεγάλη ἀνησυχία. Ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος ἦταν ὁ σταυρὸς καὶ ἡ ἡμισέληνος, ποὺ διεξεδίκουν ὁ μὲν τὰς ψυχάς, ὁ δὲ τὸν κόσμο. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἦσαν αἱ αἱρέσεις, ποὺ διημφισβήτουν δικαιώματα ἐπὶ τῶν λαῶν. Ὅλα αὐτὰ ὅμως ἦσαν ἀδιάφορα διὰ τὸν Τσιγγάνο. Αὐτὸς εἶχε διασχίσει τοὺς αἰῶνας καὶ ζήσῃ σ' ὅλες τῆς χῶρες. Οἱ πολιτισμοὶ διεδέχοντο ἀλλήλους, καὶ αὐτὸς ἔμενε πάντα ὁ ἴδιος. Ὅλα τὰ κινήματα καὶ ὅλαι αἱ πρόοδοι τοῦ ἦσαν ξέναι. Οὔτε ἔπαιρνε οὔτε ἔδινε τίποτα. Ζοῦσε ἀπόμερα, ἀρκούμενος καὶ μὲ λιγώτερο ἀφ' ὅ,τι εἶναι ἀναγκαῖο. Καὶ γιὰ νὰ εὕρῃ, ὅ,τι χρειαζόταν γιὰ νὰ ζήσῃ ὅλα τὰ μέσα ἦσαν καλά: ἡ παράκλησῃ, ὁ δόλος, τὰ δάκρυα, ἡ κλεψιὰ καὶ ἐν ἀνάγκῃ, ἡ βία.

Ἡ φτώχεια τοῦ Τσιγγάνου ὑπῆρξε πάντα παροιμιώδης. Δὲν εἶχε κανεὶς νὰ κερδίσῃ τίποτε ἀπὸ τὸν μισητὸ αὐτὸν πλάνητα, τὸν πάντα πτωχό, ἀλλὰ ἐλεύθερο ὅπως ὁ ἄνεμος. Ἡ πλέον ἀναγκαία του παράδοσις, καὶ ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸν κανόνα τῆς ζωῆς του, εἶναι ἡ μεγάλη ἐλευθερία δράσεως, εἴτε ἑκουσίως, εἴτε ἀπὸ ἀνάγκη. Ὅπως οἱ πρωτόγονοι ἄνθρωποι, δὲν ἔχει τὴν ἔννοια τῆς ἰδιοκτησίας. Γι' αὐτὸ δὲν τὸν τραβᾶν οὔτε ἡ γῆ, οὔτε τὰ μέρη, οὔτε δεσμοί. Δὲν ἐκτελεῖ κανένα ἐπάγγελμα ποὺ νὰ μὴ μπορῇ νὰ τὸ ἐκτελέσῃ ὁπουδήποτε. Ὁ μόνος του δεσμός, ὁ τῆς οἰκογενείας, δὲν εἶναι γι' αὐτὸν ἁλυσσίδα, ποὺ νὰ τὸν κρατήσῃ κάπου. Τὴν πέρνει πάντα μαζύ του. Ὑπάρχουν χιλιάδες Τσιγγάνικων οἰκογενειῶν ποὺ διασχίζουν τὸν κόσμον καθ' ὅλες τῆς διευθύνσεις χωρὶς νὰ σταθοῦν πουθενά, στήνοντας τὸ τσαντίρι τους κάτω ἀπὸ ἕνα δένδρο μαζὺ μὲ ὅ,τι ἔχουν μαζύ τους: γυμνὰ παιδιά, κοκκαλιάρικα ζῶα, παληοσίδερα καὶ τίποτε ἄλλο, γιατὶ τὰ κουρέλια ποὺ ἔχουν εἶνε μόνο καὶ μόνο ἐκεῖνα ποὺ φοροῦν.

Τὸ μόνο τους ἔθιμο εἶνε ὁ γάμος. Ὁ Τσιγγάνος, συνοδευόμενος ἀπὸ τὴν ἐκλεκτή του, παρουσιάζεται ἐμπρὸς σ' ἕνα μέλος τοῦ γένους του, ποὺ ἐκτελεῖ χρέη ἱερέως διὰ τὴν περίσταση, καὶ τὸ ὁποῖο τοὺς ρωτάει πόσα χρόνια θέλουν νὰ ζήσουν μαζύ.

Ὅσα θέλει ἡ μοῖρα, ἀπαντοῦν ἐκεῖνοι, τότε οἱ δύο νυμφίοι μπαίνουν σ' ἕνα κύκλο, χαραγμένο στὸ ἔδαφος καὶ ὁ «ἱερεὺς» σπάζει μέσα στὸν κύκλο μιὰ πηλίνη στάμνα. Μετρᾶν τὰ κομμάτια της, καὶ ὁ ἀριθμός τους σημειώνει τὰ χρόνια ποὺ πρέπει νὰ διαρκέσῃ ἡ ἕνωσίς των. Κατόπιν τὸ ρίχνουν στὴ γιορτὴ καὶ στὸ φαγοπότι, ξοδεύοντας ὅ,τι ἔχουν καὶ δὲν ἔχουν.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ γάμο κανένα ἄλλο ἔθος δὲν συνοδεύει τὴς πράξεις τῆς ζωῆς τους. Τὸ βάπτισμα, στὸ ὁποῖο ὑποβάλλουν κάποτε στὴς χριστιανικὲς χῶρες τὰ παιδιά τους, δὲν εἶνε οὔτε δόγμα τους, οὔτε συνήθειά τους. Εἶναι ἁπλούστατα ἕνα πρόσχημα γιὰ νὰ κάνουν νονοὺς καὶ γιὰ νὰ τοὺς ἐκμεταλλεύωνται. Γι' αὐτὸ βαπτίζουν τὸ ἴδιο παιδὶ δεκάδες φορές, κερδίζοντας σὲ κάθε βάπτισμα ἕνα καινούργιο νονὸ καὶ μερικὰ δῶρα. Δὲν ἔχουν ἐπίσης νεκρώσιμα δόγματα. Ἀδιαφοροῦν τελείως γιὰ τὰ πτώματα καὶ δὲν πιστεύουν σὲ ἀθανασία ψυχῆς. Προερχόμενοι ἀπὸ μιὰ γῆ ὅπου αἱ θρησκευτικὲς πιέσεις ἀφθονοῦν, ἢ δὲν τὴς ἔφεραν μαζύ τους, ἢ τὴς ἐξέχασαν καθ' ὁδόν...

Ἐκδιωκόμενοι διαρκῶς ἀπὸ παντοῦ, οἱ Τσιγγάνοι βρίσκουν ἀνάπαυση στὴν Ἀνδαλουσία. Ἡ Γρενάδα καὶ ἡ Σεβίλλη τοὺς προσφέρουν μία φιλοξενία περιωρισμένη σὲ συνοικίες βρωμερές, πανάρχαιες καὶ τελείως πομονωμένες. Ἔτσι ὅπως οἱ Ἑβραῖοι εἶχαν ἄλλοτε τὴς συνοικίες τους στὴς πόλεις, ἔχουν καὶ οἱ Τσιγγάνοι, τὰ προσδιωρισμένα τους μέρη στὴς δυὸ αὐτὲς ὡραῖες πόλεις τῆς Ἀνδαλουσίας. Ὁ Τσιγγάνικος πληθυσμός τους ἀξίζει μιᾶς περιγραφῆς.

Ὅποιος στὴ Γρενάδα ζητάει νὰ ἰδῇ κάτι περισσότερο ἀπὸ τὴν Ἀλλάμπρα καὶ περιδιαβάζει ἀνὰ τὴν πόλι συναντάει ἕνα τεῖχος ἐκτάσεως μερικῶν χιλιομέτρων ὁλόρθο ἐδῶ, μισοσκεπασμένο ἀλλοῦ μὲ ἴχνη δυνατῶν προμαχώνων. Ἡ κολοσσιαία αὐτὴ ζώνη, ἡ τρυπημένη ἀπὸ εἴκοσι πύλες ὑπερασπιζόμενες μὲ κρεμαστὲς γέφυρες καὶ τάφρους, περιέκλεινε παλαιὰ ὅλην τὴν πόλη. Μέσα ἀπὸ τὰ τείχη αὐτὰ ὑπάρχουν πολλὲς συνοικίες, ἀρχαιότερη δὲ ὅλων εἶναι τὸ Ἀλπαϊσίν. Μεταξὺ τῆς συνοικίας αὐτῆς καὶ στὴς τρύπες αὐτὲς εἶναι οἱ κατοικίες, ἢ καλλίτερα, τὰ ἄντρα τῶν Τσιγγάνων. Σὲ κάθε μία ἀπὸ τὴς σπηλιὲς αὐτὲς ὑπάρχει ἕνα σιδηρουργεῖο καὶ μία ὁλόκληρη οἰκογένεια, βρωμερὴ καὶ μισόγυμνη. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας εἶναι ὄρθιος κοντὰ στὴ φωτιά, χτυπῶντας κατακόκκινα σίδερα καὶ φτιάνοντας τὰ διάφορα εἴδη ποὺ πουλάει στὴν πόλη. Οἱ Τσιγγάνοι αὐτοί, ὅσοι δὲν εἶνε σιδηρουργοί, εἶναι κουρεῖς μουλαριῶν, κτηνίατροι ἢ ἀγοραπωληταὶ ζώων. Πολλὲς φορὲς εἶναι ὅλα ὁμοῦ. Ἔχουν συνταγὲς καὶ ξέρουν τέχνες γιὰ νὰ ἀνασταίνουν, μπορεῖ νὰ πῇ κανείς, ἕνα μισοψόφιο ἄλογο. Στὰ χέρια τους ἕνα ψοφίμι γίνεται ἄτι. Θὰ μποροῦσαν νὰ κάμουν νὰ καλπάζῃ κι' αὐτὴ τὴ φοράδα τοῦ δὸν Κιχώτη. Τὸ κύριο ὅμως ἐπάγγελμα τοῦ Τσιγγάνου, εἶναι ἄλλο. Στὴ Γρενάδα, ὅπως καὶ παντοῦ ἀλλοῦ, συνίσταται στὸ νὰ εἶναι ἕνας ἐπιτήδειος κλέφτης. Στὴν τέχνη αὐτὴ εἶναι δάσκαλος. Ξεύρει ὅλα τὰ μυστικὰ τῆς ἀπάτης καὶ τὰ βάζει ἐν πράξει μὲ μιὰ σπανία ἐπιτηδειότητα. Κατορθώνει νὰ πείθῃ ἀκόμη καὶ ἐκείνους ποὺ ἔχουν ὁρκισθῇ νὰ φυλάγωνται ἀπὸ αὐτόν. Πρέπει νὰ τοὺς ἰδῇ κανεὶς στὴς ζωοπανηγύρεις. Εἶναι μοναδικοὶ στὸ νὰ παρουσιάζουν μιὰ ἐσχατόγηρη φοράδα ὡς νεαρωτάτη, βγάζοντάς της τὰ δόντια, εἰς σημεῖο νὰ τὴν κάνουν νὰ δίνῃ πήδους καὶ κλωτσιὲς ἀκουμπῶντας τὸ τσιγάρο τους ἀπάνω της μὲ ἐπιτηδειότητα, ἢ εἰς τὸ νὰ τὴν κάνουν νὰ τεντώσῃ τὸ κεφάλι καὶ τ' αὐτιὰ σὰν ἀτίθασσο ἄτι, γεμίζοντας τ' αὐτιά της καρφίτσες!....

Στὴ Σεβίλλη ὁ Τσιγγάνικος πληθυσμὸς εἶναι πολυαριθμότερος ἀπὸ τῆς Γρενάδας. Ἡ συνοικία ποὺ κατοικοῦν λέγεται Τριάνα. Εἶναι τὸ ἄσυλο τῶν τυχοδιωκτῶν, τῶν ἐγκληματιῶν καὶ τῶν φυγάδων τῶν φυλακῶν ποὺ μαστίζουν ὅλην τὴν Ἀνδαλουσία.

Στὴν περίφημη αὐτὴ συνοικία συναντάει κανεὶς σὲ κάθε βῆμα ὁμίλους Τσιγγάνων καθισμένους κατὰ γῆς σὰν στὸ σπίτι τους, καὶ πολλὲς φορὲς γύρω ἀπὸ μιὰ φωτιὰ ὅπου βράζει τὸ τσουκάλι τοῦ γεύματός των. Οἱ γυναῖκες εἶναι συνήθως γυμνὲς ἀπὸ τὴν ὀσφὺν καὶ πάνω, καὶ τὰ παιδιά, ὁλόγυμνα, μαῦρα καὶ βρωμερά, κυλιοῦνται στὸ χῶμα ἢ κυνηγοῦνται μὲ ἄγριες κραυγές. Ὅλες οἱ Τσιγγάνες ποὺ κατοικοῦν τὴν Τριάνα ἔχουν τὴς πειὸ προχωρημένες ἰδέες ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐλευθεριότητα. Μπαίνουν στὰ καφενεῖα, τραγουδᾶν, παίζουν ὄργανα καὶ συνοδεύουν τὴ μουσικὴ μὲ χοροὺς λάγνους καὶ ἀνήθικους. Δὲν ξέρω τίποτα πειὸ ἡδονιστικὸ ἀπὸ τὰ τραγούδια τους, καὶ τοὺς χορούς των. Ἀχρεία στὴς κινήσεις της, ἀχρεία στὰ λόγια της, ἀχρεία στὰ τραγούδια της ἡ Τσιγγάνα εἶναι ἐν τούτοις κατὰ τὰ ἄλλα «φρόνιμη». Ἡ μητέρα μαθαίνει τὴν κόρη της νὰ φυλάῃ τὴν παρθενία της γιὰ τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου της, καὶ νὰ διατηρῇ ὕστερα ἀπόλυτη πίστη στὸν ἄνδρα της. Γι' αὐτὸ εἶναι σπάνιο νὰ συναντήσῃ μιὰ Τσιγγάνα σ' ἕνα οἶκο ἀνοχῆς. Ἐπίσης καμμιὰ ἀπὸ τὴς ἄπειρες ἐρωμένες τοῦ Δὸν Ζουὰν δὲν ἦταν Τσιγγάνα. Ὅταν δὲ κερδίζουν τὰ πρὸς τὸ ζῆν στὰ καφενεῖα χορεύοντας ἢ κλέβοντας οἱ Τσιγγάνες πουλᾶν φυλακτὰ καὶ λένε τὴν τύχη, τὴν «μπουεναντίτσο» διαβάζοντας τὴς παλάμες τῶν χεριῶν.

Ἕνα ἀπὸ ἁ θρησκευτικὰ βιβλία τῶν Ἰνδῶν συμβουλεύει νὰ δίδωνται στὴς γυναῖκες ὀνόματα εὔκολης καὶ γλυκείας προφορᾶς. Φαίνεται ὅτι οἱ Τσιγγάνοι ἄκουσαν τὴ σύσταση αὐτὴ τῶν βραχμάνων, γιατὶ τὰ ὀνόματα τῶν γυναικῶν τους εἶναι ἁρμονικὰ καὶ ἁπαλώτατα. Πρεσιάζα, Ἐστρέλα, Μεριδιάνα, Μορέλα, εἶναι ὀνόματα συνειθισμένα στὴς γυναῖκες τῆς φυλῆς τους.

Οἱ πραγματικῶς ὡραῖες Τσιγγάνες εἶναι λίγες. Ὅταν ὅμως εἶνε τέτοιες, ξεπερνοῦν ὅλες τὶς ἄλλες γυναῖκες. Ὅ,τι δὲν τοὺς λείπει ποτὲ εἶναι ἡ κομψότητα καὶ ἡ ζωηρότης, τὰ δὲ χαρισματά τους αὐτὰ ξεύρουν νὰ τὰ ἐπιδεικνύουν μὲ τέχνη. Ἐξασκοῦν συνήθως τὸν ρόλον Σειρήνων. Θέλγουν μὲ τὰ φυσικά τους χαρίσματα ὅταν ἔχουν τοιαῦτα, καὶ μὲ τεχνάσματα, ὅταν δὲν ἔχουν. Μία ἐπίσης ἀπὸ τὴς συνήθειές τους εἶναι ἡ ἐπιμονή. Ἐπιδιώκουν ὅ,τι θέλουν μέχρις ὅτου τὸ ἀποκτήσουν. Ὡραῖες δὲ ἢ ἄσχημες, ἔχουν πάντα ἕνα δικό τους τύπο, τελείως διάφορο τῶν ἄλλων γυναικῶν. Ἔχουν ὡραῖα μεγάλα καὶ ἡδυπαθῆ μάτια. Τὰ χέρια τους, γενικῶς, μικρά, εἶναι πάντα λεπτοκαμωμένα, ἀντιθέτως, μὲ τὸ στόμα ποὺ εἶναι πάντα μεγάλο καὶ χαρακτηρίζει πάντα τὸ Τσιγγάνικο τύπο. Ἡ γραμμὴ τῆς μύτης, ὅπως τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, εἶναι τελείως ἴσια.

Ὁ Τσιγγάνος εἶναι πάντα κακοντυμένος, πολλὲς δὲ φορὲς κουρελιάρης. Δὲν ντύνεται δὲ ἔτσι ἀπὸ ὑποκρισία, οὔτε ἀπὸ ὑπολογισμό. Ὅταν ἡ τύχη τοῦ χαμογελάσῃ στὴ ζωή, καὶ κάνῃ μιὰ καλὴ ἐπιχείρησι, ντύνεται μὲ γραφικὰ βελουδένια ροῦχα, μὲ ζωηρὰ χρώματα, τυλίγει στὴ μέση του ἕνα φαρδὺ κόκκινο ζουνάρι καὶ τὸ πουκάμισό του εἶναι κεντημένο. Τὸ καπέλλο, γυρμένο πρὸς τ' αὐτὶ καὶ πλατύγυρο, ἀφίνει νὰ φαίνεται ἕνα μεταξωτὸ μαντῆλι δεμένο γύρω ἀπὸ τὸ κεφάλι, κατὰ τὴν μόδα τῆς Ἀραγόνας.

Στὴν ἀδιαφορία του μπροστὰ στὰ πράγματα καὶ στὴν στωϊκότητά του ἐμπρὸς στὴ μοῖρα του, φαίνεται ὅτι ὁ Τσιγγάνος δὲν αἰσθάνεται οὔτε μεγάλες χαρές, οὔτε μεγάλες λύπες. Ἡ ποίησίς του δὲν εἶναι μιὰ ἀνάμνησι, οὔτε μία ἐλπίδα, κι' ἡ κιθάρα του

(Συνέχεια εἰς τὴν 23ην σελίδα)

Μία ὡραία εἰκόνα ἑνὸς πελαργοῦ, ποὺ φεύγει ἀπὸ τὴ φωληά του, γιὰ ναὔρῃ τὴν τροφὴ τῶν νεοσσῶν του.

Η ΜΑΖΩΧΤΡΑ

ΚΡΗΤΙΚΗ ΗΘΟΓΡΑΦΙΑ

Μίνου Ανδρουλιδάκη

ΤΗΝ θυμοῦμαι σὰν νἄναι αὐτὴ ἡ ὥρα. Λυγερόκορμη, μ' ἕνα πρόσωπο μελαψὸ μὰ γλυκὸ σὰν σταφύλι στὴν ὥρα του καὶ δυὸ μαῦρα μάτια, ποὺ πετοῦσαν φλόγες. Καὶ δυὸ φρύδια ἴδια γαϊτάνια…

Τὴν ἴδια μέρα ποὺ ἦρθε στὸ χωριό, γιὰ νὰ πιάση δουλειὰ μὲ τὶς ἄλλες μαζῶχτρες ἀπ' ἄλλα χωριά, ἔφερε καὶ τὴν ἀνταρσία στὸ ὑποστατικό.

Οἱ φαμέγιοι στρίβανε τὸ μουστάκι τους καὶ τὶς ρίχνανε ματιὲς ποὺ θὰ τὴν ἔκαιγαν, ἂν ἦταν φωτιᾶς φλόγα, ὁ ἀφεντικὸς τῆς ἔστελνε ἀπὸ τὸ φαΐ του κι' ὁ γυιός του, ἕνας νειὸς ὤμορφος σὰν κορίτσι, τὴν ἔβαλε στὸ μάτι.

— Γαρουφαλλιὰ ἀπὸ δῶ… Γαρουφαλλιὰ ἀπὸ κεῖ… Γαρουφαλλιὰ παρὰ κάτω.

Καὶ τὄλεγαν ὅλοι τὄνομα αὐτὸ τοῦ ὤμορφου λουλουδιοῦ, μὲ τόση γλύκα, ποὺ κόλλαγε τὸ στόμα τους, κι' ἔκανε τὴ Γαρουφαλλιὰ νὰ κοκκινίζη καὶ νὰ σκύβη πιὸ κάτω τὤμορφο μουτράκι της γιὰ νὰ μὴ βλέπουν πὼς τῆς ἄρεσαν τὰ καλοπιάσματα καὶ τῆς γλύκαιναν τὴν καρδιά…

Μὰ ἕνα βράδυ τὰ πράγματα γίνηκαν ὅπως θὰ σᾶς τὰ διηγηθῶ. Ὁ γυιὸς τ' ἀφεντικοῦ — ποὺ ἦταν ἄρρωστος — τῆς φώναξε νὰ τοῦ κάμη ἕνα ζεστό, γιατὶ ἀπὸ τοὺς κόπους ἔπεσε στὸ στρῶμα κι' ἡ ντάντά του. Κι' ἡ Γαρουφαλλιὰ ποὺ τὸν ἔβλεπε κι' ἔλυωνε ἀπὸ τὸ σεβντᾶ του, βγῆκε πεταχτὴ κι' ἀνήσυχη στ' ἀνῶγι, μαζὺ μὲ τὴ Μαριὼ — γιὰ τὰ μάτια τοῦ κόσμου ἤθελε κι' ἕνα ἄλλο κορίτσι μαζύ της καὶ διάλεξε τὴ φιλενάδα της ποὺ τῆς ἔκανε κι' αὐτὴ πλάτες γιὰ νὰ τὰ ψήνη μὲ τὸν ἐπιστάτη. Βγῆκε λοιπὸν στ' ἀνῶγι νὰ περιποιηθῆ «τ' ἀφεντικάκι».

Δὲ μίλησε κανεὶς γι' αὐτό. Γιατὶ ὁ Νίκος εἶχε μείνει τρεῖς μέρες μέσα, εἶχε καλέσει τὸ γιατρὸ, ἀπὸ τὸ κοντινὸ χωριό, δυὸ-τρεῖς φορές, κι' αὐτὸς — ποὺ ἦταν φίλος του — εἶχε πῆ πὼς ὁ «κύριος ἦταν πολὺ ἄρρωστος». Κι' ἡ εἴδησι αὐτὴ κάλμαρε τὴ φουσκοθαλασσιὰ τῆς κακογλωσσιᾶς, στοὺς ὀντάδες, ποὔμεναν σὰ δοῦλοι, οἱ μαζῶχτρες κι' οἱ ἀγωγιάτες. Ὅλοι εἶχαν συγκινηθῆ πολύ, γιατὶ τὸ μικρὸ ἀφέντη ποὺ τὸν ἀγαποῦσαν μ' ἀληθινὴ λατρεία γιὰ τὴν καλωσύνη ποὺ εἶχε κι' ἂν πείραζαν τὴ Γαρουφαλλιά, γιατί: «Ψηλὰ τὴν χτίζει τὴ φωληὰ καὶ θὰ λυγίση ὁ κλῶνος…», ὅμως γιὰ «τ' ἀφεντικάκι» δὲν ἔβγαλαν ἄχνα.

— Τὴ δουλειά του ἔκανε τὸ κοπέλλι κι' ἂν ἦταν κι' αὐτοὶ στὴ θέσι του τὸ ἴδιο θἄκαναν.

Κι' ἀκόμα πρόσθεταν:

— Χαλάλι του! Τ' ἀξίζει ἡ Γαρουφαλλιὰ τέτοιου παλληκαριοῦ καὶ τέτοιου ἄρχοντα… Μόν' αὐτὴ θὰ τὴν πάθαινε… κι' ἦταν κρῖμα τέτοιο κορίτσι σὰν τὰ κρύα νερὰ — ἔλεγαν οἱ σεβνταλῆδες ποὺ τὴν κυνηγοῦσαν. Γιατὶ ὤμορφο καὶ νέο κορίτσι ὡς ἦταν, μποροῦσε νἄβρη ἕνα ντενικανῆ τῆς σειρᾶς της, ν' ἀποκατασταθῆ καὶ νὰ ἡσυχάση ἀπὸ τὰ ξένα χέρια.

Μὰ οἱ ἄλλες μαζῶχτρες δὲν τὸ παραδεχόνταν:

— Ἡ ζήλεια θὰ σᾶς φάη κακορίζικοι. Μὰ ἡ Γαρουφαλλιὰ ηὗρε τὴν τύχη της. Θὰ γίνη κυρὰ καὶ θὰ τσῆ βαστᾶτε τὸ μουλάρι νὰ καβαλλικεύη ὄντας θὰ βγαίνη ἀπὸ τὸ χωριὸ στὴ Χώρα.

Μ' αὐτὰ ὅλα τἄλεγαν ὅταν ὁ Νίκος ἦταν καλά. Τώρα ὅμως π' ἀρρώστησε, τσιμουδιὰ δὲν ἔβγαινε ἀπὸ τὸ στόμα τους. Κι' ὄχι μόν' αὐτό, μὰ ὅλοι ἔκαναν τὸ σταυρό τους καὶ παρακαλοῦσαν:

Ἔτσι κι' ἐκεῖνο τὸ βράδυ π' ἀνέβηκε πάνω στὸν ὀντᾶ του ἡ Γαρουφαλλιά, δὲ μίλησε κανείς. Τὸ φέρσιμό της μάλιστα νὰ πάρη καὶ τὴ Μαριὼ μαζύ της, ἄρεσε τόσο π' ὅλοι τὴν παίνεσαν, ποὺς στιγμή, γιατὶ τώρα ἡ ἀρρώστεια τοῦ Νίκου σκέπαζε κάθε ἄλλη σκέψι.

* * *

Κι' ἡ ὤμορφη μελαχροινή, βεργολυγερὴ κοπέλλα βγῆκε πάνω, χωρὶς ν' ἀκούση πίσω της τὸν ἐξάψαλμο.

Μ' αὐτὴ τὴν ὥρα τὸ φτωχὸ κορίτσι δὲ λογάριαζε τίποτες. Ἡ καρδιά της ξεπετιόταν σὰν τῆς νεαρῆς λαφίνας ποὺ κιντυνεύει τὸ παιδί της καὶ τὰ μαῦρα μάτια της ἦταν βουρκωμένα στὰ καλά.

— Θέ μου καὶ μὴ μοῦ τὸν πάρης, προσευχόνταν. Κι' ἦταν ἡ εὐχή της αὐτὴ βαθειὰ κι' ἐγκάρδια, βγαλμένη ἀπὸ τὰ φυλλοκάρδια της.

Μὰ τὴν τρομάρα αὐτὴ γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ Νίκου, ποὺ τώρα καὶ τρεῖς μέρες ἔνοιωσε πὼς τὸν ἀγαποῦσε ἀληθινά, μπῆκε στὴν κάμαρή του, πατῶντας στὶς μύτες τῶν παπουτσιῶν της.

Μ' ἀνήσυχο βλέμμα ζητοῦσε τὴ μορφή του καὶ θέλησε νὰ δῆ τ' ἀγαπημένο πρόσωπο, ἂν τὦχε λαβώσει ὁ πυρετός, ἂν εἶχε χαλάσει τὸ χρῶμα του, ἂν καταλάβαινε… Γιατὶ σὰν ἦταν βαρειὰ ἄρρωστος — «βαρειὰ» εἶχε κάμει τὸ «πολὺ» ποὺ εἶχε ἀκούσει ἡ Γαρουφαλλιὰ — σὰν ἦταν λοιπὸν «βαρειὰ ἄρρωστος», μπορεῖ καὶ νὰ μὴν καταλάβαινε.

Πλησίασε στὸ κρεββάτι κι' εἶδε τὸ κεφάλι τοῦ Νίκου στ' ἄσπρο προσκέφαλο, τὸ πρόσωπό του δὲν εἶχε χαλάσει καθόλου. Ἦταν ὅπως πάντα: Ἄσπρο, ροδοκόκκινο, ὤμορφο, χωρὶς νὰ φαίνεται βλαμένο ἀπὸ τὴ θέρμη — ποὺ βέβαια θὰ τὸν ἔκαψε…

Εἶχε τὰ μάτια του κλειστά. Μ' ἀνάσαινε ἐλαφρὰ σὰν πουλάκι… Κι' ἡ Γαρουφαλλιὰ στάθηκε σὰν μαρμαρωμένη μπρός του καὶ τὸν κύτταζε. Τὸν κύτταζε σὰν κάτι τὸ ἅυλο, σὰν κάτι ποὺ ἦταν σάρκα ἀπὸ τὴ σάρκα της, αἷμα ἀπὸ τὸ αἷμα της.

Καὶ ὅπως ἔστεκε ἐκεῖ ὀνειροπαρμένη, μὲ σταματημένη λὲς τὴν καρδιά, μὴν τὸν ἀνησυχήση κι' ὁ κτύπος της, ὁ Νίκος ἄνοιξε τὰ μάτια του καὶ τῆς χαμογέλασε… Κι' ἦταν τόσο γλυκὸ καὶ ἥμερο τὸ χαμόγελό του, ποὺ ἡ Γαρουφαλλιὰ τἄχασε. Ἔνοιωσε τὴν καρδιά της νὰ ξεπετᾶ σὰν πουλάκι ποὺ τὸ πιάνει ἄξαφνα ἡ ξόβεργα, νόμισε πὼς ἦταν τόσο πολὺ ἄρρωστος ὁ Νίκος — ὁ Νίκος της — ποὺ μόνο μὲ τὸ χαμόγελο αὐτὸ μποροῦσε νὰ τὴν χαιρετήση.

Κι' ἀψηφῶντας καὶ τὴ Μαριὼ ποὔστεκε κρυμμένη πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα κι' ἔβλεπε ἀπὸ τὴν χαραμάδα π' ἄφινε τὸ μισόγυρτο φύλλο της καὶ τὸν πατέρα τοῦ νέου ποὺ μπορεῖ νἆταν στὴ διπλανὴ κάμαρα καὶ τὴ γρηὰ-Ἀθηνᾶ, π' ἀνάθρεψε τὸ νειὸ ἀπὸ τὴν κούνια καὶ ποὺ ἦταν τώρα στὴν κουζίνα, ρίχτηκε πάνω του, μὲ μιὰ φωνὴ ποὔσχισε τὸν ἀέρα λυπητερά:

— Νίκο μου… Ἀγόρι μου… Κανακάρη μου… Ἄρρωστος εἶσαι πουλάκι μου;… Μίλησέ μου τῆς ἄμοιρης… Πέσμου γιατὶ θ' ἀποθάνω προτήτερα ἀπὸ σένα…

Κι' ἦταν τὰ λόγια της ἐγκάρδιά, ἦταν ξέσπασμα ψυχῆς ποὺ πονοῦσε, θρῆνος γυναίκας π' ἀγαπᾶ κρυφὰ κι' ἔρχεται ἡ ὥρα δίχως ντροπὴ νὰ φωνάξη τὴν ἀγάπη της… Κι' ἔτρεχαν ποταμὸς τὰ δάκρυά της, ποταμὸς ἀστείρευτος ποὺ τἄκανε πιὸ ὤμορφα καὶ πιὸ λαχταριστά.

Κι' ὕστερα ἁπλώθηκε μιὰ σιωπὴ στὸ δωμάτιο, μιὰ ἡσυχία, γιὰ νὰ γιομίση ὕστερα ὁ ἀέρας του ἀπὸ τὸ θεῖο τραγοῦδι, τοῦ πρώτου, τοῦ μεγάλου, τοῦ μακρόσυρτου φιλιοῦ…

Κι' ὕστερα… ὕστερα ἡ Γαρουφαλλιὰ γονάτισε μπρὸς στὸ κρεββάτι, μὲ τὰ μάτια ὑγρὰ ἀκόμη ἀπὸ τὰ δάκρυα, ἀναμαλλιασμένη ἀπὸ τὸ σφιχταγκάλιασμα τοῦ Νίκου, ξαναμμένη ἀπὸ τὸ φλογερὸ πρῶτο μακρόσυρτο φιλὶ κι' ἔφερνε τὰ χέρια της στὸ κεφάλι τοῦ Νίκου, στὸ στῆθος του, στοὺς ὤμους του καὶ τὸν ρωτοῦσε μὲ λαχτάρα, ποῦ πονεῖ, ποῦ τὸν κτύπησε τὸ κακό, τί ἔχει;…

Μὰ σάστισε σὰν ὁ Νίκος γέλασε βροντερὰ κι' ὀρθὸς τώρα, πῆγε κι' ἔκλεισε τὴν πόρτα καὶ γύρισε σβέλτος κοντά της, ἁρπάζοντάς την στὰ δυὸ γερὰ μπράτσα του.

— Νῖκο, φώναξε… Τρελλάθηκες;

Μὰ τὸ νέο παλληκάρι δὲν ἀπάντησε… δὲν μποροῦσε ν' ἀπαντήση, γιατὶ τὴν ἅρπαξε πάλι στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὴ γιόμιζε φιλιὰ καὶ τὴ χαϊδολογοῦσε μὲ τὸ ζεστὸ χέρι του, τόσο γλυκὰ ποὺ ἡ δύστυχη παράλυσε κι' ἄφησε τὸ κορμί της νὰ γείρη ἀδύναμο στὴ θέλησί του.

… … … … … … … … …

Τὸ φῶς τῆς λάμπας ἔπεφτε στὸ δωμάτιο χλωμὸ κι' ἔδινε στὶς σκιὲς ποὔριχναν τὰ ἔπιπλα φανταστικὰ σχήματα, πουλιῶν ἐξωτικῶν, θηρίων παράξενων, λουλουδιῶν ἄγνωστων. Κι' ἡ Γαρουφαλλιὰ πεσμένη στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Νίκου, ἔκλαιγε σιγαλά, ἔκλαιγε ἀπὸ εὐτυχία καὶ πίκρα. Κι' αὐτὸς τῆς ἔλεγε λόγια ἀγάπης, ἤθελε νὰ τὴν ἀρνέψη, ὅπως ἡ μάννα κάνει γιὰ τὸ μικρὸ παιδί της μετὰ τὸ μάλλωμα, νὰ τῆς δώση κουράγιο.

— Μὴν κλαῖς λοιπὸν Γαρουφαλλιά. Ἐγὼ γιὰ σένα ἔκανα τὸν ἄρρωστο κι' ἔβαλα τὸ γιατρὸ νὰ πῆ τὸ ψέμμα καὶ κλείστηκα τρεῖς μέρες ἐδῶ μέσα γιὰ νὰ σὲ φέρω κοντά μου, ποὺ τόσο σ' ἀγαπῶ…

Κι' ἡ Γαρουφαλλιὰ σήκωσε τὰ κλαμμένα μάτια της, ποὺ γελοῦσαν ἀντάμα:

— Κι' εἶπα σου πράμα ἐγὼ ἀγάπη μου; Ἐμίλησά σου!… Κάνε με ὅ,τι θέλεις ἐσύ…. Φτάνει ποὺ δὲν εἶσαι ἄρρωστος… Ποὺ δὲ θὰ πάθης κακό…

Κι' ἔκλαιγε πάλι καὶ γελοῦσε μαζὺ καὶ μπέρδευαν τὰ λόγια της κι' ὁ Νίκος δὲν μποροῦσε νὰ τὴ χορτάση, κι' ὅλο τὴ φιλοῦσε, κι' ὅλο τὴν ἔσφιγγε στὴν ἀγκαλιά του κι' ὅλο τῆς τραγουδοῦσε τῆς φλογερῆς τῆς ἀγάπης τὸ τραγοῦδι, ποὺ τελειώνει σ' ἕνα ἐπιφώνημα θριαμβευτικῆς νίκης….

* * *

Ἡ νύχτα εἶχε προχωρήσει πολὺ κι' ἡ Γαρουφαλλιὰ τότες ἄρχισε νὰ θυμᾶται τὸ τί ἔγινε.

Μὰ μὲ μιὰ ἀξιοπρέπεια ποὺ μόνον οἱ μεγάλες καρδιὲς ἔχουν, μὲ τὴν ὑπερηφάνεια ποὺ δίνουν τ' ἀνώτερα αἰσθήματα, σηκώθηκε, σιάχτηκε κι' εἶπε:

— Πρέπει νὰ φύγω… γιατὶ κοντεύει ἡ αὐγή…

— Κι' αὐτοὶ κάτω, θὰ ποῦν καὶ θὰ ράνουν… συμπλήρωσε ὁ Νῖκος.

— Ἂς ποῦν, συνέχισε ἡ νέα μ' ἕνα πεῖσμα πρωτόγνωρο, κι' ἀποροῦσε κι' ἡ ἴδια ποῦ τὴν εὕρισκε αὐτὴ τὴ δύναμι. Ἂς ποῦν… Τέτοιες χαρὲς πληρώνονται ἀκριβά, ἀγόρι μου. Μὰ μένα δὲ μὲ γνοιάζει…

Καὶ τὸν ἀγκάλιασε τώρα πρώτη αὐτή, πρώτη, καὶ τὸν φίλησε φλογερὰ κι' ὕστερα ἀφίνοντάς τον βιαστικά, ἔτρεξε στὴν πόρτα, τὴν ἄνοιξε κι' ἐρρίχτηκε ἔξω… Ἡ ματιά της ἔψαξε στὸν ἀντρέ. μὰ ἡ Μαριὼ ἔλειπε… Χαμογέλασε πικρὰ κι' ἐπροχώρησε στὴν ὀξώπορτα, τὴν ἄνοιξε μὲ προφύλαξι αὐτή, βγῆκε στὴν σκάλα, κατέβηκε σὰν γάτα, κι' ἐπῆγε στοὺς κάτω ὀντάδες, στὸ ξερὸ κρεββάτι της, ὅπου ἔπεσε μὲ χίλιες προφυλάξεις γιὰ νὰ μὴν τὴν ἰδοῦν, πὼς γύριζε τέτοια ὥρα.

Μ' ἂν πρόσεχε κανεὶς σὲ λίγο, θ' ἄκουε τὴν ἡσυχία τῶν ἀνθρώπων ποὺ κοιμόνταν βαρειά, ποὺ σὲ λίγο θὰ ξυπνοῦσαν, φρέσκοι, χωρὶς φροντίδα, μὲ τὸ γέλιο στὸ στόμα, νὰ πᾶνε στὶς ἐλῆες, νὰ τὴν διακόπτη ἕνα σιγανὸ κλάμα, ἕνα κλάμα ποὖχε τοῦ λυγμοῦ τὴ λύπη καὶ τῆς χαρᾶς τὸν θρίαμβο….

ΜΙΝΩΣ ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ

ΕΠΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΓΕΩΡ. ΣΟΥΡΗ

Τεμπελιά

Δὲν ἔχω κέφι γιὰ δουλειά,
πάλι μὲ δέρνει τεμπελιὰ
καὶ κάθομαι στὸ στρῶμα….
Βρίσκω τὸ σῶμα μου βαρὺ
καὶ ὅλ' ἡ γῆ δὲν μὲ χωρεῖ
κι' ὁ οὐρανὸς ἀκόμα.

Κακὰ νομίζω τὰ καλὰ
καὶ βλέπω μιὰ στὰ χαμηλὰ
καὶ μιὰ κυττῶ ἀπάνω….
Σ' αὐτὸ τὸν κόσμο τὸν χαζὸ
ἂν ἠμποροῦσα νὰ μὴ ζῶ
μὰ… δίχως νὰ πεθάνω!…

…………

Στ' Ἀμπέλι

Πάει ὁ παπᾶς στ' ἀμπέλι
μαζὺ κι' ἡ παπαδιά του
πάω κι' ἐγὼ κοντά του
καὶ γίνουμαι κοπέλι.

Τρυγᾶ ὁ παπᾶς σταφύλια
κ' ὁ πονηρὸς ἐγὼ
τῆς παπαδιᾶς τὰ χείλια
τὶς ρῶγες της τρυγῶ.

…………

Νανούρισμα

Μιὰ μάννα κάνει νάνι
τὸ νέο της μωρό,
κι' ἕνας σπαθᾶτος χάνει
κοντά της τὸν καιρό.

Κοιμήσου νὰ μὴ σκάνω,
καμάρι μου κρυφό,
κοιμήσου νὰ σοῦ κάνω
καὶ ἄλλον ἀδελφό.

Καϋμένη

Πῶς μ' ἀγαπᾶ ὁ ἄντρας μου ἀ-
(λήθεια!
ἐμπρὸς στὸν κόσμο πάντα μοῦ
(γελᾶ,
μοῦ λέει χωρατάδες παραμύθια,
κι' οὔτ' ἕνα μου χατῆρι δὲν
(χαλᾶ.

Ἐμπρὸς στὸν κόσμο πάντα μὲ
(κυττάζει
μὲ ζάχαρη καὶ μέλι μοῦ μιλεῖ
ἐμπρὸς στὸν κόσμο πάντα μ' ἀγ-
(καλιάζει
ἐμπρὸς στὸν κόσμο πάντα μὲ
(φιλεῖ.

Τοῦ φαίνουμαι πὼς εἶμαι Ἀ-
(φροδίτη
καὶ ἅμα πιὰ γυρίσουμε στὸ σπίτι
ἀμέσως ἕνα ξύλο πάντα παίρνει
κι' ἀπ' τὴν πολλὴ ἀγάπη του….
(…μὲ δέρνει.

…………

Τίνος μοιάζει

Ἑνὸς μπαμπᾶ τ' ἀρσενικὸ παιδὶ
τὸν κόσμο σὲ σκοτοῦρα πάντα
(βάζει,
καὶ ὅποιος εὐτυχήση νὰ τὸ δῆ
θὰ εὕρη πὼς μὲ κάποιον λίγο
(μοιάζει.

Τὴ μιὰ μοιάζει κάποιον μὲ φτερὰ
τὴν ἄλλη μοιάζει κάπως τὴν μη-
(τέρα,
πῶς μοιάζει καὶ λιγάκι τοῦ πα-
(τέρα.
Καὶ τοῦ μπαμπᾶ τοῦ κόλλησε
(μαράζι
νὰ εὕρη τὸ παιδί του τίνος μοιά-
(ζει.

Ἡ Παπαδιά

Ἡ κυρὰ ἑνὸς παππᾶ
ἕναν διάκο ἀγαπᾶ
καὶ πολὺ μ' αὐτὸν τὰ ἔχει,
καὶ ὁ ἄνδρας της κυττᾶ
τὰ πολλά της χωρατά,
μὰ γιὰ τοῦτον πέρα βρέχει…

Ἐπερνοῦσαν μιὰ χαρὰ
ἕως ὅτου μιὰ φορὰ
ἔγινε παππᾶς βαρβᾶτος
καὶ ὁ διάκος ὁ ἀφρᾶτος.
Κι' ὁ παππᾶς της ὁ φτωχὸς
διόλου δὲν ἐφθόνησε
καὶ ὁ ἴδιος μοναχὸς
τὸν ἐχειροτόνησε.

Τίγκι, τάγκ… μεγάλη σχόλη,
Ἄξιος! φωνάζουν ὅλοι
νέοι, γέροι καὶ παιδιά…
Μὰ μὲ ὅλο της τὸ νάζι
ὑπεράξιος φωνάζει
τρεῖς φορὲς κι' ἡ παππαδιά.

Ἡ μικροπαντρεμένη

Μ' ἐπαντρέψανε… τί τρέλλα!
δώδεκα χρονῶν κοπέλλα,
δώδεκα χρονῶν κυρά…
κι' ἐνῷ τώρα ἠμπορῶ
τὴ ζωή μου νὰ χαρῶ,
ἔχω δώδεκα μωρά.

Πάντα κλάψα, πάντα γκρίνια,
πάντα γέννα καὶ φωνή…
κι' ὅλη τούτη τὴ ντουζίνα
εἶχα τὴν ὑπομονὴ
νὰ τὴν κάνω χρόνο-χρόνο
μὲ τὸν ἄντρα μου καὶ μόνο.

Γ. ΣΟΥΡΗΣ

TO ΝΕΟ ΜΑΣ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ἕνας ναυτικὸς κολοσσὸς

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ.— Τὸ γαλλικὸν ἀντιτορπιλλικὸν Β93, ποὺ περιπλέει τὰ παράλια τοῦ Μαρόκου, μαζὶ μὲ ἄλλα πολεμικά, γιὰ νὰ προλαμβάνη τὸν ἀνεφοδιασμὸν τοῦ ἐπαναστάτου Ἄχμεντ-Κρίμ, παίρνει τὸ S.O.S. ἀπὸ τὸ γιὼτ «Λόρα» ποὺ—λέει—ὅτι κινδυνεύει. Ἀμέσως ὁ κυβερνήτης Λορτιγιὸν διατάσσει νὰ στραφῆ τὸ πλοῖο του πρὸς τὸ ὑποδεικνυόμενο στίγμα, κι' ἅμα φθάνει ἐκεῖ, στέλλει τὸν ὑποπλοίαρχό του Φρεμιὲ μὲ μερικοὺς ναῦτες γιὰ νὰ ἰδοῦν τί βλάβη ἔχει τὸ γιώτ. Μὰ ὁ Φρεμιέ, ἔκπληκτος, βλέπει ὅτι τὸ γιὼτ ἔχει ἐγκαταλειφθῆ ἀπὸ τὸ πλήρωμα καὶ τοὺς ἐπιβάτες του καὶ ὅτι δὲν ἔχει καμιά…βλάβη. Ἀλλὰ κάτι τοῦ κάνει ἐντύπωσι: Μέσα σὲ μιὰ καμπίνα βλέπει ἕνα πορτραῖτο μιᾶς ὡραίας γυναίκας. Καὶ Φρεμιὲ ἀφίνει τὸ πορτραῖτο δίνει ἀναφορὰ στὸν κυβερνήτη του κι' αὐτὸς τὸν διατάσσει νὰ ὁδηγήση τὸ σκάφος στὴν Καζαμπλάνκα.

Τὴν ἴδια ὥρα, μιὰ γυναῖκα ἀποβιβάζεται σὲ μιὰ ἀπόμερη ἀκτὴ τοῦ Μαρόκου, συναντᾶται σὲ μιὰ σκηνὴ μὲ τὸν ἀρχηγό της καὶ τοῦ λέει τί ἔφτιασε στὸ Γαλλικὸ στόλο, ὥστε νὰ κατορθώση νὰ φέρη ὡς τὴν ἀκτὴ κοντὰ τὰ πυρομαχικὰ γιὰ τὸν Ἄχμεντ-Κρὶμ καὶ ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ ἐκέρδιζαν ἑκατομμύρια.

Ὁ Φρεμιέ, πλέει στὴν Καζαμπλάνκα, ἀναμένοντας διαταγές. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ καταπλέει καὶ ἡ μοῖρα τοῦ στόλου ποὺ περιπλοῦσε, γιὰ νὰ ξεκουρασθοῦν τὰ πληρώματα. Καὶ σὲ μιὰ ἑσπερίδα, ποὺ δίδεται στὴ Ναυτικὴ Λέσχη, βλέπει μιὰ ὤμορφη κυρία, ποὺ μοιάζει ἐξαιρετικὰ μὲ τὸ πορτραῖτο τῆς γυναίκας ποὺ εἶχε ἰδῆ στὸ γιὼτ «Λόρα». Ἡ ἐντύπωσι ποὺ τοὔκαμε τότε ἡ μορφὴ τῆς γυναίκας αὐτῆς, τοῦ εἶχε μείνει τόσο ζωηρὴ ἀκόμη, ὥστε ἀφίνει τοὺς φίλους του καὶ περνᾶ ἀπὸ μπροστά της, προσπαθῶντας νὰ τὴν κάμη νὰ τὸν προσέξη. Ἡ νέα γυναῖκα εἶναι διατεθειμένη γι' αὐτό, γιατὶ ἔχει τοὺς λόγους της. Ξέρει ὅτι ὁ ἀξιωματικὸς αὐτὸς εἶναι κεῖνος, π' ὡδήγησε τὴ «Λόρα» ἕως τὸ λιμάνι. Χαιρετιοῦνται καὶ τὸν καλεῖ μὲ μιὰ τοῦ χεριοῦ της κίνησι, νὰ καθήση κοντά της. Κι' ἀρχίζει τώρα μιὰ μονομαχία μεταξύ των: Νὰ κατασκοπεύουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Μὰ ἀκόμη καὶ κάτι ἄλλο συμβαίνει: ὅτι καὶ οἱ δυὸ ἄργισαν νὰ συμπαθοῦνται ἀμοιβαίως. Μιλοῦν γιὰ χίλια-δυὸ ἄλλα ζητήματα κι' ὁ Φρεμιὲ φέρνει ἔτσι τὴν κουβέντα, ὥστε ἡ νέα ποὺ—τοῦ συνιστᾶται ὡς Ἔντβιτζ Ἔλνυ—νὰ κληθῆ ἀπ' αὐτὸν στὸ γιὼτ καὶ τοῦτο μὲ τὴν ἀπώτερη σκέψι ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ τῆς ἀποσπάση τὸ μυστικό της. Ἡ νέα, χωρὶς ἀντίρρησι δέχεται καὶ τὸν καλεῖ νὰ περάση τὴν ἄλλη μέρα ἀπὸ τὸ σπίτι της γιὰ νὰ τὴν πάρη.

Ἕνα ταγκὸ ἀρχίζει… Ἕνα ταγκὸ ποὺ καλεῖ τοὺς νέους νὰ λησμονηθοῦν στοὺς ἤχους του μὲ μιὰ χαριτωμένη φίλη στὴν ἀγκαλιά τους. Ὁ Φρεμιὲ λέει στὴν Ἔντβιτζ:—«Ἐλᾶτε ἐλᾶτε νὰ ξεχαστοῦμε μέσα στὴ θεία αὐτὴ μουσική». Κι' αὐτὴ ἀπαντᾷ:— «Εἶμαι πολὺ εὐτυχής… πάρα πολύ…».

2ον

ΚΙ' ΕΧΟΡΕΨΑΝ ὥρα πολύ. Καὶ ἔνοιωθαν πὼς ἦσαν εὐτυχισμένοι πολύ, οἱ δυὸ θανάσιμοι αὐτοὶ ἐχθροὶ — ποὺ, ποιὸς ξέρει, τί τοὺς ἐπεφύλασσεν ἡ Μοῖρα.

IV

Ἐπλησίαζεν ἡ ὥρα ποὺ θὰ συνηντᾶτο ὁ Φρεμιὲ μὲ τὴν Ἔντβιτζ.

Ἕνα διπλὸ ἀμάξι, μὲ δυὸ μικρόσωμα ἄλογα, ποὺ ἀνυπομονοῦσαν νὰ ξεκινήσουν, περίμενε κάτω ἀπὸ τὸ σπίτι του.

Ὁ Γάλλος ἀξιωματικὸς περίμενε…

Περίμενε τί;

Γιατὶ ἦταν ἀνήσυχος;

Γιατὶ ἡ καρδιά του χτυποῦσε δυνατά;

Δὲν ἤξερε κι' αὐτός.

Μὰ ὅταν σκέφθηκε λίγο, τὸ κατάλαβε:

Πήγαινε νὰ ρίξη στὰ δίχτυα τῆς Γαλλικῆς ἀντικατασκοπείας τὴν ὡραία αὐτὴ γυναῖκα, ποὺ τὸν συγκίνησε, ὄχι μόνο χθὲς τὸ βράδυ, ποὺ τὴν εἶχε στὴν ἀγκαλιά του καὶ λικνιζόνταν μαζί της, μὲς στοὺς παθιάρικους ἤχους ἑνὸς ἀργεντίνικου ταγκό, ἀλλὰ ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ εἶδε τὴ φωτογραφία της, στὸ μοιραῖο ἐκεῖνο γιώτ, στὴ «Λόρα».

Γιατὶ ὁ Φρεμιὲ εἶχε κάμει τὸ καθῆκόν του.

Πολὺ πρωῒ εἶχεν εἰδοποιήσει τὸν ἀρχηγὸ τῆς Μοίρας γιὰ τὴν ἀνακάλυψί του καὶ ἐν συνεννοήσει μαζί του, συνεφωνήθη νὰ σταλοῦν στὸ γιὼτ ἄνθρωποι τῆς μυστικῆς ὑπηρεσίας, γιὰ νὰ κάμουν τὸ καθῆκόν των, ἂν ὁ Φρεμιὲ ἐπείθετο, ὅτι ἡ ὡραία γυναῖκα ἦτο ἡ ἴδια τῆς φωτογραφίας.

.. ..

Στὴν ὁρισθεῖσα ὥρα, τ' ἀμάξι τοῦ Φρεμιὲ σταματοῦσε μπρὸς στὴν πόρτα τῆς Ἔντβιτζ.

Εἰδοποίησε μὲ τὸ ναύτη του γιὰ τὴν ἄφιξί του καὶ περίμενε νὰ τὸν προσκαλέση νὰ περάση.

Μὰ — περίεργο — ἡ ὡραία γυναῖκα, ποὺ χθὲς τὸ βράδυ ἦταν τόσο ὑποχωρητικὴ μαζί του, ποὺ ἂν τολμοῦσε περισσότερο, ἴσως νὰ πετύχαινε, φάνηκε ἀμέσως στὴν πόρτα καὶ πρὶν σχεδὸν προλάβη ὁ Φρεμιὲ νὰ κατέβη ἀπὸ τ' ἀμάξι, προχωροῦσε πρὸς αὐτό.

Ὁ Φρεμιὲ κατώρθωσε νὰ τὴν προλάβη μερικὰ βήματα προτοῦ νὰ φθάση.

Τὴν καλημέρισε, τῆς φίλησε τὸ χέρι, τὤσφιξε ἴσως περισσότερο…

Τὸ «Β. 93», τὸ ἀντιτορπιλλικὸ ποὺ διενεργοῦσε τὶς περιπολίες ἐναντίον τῶν «πειρατῶν τῆς Μεσογείου», καὶ τοῦ ὁποίου ὑποπλοίαρχος ἦτο ὁ Φρεμιέ.

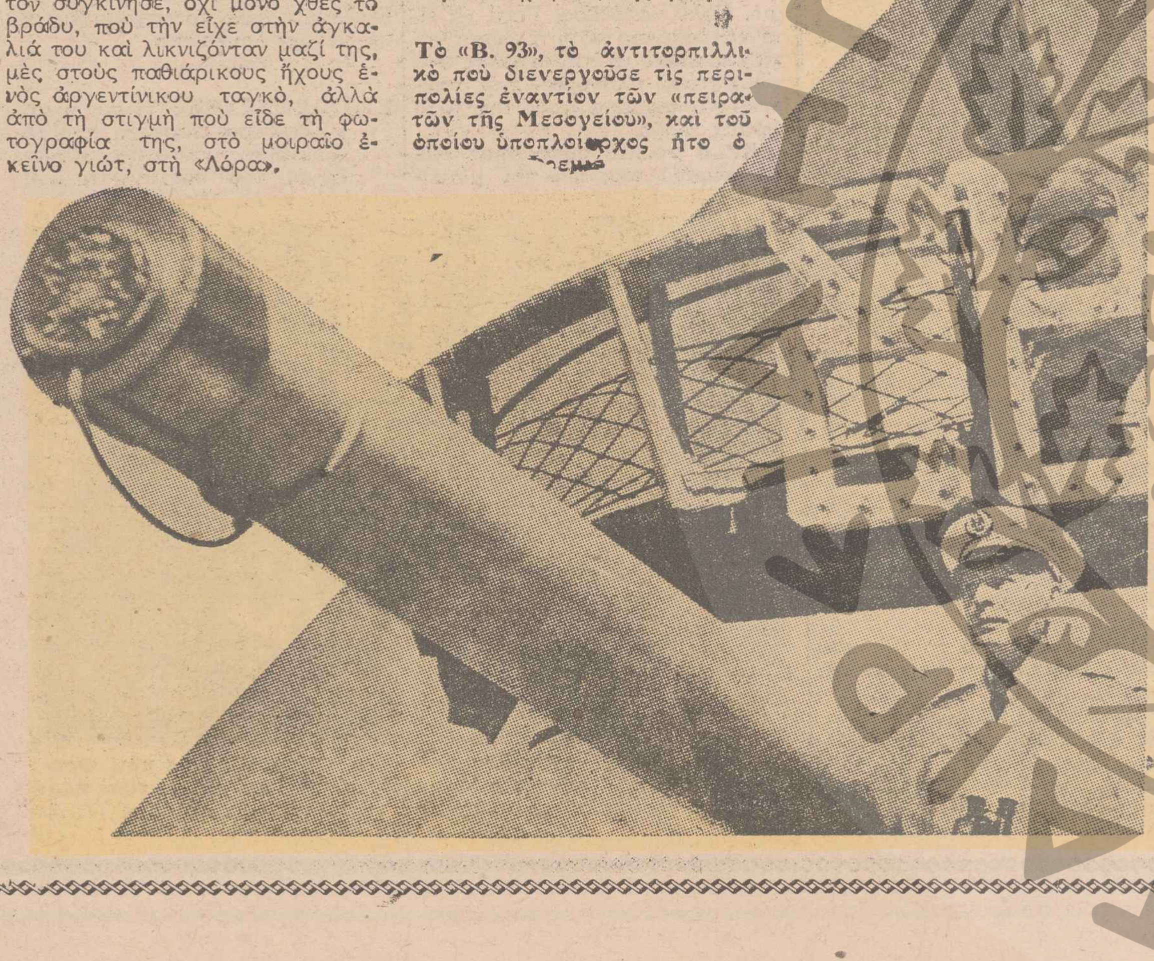

Ἡ Ἔντβιτζ δὲν ἦτο λιγώτερο ἐνθουσιασμένη. Μ' ἂν τὴν κυττάζατε, ἂν τὴν ψυχολογούσατε, παρὰ τὸν ἐνθουσιασμό της αὐτόν, παρὰ τὴν ἀφέλειά της, παρὰ τὸ πλάνο χαμόγελο ποὺ ἀνθοῦσε στὰ ροδοκόκκινα χείλη της, θὰ βλέπατε τὰ ὡραῖα μάτια της νὰ ἐξετάζουν τὸν Φρεμιέ, νὰ προσπαθοῦν νὰ τὸν ψυχολογήσουν…

Μὰ ὁ Φρεμιέ, ἂν καὶ εἶχε ἀποφασίσει νὰ πνίξη τὴ φωνὴ τῆς καρδιᾶς του καὶ νὰ ἐκτελέση τὸ καθῆκόν του, ὅμως, μόλις τὴν εἶδε, ὅσο καὶ ἂν ἤθελε νὰ τὴν προσέξη, νὰ τὴν ψυχολογήση, εἶχε παρασυρθῆ ἀπὸ τὴ γοητεία της.

Μπῆκαν στ' ἀμάξι, πέρασαν ἀπὸ συνοικίες ἰθαγενῶν, ἀπὸ δρόμους στενοὺς καὶ πλατεῖες ἀκαθόριστες, ὅπου χίλιες φορὲς κόντευε νὰ τσακίσουν ἀπρόσεχτους γέροντες, παιδιὰ ποὺ ἔτρεχαν πίσω ἀπὸ τὸ ἀμάξι, ζητῶντας δεκάρες, φελλάχες, ποὺ ἔκρυβαν τὸ πρόσωπο κι' ἄφιναν δυὸ μαῦρα μάτια φλογερὰ νὰ πετοῦν σπίθες ζήλειας, γιὰ τὴν ὡραία αὐτὴ κυρία, ποὺ τὴν συνώδευε ὁ κομψὸς Γάλλος ἀξιωματικός.

Μπροστὰ στὸ μεγάλο τζαμὶ τοῦ Ὀμάρ, τ' ἀμάξι ἔπρεπε νὰ λοξοδρομήση. Μὰ παρ' ὀλίγο νἄχουν δυστύχημα. Ἕνας πανύψηλος νέος ἄντρας, φάνηκε σὰν νὰ μὴ πρόφτασε νὰ προσπεράση, ἔπεσε χάμω καὶ παρ' ὀλίγο νὰ διαμελισθῆ. Μὰ ὁ ἁμαξᾶς, ἰθαγενὴς κι' αὐτός, κατώρθωσε νὰ σταματήση τ' ἄλογά του, σχεδὸν πάνω ἀπὸ τὸ σῶμα του καὶ ἔτσι δὲν ἔπαθε τίποτα. Ὁ Φρεμιὲ πήδησε κάτω κι' ἡ Ἔντβιτζ, ἄφησε μιὰ κραυγή. Μὰ ὁ φελλάχος σηκώθηκε γλήγορα, ζητῶντας συγγνώμη ἀπὸ τὸν ἀξιωματικὸ καὶ τὴν ὡραία κυρία, ποὺ τὴν κύτταξε παράδοξα, ἀφίνοντας τούτη τὴ φωνή:

— Ὁ Θεὸς βοηθεῖ πάντα τοὺς πιστούς του δούλους…

— Περίεργοι μοιρολάτραι, εἶπεν ὁ Φρεμιέ.

— Ναί! Μοιρολάτραι… — πρόσθεσε ἡ νέα. Μὰ τώρα εἶχεν ἀποκαταστήσει ὅλη της τὴν εὐθυμία, ὅλο τὸ κέφι της, σὰν τὸ μοιρολατρικὸ ρητό, π' ἄφησε με μὲ τὴ μελωδική του φωνὴ νὰ ξεφύγη ἀπὸ τὸ στόμα του ὁ φελλάχος, νὰ τὴν ἔκανε διαφορετική, νὰ τῆς ἔδωσε θάρρος, πεποίθησι γιὰ τὴν νίκη.

.. ..

Σὲ λίγο ἔφθασαν στὸ λιμάνι.

Ἡ Ἔντβιτζ, ὅπως προχωροῦσε τώρα πρὸς τὴ σκάλα, ποὺ μιὰ ἀτμάκατος μὲ τὴ γαλλικὴ σημαία ἀνεμιζομένη, περίμενε, ρώτησε τὸ Φρεμιὲ μὲ τὴν μεγαλύτερη ἀταραξία:

— Καὶ ποῦ εἶνε αὐτὸ τὸ γιὼτ τοῦ παραμυθιοῦ;

Ὁ ἀξιωματικὸς τὴν κύτταξε βαθειά, θέλοντας νὰ ἰδῆ ἂν ἡ ἀφέλεια αὐτὴ ποὔδειχνε ἡ νέα, ἡ ἄγνοια, ἡ χαρὰ ἀκόμη, γιατὶ θἄβλεπε αὐτὸ τὸ γιώτ, ἦτο πραγματική.

Καὶ δὲν ἀνεκάλυψε τίποτα ποὺ νὰ προδίδη ὅτι ἡ γυναῖκα αὐτὴ εἶχε καμμιὰ σχέσι μὲ τὴν ὑπόθεσι τοῦ γιὼτ — ποὺ ἡ ἀντικατασκοπεία εἶχεν ἀποκαλύψει ὅτι ἦτο σχετικὴ μὲ τὸν ἐφοδιασμὸ τῶν ἐπαναστατῶν.

Οἱ δυὸ φίλοι — ἐρωτευμένοι σχεδὸν ἀλλὰ καὶ ἀντίπαλοι — μπῆκαν στὴν ἀτμάκατο κι' ἔφθασαν στὸ γιώτ.

Ἡ Ἔντβιτζ ἀνέβηκε τὴ σκάλα ἐλαφρὴ καὶ γελαστή, μὲ μιὰ χαρὰ παιδιάστικη. Κι' ὅταν πάτησε στὸ κατάστρωμα, ρώτησε τὸν Φρεμιέ:

— Ὥστε αὐτὸ εἶνε τὸ παραμυθένιο γιώτ;

— Αὐτὸ εἶνε ἀπάντησε ὁ Φρεμιέ. Σᾶς ἀρέσει;

— Χμ! Πολύ… ἂν ἀγαποῦσα τὴ θάλασσα…

— Μὰ δὲν τὴν ἀγαπᾶτε;…

— Νὰ σᾶς πῶ… Δὲν τὴν ἀγαποῦσα ὡς χθὲς τὸ βράδυ… Ἀλλὰ τώρα…

Ὁ Φρεμιὲ ἄκουσε τὴν καρδιά του νὰ κτυπάη.

Κατάλαβε ὅτι γι' αὐτὸν μιλοῦσε.

Μ' αὐτὸ τὸν ἔβαλε σὲ ὑποψία.

— Ἡ γυναῖκα αὐτὴ — σκέφτηκε — ἢ εἶνε πολὺ ἐπικίνδυνη ἢ εἶνε πολὺ ἀθῶα… Ἀλλ' ὅ,τι κι' ἂν εἶνε, πρέπει νὰ τὴν ἐπιτηρῶ…

Καὶ προχώρησε, κυττάζοντας μήπως ἡ Ἔντβιτζ, μὲ κάποια κίνησί της προδοθῆ, δείξη ὅτι γνώριζε τὸ γιώτ, ὅτι ἤξερε τὴ διαίρεσί του.

Μὰ ἡ νέα πολεμοῦσε μὲ ψυχραιμία:

— Ποῦ θὰ πᾶμε λοιπόν, κ. ὑποπλοίαρχε; Τί θὰ μοῦ δείξετε;…

— Ὅ,τι θέλετε…

— Μὰ ποῦ ξέρω ἐγὼ ἀπὸ πλοῖα…

— Τότε θὰ σᾶς μάθω ἐγώ, ἀπήντησε ὁ Φρεμιέ.

Καὶ προχώρησε…

Ἡ Ἔντβιτζ, ἀκολουθῶντας τον, ἔρριξε μιὰ γλήγορη ματιὰ γύρω της.

Τίποτα τὸ ἀσυνήθιστο δὲν παρετηρεῖτο.

Ναῦτες βρισκόνταν στὸ κατάστρωμα ποὺ καθάριζαν τοὺς μπρούντζους τοῦ καραβιοῦ, ἄλλοι ντυμένοι σὰν νὰ ἐπρόκειτο γιὰ νὰ γίνη ἐπιθεώρησις τοῦ σκάφους, στεκόνταν σὲ στάσι προσοχῆς ὅταν περνοῦσε ὁ Φρεμιὲ κοντά τους.

Μὰ οἱ ματιές τους — παρετήρησεν ἡ Ἔντβιτζ — δὲν ἦσαν ματιὲς ναυτικῶν ποὺ κυττάζουν μιὰ γυναῖκα ὡραία, σὰν κάτι ἐπιθυμητό, μὰ ματιὲς σκληρές, ποὺ ἐξετάζουν, ποὺ γδύνουν, ποὺ εἶνε σουβλερὰ σπαθιά, ἕτοιμα νὰ τρυπήσουν…

Ἡ Ἔντβιτζ τὶς ἤξερε καλὰ αὐτὲς τὶς ματιές. Τὶς εἶχεν ἀντιμετωπίσει χίλιες φορὲς κι' ἐγνώριζε τί ἐσήμαιναν καὶ σὲ ποιοὺς ἀνῆκαν.

— Οἱ ἄνθρωποι τῆς ἀντικατασκοπείας, σκέφτηκε…

Κι' ἀμέσως:

— Μὰ ἔννοια σας! Θὰ τὴν πάθετε κι' ἐσεῖς, σὰν τὸν ἀξιωματικό σας.

Καὶ μειδίασε στὴ σκέψι αὐτή. Σκεπτόνταν ποιὰ θὰ ἦταν ἡ ἀπογοήτευσι τοῦ Φρεμιέ, ὅταν κατεβαίνοντας στὴν καμπίνα, ὅπου αὐτὸς νόμιζε ὅτι θὰ κέρδιζε τὸ παιγνίδι του, βάζοντας τὴν Ἔντβιτζ πλάϊ-πλάϊ μὲ τὴ φωτογραφία της καὶ ρωτῶντας την: «πῶς βρέθηκε ἐκεῖ ἡ εἰκόνα της», ἔβλεπε μιὰ ἄλλη φωτογραφία ποὺ εἶχε τοποθετηθῆ ἀπὸ τὴν συμμορία τῶν ἐφοδιαζόντων τοὺς ἐπαναστάτες.

Ἔφθασαν στὸ καρρέ. Ναῦτες πολλοὶ ὑπηρετοῦσαν. Ἕνα θαυμάσιο πρωϊνὸ εἶχε σερβιρισθῆ. Καὶ ἡ Ἔντβιτζ φάνηκε καταδεχτικώτατη. Παρουσίασε μιὰ ὄρεξι τρομερὴ — ποὺ βέβαια μιὰ κατάσκοπος ποὺ περιμένει ἀπ' ὥρα σὲ ὥρα νὰ τὴν πιάσουν, ποὺ ξέρει ὅτι τὴν περιμένει τὸ στρατοδικεῖο καὶ τὸ μουσκέττο, δὲν ἔχει ποτέ.

— Περίεργο — σκεπτόνταν ὁ Φρεμιέ… Ἀκατανόητο…

Μὰ ἦταν κι' εὐχαριστημένος κατὰ βάθος.

Δὲν θἄθελε ποτὲ νὰ ἦταν ἔνοχη ἡ ὡραία Ἔντβιτζ, αὐτὴ ἡ κοπέλλα ποὺ τὸν εἶχε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τόσο συγκινήσει, ποὺ τὴν γνώρισε ὑπὸ τέτοιες μυθιστορηματικὲς περιπέτειες.

— Τόσο τὸ καλύτερο, σκέφτηκε.

Μὰ καὶ ἡ νέα ἔπαιζε καλὰ τὸ παιγνίδι της. Συνέχιζε νὰ τσιμπάη κάτι ἀπ' ὅ,τι τῆς προσεφέρετο, νὰ εἶνε εὔθυμη καὶ στὸ τέλος εἶπε στὸν Φρεμιέ:

— Θὰ θέλατε νὰ εἶνε αὐτὸ τὸ

Μὴ γελάσεσε — ἂν μπορεῖτε

ΠΟΙΟΣ ΕΧΑΣΕ ;

ΕΚΕΙΝΟΣ.— Στοιχηματίζω ἕνα φιλὶ πὼς θὰ σὲ φιλήσω.

ΕΚΕΙΝΗ.— Κι' ἐγὼ δυό, πὼς δὲν θὰ τὸ καταφέρῃς.

* * *

ΔΙΑ... ΠΑΡΑΒΟΛΩΝ

Η ΣΥΖΥΓΟΣ.— Εἶναι στιγμὲς ποὺ θἄθελα νὰ ἤμουν ἄντρας.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ.— Ἂς τὶς ἀκούσω.

Η ΣΥΖΥΓΟΣ.— Ὅταν περνῶ ἔξω ἀπὸ μιὰ ὡραία βιτρίνα μὲ ὡραῖα καπέλλα.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ.— Γιατί ;

Η ΣΥΖΥΓΟΣ.— Γιατὶ θ' ἀγόραζα στὴ γυναῖκα μου τὸ ὡραιότερο.

* * *

ΜΕΓΑΛΕΙΟ

Ο ΝΕΟΠΛΟΥΤΟΣ.— Μένω στὸ Πάλλας Ναπολέων. Δὲν μπορῶ νὰ μένω σὲ μικρὸ ξενοδοχεῖο. Ἐλᾶτε νὰ μὲ δῆτε καμμιὰ μέρα.

Ο ΦΙΛΟΣ.— Καὶ σὲ ποιὸ πάτωμα ;

Ο ΝΕΟΠΛΟΥΤΟΣ.— Στὸ 16. Μ' ἀρέσει πάντα ἡ... σοφίτα.

Ο ΦΙΛΟΣ (μὲ ὕφος χαριεντισμοῦ).— Αὐτὰ ἔχουν οἱ κακὲς συνήθειες!...

* * *

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ

Ο ΗΘΟΠΟΙΟΣ.— Κύριε! Νομίζω ὅτι ἀφοῦ δὲν μὲ πληρώνετε πρέπει νὰ μοῦ δώσετε ἀληθινὸ φαγητὸ στὴ σκηνὴ τοῦ «Συμποσίου».

Ο ΘΙΑΣΑΡΧΗΣ.— Πολὺ καλά. Ἀλλὰ στὸ κρασί σας, θὰ ὑπάρχῃ καὶ τὸ «δηλητήριο τοῦ θανάτου».

* * *

ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΘΗΤΩΝ

— Ἐσὺ εἶσαι πολὺ ἄτυχος Γιῶργο.

— Γιατί ;

— Γιατὶ πῆγες ν' ἀρρωστήσῃς τὸν καιρὸ τῶν διακοπῶν.

* * *

ΣΤΟ ΣΕΜΠΛΟΝ

ΕΝΑΣ ΕΠΙΒΑΤΗΣ ΣΤΟΝ ΑΛΛΟ.— Δὲν καθίζετε, κύριε; Ἔχει δυὸ θέσεις τὸ κουπὲ ἐλεύθερες.

Ο Β' ΕΠΙΒΑΤΗΣ.— Εὐχαριστῶ πολύ. Ἀλλὰ ξέρετε βιάζουμαι.

* * *

ΠΟΥ ΘΑ ΤΟΥΓΡΑΦΕ

Ο ΦΙΛΟΣ.— Τώρα ποὺ θὰ φύγῃς, δὲν μοῦ δίδεις τὴ διεύθυνσί σου, γιὰ νὰ σοῦ γράφω;

Ο ΑΛΛΟΣ. — Ὁδὸς Βαρνάβα 132.

Ο ΦΙΛΟΣ.— Δὲν μοῦ τὴ σημειώνεις στὸ μπιλλιέτο σου ;

— Βιάζομαι... Μ' ἂν τὴν ξεχάσῃς, μοῦ... γράφεις καὶ σοῦ τὴν στέλνω.

Η ΖΗΛΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΑ;

Εἶνε ἡ ζήλεια ἀρρώστεια;

Τὸ θέμα τὸ ὁποῖον μοῦ ἐδώσατε νὰ πραγματευθῶ εἶνε ἀπὸ τὰ δυσκολώτερα, ἀλλὰ καὶ τὰ μᾶλλον ἐνδιαφέροντα ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. Εἶνε θέμα κοινωνικόν, εἶνε θέμα οἰκογενειακόν, εἶνε θέμα ἀτομικόν, ἀλλὰ πρὸ παντὸς εἶνε θέμα καὶ πρέπει νὰ εἶνε ἐπιστημονικόν. Τὸ ἐπραγματεύθησαν καὶ τὸ πραγματεύονται οἱ φιλόσοφοι, οἱ ποιηταί, οἱ λογογράφοι, οἱ μυθιστοριογράφοι πράγματι ὅμως ἀνήκει εἰς τοὺς ψυχο-φυσιολόγους καὶ τοὺς ψυχιάτρους. Δι' αὐτὸ καὶ εἰς τὴν ἐρώτησιν «εἶνε ἡ ζήλεια ἀρρώστεια», ἐνῷ ὅλοι οἱ ἄλλοι ἀπήντησαν ἢ θὰ ἀπαντήσουν ναὶ οἱ μέν, ὄχι οἱ δέ, ὁ ψυχίατρος θὰ ἀπαντήσῃ ναί, ὁ ψυχο-φυσιολόγος θὰ ἀπαντήσῃ ὄχι.

Ἡ ζήλεια εἶνε ἰδιότης τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ἔμφυτος, ἔνστικτος καὶ ἐπίκτητος. Εἶνε μέσα εἰς τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀτόμου, τὸ ὁποῖον ἔχει διαφόρους ψυχικὰς ἰδιότητας, ἀρετὰς ἢ κακίας, ἐκ γενετῆς καὶ κληρονομικότητος, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀνατροφῆς. Δύο ἀδέλφια ὁμοπάτρια καὶ ὁμομήτρια ὑποκείμενα εἰς τοὺς αὐτοὺς νόμους κληρονομικότητος, μὲ μικρὰν διαφορὰν ἡλικίας ἑνὸς ἔτους τὸ ἓν ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἂς εἴπωμεν, τὸ ἕνα ζηλεύει, τὸ ἄλλο δὲν ζηλεύει. Τὸ ἕνα ἐὰν ἴδῃ ἕνα γλυκὸ εἰς τὸ χέρι τοῦ ἄλλου ὑποφέρει ἀπὸ τὴν ζήλειά του, εἰς τὸ ἄλλο ὄχι μόνον δὲν συμβαίνει τοῦτο, ἀλλὰ καὶ αἰσθάνεται εὐχαρίστησιν, διότι τὸ ἀδελφάκι του εἶναι εὐχαριστημένο ποὺ τρώγει ἕνα γλυκό. Τὰ χάδια τοῦ μπαμπᾶ καὶ τῆς μαμᾶς γινόμενα εἰς τὸ ἕνα ἀδελφάκι ἀφήνουν ἀδιάφορο τὸ ἄλλο, ἢ καὶ τὸ εὐχαριστοῦν καὶ προσθέτει καὶ αὐτὸ τὰ δικά του χάδια, ἐνῶ τὸ ἄλλο βλέπον νὰ χαϊδεύεται τὸ ἀδελφάκι του ἀπὸ τοὺς γονεῖς του ζηλεύει καὶ ἢ ἐκδηλώνει τὴν ζήλειά του, ἢ τὴν κρύβει καὶ ὑποφέρει. Πολλάκις δὲ φθίνει καὶ μαραίνεται καὶ πάσχει, χωρὶς ἄλλον λόγον καὶ ἄλλην αἰτίαν.

Ἂς ἔλθωμεν εἰς μεγαλυτέραν ἡλικίαν. Δύο ἀρραβωνιασμένοι ζηλεύονται ἀμοιβαίως ἢ ζηλεύει ὁ ἕτερος μόνον καὶ τοῦτο ἢ μετὰ λόγου καὶ πραγματικῆς ἀφορμῆς, διότι κάποιος θρασὺς ἔχει τρόπους προκλητικοὺς πρὸς τὴν μνηστὴν ἢ κάποια ἀναιδὴς καὶ κακόβουλος τρόπους παρεξηγουμένους πρὸς τὸν μνηστῆρα, ἢ ἄνευ λόγου καὶ ζηλεύουν καὶ αὐτὸ τὸ ἀδελφικὸν φίλημα καὶ αὐτὰς τὰς θωπείας τῶν γονέων ἑκατέρωθεν.

Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τοὺς συζύγους νεαροὺς συζύγους περισσότερον, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἡλικιωμένους, ἀλλὰ ὀλιγώτερον.

Ἂς ἔλθωμεν εἰς τὰ ἐπαγγέλματα καὶ εἰς τὸν καθ' ἡμέραν βίον. Δύο ἰατροὶ ἔχοντες ὡρισμένην πελατείαν καὶ φίλοι ἢ μὴ. ἐκδηλώνουν διαφόρως τὴ ζήλεια των.

Ὁ μὲν ζηλεύει ἀκόμη καὶ τὸν φίλον συνάδελφόν του, διότι ἔχει πελατείαν, ἔπειτα δὲ καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους συναδέλφους του, ἐνῶ ὁ ἄλλος ἀδιαφορεῖ μὲν διότι οἱ ἄλλοι ἔχουν πελατείαν, εὐχαριστεῖται δὲ διὰ τὸν φίλον συνάδελφόν του, διότι ἔχει πελατείαν. Τὸ ἴδιον συμβαίνει μὲ τοὺς δικηγόρους, ἐμπόρους, βιομηχάνους, παντοπώλας καὶ πάσης φύσεως ἐπαγγελματίας μέχρι καὶ τῶν ἀχθοφόρων. Δὲν εἶνε τὸ ἐπάγγελμα. ἀλλὰ οὔτε καὶ ἡ κοινωνικὴ θέσις, ἡ ὁποία παίζει ρόλον, δὲν εἶνε οἱ τίτλοι καὶ αἱ κοινωνικαὶ θέσεις, ἀλλ' ἡ φύσις κατὰ τὸ μέγιστον μέρος καὶ κατὰ τὸ ἐλάχιστον μόνον ἡ ἀνατροφή. Ἠμπορεῖ νὰ ζηλεύῃ καὶ νὰ ζηλεύῃ θανασίμως μία πριγκήπισσα καὶ ἕνας μέγας σοφὸς καὶ νὰ μὴ ζηλεύῃ μία ἀτσιγγάνα καὶ μία χωρική, ἀγράμματη καὶ ἀμόρφωτη καὶ ἕνας κοινότατος θνητός, ἀκόμη καὶ ἀνόητος.

Εἰς ὅλα αὐτὰ τὰ παραδείγματα τὰ ἐκ τοῦ προχείρου ληφθέντα ἀπὸ τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων, τῶν ἀνθρώπων ὅλων τῶν φυλῶν καὶ ὅλων τῶν αἰώνων, διότι ἡ ζήλεια εἶνε διεθνὴς καὶ χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ Κάϊν καὶ τοῦ Ἄβελ, τὰ δύο ἀδέλφια ποὺ ἡ ζήλεια ἔκαμε νὰ σκοτώσῃ ὁ Κάϊν τὸν Ἄβελ, βλέπομεν τὰ δύο εἴδη τῆς ζήλειας ποὺ εἴπομεν ἐν ἀρχῇ, τὴν φυσιολογικὴν ζήλειαν, τὴν ζήλειαν ποὺ ἀποτελεῖ θέμα τοῦ ψυχο-φυσιολόγου, καὶ τὴν ζήλειαν ποὺ ἀποτελεῖ θέμα τοῦ ψυχιάτρου.

Πρέπει λοιπὸν νὰ διακρίνωμεν ἰδέαν ζηλοτυπίας καὶ παραλήρημα ζηλοτυπίας. Εἰς τὰς ἰδέας τῆς ζηλοτυπίας πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν μίαν κλίμακα, ὅπως καὶ εἰς τὴν μουσικήν, ἀπὸ τὸν ἐλαφρότατον βαθμὸν ἕως τὸν μέγιστον. Τὸ θερμόμετρον τῆς ζηλοτυπίας καὶ ὁ ψυχικὸς τόνος τῆς ζηλοτυπίας δύναται νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ διαπασῶν ἵνα φθάσῃ εἰς τὸ 43 τοῦ θερμομέτρου τῆς ζηλοτυπίας καὶ συνεπῶς νὰ ἔχωμεν ζηλοτύπους διαφόρων κατηγοριῶν, διαφόρου ψυχικοῦ τόνου, ἀλλὰ πάντοτε ἐντὸς τοῦ μουσικοῦ τόνου, ὡς λέγουσιν οἱ μουσικοὶ γνωσταὶ παραφωνίας, διότι ἀφ' ἧς στιγμῆς ἔχομεν παραφωνίας ἔχομεν τὸ παραλήρημα τῆς ζηλοτυπίας.

Πόσα παραδείγματα, καὶ παραδείγματα ζηλοτυπίας ἀνθρώπων γερόντων ζηλευόντων γραίας, δὲν θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἀναφέρωμεν.

Τὸ θέμα ὅμως εἶνε ἀνεξάντλητον. Ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ ὀλίγα αὐτὰ ποὺ ἐγράψαμεν σήμερον, ὁ ἀναγνώστης θὰ μορφώσῃ μίαν ἰδέαν περὶ τοῦ ἐὰν ἡ ζήλεια εἶνε ἀρρώστεια ἢ ὄχι, ὅτι ἡ ζήλεια καὶ εἶνε καὶ δὲν εἶνε ἀρρώστεια.

ΣΙΜ. ΒΛΑΒΙΑΝΟΣ

Ζηζοῦνται — καὶ προσφέρονται

☐ Ζητεῖται ἐξάδελφος μὲ καλὰς συστάσεις διὰ νὰ συντροφεύῃ παραμάνα ὡραίαν καὶ προσοδοφόρον. Πληροφορίαι στὸ παραπλεύρως πάρκο.

☐ Ζητεῖται δακτυλογράφος ἔχουσα καὶ γραφομηχανήν. Ἂν δὲν μείνει εὐχαριστημένη δεχόμεθα ν' ἀφήσῃ τὴν γραφομηχανὴν καὶ νὰ ζητήσῃ ἀλλοῦ ἐργασίαν.

☐ Ζητεῖται διηγηματογράφος, ποὺ νὰ γράφῃ μὲ τὸ γνήσιο ρωμέϊκο ὄνομά του καὶ νὰ μὴ δανείζεται τὴν ὑπογραφὴ ἀνυπάρκτων ξένων συγγραφέων.

☐ Ζητεῖται πολυτελὲς διαμέρισμα πρὸς ἐνοικίασιν, μὲ δύο ἐξώθυρας εἰς δύο διαφόρους ὁδούς, ὑπάρχοντος ἀποχρῶντος λόγου πρὸς τοῦτο.

☐ Πωλεῖται οἰκία εὐάερος, εὐήλιος καὶ προσοδοφόρος. Παραδίδεται καὶ ἀπὸ σήμερον διότι εἶναι ξενοίκιαστη πρὸ τριετίας.

☐ Μαῖα διπλωματοῦχος, ζητεῖ ἐργασίαν εἰς ἐπαρχίαν. Προτιμᾶ ὁ διευθυντὴς τῆς κλινικῆς νὰ εἶναι ἄγαμος.

☐ Δακτυλογράφος ζητεῖ θέσιν Γνωρίζει ἀπταίστως τὴν ἑλληνικήν.

☐ Ἐνοικιάζεται οἰκία κατάλληλος διὰ συγγραφεῖς κειμένη εἰς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ Ἡφαίστου.

☐ Ζητεῖται Ἑλληνὶς βεντέτα. Ὁ εὑρὼν ἂς ἀπευθυνθῇ εἰς τὸ Χόλλυγουντ καὶ ἀμειφθήσεται γενναίως.

☐ Προσφέρεται βούτυρον γάλακτος εἰς τιμὴν συμφέρουσαν, λόγῳ ἐπικειμένης καταστροφῆς του ὑπὸ τῆς Ἀγορανομίας.

☐ Ἔμπορος ἐλαίου ζητεῖ συνεταῖρον. Προτιμᾶ νὰ κατάγεται ἀπὸ τὴν Μυτιλήνην.

☐ Νέα κυρία ἐπιθυμοῦσα νὰ ταξιδεύσῃ εἰς τὴν Ἀμερικήν, δέχεται νὰ συνοδεύσῃ καὶ ὑπερήλικα πλούσιον.

☐ Ἐφευρέτης ζητεῖ κεφαλαιοῦχον. Προτιμᾶ τὸν μὴ ἔχοντα κεφαλήν !

☐ Ὁμογενής, ἄρτι ἐπανελθὼν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ζητεῖ νέαν καλῆς οἰκογενείας διὰ νὰ συνδέσῃ τὴν ζωήν του. Πιστοποιητικὰ ἀπαραίτητα.

☐ Ζητεῖται νέος πολύγλωσσος διὰ θέσιν καθηγητοῦ εἰς σχολὴν κωφαλάλων.

γιὼτ προσωπικὰ δικό σας;

— Τί νὰ τὤκανα;

— Καὶ ρωτᾶτε;

Ἦταν τόσο φανερὸ γιατὶ ἡ Ἔντβιτζ τοῦ ἔκαμε αὐτὴ τὴν ἐρώτησι, τὸ ἐξηγοῦσε τόσο ἡ παθιάρικη στάσι της, ὥστε ἀπήντησε:

— Ναί! Ἂν εἶχα σᾶς συντροφιά... Ἂν μποροῦσα νὰ σᾶς ἔχω μαζί μου καὶ νὰ γυρίζουμε τὸν κόσμο...

— Αὐτὸ ἤθελα κι' ἐγώ, ἀπάντησε ἡ νέα. Μὰ πόσο εἶνε δύσκολο...

— Γιατί; ρώτησε ὁ Φρεμιέ.

— Καὶ ρωτᾶτε; Γιατὶ ἐσεῖς εἶστε ἀξιωματικὸς μὲ μέλλον, ποὺ δὲν ἀφίνετε βέβαια τὴν καρριέρα σας γιὰ ὅλο τὸν κόσμο. Κι' ἐγὼ εἶμαι μιὰ γυναῖκα, ποὺ δὲν ἔχω τόση περιουσία, ὥστε νὰ μπορέσω νὰ βοηθήσω σ' αὐτό, κι' ὕστερα....

Κι' ἐμελαγχόλησε.

Ὁ Φρεμιὲ — ξέχασε τὸ σκοπό του — καὶ μελαγχόλησε κι' αὐτός.

Ἀλλὰ ἡ παρουσία ἑνὸς ἀρχικελευστοῦ, ποὺ τὸν ρώτησε:

— Ἂν ὁ κ. ὑποπλοίαρχος ἤθελε νὰ ἐπισκεφθῇ τὰ διαμερίσματα τοῦ σκάφους — τὸν ἔφερε στὴν πραγματικότητα.

— Ναί!... Εὐχαριστῶ, εἶπε.

Καὶ θυμήθηκε τὸ παιγνίδι ποὺ ἔπαιζε. Ἡ μεγάλη στιγμὴ εἶχε φθάσει...

— Δεσποινίς, εἶπε, ἂν ἔχετε τὴν καλωσύνη, μποροῦμε νὰ τελειώσουμε τὴν ἐπιθεώρησί μας.

Ἡ Ἔντβιτζ σηκώθηκε:

— Στὶς διαταγές σας... ναύαρχέ μου.

Κι' ἀμέσως:

— Ἀπὸ ποῦ θὰ προχωρήσουμε;

— Μὰ ἀπὸ δῶ, εἶπε ὁ Φρεμιέ. Ἀπὸ τὴν κομψὴ αὐτὴ σκαλίτσα, ποὺ ἔχει τόσα γλυπτά...

Κι' ἐπροχώρησαν.

Κατέβηκε στὰ διαμερίσματα, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὴν Ἔντβιτζ. Μπῆκαν κατὰ σειρὰ σ' ὅλες τὶς καμπίνες. Ἡ νέα περιεργαζόταν τὰ διαμερίσματα καὶ τὸ ὕφος της ἦταν τέτοιο σὰν νὰ ἔβλεπε πρώτη φορὰ αὐτὰ τὰ πράγματα. Καὶ ὁ Φρεμιὲ σκεπτόνταν:

—Σὲ δυό, σὲ πέντε λεπτὰ θὰ ἰδοῦμε ἂν ἔχει ἀκόμη αὐτὸ τὸ ὕφος τοῦ ἀνθρώπου ποὺ δὲν ξεύρει τίποτα.

Ἐπροχώρησαν πάρα πέρα. Κ' ἔφθασαν στὴν καμπίνα ποὺ ἦταν ἡ φωτογραφία.

Ὁ Φρεμιέ, κάθησε στὴν πόρτα της, ἀμφιρρέποντας.

Θἄθελε νὰ μὴν μπῇ ἐκεῖ μέσα. Ὄχι. Ἡ καρδιά του, τοῦ φώναζε. Μὰ τὸ καθῆκον τὸν διέταζε.

—Ἐμπρός, ὑποπλοίαρχε Φρεμιέ, ἄκουσε μιὰ φωνὴ νὰ τοῦ λέῃ.

Καὶ τὸ καθῆκον ἐνίκησε.

Ἄνοιξε τὴν πόρτα τῆς πολυτελοῦς καμπίνας μὲ τὴ φωτογραφία.

Τὴν ἔσπρωξε, ὥστε νὰ ἀφήσῃ ἀνοιχτὸ ὅλο τὸ πλάτος της.

Καὶ στεκόμενος σὲ προσοχή, ὅπως τὴν ὥρα μιᾶς ἐπίσημης τελετῆς ποὺ ἐκτελοῦνται οἱ κατάδικοι, εἶπε:

— Δεσποινὶς Ἔντβιτζ, περάσετε, παρακαλῶ.

Ἡ νέα δὲν σταμάτησε οὔτε ἕνα λεπτό.

Μὲ τὴν μεγαλυτέραν ἀτέλειαν τοῦ κόσμου πέρασε.

— Τί ὡραῖα!—εἶπε. Τί πολυτέλεια!

— Καὶ κυττᾶχτε, προσέθεσε ὁ Φρεμιέ.

Ἡ Ἔντβιτζ σήκωσε τὰ ὡραῖα μεγάλα μάτια της.

— Μιὰ φωτογραφία, εἶπε.

— Ναί. Μιὰ φωτο....

— Τί πάθατε, ἀγαπητέ μου πλοίαρχε;

— Μά... τίποτα...

— Πῶς;... Γιατὶ εἶστε ἔτσι, γιὰ τὸ Θεό... Φρεμιέ, τί πάθατε; φώναξε σὰν ἀπελπισμένη ἡ νέα.

Ὁ ὑποπλοίαρχος κατώρθωσε νὰ ἐπιβληθῇ τοῦ ἑαυτοῦ του.

— Μὰ πῶς σᾶς πέρασε αὐτὴ ἡ ἰδέα, ἀγαπητή μου.... Δὲν ἔχω τίποτα....

»Νόμιζα μόνο πὼς ἡ φωτογραφία αὐτὴ σᾶς ἔμοιαζε περισσότερο....

Ἡ νέα τὴν πρόσεξε.

— Μὰ ὄχι καὶ τόσο πολύ, φίλε μου... Ἀλήθεια, ἔχει κάτι ἀπὸ μένα... Κάτι... μὰ πολὺ λίγο.

Ὁ Φρεμιὲ τὴν ἠκολούθησε σκεπτικός.

Οἱ ἀκόλουθοί του — τῆς μυστικῆς ἀστυνομίας — ἔφυγαν μὲ τὸ κεφάλι κάτω.

— Γιατὶ μᾶς κουβάλησε ἐδῶ, αὐτὸς ὁ ὑποπλοίαρχος, μουρμούριζαν.

Μὰ σὲ λίγο ὁ Φρεμιὲ ξαναβρῆκε τὸ κέφι του.

Ἡ καρδιά του τοῦ μίλησε.

Κι' ἡ καρδιὰ αὐτή, τοῦ ναυτικοῦ, καὶ ἂς ἦταν τόσο μεγάλος στὴν ἡλικία. πολὺ μεγαλύτερος ἀπὸ τὴν νέα αὐτὴ γυναῖκα, μὲ τὰ ὑπέροχα μεγάλα μάτια, τοῦ εἶπε:

— Εἶνε καλύτερα ἔτσι, Φρεμιέ. Πολὺ καλύτερα. Γιατὶ νὰ εἶνε κατάσκοπος αὐτὴ ἡ ὡραία γυναῖκα, γιατὶ νὰ τὴν στείλῃς στὸ χῶμα τόσο γλήγορα, ἐνῷ μπορεῖς νὰ περάσῃς μαζί της τόσο ὡραῖες ὧρες.

Κι' ὁ Φρεμιὲ συμφώνησε μὲ τὴν καρδιά του, ποὺ τοῦ μίλησε ἔτσι.

Καὶ βγαίνοντας ἀπὸ τὸ γιώτ, μὲ τὴν Ἔντβιτζ, τὴν προσκάλεσε νὰ φᾶνε μαζί...

Ἡ Ἔντβιτζ δέχτηκε.

Ἐπῆγαν μαζὶ σ' ἕνα κοσμικὸ ἑστιατόριο τῆς Καζαμπλάνκας, κι' ἐκάθησαν σ' ἕνα τραπέζι μὲ ὁλόλευκα λινὰ τραπεζομάντηλα, μὲ ἐξωτικὰ λουλούδια.

……

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Ἡ συνέχεια.
[Ἐλευθέρα διασκευὴ ἀπὸ τὸ ὁμώνυμο κινηματογραφικὸ ἔργο, τοῦ συνεργάτου μας κ. Μ. Ἀρκαδικοῦ]

Ἡ Ἔντβιτζ στὸ κοσμικὸ ξενοδοχεῖο, τρώγοντας μὲ τὸν Φρεμιέ, σκέπτεται πὼς θὰ ἦταν εὐτυχισμένη, ἂν ἀλλοιώτικα ἦσαν τὰ πράγματα γι' αὐτήν.

ΕΝΑ ΔΡΑΜΑ ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ

ΤΟΥ ΓΑΛΛΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

Μ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΕΝ ΒΕΓΙΕ

(Βραβεῖον Γκονκούρ)

Ο ΚΟΣΜΟΣ εἶναι μικρός. Σ' αὐτὴν τὴ μικρὴ ἐπαρχιακὴ πόλι ὅπου μὲ κάρφωσε μιὰ πάννε τοῦ αὐτοκινήτου, νόμιζα πὼς δὲν γνώριζα κανένα. Κι' ὅμως πρὶν κάνω δέκα βήματα ἀπὸ τὸ γκαράζ ἕνα χέρι μὲ ἔπιασε ἀπὸ τὸν ὦμο... Ἀνεγνώρισα ἕνα παληὸ σύντροφο τοῦ πολέμου.

— Τί κάνεις ἐδῶ; τὸν ρώτησα.

— Θὰ μποροῦσα νὰ σοῦ κάμω τὴν ἴδιαν ἐρώτησι... Ὅσο γιὰ μένα, ἐργάζομαι ἐδῶ. Εἶμαι πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου.

— Ὥστε ἔγινες δικαστικός..

— Κι' ἂν δὲν σὲ πειράζει νὰ γευματίσῃς ἀπὸ τὶς ἕνδεκα — γιατὶ τὸ δικαστήριο ἀρχίζει τὸ μεσημέρι — θὰ μπορούσαμε νὰ φλυαρίσουμε μαζύ.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγο καθόμαστε μαζὺ στὸ τραπέζι τοῦ ἑστιατορίου.

— Ἀλήθεια; Γιατὶ δὲν ἔρχεσαι στὸ κακουργιοδικεῖο ;

— Θὰ προεδρεύσῃς; Εἶμαι βέβαιος πὼς εἶσαι σπουδαῖος πρόεδρος. Ἀλλὰ γιὰ νὰ εἶμαι εἰλικρινής, δὲν μοῦ ἀρέσει αὐτὸ τὸ θέαμα. Ἕνας δυστυχισμένος ἀνθρωπᾶκος ποὺ παλεύει γιὰ τὴν ἐλευθερία του ἢ γιὰ τὴ ζωή του... Εἶναι ἀσφαλῶς συγκινητικό... Ἀλλὰ δὲν μοῦ ἀρέσουν καθόλου αὐτὲς οἱ συγκινήσεις.

— Κατ' ἀρχὴν σὲ καταλαβαίνω. Ἀλλὰ γιὰ σήμερα ἔχεις ἄδικο. Ἡ ὑπόθεσις εἶναι ἐξαιρετική.

— Ἀλήθεια ;

— Βεβαίως. Πιστεύεις ὅτι ὑπάρχουν ἀκόμη στὸν εἰκοστὸν αἰῶνα καὶ στὴ Γαλλία ἄνθρωποι ἱκανοὶ νὰ πουλήσουν ἢ ν' ἀγοράσουν μιὰ γυναῖκα ;

— Αὐτὸ γίνεται καθημερινῶς. εἶπα χαμογελῶντας.

— Ναί, ἀλλὰ ὄχι ἔτσι. Κι' αὐτή, ποὺ πουλήθηκε καὶ ἀγοράστηκε, γιὰ τὴν ὁποίαν ἔγινε φόνος, ἐσκότωσε κι' αὐτὴ μὲ τὴ σειρά της.

— Καταλαβαίνω. Ἡ μοιραία γυναῖκα.

— Καθόλου...

Κι' ἔτσι ἐγὼ ποὺ ἀντιπαθῶ τὶς ἀσφυκτικῶς γεμᾶτες αἴθουσες γενικὰ καὶ τὰ πραιτώρια ἰδιαιτέρως, βρέθηκα ἔπειτα ἀπὸ λίγο καθισμένος σὲ μιὰ πολυθρόνα πίσω ἀπὸ τοὺς δικαστὰς γιὰ νὰ παρακολουθήσω ἕνα φὶλμ ποὺ σπάνια θὰ τὸ φανταζόμουν.

* * *

Ὄχι! Δὲν εἶχε τίποτε ἀπὸ τὴ μοιραία γυναῖκα ἡ καϋμένη ἡ Βαλερία. Ξανθιά, κάπως γεμάτη. καθόλου ἄσχημη, ἀλλὰ μὲ ἀποκοιμισμένη φυσιογνωμία. Μάτια γκριζογάλανα, πολὺ γλυκά, μαβιὰ μὲ χρυσὲς ἀνταύγειες, τὰ ὁποῖα δὲν εἶχεν ἀσημώσει ἕνδεκα μηνῶν προφυλάκισις. Ἴσως γιὰ νὰ καταλάβῃ κανεὶς τὸ δρᾶμα, θὰ ἔπρεπε ν' ἀναπολήσῃ τὴ ζωὴ αὐτῆς τῆς γυναίκας καὶ τοὺς ἕνδεκα μῆνες τῆς φυλακῆς ποὺ τὴν εἶχαν κουράσει καὶ τὴ μοιραία στιγμὴ ποὺ τὴ σημάδεψε γιὰ πάντα. Ἀλλὰ καὶ ἄλλα πολλά...

Δρᾶμα μὲ τρία πρόσωπα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ δύο εἶχαν πεθάνει. Κι' ὅμως ἦσαν τὰ πιὸ ζωντανὰ μέσα σ' αὐτὸ τὸ πραιτώριον. Ἡ σκιά τους μεγάλωνε ὑπέρμετρα κι' ἁπλωνόταν πάνω ἀπὸ τὴν ὑπεράσπισι καὶ τὴν κατηγορία. τρομοκρατῶντας τοὺς στενοκεφάλους ἐνόρκους καὶ τὸ κατάπληκτο ἀκροατήριο.

Ἀλλὰ ἂς δοῦμε τὴν ἱστορία.

* * *

Στὴ μεγάλη ἐκείνη κυνηγετικὴ περιφέρεια, κοντὰ στὴ Μπώς, ὑπῆρχαν δύο δασοφύλακες. Ὁ νεώτερος, ὁ Γκογκελύ, ἦταν παντρεμένος μὲ τὴ Βαλερία. Ὁ μεγαλείτερος, ὁ Μαρτῖνος, ἦταν χῆρος. Ἕνας ἄνθρωπος ὕπουλος, μὲ κόκκινα μαλλιὰ καὶ πρόσωπο ἀλεποῦς καὶ μικρὰ ζωηρὰ καὶ σκληρὰ μάτια.

Ὁ Μαρτῖνος ἔκανε κόρτε στὴ Βαλερία. Αὐτὸ δὲν εἶναι καθόλου περίεργο. Εἶχε χάσει τὴ γυναῖκα του ποὺ δὲν ζοῦσε πιὰ γιὰ νὰ διαμαρτυρηθῇ ὅταν ἀφηγεῖτο πόσο τὸν βασάνιζε. «Καϋμένε Μαρτῖνο!» σκεπτόταν ἡ Βαλερία ποὺ τὸν παρηγοροῦσε πρόθυμα, ὄχι ἀπὸ ἔρωτα — γιατὶ ἀγαποῦσε τὸν ἄνδρα της — ἀλλὰ ἀπὸ καλωσύνη. Ὁ Μαρτῖνος τὸ κατάλαβε. Καὶ σκέπτεται πὼς ἡ Βαλερία θὰ τὸν ἀγαποῦσε ἂν δὲν ἦταν τόσο πιστὰ ἀφωσιωμένη στὰ καθήκοντά της. Λοιπόν; Ἔπρεπε ἂν τὴν ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὰ καθήκοντά της. Καὶ γι' αὐτό, θὰ ἔπρεπε νὰ τὴν κάμῃ νὰ περιφρονήσῃ τὸν ἄνδρα της.

Εἶναι σατανικὸς ὁ Μαρτῖνος. Σχεδιάζει τὸ πρωτοφανὲς αὐτό: νὰ κλέψῃ ἕνα σκυλὶ πολυτελείας.

— Δὲν καταλαβαίνετε; Ὑπομονή.

Φθάνει στὸ σπίτι τοῦ Γκογκελὺ μὲ τὸ σκύλο.

— Σοῦ τὸν χαρίζω!... Εἶναι σκυλὶ ἀξίας!... Ἐγὼ ἔχω πολλὰ σκυλιὰ ποὺ δὲν μπορῶ νὰ τὰ θρέψω... Μοῦ χάρισαν αὐτὸ τὸ σέττερ καὶ τὸ δέχθηκα... Σκέφθηκα πὼς ἂν δὲν μοῦ χρειάζεται ἐμένα, θὰ ἦταν πολὺ καλὸ γιὰ σένα...

Ἀλλὰ ἡ συνέχεια ἦταν πολὺ κακὴ γιὰ τὸν Γκογκελὺ ποὺ κράτησε τὸ σκυλὶ στὸ σπίτι του. Ὁ Μαρτῖνος δημοσίευσε μίαν ἀγγελία: Ἕνα τέτοιο σκυλί, Ἰρλανδικὸ σέττερ, καθαρόαιμο, πωλεῖται ἀπὸ τὸν Γκογκελύ, δασοφύλακα στὸ Χ... Δημοσίευσε τὴν ἀγγελία στὴν τοπικὴν ἐφημερίδα καὶ κατόπιν ἔστειλε τὸ ἀπόκομμα στὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἶχε κλέψει τὸ σκυλί.

Σὲ λίγο ὁ κύριος τοῦ σκύλου ἔφθασε μὲ τοὺς χωροφύλακας καὶ ὁ Γκογκελύ, παρὰ τὶς διαμαρτυρίες του, κλείσθηκε στὴ φυλακὴ γιὰ κλοπὴ οἰκιακοῦ ζώου.

Τὸ ἴδιο βράδυ, ὁ Μαρτῖνος ἔπειθε τὴν Βαλερία πὼς ὁ Γκογκελὺ ἦταν ἕνας πρόστυχος ζωοκλέπτης. Φρόντισε γιὰ τὴ γυναῖκα του καὶ τὴν περιουσία.

* * *

Σελήνη τοῦ μέλιτος σύντομη καὶ ἀδιάκοπος. Ὁ χωροφύλακας δὲν ἔχει οἶκτο, ἀλλὰ ἔχει μεγάλη καρδιά. Αὐτὴ ἡ μεγάλη καρδιὰ τὸν κάνει νὰ παραμελῇ συχνὰ τὴν ἐπιτήρησι στὸ διάδρομο τοῦ ἀνακριτοῦ. Ὁ Γκογκελὺ βγαίνοντας ἀπὸ τὸ ἀνακριτικὸ γραφεῖο βρῆκε τὸν τρόπο νὰ δραπετεύσῃ.

Εἶχε κάμει κακὲς σκέψεις μέσα στὴ φυλακή. Τὸ μυαλό του εἶχε δουλέψει. Κατάλαβε πὼς ὁ Μαρτῖνος τὸν ἀπάτησε.

Σκέφθηκε πὼς θὰ ἦταν δύσκολο νὰ πείσῃ τὸ δικαστήριο. Ὁ ἴδιος ὁ δικηγόρος του δὲν μποροῦσε νὰ τὸν πιστέψῃ.

— Πρέπει νὰ βροῦμε κάτι ἄλλο. Δὲν θὰ μᾶς πιστέψῃ τὸ δικαστήριο. Θὰ τὴν πάθουμε μὲ ἕνα τόσο χονδροκομμένο ψέμμα.

Ἀλλὰ ὁ Γκογκελὺ δὲν ἤξερε νὰ λέῃ ψέμματα. Καὶ καθὼς ἡ ἀλήθεια φαινόταν πιὸ ἐνοχλητικὴ ἀπὸ τὸ ψέμμα, ὁ Γκογκελὺ ἀντὶ νὰ προσπαθήσῃ νὰ πείσῃ τὸν ἀνακριτή, τὸν ἀπεχαιρέτησε.

Μετὰ πορεία μιᾶς νύκτας, ἔφθασε στὸ δάσος ὅπου ἄλλοτε ἦταν φύλαξ. Ἐκεῖ σ' ἕνα σύδενδρο ποὺ τὸ ἤξερε καλά, κοιμήθηκε ὅλη τὴν ἡμέρα. Οἱ χωροφύλακες μποροῦσαν νὰ ψάχνουν ὅσο ἤθελαν.

Τὸ σούρουπο πῆγε στὴν καλύβα ἑνὸς λαθροθήρα ποὺ τὸν ἤξερε καλά. Μεταξὺ φύλακος καὶ λαθροθήρα αἱ σχέσεις ἄλλοτε ἦσαν ἐχθρικαί. Σήμερα ἦσαν καὶ οἱ δύο ἄνθρωποι ποὺ εἶχαν διακόψει τὶς σχέσεις των μὲ τὴ δικαιοσύνη. Κι' ὅταν ὁ Γκογκελὺ δανείσθηκε ἀπὸ τὸ Μινὸν τὸ τουφέκι του «γιὰ νὰ λογαριασθῇ μὲ κεῖνο τὸ γουρούνι τὸν Μαρτῖνο», τὸ πῆρε εὔκολα.

Δυστυχῶς γιὰ τὴ Βαλερία, ἦταν νύκτα ὅταν ὁ Μαρτῖνος πέρασε ἀπὸ τὴν ἐνέδρα. Ὁ Γκογκελὺ εἶδε τὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ δὲν εἶδε ὅτι ἀνάμεσα ὑπῆρχε ἕνα χονδρὸ κλαδὶ ποὺ πῆρε τὰ περισσότερα σκάγια. Ὁ Μαρτῖνος ἔπεσε χάμω καὶ φώναξε πὼς τὸν σκότωσαν. Στὴν πραγματικότητα εἶχε τραυματισθῆ ἐλαφρά. Ὁ Γκογκελὺ πιστεύοντας πὼς ἐκδικήθηκε, ἀπεφάσισε νὰ παραδοθῇ στὴ δικαιοσύνη.

Παρ' ὀλίγον νὰ καταδικασθῇ γιατὶ δὲν ἔκλεψε ἕνα σκυλί. Τώρα ποὺ ἡ ὑπόθεσις ἔγινε δρᾶμα, ὁ ἀνακριτὴς κατάλαβε καὶ ὁ Γκογκελὺ ἠθωώθη.

* * *

Ἀλλὰ οἱ ἰδιοκτῆται τῶν δασῶν δὲν ἀγαποῦν τοὺς φύλακας ποὺ κανονίζουν τοὺς λογαριασμούς τους μὲ τὸ τουφέκι καὶ ὁ Γκογκελὺ ἔχασε τὴ θέσι του. Ὁ Μαρτῖνος ὅμως κρατοῦσε τὴ δική του. Καί, βλέποντας τὸν ἀντίζηλό του συντετριμμένο, ἔκαμε τὸ μεγαλόψυχο.

— Σ' ἔστειλα στὴ φυλακή, μὲ πλήγωσες, εἴμαστε πάτσι... Πίστεψέ με πὼς δὲν πάψαμε νὰ εἴμαστε φίλοι... Σὲ ἀπάτησα μὲ τὴ Βαλερία; Ὁμολογῶ πὼς δὲν ἔκαμα καλά... Στὴ θέσι σου δὲν θὰ τὴν ξαναπλησίαζα... Ἄκουσε! Νὰ τὰ συμβιβάσουμε. Μὲ γραπτὴ συμφωνία. Θὰ μοῦ πουλήσῃς τὴ Βαλερία. Σοῦ δίνω χίλια πεντακόσια φράγκα καὶ τὸ δικαίωμα νὰ κυνηγᾶς λαθραῖα στὸ δάσος ποὺ φυλάω... Σὲ ἔδιωξαν ἄδικα Τώρα ποὺ δὲν εἶσαι φύλακας πρέπει νὰ γίνῃς λαθροθήρας. Ἔτσι θὰ ἐκδικηθῇ καὶ τὸν ἀφεντικό!

Καὶ ἡ συμφωνία ἔγινε. Μὲ ἕνα γραπτὸ συμφωνητικό, ἡ Βαλερία παρεχωρήθη στὸν Μαρτῖνο σὰν μιὰ γελάδα ἢ ἕνα ἄλογο...

* * *

Καὶ σὲ λίγο νέον ἐπεισόδιον. Μίαν ἡμέραν ὁ Μαρτῖνος πῆγε καὶ βρῆκε τὸν Γκογκελύ:

— Σὲ λίγο ἀρχίζει τὸ κυνῆγι τοῦ εἶπε, καὶ μπορεῖς νὰ κάμῃς ἕνα γερὸ κόλπο στὸ γειτονικὸ κτῆμα. Μπορεῖς νὰ μαζέψῃς ὅλες τὶς πέρδικές του τὴ νύχτα μὲ τὸ δύχτι... Καὶ ἀκριβῶς τὴν παραμονὴ τῆς ἀρχῆς τοῦ κυνηγιοῦ ὁ Ζαιμέν, ὁ φύλακας, παντρεύει τὴν κόρη του εἴκοσι χιλιόμετρα μακρυά... Θὰ εἶναι μεθυσμένος.

Καὶ οἱ δυὸ σύντροφοι πῆγαν νὰ κυνηγήσουν. Ἀλλὰ ὁ Μαρτῖνος, πάλι σατανικός, εἰδοποίησε τὸ Ζαιμὲν καὶ τοὺς χωροφύλακες. Ὅλοι τους πυροβόλησαν στὸν ἀέρα, πλὴν τοῦ Μαρτίνου ποὺ σημάδεψε τὸν Γκογκελύ. Κανεὶς ὅμως δὲν μποροῦσε νὰ βεβαιώσῃ πὼς τὸν σκότωσε ὁ Μαρτῖνος. Καὶ ἡ Βαλερία ἔμεινε χήρα.

Νὰ τὴν παντρευθῇ; Θὰ νομίζατε ἀσφαλῶς πὼς ὁ Μαρτῖνος ἤθελε νὰ ξεφορτωθῇ τὸν Γκογκελὺ γιὰ νὰ παντρευθῇ τὴ Βαλερία. Δὲν ἦταν τόσο κουτός. Ἀλλὰ ἡ Βαλερία ποὺ ἦταν πιὸ κουτή, ἔκαμε αὐτὴν τὴν σκέψι.

— Τί περιμένεις γιὰ νὰ μὲ παντρευθῇς; τοῦ εἶπε.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς δὲν ἔκλαψε καθόλου τὸν πρῶτο σύζυγό της. Ἀλλὰ ὁ Μαρτῖνος τῆς ἀπάντησε :

— Σκέψου ὅτι νομίμως εἶσαι ἡ χήρα τοῦ Γκογκελύ... Καταλαβαίνεις τί σημαίνει αὐτό;... Σοῦ σκότωσαν τὸν ἄνδρα. Ἑπομένως ἔχεις δικαίωμα νὰ πάρῃς σύνταξι ἀπὸ τὸν ἰδιοκτήτη τοῦ δάσους.

Καὶ ὁ παμπόνηρος αὐτὸς κατώρθωσε νὰ πάρῃ γιὰ τὴ Βαλερία σύνταξι ἕξ χιλιάδων φράγκων τὸ χρόνο.

Ὁ Μαρτῖνος δὲν ἀγαποῦσε τὴ Βαλερία, ἀλλὰ ἀγαποῦσε τὰ χρήματά της. Τῆς τὰ ἔπαιρνε ὅλα καὶ τὰ ἔστελνε στὸν πατέρα του γιὰ νὰ τοῦ ἀγοράζῃ κτήματα καὶ ἄφινε τὴ Βαλερία νὰ τὰ κανονίζῃ ὅπως μποροῦσε μὲ τὸ φούρναρη καὶ τὸ μπακάλη.

Σὲ μιὰ μεγαλούπολι καὶ σὲ ἄλλους κύκλους, τὰ πράγματα θὰ ἦσαν ἁπλούστερα. Ἀλλὰ φαίνεται πὼς ἡ Βαλερία ἦταν τιμία. Καὶ ἐπὶ πλέον στὸ χωριὸ τοὺς λογαριασμούς τους κρατᾶ ἡ γυναῖκα τοῦ φούρναρη, ἡ γυναῖκα τοῦ μπακάλη, ποὺ δὲν εἶχαν καμμιὰ διάθεσι νὰ δοῦν τοὺς ἄνδρες των νὰ σβύνουν τὰ χρέη τῆς Βαλερίας ἔναντι ἄλλων ἀνταλλαγμάτων.

Κάθε τριμηνία πήγαιναν στὴν πόλι, ὅπου ἡ Βαλερία ὑπέγραφε καὶ εἰσέπραττε. Μόλις ὅμως ἔβγαιναν ἀπὸ τὴν Τράπεζα, ὁ Μαρτῖνος τῆς ἔπαιρνε τὰ λεπτά. Αὐτὴ ἔκλαιε, παρακαλοῦσε νὰ τῆς ἀφήσῃ μερικὰ γιὰ νὰ πληρώσῃ τὰ χρέη της. Δὲν ἀπεφάσιζε ὅμως νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ Μαρτῖνο.

Μιὰν ἡμέρα ὅμως ποὺ εἰσέπραξε τὰ χίλια πεντακόσια φράγκα, ἐπέμεινε νὰ τὰ κρατήσῃ γιὰ νὰ πληρώσῃ τὰ χρέη της. Ὁ φούρναρης καὶ ὁ μπακάλης τὴν εἶχαν ἀπειλήσει πὼς θὰ τὴν στείλουν φυλακή.

Προεκλήθη φιλονικία καὶ ἡ Βαλερία δάγκωσε τὸν Μαρτῖνο. Αὐτὸς ὅμως μὲ μιὰ δυνατὴ γροθιὰ τὴν ξάπλωσε χάμω.

* * *

Αὐτὸ δὲν τὸν ἐμπόδισε νὰ καθήσῃ στὸ τραπέζι καὶ νὰ φάῃ μὲ ὄρεξι, ἐνῷ ἡ Βαλερία τὸν ὑπηρετοῦσε δουλικά.

Ἔπειτα ξαπλώθηκε νὰ κοιμηθῇ λίγο. Ἡ Βαλερία γονάτισε μπρός του καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ τῆς ἀφήσῃ μερικὰ λεπτὰ γιὰ νὰ καθησυχάσῃ τοὺς πιστωτάς της. Αὐτὸς γέλασε.

— Μιὰ γυναῖκα ποὺ ἔχει χρέη βρίσκει τρόπο νὰ τὰ ξοφλήσῃ χωρὶς νὰ σπαταλᾶ τὰ λεπτὰ τοῦ σπιτιοῦ.

Καὶ ξαπλώθηκε. Ἡ Βαλερία τὸν ἔβλεπε ποὺ κοιμόταν καὶ ἤξερε πὼς τὰ λεπτὰ ἦσαν στὴ μέσα τσέπη τοῦ γιλέκου του.

Τότε πῆρε τολμηρὰ τὸ τουφέκι ποὺ ἦταν πάντα γεμᾶτο καὶ τὸ ἄδειασε στὸ κεφάλι τοῦ Μαρτίνου.

Ἔπειτα, ἥσυχα, χωρὶς τύψεις, πῆγε νὰ πληρώσῃ τὰ χρέη της καὶ νὰ παραδοθῇ στὴν ἀστυνομία.

ΜΩΡΙΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΕΝ-ΒΕΓΙΕ

ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΗΜΑ

„Προσοχὴ στὶς ὀμπρέλλες..."

'Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἔβρεχε δυνατά.

Οἱ δρόμοι γυάλιζαν ἀπ' τὸ νερὸ καὶ ἀντανακλοῦσαν τὰ λίγα φῶτα ποὺ ὑπῆρχαν στὸ δρόμο. Μερικὲς λακοῦβες ἦταν γεμᾶτες λάσπες ὅπου χοροπηδοῦσαν συνεχῶς οἱ σταγόνες τῆς βροχῆς.

Περπατοῦσα μ' ἀργὸ βῆμα, προσέχοντας νὰ μὴ γλυστρήσω στὰ νερά, ὅταν μπροστὰ σ' ἕνα περίπτερο εἶδα τὸν φίλο μου Πέτρο χωρὶς παλτὸ κι' ὀμπρέλλα ποὺ εἶχα καιρὸ νὰ δῶ. Τὸν πλησίασα καὶ τὸν χτύπησα φιλικὰ στὴν πλάτη ποὺ ἦταν μούσκεμμα ἀπ' τὴ βροχή.

— Γιά σου, Πέτρο, εἶπα. Τί γίνηκες τόσο καιρό ;

— Ἔλειπα σὲ ταξεῖδι, μοῦ ἀπάντησε.

— Καλὰ καὶ τί γυρεύεις ἐδῶ μέσ' στὴ βροχή, χωρὶς ὀμπρέλλα ;

Χαμογέλασε λυπημένα κι' εἶπε.

— Αὐτοτιμωροῦμαι φίλε μου.

— Δὲν σὲ καταλαβαίνω, εἶπα κοιττάζοντάς τον στὰ μάτια.

— Κλεῖσε πρῶτα τὴν ὀμπρέλλα σου.

— Μὰ γιατὶ αὐτὴ ἡ ἰδιοτροπία, εἶπα μ' ἔκπληξι.

— Δὲν εἶναι ἰδιοτροπία. Αὐτὲς οἱ ὀμπρέλλες ἦταν ἡ αἰτία τῆς δυστυχίας μου.

Ὅσο ἔκανε πὼς ἐξηγοῦσε, τόσο γὼ δὲν καταλάβαινα.

— Θὰ μοῦ πῇς ἐπὶ τέλους, φώναξα θυμωμένος γιατὶ ἔνοιωθα τὰ νεῦρα μου νὰ τεντώνουν.

Ὁ φίλος μου ἤξερε πὼς ἤμουν νευρικός.

— Πᾶμε κάπου, εἶπε. Θὰ σοῦ διηγηθῶ τὴν θλιβερή μου ἱστορία.

Τὸν ἀκολούθησα σ' ἕνα καφενεῖο ὅπου καθίσαμε σ' ἕνα ἀπόμερο τραπεζάκι.

Παράγγειλε δυὸ κονιάκ, ἄναψε τσιγάρο (ἐγὼ δὲν κάπνιζα) κι' ἀφοῦ πέταξε τὴν ὀμπρέλλα μου σὲ μιὰ γωνιὰ ἄρχισε νὰ μιλᾷ.

— Λοιπὸν φίλε μου, σὲ λίγες μέρες χωρίζω.

— Μὲ τὸν συνεταῖρο σου ; τὸν διέκοψα.

— Ὄχι, μὲ τὴν γυναῖκα μου, εἶπε μελαγχολικά.

Ἡ κατάπληξί μου ἔφτασε στὸ κατακόρυφο.

— Μὰ πότε παντρεύτηκες ; ρώτησα.

— Τὸν καιρὸ ποὺ ἔλειπα στὴν ἐπαρχία. Εἶναι λίγες μέρες ποὺ ἦρθα.

— Καὶ δὲν μοῦ εἶχες πῇ γιὰ τὸν γάμο σου.

— Τί νὰ σοῦ ἔλεγα ; Πῶς πῆρα ἕνα δαίμονα μεταμορφωμένο σὲ γυναῖκα ;

Ἤπιε μονοροῦφι τὸ κονιάκ καὶ συνέχισε.

— Τώρα στὸ ζήτημα τῆς ὀμπρέλλας. Ἕνα πρωῒ ποὺ ἔβρεχε ὅπως κι' ἀπόψε πῆγα ν' ἀνεβῶ στὸ λεωφορεῖο μὰ ἡ βρεγμένη ὀμπρέλλα μου δὲν ἔκλεινε κι' ἔτσι τρακαρίστηκε στὴν εἴσοδο. Μια χοντρὴ κυρία ποὺ θέλησε νὰ κατέβη, νεύριασε ποὺ ἡ ὀμπρέλλα μου ἐμπόδιζε τήν...κάθοδο τῶν μυρίων, ὄχι... ἑκατὸ κιλῶν της κι' ἀφοῦ μὲ κοίτταξε μὲ τοὺς «ὀφθαλμούς» της μοῦ ἔδωσε μιὰ μὲ τὴν ὀμπρέλλα της στὸ χλωρό μου κεφάλι. Καὶ μέσα στ' ἄστρα ποὺ εἶδα σκέφθηκα πολὺ δίκαια : «Ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καί...ὀμπρέλλα ἀντὶ ὀμπρέλλας».

Ὕστερα ποὺ κατώρθωσα νὰ γλυτώσω ἀπ' τὴν τρομερὴ αὐτὴ γυναῖκα, ξακολούθησα τὸ δρόμο μου μὲ τὰ πόδια, ἔχοντας τὴν ὀμπρέλλα μου ἀνοιγμένη. Ξαφνικὰ μιὰ γυναικεία γλυκειὰ φωνὴ ἀκούστηκε δίπλα μου νὰ μὲ παρακαλεῖ.

— Συγγνώμην κύριε, μπορῶ νὰ πάρω θέσι κάτω ἀπ' τὴν ὀμπρέλλα σας ;

Δέχτηκα πρόθυμα κι' ἔτσι οἱ δυό μας περπατούσαμε πλάϊ, πλάϊ κουβεντιάζοντας εὔθυμα.

Ὅταν φθάσαμε στὴ στάσι εἴμαστε... ἐρωτευμένοι. Κι' ὅταν φθάσαμε στὸ τέρμα... ἀρραβωνιασμένοι. Κι' ὕστερα ἀπὸ δυὸ μέρες, παντρεμμένοι.

Μὰ ἀπὸ τὶς πρῶτες μέρες ἄρχισαν οἱ γκρίνιες κι' οἱ καυγάδες καὶ τὸ θῦμα φυσικὰ ἤμουν ἐγώ. Ἡ γυναῖκα μου ἦταν γκρινιάρα, ζηλιάρα, πεισματάρα κι' ὅτι ἄλλο λήγει σέ... άρα καὶ μοῦ ἔκανε τὴ ζωὴ κόλασι ἀληθινή. Κι' ὅταν ἦταν στὸ ζενὶθ τῶν νεύρων της, ἔπιανε τὴν ὀμπρέλλα μου (ποὺ ἦταν ἡ αἰτία τῆς ἀτυχῆς γνωριμίας μας) καὶ τὴν κατέβαζε πολλὲς φορὲς στὴν ξερή μου κεφαλή. Ὕστερα βέβαια ἀπ' ὅλα αὐτὰ ἀπεφάσισα νὰ τὴν χωρίσω.

Παρηγόρησα τὸν φίλο μου ὅσο μποροῦσα καλλίτερα καὶ ἑτοιμάστηκα νὰ φύγω.

Ἐκεῖνος χαμογέλασε λυπημένα, κι' ὅταν μὲ εἶδε νὰ παίρνω τὴν ὀμπρέλλα μου, εἶπε.

—Προσοχὴ στὶς ὀμπρέλλες,

Ὅταν βρέθηκα στὸ δρόμο, ἡ βροχὴ ξακολουθοῦσε.

Μ' ἀνοιγμένη τὴν ὀμπρέλλα περπατοῦσα γιὰ τὸ σπίτι μου, ἐνῶ διάφορες σκέψεις τριγυρνοῦσαν στὸ μυαλό μου. Μὰ ξαφνικά, μιὰ γυναῖκα μὲ μαῦρο παλτὸ μὲ προσπέρασε κι' ὕστερα γυρίζοντας τὸ κεφάλι, μοῦ εἶπε.

— Σᾶς παρακαλῶ, μπορῶ νὰ προφυλαχθῶ ἀπ' τὴ βροχή ;

Καὶ πρὶν προφτάσω ν' ἀπαντήσω τρύπωσε κάτω ἀπ' τὴν ὀμπρέλλα, χαμογελῶντας γλυκά.

Ἦταν ὄμορφη, νέα, ξανθιὰ μὲ λεπτὸ σῶμα.

Ἄθελά μου θυμήθηκα τὰ λόγια τοῦ φίλου μου.

— Εἶσθε παντρεμένη ; τὴν ρώτησα ἀπότομα.

Ἐκείνη μὲ κοίτταξε μὲ βλέμμα σαστισμένο.

— Γιατὶ ρωτᾶτε ; εἶπε.

— Ἔτσι, ἀπὸ περιέργεια. Λοιπόν ;

—Ὄχι, εἶπε ξερά.

— Τότε χαίρετε, τῆς φώναξα κι' ἀφίνοντάς της τὴν ὀμπρέλλα τὤβαλα στὰ πόδια.

Στὴν γωνία τοῦ δρόμου ἔστριψα τὸ κεφάλι καὶ τὴν εἶδα νὰ στέκεται σὰν χαζή. Ἴσως νὰ μὲ πέρασε γιὰ τρελλό. Τί πείραζε ὅμως ; Ἐγὼ νόμισα πὼς εἶχα γλυτώση ἀπὸ μιὰ ἄσχημη περιπέτεια κι' αὐτὸ μ' ἔκανε νὰ φθάσω γρήγορα σπίτι μου...

ΝΙΚ. ΤΕΡΖΗΣ

ΜΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΥ ΛΕΕΙ ΠΟΛΛΑ

Εὐτυχισμένοι τόποι

Ἡ σημερινὴ ἐμπορικὴ καὶ οἰκονομικὴ κρίσις δὲν περιορίζεται μονάχα στὴν Εὐρώπη καὶ στὴν Ἀμερική, καὶ σὲ λίγα μέρη τῶν ἄλλων Ἠπείρων. Εἶνε γενικὴ καὶ ἔχει φθάσει καὶ στὶς πειὸ μακρυνὲς χῶρες τοῦ κόσμου. Ὅλοι πάσχουν καὶ ὅλοι ἔχουν τὰ παράπονά τους ἐναντίον της.

Ὁ Σαλαδδίν, φιλήσυχος κάτοικος τῆς Περσίας, ἀφοῦ ἐξ αἰτίας τῆς σημερινῆς κακορίζικης καταστάσεως ἔχασεν τὴν περιουσίαν του, ἐστάθη ἀδύνατο νὰ βρῇ δουλειὰ ἀπὸ τὴν ὁποία νὰ βγάζῃ τὸ καθημερινό του ψωμί. Ὅσο καὶ ἂν ἐκοπίασε, ὅσο καὶ ἂν ἐπροσπάθησε, τίποτε δὲν κατώρθωσε. Παντοῦ ἀτυχία, πάντα γκίνια. Ἔτσι ἔφθασε σὲ τέτοιο σημεῖο ποὺ ἔλαβε τὴν μεγάλη ἀπόφασι νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν πατρίδα του. Ἐσκέφθηκε ὅτι ἴσως στὰ ξένα ἄλλαζεν ἡ τύχη του καὶ θὰ κατώρθωνε σύντομα ν' ἀποκατασταθῇ. Ἡ φιλοδοξίες του ἄλλωστε ἦσαν περιορισμένες καὶ ἔτσι ἤλπιζεν ὅτι δὲν θὰ εἶχε μεγάλες δυσκολίες ν' ἀντιμετωπίσῃ.

Ξεκίνησε λοιπὸν ἕνα πρωΐ, μὲ σφιγμένη καρδιά, πρὸς τὸ ἄγνωστον. Ἄγνωστον, γιατὶ δὲν εἶχε κανένα ὡρισμένο πρόγραμμα οὔτε καμμιὰ ὡρισμένη κατεύθυνσι. Ἐπῆρε τὸν πρῶτο δρόμο ποὺ βρέθηκε μπροστά του, μὲ ἀπόφασι νὰ φθάσῃ στὴν ἄκρη του, ἀδιάφορο ποῦ.

Ὕστερα ἀπὸ πορεία δύο ἡμερῶν καὶ μιᾶς νύχτας, ἀνάμεσα σὲ βουνά, ποταμοὺς καὶ δάση, ἔφθασε σ' ἕνα ὕψωμα ποὺ ἔβλεπε κάτω σὲ μιὰ πολιτεία, ποὺ ἀπὸ μακρυὰ ἀκόμα ἔδειχνε πὼς ἦταν μιὰ μεγάλη καλοφτιαγμένη καὶ πλουσία χώρα. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ ἐγκατασταθῇ ἐκεῖ καὶ νὰ δοκιμάσῃ τὴν τύχη του.

Ἐξηκολούθησε τὸ δρόμο του καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγο ἔφθασε στὴν ὡραία αὐτὴ πόλι. Πραγματικὰ τὴν εὗρηκε ὡραία, ὅπως τὴν ἐφαντάσθηκε. Οἱ δρόμοι της ἦσαν μεγάλοι καὶ εὐρύχωροι, τὰ σπίτια παλάτια θεόρατα μέσα σὲ καταπράσινους καὶ ἀνθισμένους κήπους, τὰ μαγαζιὰ τὸ ἕνα καλύτερο ἀπὸ τ' ἄλλο, μὲ λίγα λόγια κάτι τὸ ἔξοχο, κάτι τὸ ἀφάνταστο, ποὺ στὰ θαμβωμένα μάτια τοῦ Σαλαδδὶν ἐφαίνετο ἀκόμη πιὸ ὑπέροχο.

Κάτι κεντιὲς ποὺ αἰσθάνθηκε στὸ στομάχι του ἔκαμαν τὸ φίλο μας νὰ συνέλθῃ ἀπὸ τὴν ἔκστασι στὴν ὁποία εὑρίσκετο. Ἐμπῆκε λοιπὸν μέσα στὸ πρῶτο μαγειριὸ ποὺ βρέθηκε μπροστά του, ἐκάθησε ἐμπρὸς σ' ἕνα ἀπόμερο τραπέζι καὶ ἐζήτησε τὸν κατάλογο τῶν φαγητῶν. Τοῦ τὸν ἔδωσαν ἀμέσως καί, εἴτε γιατὶ ἐπεινοῦσε τρομερά, εἴτε γιατὶ ἦταν καὶ ἀλήθεια, εἶδεν ὅτι ὅλα τὰ φαγητὰ ἦσαν τὸ ἕνα πιὸ ἑλκυστικὸ ἀπὸ τὸ ἄλλο. Δὲν ἤξερε τί νὰ πρωτοδιαλέξῃ.

Ἐπειδὴ ὅμως τὰ χρήματά του ἦσαν ἐλάχιστα, ἀπεφάσισε νὰ φάγῃ τὰ πιὸ φθηνὰ φαγητὰ ποὺ εἶχε τὸ ξενοδοχεῖο.

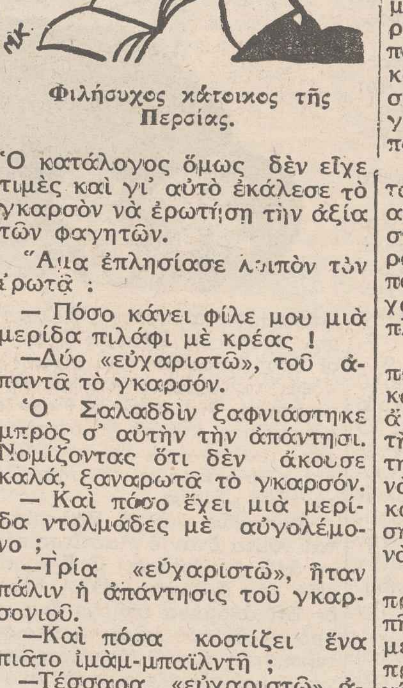

Φιλήσυχος κάτοικος τῆς Περσίας.

Ὁ κατάλογος ὅμως δὲν εἶχε τιμὲς καὶ γι' αὐτὸ ἐκάλεσε τὸ γκαρσὸν νὰ ἐρωτήσῃ τὴν ἀξία τῶν φαγητῶν.

Ἅμα ἐπλησίασε λοιπὸν τὸν ἐρωτᾷ :

— Πόσο κάνει φίλε μου μιὰ μερίδα πιλάφι μὲ κρέας !

—Δύο «εὐχαριστῶ», τοῦ ἀπαντᾷ τὸ γκαρσόν.

Ὁ Σαλαδδὶν ξαφνιάστηκε μπρὸς σ' αὐτὴν τὴν ἀπάντησι. Νομίζοντας ὅτι δὲν ἄκουσε καλά, ξαναρωτᾷ τὸ γκαρσόν.

— Καὶ πόσο ἔχει μιὰ μερίδα ντολμάδες μὲ αὐγολέμονο ;

—Τρία «εὐχαριστῶ», ἦταν πάλιν ἡ ἀπάντησις τοῦ γκαρσονιοῦ.

—Καὶ πόσα κοστίζει ἕνα πιάτο ἰμὰμ-μπαϊλντῆ ;

—Τέσσαρα «εὐχαριστῶ» ἀφέντη μου, τοῦ ξαναλέγει τὸ γκαρσόνι.

Ὁ φίλος μας ἐπῆγε νὰ τρελλαθῇ. Σκέφθηκε ὅτι ἢ αὐτὸς ἐμουρλάθηκε ἢ τὸ γκαρσόνι τἄχε χαμένα.

Τὸν φωνάζει λοιπὸν νὰ ἔλθῃ πιὸ κοντὰ καὶ τοῦ λέγει :

—Ἄκουσε φίλε μου : δὲ σοῦ δίδω τὸ δικαίωμα νὰ μὲ κοροϊδεύῃς. Σοῦ ζήτησα νὰ μοῦ πῇς τὶς τιμὲς τῶν φαγητῶν καὶ ὄχι νὰ μ' ἔχῃς ἐδῶ νὰ μὲ πειράζῃς τὴ στιγμὴ μάλιστα ποὺ εἶμαι ζαλισμένος ἀπὸ τὴν πεῖνα.

—Νὰ μὲ συμπαθᾷς ἀφέντη μου, τοῦ ἀπαντᾷ τὸ γκαρσόνι, ἐγὼ οὔτε σὲ κοροΐδεψα, οὔτε ἔχω ὄρεξι νὰ σὲ πειράξω. Ἐπειδὴ σὲ βλέπω ξένο, μάθε ὅτι στὴ χώρα μας τὴν εὐγένεια τὴν ἐκτιμοῦμε πολὺ καὶ γι' αὐτὸ πουλοῦμε καὶ ἀγοράζουμε ὅλα τὰ πράγματα ἀντὶ ὡρισμένου ἀριθμοῦ «εὐχαριστῶ» τὸ κάθε τι. Ἐξηγούμεθα ;

Ἠμπορεῖτε βέβαια εὔκολα νὰ φαντασθῆτε τὴν ἔκπληξι τοῦ φίλου μας. Ἡ πεῖνα του ὅμως ἐμεγάλωνε ὁλοένα καὶ γι' αὐτὸ γρήγορα συνῆλθε καὶ διέταξε τὰ ὡραιότερα φαγητὰ τοῦ καταστήματος.

Ἀφοῦ ἐπλήρωσε τὰ ἀνάλογα «εὐχαριστῶ» ἐβγῆκεν ἔξω νὰ σεργιανίσῃ στὴ πόλι. Βλέποντας ἕνα ὡραῖο κοφτάνι σὲ μιὰ βιτρίνα ἑνὸς μαγαζιοῦ ἐρωτᾷ πόσα ἐστοίχιζε τοῦ εἶπαν ὅτι ἄξιζε 20 «εὐχαριστῶ» καὶ τὸ ἀγόρασε, ὅπως ἀγόρασε καὶ ἕνα σωρὸ ἄλλα πράγματα πληρώνοντας βέβαια πάντοτε μὲ τὸ ἴδιο νόμισμα.

Φυσικώτατα ἡ χώρα αὐτὴ τοῦ ἄρεσε πάρα πολὺ καὶ γι' αὐτὸ ἀπεφάσισε νὰ ἐγκατασταθῇ ἐκεῖ γιὰ πάντα. Ἀγόρασε λοιπὸν ἐκεῖ ἕνα ὡραῖο παλάτι πληρώνοντας 2000 «εὐχαριστῶ» καὶ ἄρχισε μιὰ ζωὴ πλούσια καὶ ξένοιαστη.

Ἡ φήμη ὅτι ἔφθασε στὸ τόπο ἕνας τόσο «γενναιόδωρος» καὶ «πλούσιος» ἄνθρωπος δὲν ἄργησε νὰ ξαπλωθῇ σ' ὅλη τὴ χώρα. Ὅλοι οἱ κάτοικοί της τὸ ἐθεωροῦσαν τιμή τους νὰ κάμουν τὴν γνωριμία του καὶ ὅταν ἔβγαινε στὴν ἀγορὰ σηκώνονταν ὅλοι μὲ σεβασμὸν νὰ τὸν χαιρετήσουν.

Μία μέρα ἕνας ἀπὸ τοὺς προύχοντας τῆς πολιτείας ἐπῆγε καὶ τὸν βρῆκε καὶ μὲ μεγάλη ταπεινότητα τοῦ ἐπρότεινε νὰ τοῦ κάμῃ τὴν ἀνήκουστη τιμὴ νὰ παντρευτῇ τὴν κόρη του. Ὁ Σαλαδδὶν ποὺ ἄρχισε νὰ στενοχωρῆται μόνος του μὲ εὐχαρίστησι δέχτηκε τὴν πρότασιν πληρώνοντας γιὰ προῖκα ἕνα ποσὸν «εὐχαριστῶ». Σὲ λίγες μέρες ἔγιναν οἱ γάμοι μέσα σὲ ἀφάνταστη μεγαλοπρέπεια καὶ πλοῦτο.

Τὸ νέο ζευγάρι ἔζοῦσε εὐτυχισμένο, ἀπολαμβάνοντας τὶς γλύκες τῆς καινούργιας ζωῆς, ὅταν τὴν ἐπομένη τοῦ γάμου ἄκουσαν κάποιον νὰ κτυπᾷ τὴν ἐξώπορτα τοῦ παλατιοῦ. Πηγαίνει ὁ Σαλαδδὶν νὰ δῇ ποιὸς ἦταν καὶ βλέπει μιὰ γειτόνισσα ἡ ὁποία ἐζητοῦσε νὰ ἰδῇ τὴ σύζυγό του. Ἐπειδὴ ἦταν ἀκατάλληλη ἡ στιγμή, γιὰ νὰ τὴν ξεφορτωθῇ ὁ Σαλαδδὶν τῆς εἶπε ὅτι ἡ γυναῖκα του δὲν ἦταν στὸ σπίτι εἶχε πάει νὰ δῇ τὴν ἀδελφή της. Ἡ γειτόνισσα ἔφυγε χωρὶς νὰ πῇ τίποτε.

Ἅμα ὁ Σαλαδδὶν ἐγύρισε στὴ γυναῖκα του τὸν ρώτησε ἐκείνη ποιὸς ἦταν. Τῆς εἶπε τὶ συνέβη καὶ ἐκείνη ἀμέσως ἔβαλε τὶς φωνὲς καὶ τὰ κλάμματα γιὰ τὸ κακὸ ποὺ τὴν βρῆκε. Ἀφοῦ μὲ χίλια βάσανα τὴν καθησύχασε λίγο, ἔμαθε ὁ Σαλαδδὶν τὴν αἰτία τῆς λύπης της.

Ἦτανε νόμος αὐστηρὸς τῆς πολιτείας νὰ κρεμοῦν ἀμέσως ὅποιον ἔπιαναν νὰ λέγῃ ψέμματα. Καὶ ὁ Σαλλαδίν, λέγοντας πὼς ἡ γυναῖκα του δὲν ἦταν ἐκεῖ εἶπε ψέμματα καὶ γρήγορα θἀρχόνταν ἡ κυβέρνησις γιὰ νὰ τὸν κρεμάση. Σωτηρία καμμιὰ δὲν ὑπῆρχε.

Κρύος ἱδρῶτας κατάβρεξε τὸν φτωχὸ Σαλαδδίν. Ἄρχισε ὅμως νὰ τρέμῃ περισσότερο ὅταν σὲ λίγο ἄκουσε τοὺς στρατιώτας νὰ κτυποῦν τὴν πόρτα καὶ νὰ ζητοῦν νὰ τὸν συλλάβουν γιὰ νὰ τὸν κρεμάσουν, σύμφωνα μὲ τὸν νόμο.

Ἀνοίχτηκε πράγματι ἡ πόρτα καὶ ἐμπῆκε μέσα ὁ ἀξιωματικὸς ποὺ ὁδηγοῦσε τοὺς στρατιῶτες. Γρήγορα ἔδεσαν τὰ χέρια τοῦ Σαλαδδὶν καὶ τὸν ἔσυραν στὴ κεντρικὴ πλατεῖα ὅπου εἶχε συναθροιστεῖ κόσμος πολὺς γιὰ νὰ ἀπολαύσῃ τὸ θέαμα τῆς τιμωρίας ἑνὸς ποὺ δὲν σεβάστηκε τὸ νόμο. Ὁ ἀξιωματικὸς τότε ἔδωσε διαταγὴ νὰ δέσουν ἕνα χονδρὸ σχοινὶ γύρω στὸ λαιμὸ τοῦ ἐνόχου καὶ τραβῶντας τὶς δύο ἄκρες νὰ τὸν πνίξουν.

Τὴν στιγμὴ ποὺ οἱ στρατιῶτες τραβοῦσαν τὸ σχοινί, ἀκούστηκε ἕνας μεγάλος κρότος. Ὁ Σαλαδδὶν ξαφνιάστηκε καὶ ἀνοίγοντας τὰ μάτια του εἶδε...ὅτι εἶχε πέσει κάτω ἀπὸ τὸ κρεββάτι !

Δόξασε τὸν Θεὸ ποὺ ἡ περιπέτεια δὲν ἦταν παρὰ ἕνα κακὸ ὄνειρο, καὶ εἶπε στὸν ἑαυτό του ὅτι, κι' ἀληθινὴ νὰ ἦταν ἡ πολιτεία ἐκείνη, ποτέ του δὲν θὰ ἤθελε νὰ πάῃ νὰ ζήσῃ ἐκεῖ.

ΝΙ-ΚΛΑ.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Γιὰ τὴ Γυναῖκα καὶ τὸν Ἔρωτα

Ἰδανικὸς τύπος συζύγου εἶναι ἐκεῖνος ποὺ ἀπολογεῖται μπροστὰ στὴν γυναῖκα του, γιὰ πράγματα ποὺ δὲν ἔκανε καὶ ποὺ ποτὲ δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ κάνῃ.

(Ταλεϋράνδος)

Ὁ ἔρωτας τῆς γυναίκας πάντα ἀποφεύγει τὸ φῶς τοῦ ἡλίου.

(Β. Οὐγκώ)

Οἱ γυναῖκες κυττάζουν περισσότερο ἐκεῖνον ποὺ δὲν τὶς κυττάζει.

(Ναπολέων)

Τὸ μεγαλείτερο δῶρο γιὰ τὸν ἄνδρα εἶναι ἕνας καλὸς θάνατος καὶ μιὰ καλὴ γυναῖκα.

(Μ. Φρειδερῖκος)

Μιὰ ἐλαφρὴ γυναικούλα μπορεῖ νὰ γίνῃ τὸ μεγαλείτερο βάρος τῆς ζωῆς σου.

(Β. Οὐγκώ)

Τὸ χειρότερο ἀπ' ὅλα τὰ πάθη εἶναι ὁ ἔρωτας. Προσβάλλει ταυτοχρόνως τὸ κεφάλι, τὴν καρδιὰ καὶ τὸ σῶμα.

(Σοπέν)

Ἡ γυναῖκα εἶναι ὁ πολυτιμότερος πράκτωρ τοῦ διαβόλου.

(Βολταῖρος)

Ἡ γυναῖκα δὲν μπορεῖ ν' ἀλλάξῃ τὶς κακὲς συνήθειες τοῦ ἀνδρός της, μπορεῖ ὅμως νὰ τὶς κρύψῃ.

(Βύρων)

Τὸ μυαλὸ σὲ μιὰ γυναῖκα εἶναι πάντα λιγώτερο χρήσιμο ἀπὸ τὴν ὠμορφιά της.

(Γκρέκο)

Ἡ γυναῖκα χάνει πιὸ συχνὰ τὸ κεφάλι της παρὰ τὴν καρδιά της.

(Πετράρχης)

Ὁ χορὸς εἶναι ἡ πύλη τοῦ παραδείσου. Πολλὲς φορές, κατορθώνεται νὰ ἐπιτυγχάνεται ἕνα ραντεβοῦ ποὺ ὑπόσχεται πολλά, μὲ πρόσωπο ποὺ ποτὲ ἄλλοτε δὲν θὰ μπορούσαμε νὰ πλησιάσωμε.

(Ντεκομπρὰ)

Ἡ γυναῖκα μοιάζει μὲ τὸ παιδί. Ὅπως ἐκεῖνο μᾶς ἀγαπᾷ ὅταν τοῦ δείνομε γλυκά, ἔτσι κ' ἐκείνη μᾶς...λατρεύει ὅταν τῆς κάνουμε πολλὰ δῶρα.

(Ἀββᾶς Πρεβῶ)

Μὴν ἐμπιστευθῆτε ἕνα μεγάλο μυστικό, μήτε στὴ μητέρα σας. Μπορεῖ πρὸ τοῦ δικαστηρίου νὰ πάρῃ ὅρκο ὅτι δὲν ξέρει τίποτα σχετικὸ μ' αὐτό, ἀλλὰ ἂν δὲν τὸ εἰπῇ σὲ μιὰ ἄλλη θὰ σκάσῃ. Κ' ἔτσι δημιουργοῦνται πολλοὶ μάρτυρες.

(Ἱππότης ντὲ Τρία)

Ὁ ἔρωτας εἶναι ὁ χειρότερος ἐχθρός μας. Ἔρχεται τὴν ὥρα ποὺ δὲν τὸ θέλουμε καὶ μᾶς φεύγει ὅταν τὸν ζητοῦμε.

(Γκαῖτε)

Νὰ ζῆτε μὲ τὸν ἔρωτα, στὸν ἔρωτα, γιὰ τὸν ἔρωτα. Αὐτὴ εἶναι ἡ μεγαλύτερη εὐτυχία.

(Μυσσὲ)

Η ΚΙΝΟΣΙΤΑ καὶ ἡ Γιὰν-Σὲ ἦσαν δυὸ ὡραῖα κίτρινα κορίτσια τῆς Ὀζάκας. Ἀπὸ πλούσιες οἰκογένειες, μορφωμένες ἀπὸ Εὐρωπαῖες δασκάλες, μὲ νεώτερες ἀντιλήψεις, διατηροῦσαν μέσα τους ὅλες τῆς φυλῆς των τὶς ἰσχυρὲς ὁρμές.

Κατὰ σύμπτωσιν, τὰ δυὸ κορίτσια, ἡ Κινοσίτα καὶ ἡ Γιὰν—Σέ, ἀγαποῦσαν τὸν ἴδιο ἄντρα: τὸν Τσὲν—Πώ, ἕνα νέο Κινέζο, ποὺ εἶχε σπουδάσει στὴν Ἀγγλία καὶ ποὺ διεκδικεῖ ἐκτὸς ἀπὸ τὶς καρδιὲς τῶν δύο κοριτσιῶν καὶ τὸ πρωτάθλημα τοῦ φοὺτ-μπώλ.

Ἀλλὰ νὰ καὶ ποὺ στὴν μακρυνὴ Ἀνατολή, στὴ χώρα τοῦ Ἀνατέλλοντος Ἡλίου, ἔφθασε, καθυστερημένη κάπως, ἡ συνήθεια τῶν καλλιστείων. Μιὰ ἐφημερίδα ἀνέλαβε τὴν προκύρυξι τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ στὴν ἐπιτροπὴ ἔλαβε μέρος καὶ ὁ τρομερὸς Δὸν Ζουάν, ὁ Τσὲν—Πώ, μαζὶ μὲ ἄλλους ἀντιπροσώπους τῶν γραμμάτων, τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἀθλητικῶν σωματείων, ποὺ τόσον ἐκτιμῶνται στὴν Ἰαπωνία.

Ἡ ἑορτὴ ἤρχισε μέσα σὲ μιὰ φρενίτιδα ἐνθουσιασμοῦ. Τὰ χαριτωμένα κίτρινα κορίτσια, στολισμένα μὲ τὶς γραφικὲς στολές των, μὲ τὶς κινήσεις των τὶς γοητευτικές, ἐξήταζαν μὲ τὰ λοξὰ μάτια τους τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς καὶ προσπαθοῦσαν νὰ βγάλουν συμπεράσματα γιὰ τὶς προτιμήσεις της. Μὰ ἡ Κινοσίτα καὶ ἡ Γιὰν—Σέν, δὲν ξεκολλοῦσαν τὸ μάτι τους ἀπὸ τὸν Τσὲν—Πώ, ἀπὸ τὸν ἀγαπημένο τους, ποὺ τὴν καρδιά του τὴν διεκδικοῦσαν μὲ τόση θέρμη κι' ἤλπιζαν ἡ κάθε μιὰ χωριστά, πὼς αὐτὴ θὰ εἶχε τὴν εὔνοιά του. Ὅτι αὐτὴν θὰ ψήφιζε τελικῶς γιὰ βασίλισσα τῆς καλλονῆς τῆς Ὀσάκας.

Καὶ ἡ ὥρα περνοῦσε. Ἕνα-ἕνα τὰ ζωντανὰ λουλούδια τῆς ἐξωτικῆς χώρας, περνούσανε ἐμπρὸς στὴν ἐπιτροπὴ καὶ προσπαθοῦσαν νὰ τὴν κάμουν νὰ πιστέψῃ, πὼς δὲν ὑπάρχει ὡραιότερο ἄνθος στὸν τόπο τους. Καὶ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, ἐξήταζαν μὲ προσοχή, μὲ ἐνδιαφέρον, μὲ ἀμεροληψία τὶς ὑποψηφίνες.

Πόσα χτυποκάρδια καὶ πόσες ἀγωνίες τὴν ὥρα αὐτή, τὴν κρίσιμη, ποὺ ἐπρόκειτο μιὰ ὡραία νέα τῆς Ὀσάκας νὰ ἀναδειχθῇ καὶ — πιθανὸν — ν' ἀνοίξῃ γι' αὐτὴν μιὰ καινούργια ἡμέρα θριάμβων καὶ δόξης.

Ἀλλὰ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἐβιάζοντο. Ἐξήταζαν — εἴπαμε — μὲ προσοχὴ καὶ μὲ περιέργεια καὶ μὲ εὐχαρίστησι, ἴσως, αὐτὰ τὰ ὡραῖα πλάσματα, ποὺ τόσο πολὺ ἐπιθυμοῦσαν, ἡ ὡραιότης των νὰ βεβαιωθῇ καὶ ἐπισήμως.

* * *

Περὶ τὸ μεσονύκτιον ἡ τελετὴ τῆς «παρελάσεως» ἐτελείωσεν. Εἶχεν ἡ ἐπιτροπὴ τὰ στοιχεῖα ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ ἔκρινε. Καὶ ἀπεσύρθη εἰς «διάσκεψιν». Καὶ εἰς τὴν σάλα ἤρχισεν ὁ χορὸς τῶν παρακολουθούντων τὴν ἑορτήν, καὶ ἐν τῷ μεταξὺ διηρέθησαν εἰς δύο στρατόπεδα. Διότι δύο ἦσαν ἐκεῖνες ποὺ συνεκέντρωναν τὰς περισσοτέρας συμπαθείας:

Ἡ Κινοσίτα.

Καὶ ἡ Γιὰν—Σέν.

Αὐτὲς εἶχαν συγκινήσει τὸ κοινόν. Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν εἶχε τὸ ρεῦμα κινηθῆ.

— Κινοσίτα! ἐφώναζαν οἱ μέν.

— Γιὰν—Σέν! οἱ ὑπόλοιποι.

Ποιά, ἆρά γε, θὰ ἦταν ἡ τυχερὴ ἐκ τῶν δύο ἀντιπάλων;

Ποιὰ ἐκ τῶν δύο ἀντιζήλων θὰ εἶχε μαζί της, ὄχι μόνον τὴν ψῆφον τοῦ Τσὲν—Πώ, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑποστήριξίν του; διότι ὁ πρωταθλητὴς τοῦ φοὺτ-μπὼλ εἶχε τεραστίαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν συναδέλφων του, ποὺ τὸν ἐλάτρευαν.

Νὰ τί ἀπησχόλει τὰς δύο ἀντιπάλους ποὺ ἦσαν καὶ ἀντίζηλοι.

Γιατὶ ἡ ὑποστήριξις αὐτὴ θὰ ἐσήμαινε ὅτι ὁ ὡραῖος νέος προετίμα τὴν μίαν ἐκ τῶν δύο, καὶ θὰ ἐτελείωνε σήμερα, αὐτὴ τὴ βραδυά, ἡ ἀγωνία τῶν δύο κοριτσιῶν, ἡ ἀμφιβολία των.

* * *

Καὶ ἡ ὥρα περνοῦσε...

Ἡ ὥρα, ποὺ κάθε λεπτό της ἐσήμαινε καὶ ἕναν αἰῶνα ἀγωνίας, περνοῦσε πολὺ-πολὺ ἀργά. Καὶ ἐξενεύριζε τὰ δυὸ κορίτσια κατὰ τρόπο ποὺ, ἀλήθεια, τοὺς ἦτο δυσβάστακτος.

Σὰν ὀχιὲς ἐκύτταζαν ἡ μιὰ τὴν ἄλλη. Εὐχαρίστως θὰ ἔβγαζαν ἡ μιὰ τῆς ἄλλης τὰ μάτια, ἂν μποροῦσε.

Καὶ ἡ ὥρα περνοῦσε καὶ ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἔβγαινε ἀπὸ τὴν αἴθουσα τῆς συσκέψεως γιὰ ἀναγγελθῇ ἡ ἀπόφασις.

Ἀλλὰ μιὰ στιγμὴ ἐπεκράτησε ἡσυχία. Ἡσυχία ἀπόλυτος. Ἡ πόρτα ἄνοιξε καὶ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἄρχισαν νὰ περνοῦν στὴ σάλα τοῦ χοροῦ καὶ νὰ διευθύνωνται στὴ θέσι των. Ὁ Τσὲ—Πὼ ἦταν ὁ τελευταῖος. Μὰ ὅπως τὸν κύτταζαν οἱ δυὸ ἀντίζηλες, ἀντελήφθησαν σὲ ποιὰν ἔκλινε ἡ νίκη.

Ἡ Κινοσίτα ἦταν ἐκείνη ποὺ ἔνοιωσε ὅτι ὁ θρίαμβος ἦταν δικός της. Καὶ μαζὶ καὶ καρδιὰ τοῦ ἀγαπημένου της.

Ἡ Γιὰν—Σὲν ἔνοιωσε τὴν καρδιά της νὰ σταματᾷ. Εἶχε παγώσει.

Κι' ἡ ἀπόφασι ποὺ ἀνηγγέλθη ἐβεβαίωσε καὶ τῶν δυὸ κοριτσιῶν τὶς ἐλπίδες καὶ τοὺς φόβους.

Ἡ Κινοσίτα, εἶχεν ἀνακηρυχθῆ βασίλισσα τῆς καλλονῆς τῆς Ὀσάκα.

Ἡ Γιὰν—Σὲν εἶχεν ἡττηθῆ. Καὶ μαζὶ μ' αὐτὸ ἔβλεπε καλά, ὅτι εἶχε χάσει καὶ τὴν καρδιὰ τοῦ ἀγαπημένου της. Ὁ Τσὲν—Πὼ εἶχε κατεβῆ ἀπὸ τὴν ἕδρα του, εἶχε πάρει ἀπὸ τὸ χέρι τὴν ὡραία Κινοσίτα, ὀμορφότερη ἀπὸ τὸν θρίαμβό της, καὶ τὴν εἶχε φέρει στὴ σκηνή, ἐνῶ τὸ πλῆθος τὴν χειροκροτοῦσε, τὴν ἐπευφήμει, τὴν ἀνέβαζε στὰ οὐράνια.

Σὰν νεκρὴ σηκώθηκε ἡ Γιὰν—Σὲν καὶ προχώρησε πρὸς τὴν ἔξοδο κι' ἔφυγε. Ἔξω τὴν περίμενε τὸ «ποὺς—πούς» — τὸ μικρὸ ψάθινο ἁμαξάκι, ποὺ ἀντὶ ὑποζυγίου τὸ τραβᾷ ἕνας ἰθαγενής. Μὲ τὴν ἀγωνία στὴν ψυχή, συντριμμένη, κατώρθωσε νὰ καθήσῃ κι' ἀφέθηκε στὸ τρελλὸ τρέξιμο τοῦ ὑπηρέτη της, ποὺ τὴν ἔφερε στὸ σπίτι της.

* * *

Κι' ἐκεῖ, ἀφοῦ πέταξε τὰ ροῦχα τοῦ χοροῦ κι' ἐπέρασε πάνω της τὸ πολυτελὲς κιμονό της, ἔπεσε σ' ἕνα ντιβάνι, πλημμυρισμένο ἀπὸ μεταξωτὰ πουπουλένια μαξιλαράκια κι' ἄρχισε νὰ κλαίῃ. Νὰ κλαίῃ μὲ λυγμοὺς τρομερούς, μὲ ἀναφυλλητὰ ποὺ σπάραζαν τὴν καρδιά της.

Ὄχι! Δὲν τὴν ἔμελλε πὼς δὲν ἔγινε βασίλισσα τῆς καλλονῆς τῆς Ὀσάκας. Ὤμορφη ἦταν. Δὲν θὰ εἶχε νὰ κερδίσῃ ἀπὸ μιὰ ἐφήμερη δόξα τίποτα. Ἀλλὰ νὰ χάσῃ τὸν Τσὲν—Πώ, πῶς θὰ μποροῦσε ν' ἀνθέξῃ ; Πῶς θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ τὸν βλέπῃ κοντὰ στὴν ἀντίζηλό της, κοντὰ σ' αὐτὴ τὴν Κινοσίτα, ποὺ ὁ μεγάλος θεὸς ἂς τὴν τιμωροῦσε γιὰ τὸ κακὸ ποὺ τῆς ἔκαμε;

Μ' αὐτὲς τὶς σκέψεις, ἡ καρδιά της [illegible]. Κι' ἡ μικρή της καμαριέρα, ἡ Λὰν—Χά, ποὺ τὴν ἔβλεπε ἔτσι στενοχωρημένη κι' ἐσπάραζε ἡ καρδιά της, βγῆκε ἀπὸ τὸ φαντεσένιο παραβάν, ποὺ ἔμενε — ἀναμένοντας διαταγὲς τῆς κυρίας της — καὶ δειλὰ προχώρησε καὶ γονάτισε μπρὸς στὸ ντιβάνι. Ἅπλωσε τὰ μικρούλια χεράκια της σὲ στάσι παρακλήσεως καὶ περίμενε. Ὕστερα εἶπε:

— Κυρία...

Ἡ Γιὰν - Σέν, δὲν τὴν πρόσεξε.

—Κυρία... ἐπανέλαβε ἡ μικρούλα Λὰν - Χά. Κυρία...

Κ' ἦταν ἡ φωνή της, σὰν κλάμμα καὶ σὰν χάδι μαζύ. Ἦταν παράκλησι.

Ἡ Γιὰν - Σέν, στράφηκε κ' εἶδε τὴ μικρὴ δουλίτσα ποὺ τὴν κύτταζε μέσα στὰ μάτια.

Τῆς εἶπε ·

—Τί θέλεις ;

—Τί ἔχετε κυρία ;

Ἡ Γιὰν - Σὲν δὲν ἀπήντησε. Μὰ ἡ μικρὴ τὴν ξαναρώτησε :

—Τί ἔχετε κυρία ;

Ἡ Γιὰν - Σέν, σκούπισε τὰ μάτια της. Ἀνακάθησε στὸ ντιβάνι καὶ πῆρε τὰ χέρια τῆς μικρῆς.

—Λὰν - Χά, εἶμαι δυστυχισμένη.

—Γιατὶ κυρία ;

—Γιατί... γιατὶ δὲν μ' ἀγαπᾷ πιὰ ὁ Τσὰν - Πώ.

—Ἀλήθεια ; ρώτησε ἡ μικρὴ καὶ τὰ λοξὰ μάτια της, ἔγιναν λοξώτερα.

—Ναί ! Ἀγαπᾷ τὴν Κινοσίτα. Αὐτὴ τὴν σκύλλα...

—Ἀλήθεια ; ξαναεῖπε ἡ Λὰν - Χά.

—Ναί, μικρή μου... Σὲ λίγο θὰ παντρευτοῦν.

Ἡ μικρὴ σώπασε.

Κάτι σκεπτόνταν.

Κάτι πολὺ σοβαρὸ ἴσως.

Καὶ σὲ λίγο, ἔσκυψε πιὸ κοντὰ στὴ κυρία της καὶ κάτι τῆς εἶπε...

Κάτι ποὺ δὲν τ' ἄκουσε κανείς.

* * *

Ἡ Κινοσίτα περνοῦσε ἡμέρες εὐτυχίας.

Ἡ ἀνάδειξί της σὲ βασίλισσα τῆς καλλονῆς τῆς Ὀσάκας, ἡ ἀγάπη τοῦ Τσὲ - Πῶ ποὺ ἐξεδηλώθηκε κατὰ τέτοιο τρόπο καὶ ποὺ ἔφθασε μέχρι τοῦ νὰ τὴν ζητήσῃ σὲ γάμο, τὴν εἶχαν ἀνεβάσει ἕως τὸν οὐρανό.

Ἦτο λοιπὸν εὐτυχισμένη ἡ Κινοσίτα καὶ οὔτε κἂν σκεπτόνταν πιὰ τὴν Γιὰν Σέν.

Δῶρα τῆς ἤρχοντο πολλά.

Βασίλισσα τῆς καλλονῆς ἦτο, τῆς Ὀσάκα κι' ὅλες τὴν ζήλευαν γι' αὐτό...

Ἀλλά, μαζὺ μὲ τὰ πολλὰ δῶρα ἔλαβε καὶ ἕνα ὡραῖο κουτί, στολισμένο μὲ ζωγραφιὲς ὑπέροχες.

—Ποιὸς τὤστειλε αὐτὸ τὸ δῶρο; ρώτησε τὴν καμαριέρα της.

—Τὤφεραν σήμερα τὸ πρωΐ... Μὰ τί ὡραῖο ποὺ εἶναι ;... Τί πολυτέλεια ;

—Ἔλα νὰ τ' ἀνοίξουμε Φοῦ - Γιά...

Ἡ Κινοσίτα, πῆρε κοντὰ στὸ ντιβάνι της, τὸ πολυτελὲς κουτί, ἔλυσε τὶς κορδέλλες καὶ τ' ἄνοιξε.

Μὰ μιὰ φωνὴ τρόμου, ἔφυγε ἀπὸ τὰ χείλη της.

Γιατὶ ἕνα φίδι, μιὰ ἔχιδνα πετάχτηκε κ' ὕψωσε τὸ κεφάλι της καὶ ἔδειξε τὴ γλῶσσα της, ἕτοιμη νὰ δαγκώσῃ, νὰ σκορπίσῃ τὸ θάνατο.

Ἡ Κινοσίτα, ζητοῦσε βοήθεια.

Μὰ ἡ καμαριέρα της, ἡ Φοῦ - Γιά, εἶχε τραβηχτεῖ πίσω καὶ δὲν πλησίαζε. Ὅσο κι' ἂν ἀγαπᾷ κανεὶς τὸν ἄλλο, σπάνια πλησιάζει τὸν θάνατο, γιὰ χατῆρι του.

Καὶ ἔτσι ἡ ὡραία Κινοσίτα, ἡ βασίλισσα τῆς καλλονῆς τῆς Ὀσάκα, ἡ ἀγαπημένη τοῦ Τσὲ-Πώ, σὲ λίγο σαστισμένη, χωρὶς νἄχῃ τὴ δύναμι νὰ φύγῃ μακρυὰ ἀπὸ τὸ δηλητηριασμένο φίδι, δέχτηκε τὸ δάγκωμά του καὶ τὸν θάνατο.

* * *

Ἡ Γιὰν - Σέ, τὴν ἴδια βραδυά, τρελλὴ ἀπὸ χαρά, εἶχεν ἀγκαλιάσει τὴ μικρούλα ὑπηρέτριά της καὶ τὴν γέμιζε φιλιά.

—Ἂν εὐτυχήσω, σὲ σένα θὰ τὸ χρωστάω, τῆς ἔλεγε.

Μὰ δὲν χάρηκε τὴν εὐτυχία αὐτή. Γιατὶ ὁ Τσὲ - Πώ, ποὺ εἶχε ἀποκλείνει ὁριστικά, ὅπως ἄλλωστε τ' ἀπόδειξε πρὸς τὴν Κινοσίτα, δὲν μπόρεσε νὰ βαστάξῃ τὸ χαμό της.

Σὲ λίγες ἡμέρες ἕνας πρωΐ, ηὗραν τὸν ὡραῖο νέο, τὸ ἴνδαλμα τῆς Ὀσάκας σκοτωμένο. Εἶχεν ἀκολουθήσει τὸ αἰώνιο σύστημα τῆς αὐτοκτονίας τῶν Γιαπωνέζων, τὸ χαρακίρι...

Μὰ ἡ δραματικὴ αὐτὴ ἱστορία, εἶχε καὶ τὸν ἐπίλογό της. Ἡ Γιὰν - Σέν, ἡ γυναῖκα ποὺ προκάλεσε ὅλο αὐτὸ τὸ δρᾶμα, δὲν κατόρθωσε νὰ ἐπιζήσῃ.

Ὁ θάνατος τῆς Τσὲ - Πώ, τὴν ἐξεμηδένισε. Ἔζησε λίγο καιρό, μὰ τί ζωή. Ζωὴ τρελλή, ζωὴ ποὺ γλήγορα τὴν ἔρριξε στὴν ἀφάνεια.

Ἔτσι κι' αὐτὴ ἐπλήρωσε μὲ τὴ σειρά της τὸ ἔγκλημά της, ἕνα ἔγκλημα ποὺ σὲ μιὰ στιγμὴ τρέλλας της, τὸ δέχτηκε, ὅπως τῆς πρότεινε ἡ ἀφοσιωμένη ὑπηρέτριά της.

ΤΣΙΝ - ΜΑΝ - ΛΙ

Ἐκδίκησις

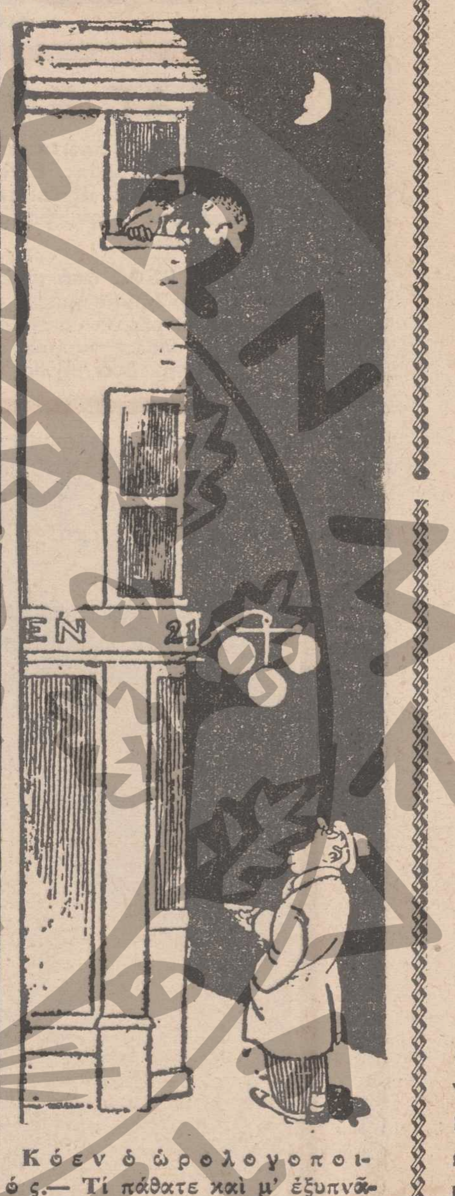

Κόεν ὁ ὡρολογοποιός.— Τί πάθατε καὶ μ' ἐξυπνᾶτε στὶς δυὸ ἡ ὥρα τὸ πρωΐ;

Ὁ πελάτης.— Ἤθελα νὰ ἔβλεπα τὴν ὥρα καὶ δέν μοῦ ἔχετε διορθώσει τόσον καιρὸ τὸ ρολόϊ μου.

ΕΙΣ ΤΑ ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΜΕΤΩΠΑ

ΔΥΟ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ

ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΙ Η ΜΙΑ ΣΤΓΗ ΣΑΓΚΑΗ ΚΑΙ Η ΑΛΛΗ ΣΤΗ ΜΑΔΡΙΤΗ

Πῶς εἶδαν τὶς δυὸ πόλεις ποὺ ἔχουν μεταβληθῆ εἰς ἐρείπια καὶ πῶς ἐξετέλεσαν τὴν δύσκολη ἀποστολή των ἐπὶ μῆνας χωρὶς ν' ἀποκαλυφθοῦν.—Ἕνα σπαρταριστὸ ρεπορτάζ, ποὺ ἀληθινὰ προκαλεῖ τὴν κατάπληξι, γιὰ τὰ μέσα ποὺ μεταχειρίζονται ὥστε νὰ πετύχῃ ἡ ἀποστολή των.

Χαρακτηριστικοὶ τύποι φυλῶν τῆς Ἄπω Ἀνατολῆς.

Ὁ Ἰάπων στρατάρχης Τσὲχ — Γιὰ — Λί.

Α' ΣΑΓΚΑΗ

Ἂς δημοσιεύσουμε πρῶτα τὴν ἀνταπόκρισι τῆς Σαγκάης. Εἶναι πολὺ ἐνδιαφέρουσα καὶ ἀξίζει τὸν κόπον. Διαβάστε την, ὅπως ἔχει σὲ μετάφρασι :

ΕΠΙΣΤΡΕΦΩ ἀπὸ τὴ Σαγκάη ὅπου ἔζησα ἡμέρες φρίκης. Κατώρθωσα νὰ εἰσδύσω εἰς τὴν πόλιν—κάλασι καὶ νὰ μείνω σ' αὐτὴν δυὸ μῆνες. Ἤθελα νὰ νοιωσω τὴν φρικη τοῦ πολέμου, ἄλλωστε δὲν μποροῦσα νὰ κάμω καὶ διαφορετικά. Ἡ ἐφημερίδα μου μὲ διέταξε νὰ παρακολουθήσω τὶς πολεμικὲς ἐπιχειρήσεις καὶ νὰ τὴν πληροφορῶ σὲ ζητήματα ποὺ ἕνας ἄνδρας δὲν εἶνε δυνατὸ νὰ ἐπιτύχῃ ἀπόλυτα. Ἐμεῖς οἱ γυναῖκες ὅταν τύχῃ νὰ ξέρουμε τὴ δουλειά μας, κι' ὅταν δουλεύῃ τὸ μυαλό μας καλά, σὲ κάτι τέτοιες περιστάσεις, τὰ καταφέρνουμε καλύτερα. Ἂν οἱ ἄντρες ξέρουν νὰ σκοτώνωνται, ἂν εἶνε πιὸ θαρραλέοι κάποτε, ἐμεῖς ξέρουμε νὰ μαθαίνουμε τὰ μυστικά, ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὸν πιὸ στρυφνὸ καὶ τὸν πιὸ ἐπιφυλακτικὸ ἀρχηγό, ἀρκεῖ νὰ πέσῃ στὰ δίκτυα μας. Καὶ συμβαίνει — ξέρω κι' ἐγὼ πῶς — οἱ ἄντρες, ὅσο μεγάλοι καὶ ἂν εἶνε, νὰ ἔχουν καὶ καρδιά. Μάλιστα. ὅπως καὶ ἡ ἱστορία ὁμολογεῖ, χωρὶς φόβο καὶ χωρὶς πάθος, νὰ ἔχουν πολὺ εὐαίσθητη καρδιά. Ἀφοῦ καὶ ὁ Μέγας Ναπολέων εὕρισκε ὥρα νὰ γράφῃ στὴν Ἰωσηφίνα μέσ' στὴ φωτιὰ τοῦ πολέμου.

Ἀλλὰ ἂς ἀφήσουμε τὴν ἱστορίαν κι' ἂς ἔλθουμε στὸ παρόν. Ἡ χθὲς μόνο διδάγματα μπορεῖ νὰ δώσῃ, ἐνῷ ἡ σήμερον δίδει κάτι περισσότερο: Χαράζει τὰ σύνορα τῆς εὐτυχίας ἑνὸς ἀτόμου, ἢ στὸν πόλεμον ἑνὸς λαοῦ.

Ὅταν ἔφθασα στὴ Σαγκάη, δὲν ἀπέκρυψα τὴν ἰδιότητά μου. Εἶχα ἐν τάξει τὸ διαβατήριό μου καὶ τὴν ταὐτότητά μου θεωρημένη ἀπὸ τοὺς πάντας κι' ἀρκετὰ χρήματα μὲς στὴ βαλίτσα μου. Γιὰ τὴ δουλειὰ μάλιστα ποὺ ἐπήγαινα ἦτο πιθανὸν νὰ χρειαστοῦν, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ κεφάλαιον τῆς προσωπικῆς μου χάριτος, τῆς ἐξυπνάδας μου καὶ τῆς πονηρίας μου καὶ... λεπτά. Δὲν μοῦ ἔλειψαν λοιπὸν κι' αὐτὰ — γιατὶ ἀλλοιώτικα θὰ ἐδήλωνα ἀσθένεια κι' ἔτσι δὲν θὰ αἰσθανόμουνα βέβαια τὴν εὐτυχία ν' ἀκούω τὶς ὀβίδες νὰ πέφτουν σὰν χαλάζι, ἀλλὰ δὲν θὰ εἶχα στὸ παθητικό μου τὴν ἀποτυχία μιᾶς ἀποστολῆς.

Ἐπῆγα λοιπὸν πλήρως ἐφωδιασμένη καὶ βρῆκα λαμπρὰ ὑποδοχή. Χάρις στὸ διαβατήριό μου, μὲ προστάτευαν οἱ πάντες καὶ χάρις στὴν προσωπικότητά μου — ποὺ ὁ Θεὸς τῆς ἔδωσε πλούσια τὰ ἐλέη του — ἤμουν σύντροφος διεκδικουμένη ἀπὸ τοὺς πάντας. Γιατὶ ὅσο κι' ἂν γίνεται πόλεμος, ἡ συντροφιὰ μιᾶς ὄμορφης γυναίκας εἶνε πάντοτε ἐπιθυμητή.

Ἔτσι κατώρθωσα νὰ ἔχω ἐπαφὴ μὲ τοὺς κύκλους ποὺ ἤθελα κι' ἀντίθετα, νὰ βλέπω κι' ἐκείνους ποὺ θὰ μοῦ χρησίμευαν γιὰ τὴ δουλειά μου.

Οἱ Κινέζοι, κύριοι τῆς Σαγκάης τὴν ἐποχὴ ποὺ ἤμουνα, παρετήρησα ἀπὸ τὴν πρώτην ἡμέραν, ὅτι εἶχαν σκοπὸ νὰ τὰ «παίξουν ὅλα γιὰ ὅλα...». Δὲν εὑρέθησαν δὲ καὶ ἀπροετοίμαστοι. Καὶ ὅταν κανένας ἔχῃ σκοπὸ νὰ τὰ παίξῃ ὅλα γιὰ ὅλα, εἶνε ἐπίμονος, ἀλλὰ καὶ προσεκτικός. Πολὺ προσεκτικὸς μάλιστα.

Τὸ πρῶτο τὸ διεπίστωσα ἀπὸ τὴν ἐπιμονή τους μ' ἕνα τάγμα τῆς 28ης Μεραρχίας τους, νὰ κατέχουν τὸ Τσαπέϊ, μιὰ ἀποθήκη, ὅπου κυκλωμένο τὸ τάγμα αὐτὸ — Τάγμα θανάτου, ὅπως ὠνομάσθηκε — ἠρνεῖτο νὰ παραδοθῇ, ἂν καὶ οὐδεμία ὑπῆρχε ἐλπὶς νὰ σωθῇ.

Τὸ δεύτερο, τὴν ἐποπτεία ποὺ ἀσκοῦσε ἡ ἀντικατασκοπεία των, ἀκόμη καὶ σὲ πρόσωπα ἐπίσημα, τὸ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου, ἀπὸ τὶς πρῶτες ἡμέρες.

Στὸ «Πάλλας Ρίτι», ὅπου ἔμενα, μπῆκε ἕνα βράδυ ἕνας Κινέζος ἀξιωματικός, ποὺ τὸν συνώδευε μιὰ περίπολος.

Οἱ πελάτες — ὅλοι ξένοι — ἀνεταράχθησαν. Κι' ἐμένα — μεταξύ μας — ἡ καρδούλα μου ἄρχισε νὰ κτυπᾷ. Ἦταν ἕνας εὐγενὴς νέος, ἀλλ' ἡ ματιά του ἦταν σπαθὶ σωστό.

Ζήτησε μιὰ Ἰαπωνοκινέζα, ποὺ κατοικοῦσε ἐκεῖ — γιὰ νὰ συμπληρώνῃ ἴσως τὸ διεθνὲς κοινὸν τοῦ ξενοδοχείου αὐτοῦ. Ἦτο μία νέα ἕως εἴκοσι πέντε χρόνων, ὡμορφη πολὺ γιὰ κίτρινη, μορφωμένη ἐξαιρετικά. Μιλοῦσε ἑξ—ἑπτὰ γλῶσσες, ἤξερε ὅλα τὰ διεθνῆ ζητήματα καὶ ἔβγαζε λόγους φλογερους γιὰ τὴν Κίνα.

Μόλις ὁ ἀξιωματικὸς τὴν πλησίασε, τὴν ἀντελήφθηκα νὰ τῆς κόβεται ὁ ἀέρας ποὺ εἶχε. Ἀλλὰ κατώρθωσε νὰ βρῇ γλήγορα τὸν ἑαυτό της καὶ νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ —γιατὶ αὐτὸ ζητοῦσε — ἕως τὰ γραφεῖα τῆς Διοικήσεως.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα—γενικὸ θέμα συζητήσεως ἦτο ἡ ἀπαγωγὴ αὐτὴ —δὲν εἴδαμε τὴ χαριτωμένη γυναῖκα. Τὴν παράλλη, τὸ ἴδιο. Κι' ὅταν ρωτήσαμε τὸν διευθυντὴ τοῦ ξενοδοχείου — Εὐρωπαῖο αὐτὸν — μᾶς ἔκλεισε τὸ μάτι καὶ μᾶς μίλησε γιὰ τὸν... καιρό!

Ἄτυχη γυναῖκα. Θὰ εἶχε προστεθῆ στὶς ἑκατόμβες τῶν ἀνθρώπων ποὺ θυσιάζονται γιὰ τὴν ἰδεολογία τους.

Καὶ δὲν εἴχαμε ἄδικο στὴ σκέψι μας αὐτή. Μετὰ τρεῖς μέρες ἦλθε πάλιν ὁ ἴδιος ἀξιωματικὸς γιὰ νὰ μᾶς εἰπῇ, φανερὰ καὶ ξάστερα, ὅτι ἡ Ἄννα Τσὰν—Φοῦ, τουφεκίστηκε τὴν αὐγή, γιατὶ ἦταν κατάσκοπος μιᾶς ξένης Δυνάμεως.

Κι' ἐπανέλαβε τὴ λέξι — ἴσως γιὰ νὰ μᾶς κάμῃ προσεκτικούς.

Ξαναεἶπε :

— Κατάσκοπος, κυρίες καὶ κύριοι, τοῦ τόπου ποὺ τὴν ἐφιλοξένει—γιατὶ κατοικοῦσε στὴν Εὐρώπη πρῶτα καὶ εἶχε γιαπωνέζικη καρδιά.ά.

Καὶ τάλεγε ὅλα αὐτὰ τὰ τραγικὰ πράγματα ὁ κίτρινος αὐτὸς ἀξιωματικός, μὲ τόση ἀφέλεια, σὰν νὰ μὴν εἶχε σκεπάσει τὸ χῶμα μιὰ τόσο νεαρή, χαριτωμένη, ὡμορφη ὕπαρξι.

* * *

Βέβαια αὐτὸ τὸ ἔλαβα σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν μου. Μὰ τί νὰ γίνῃ. Ἔπρεπε νὰ πετύχω. Αὐτὸ θὰ μοῦ ἐστερέωνε τὴ θέσι μου στὴν ἐφημερίδα, θὰ μοῦ αὔξαινε τὸ μισθό μου — ἐκτὸς τοῦ γενναίου δώρου ποὺ θὰ εἶχα ἀσφαλῶς.

Σχετίστηκα μ' ὅλους ἐκείνους ποὺ ἦταν δυνατὸν νὰ ξέρουν κάτι. Καὶ δὲν ἐδυσκολεύθηκα σ' αὐτό. Ἀλλὰ ὅλοι αὐτοὶ οἱ κίτρινοι ἄνθρωποι, παρ' ὅλην τὴν εὐγένειά των, φαινόνταν σὰν νὰ ἦσαν ἀπὸ πάγο. Κι' ὅμως εἶχα τόσα ἀκούσει γι' αὐτούς...

Δὲν ὠπισθοχώρησα ἐν τούτοις. Ὅπως μάλιστα εἶχα συνηθίσει στὸν κίνδυνο, ὅπως μήτε οἱ ὀβίδες ποὺ ἔπεφταν βροχὴ μὲ τρόμαζαν πιά, μήτε τὸ Στρατοδικεῖο καὶ τὸ μουσκετάρισμα, ἔγινα λίγο... θρασύτερη.

Ζητοῦσα πληροφορίες — γιὰ τὴν ἐφημερίδα μου βέβαια — ποὺ μόνο τὰ Ἐπιτελεῖα ἦσαν δυνατὸν νὰ ἐνδιαφέρουν καὶ δὲν δίστασα νὰ φθάσω μέχρι τῶν ὀχυρωματικῶν ἔργων, ὅταν πέτυχα μιὰ τέτοια ἄδεια.

Μὰ ἐκεῖ, ὁ ἀξιωματικὸς ποὺ μοῦ ἔδωσαν νὰ μὲ συνοδεύσῃ, ἔπεσε στὸ δόλωμα.

Ἦταν νέος, εἶχε σπουδάσει στὴν Ἀγγλία, ἦτο ἀξιωματικὸς μορφωμένος πολύ. Καὶ... μ' ἀγάπησε.

Φυσικὸ ἦταν νὰ τὸν ἀγαπήσω κι' ἐγώ. Αὐτὸ ἄλλωστε ἔπρεπε νὰ κάμω, γιὰ νὰ ἔχω τὴν ἐπιτυχία ποὺ ζητοῦσα.

Ἔτσι, σιγὰ-σιγά, ἀπέκτησα τὴν ἐμπιστοσύνη του. Κι' ἤμουν ἕτοιμη γιὰ νὰ μάθω ἐκεῖνο ποὺ εἶχα λάβει διαταγὴ νὰ μάθω, ὅταν συνέβηκε κάτι τραγικό.

Τὸ μεσημέρι, ὅταν τὸν ζήτησα, πῆρα τὴν πληροφορία, ὅτι ὁ φίλος μου ηὐτοκτόνησε.

Λυπήθηκα εἰλικρινὰ γιὰ τὸ τέλος του. Μὰ καὶ τὸν θαύμασα. Ὁ ἄνθρωπος θὰ εἶχε καταλάβει ποιὰ ἤμουν. Καὶ προτίμησε νὰ σκοτωθῇ παρὰ νὰ παραβῇ τὸν ὅρκου του ἢ νὰ μὲ συλλάβῃ.

* * *

Βρέθηκα βέβαια σὲ δύσκολη θέσι. Μὰ τὰ κατάφερα μ' ἄλλο τρόπο, ποὺ βέβαια δὲν μπορῶ νὰ τὸν πῶ.

Ἀλλ' οἱ ἡμέρες ποὺ πέρασα στὴ Σαγκάη, θὰ μοῦ μείνουν ἀλησμόνητες. Δὲν ἦταν μόνο ἡ φρίκη τοῦ πολέμου. Δὲν ἦταν πὼς κάθε στιγμὴ κινδύνευα νὰ πέσω θῦμα μιᾶς ὀβίδας ἢ ἑνὸς τυχαίου ἀτυχήματος — στὸν πόλεμο πᾶτε σὰν τὸ σκυλὶ στ' ἀμπέλι — ἀλλὰ ἡ ζωὴ εἶχε στενέψει. Τὰ γλέντια τὰ παληὰ τῆς Σαγκάης δὲν ὑπῆρχαν. Καὶ μόνον μερικὰ καμπαρὲ δούλευαν, ὅπου ἡ ἀτμόσφαιρα ἦταν ἀποπνικτική.

Μὰ ἐν τούτοις, ἡ Σαγκάη μὲ ὅλο τὸν ὄλεθρο, ζοῦσε σ' αὐτὰ τὰ καμπαρὲ τὴ νυκτερινὴ ζωή της περήφημα καὶ δὲν θὰ ξεχάσω μιὰ χορεύτρια, ποὺ ἦτο τ' ἀντικείμενον τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τοῦ διεθνοῦς κοινοῦ.

Τὴν ἔλεγαν Φορμόζα καὶ ἦταν ἀγνώστου ἐθνικότητος. Μὰ κι' ἂν ἦταν πολὺ δύσκολο, μέσα σ' αὐτὸ τὸν πανζουρλισμό, νὰ διατηρήσῃ μιὰ στάσι κάπως ἀξιοπρεπῆ, κατώρθωνε νὰ εἶνε ὑπερήφανη κι' ἀκατάδεχτη.

Αὐτὸ μ' ἔκαμε νὰ τὴν προσέξω. Κι' ἕνα βράδυ τὴν ἐκάλεσα στὴν παρέα μας. Ἦλθε, μᾶς χαιρέτησε σὰν νὰ εἴμεθα τῆς ἰδίας κοινωνικῆς τάξεως καὶ μίλησε μαζί μας, ἔτσι, ποὺ ἐβεβαιώθηκα ὅτι αὐτὴ ἡ γυναῖκα δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ εἶνε ἐξ ἐπαγγέλματος χορεύτρια.

Τί ἦταν λοιπόν;

Καὶ γιατὶ βρισκότανε μέσα σ' αὐτὴ τὴν κόλασι καὶ σ' αὐτὸ τὸ καμπαρέ ;

Βρισκόμουνα σ' αὐτὲς τὶς σκέψεις, ὅταν ἔνοιωσα νὰ ζητάῃ τὸ χέρι μου κάτω ἀπὸ τὸ τραπέζι. Τὸ πῆγα κοντήτερα καὶ ἔνοιωσα ν' ἀφίνῃ μέσα τὴν παλάμη μου κάποιο χαρτάκι. Τὸ φούχτωσα, τὸ φύλαξα καλά, καὶ ὅπως τὴν εἶχα συμπαθήσει, τῆς μειδίασα ἐμπιστευτικά. Μὰ ὅταν ἔφευγα, ἔμεινα μὲ ὀρθάνοικτα τὰ μάτια, ὅταν ἄκουσα νὰ μοῦ ψιθυρίζῃ :

—Στεῖλτε τὸ αὐτὸ ἀμέσως, σεῖς ποὺ μπορεῖτε.

Ἔφυγα τρεχάλα ἀπὸ τὸ καμπαρέ. Πῆγα στὸ ξενοδοχεῖο μὲ τὴν παρέα μου, μὲ χίλιες περιπέτειες. Κι' ὅταν κλειδώθηκα στὸ δωμάτιό μου, ἀφοῦ πρῶτα ἔψαξα κάτω ἀπὸ τὰ ἔπιπλα μὴν κρύβεται κανείς, ἔμεινα κατάπληκτη.

Τί ἔγραφε ;

Δὲν θὰ σᾶς πῶ.

Ἡ Φορμόζα ὅμως ἦταν ὁμοεθνής μου κι' ὑπηρετοῦσε τὸν ἴδιο σκοπό. Εἶχε εἰδοποιηθῆ γιὰ μένα καὶ μ' ἐπερίμενε.

Κι' ἂν δὲν πήγαινα;

Δὲν ἦταν δυνατόν. Κάθε ἡμέρα, κάτω ἀπὸ τὴν πετσέτα τοῦ φαγητοῦ, εὕρισκα μιὰ ἀγγελία ποὺ ρεκλαμάριζε τὸ κέντρο ποὺ ἔπαιζε, τοὺς ἐξωτικοὺς χοροὺς τῆς Φορμόζας.

* * *

Τώρα εἶμαι μακρυὰ ἀπὸ τὴ Σαγκάη. Καὶ δὲν θὰ τὴν ἐπισκεφθῶ πιά, ἂν δὲν τελειώσῃ ὁ πόλεμος. ἂν δὲν εἶμαι βέβαιη πὼς θάβρω τὴν παληὰ Σαγκάη, τοῦ γλεντιοῦ καὶ τῆς χαρᾶς.

Καὶ τώρα θὰ περιμένετε τὴν ὑπογραφή μου. Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε, γιὰ σήμερα, νὰ ὑπογράψω μ' ἕνα ψευδώνυμο. Αὔριο, μετὰ ἀπὸ καιρό, στὰ «Ἀπομνημονεύματά» μου, ὅταν δὲν θὰ γράφω δημοσιογραφικὴ ἀνταπόκρισι, θὰ ὑπογράψω φαρδειὰ-πλατειά. Τώρα ἀρκεῖ ἕνα οἱοδήποτε ὄνομα. Παραδείγματος χάριν:

ΛΟΥ·Ι·ΖΑ

Ὅταν στὴ [illegible] δὲν ἔπεφτε βροχὴ τὸ μολύβι ἀπ' τὸν οὐρανό...

Β' ΜΑΔΡΙΤΗ

Ἂς ἀκούσουμε τώρα καὶ τὴν ἄλλην γυναῖκα κατάσκοπον — δημοσιογράφο, ποὺ πῆγε στὴ Μαδρίτη καὶ γράφει τὰ ἑξῆς :

Ἔχετε πάει στὴ Μαδρίτη ποτέ;

Ἔ, ἂν ἔχετε πάει, δὲν θὰ τὴν γνωρίσετε σήμερα.

Ἄλλοτε — θὰ τὸ ξέρετε ὅσοι ἔχετε πάει — ἦταν ἡ πόλις τῆς μεγάλης ζωῆς, τῆς χαρᾶς, τοῦ γλεντιοῦ, τῶν μεγάλων ἐργασιῶν καὶ τῆς μεγάλης ξεγνοιασιᾶς.

Σήμερα ἡ Μαδρίτη εἶνε ἡ πόλις τοῦ τρόμου. Μῆνες τώρα δέχεται ὀκάδες μολύβι, ποὺ πέφτει ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ μέσ' στὴν πόλι ἔχει σταματήσει ἡ ζωή.

Στρατόπεδο βέβαια μπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ.

Τοὺς δρόμους της τοὺς περιτρέχουν περίπολοι, τμήματα στρατοῦ, κανόνια, τάγκς, ποὺ πᾶνε στὸ μέτωπο, αὐτοκίνητα θωρακισμένα, ποὺ ἔχουν ἀντικαταστήσει τὶς περίφημες «Μερσεντὲς» καὶ τὰ ἄλλα πολυτελῆ ἁμάξια, ποὺ ἀνεβοκατέβαιναν κάθε ὥρα τὰς ὡραίας λεωφόρους τῆς Ἱσπανικῆς πρωτευούσης καὶ μετέφεραν τὶς ὡραῖες μαυρομάτες σινορίτες στὰ μέγαρά των ἢ στὰ κέντρα διασκεδάσεως.

Πολεμικὸ στρατόπεδο εἶνε. Τώρα τελευταῖα μάλιστα ἔχει παραγινει. Ἐν ἀναμονῇ τῆς νέας ἐπιθέσεως ποὺ φημολογεῖται καὶ ποὺ θεωρεῖται βεβαία, τοῦ στρατοῦ τοῦ Φράνκο, ἔχει ἐνταθῆ ἡ πολεμικὴ κίνησι.

Ἀλλὰ καὶ μαζὶ ἔχει ἐνταθῆ ἡ κατασκοπεία καὶ ἡ ἀντικατασκοπεία. Εἶνε ἀλήθεια, πὼς οἱ Ἱσπανοὶ καὶ οἱ Σπανιόλες δὲν τὰ καταφέρνουν καλὰ σ' αὐτὴ τὴ δουλειά. Δὲν ἔχουν συνηθίσει. Καὶ δὲν θὰ συνηθίσουν ποτέ, παρὰ τὸ ὅτι ἔχουν κάθε διάθεσι. Τοὺς λείπει ἡ ἐπιμονὴ καὶ ἡ ὑπομονὴ — προτέρημα τῶν βορείων λαῶν. Μὰ ἂν δὲν τὰ καταφέρνουν οἱ Ἱσπανοί, ὑπάρχουν οἱ ξένοι, ποὺ θαυμάσια κάνουν τὴ δουλειά τους. Καὶ τῶν λαγωνικῶν αὐτῶν τὴν ὄσφρησι, εἶνε ἀδύνατο νὰ τὴν διαφύγετε. Θὰ σᾶς ἀποκαλύψουν, ὅσο καὶ ἂν εἶστε ἀριστοτέχνης. Ἀφοῦ κόντευε νὰ τὴν πάθω κι' ἐγὼ καὶ σώθηκα χάρις σ' ἕνα φίλο μου Σλαυο, που ειχε τὰ μέσα και τα ἔξω στὴν ἀντικατασκοπεία καὶ ποὺ χάρις σ' αὐτὸν βρῆκα τὴν ἡσυχία μου κι' ἔκαμα τὴ δουλειά μου μιὰ χαρά.

Μὰ ἔχουν καὶ δίκηο οἱ ἄνθρωποι. Σ' ἕνα ἐμφύλιο πόλεμο, δὲν εἶνε δυνατὸν ὅλοι οἱ κάτοικοι τῶν κατεχομένων τμημάτων, ἀπὸ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο ἀντίπαλο, νὰ εἶνε σύμφωνοι μὲ τὸν κατέχοντα τὸ τμῆμα αὐτό. Ἔτσι λοιπόν, μέσα στὴ Μαδρίτη, διεξάγεται κατασκοπεία φρικτὴ ἀπὸ τοὺς ὀπαδοὺς τῶν ἐπαναστατῶν, ποὺ ἂν καὶ πολλὲς φορὲς ἔχουν πληρώσει μὲ τὸ κεφάλι των, ἐν τούτοις, φανατισμένοι ὅπως εἶνε, συνεχίζουν τὸ ἔργο των μ' ἐπιμονή.

Σ' αὐτὴ τὴν πόλι, ποὺ μιὰ θεϊκὴ κατάρα τὴ βαραίνει, εἶδα πάρα πολλά, ποὺ μπορῶ νὰ σᾶς τὰ διηγηθῶ.

Γνώρισα ἕνα βράδυ μιὰ σενορίτα, ποὺ ποὺ φαινόντανε νὰ μὴν ἔχῃ καμμιὰ σχέσι μὲ τὸν πόλεμο καὶ τὰ παρασκήνιά του. Λεγόντανε Ντολορὲς — παραλείπω τὴν μακρὰν σειρὰν τῶν ἀκολουθούντων ὀνομάτων της — καὶ ἦτο γυναῖκα ἑνὸς πρώην ὑπουργοῦ, ποὺ εἶχε δραπετεύσει στὸ στρατόπεδο τῶν ἐπαναστατῶν. Αὐτή, ἀπεκήρυξε δημοσίᾳ τὸν ἄντρα της καὶ ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσι ἑνὸς νοσοκομείου.

— Δὲν ἀνακατεύομαι, εἶπε, στὶς πολιτικὲς διενέξεις, μήτε στὸ παρελθὸν πῆρα μέρος σ' αὐτές, ποὺ ὁ σύζυγός μου ἐπολιτεύετο. Ἀλλὰ δίδω τὴ βοήθειά μου στοὺς πάσχοντας, γιατὶ αὐτὴ εἶνε ἡ ἀποστολὴ τῆς γυναίκας.

Κανεὶς δὲν τὴν ὑπωψιάζετο, γιατὶ μακρυὰ παρακολούθησις εἶχεν ἀποδείξει ὅτι ὅσα ἔλεγε, ἦσαν κι' ἀληθινά. Ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖο πήγαινε στὸ σπίτι της. Αὐτὸ ἦταν ἡ μόνη της δουλειά. Κι' οἱ συγκεντρώσεις οἱ κοσμικὲς — ἐλάχιστες ἄλλωστε.

Κι' ὅμως μιὰ ἡμέρα τὴν χάσαμε.

Τί εἶχε γίνει;

Ρώτησα, μὰ δὲν ἤξερε κανεὶς νὰ μ' ἀπαντήσῃ.

Τότε ἀπεφάσισα νὰ ρωτήσω τὸν φίλο μου, τὸ Σλαῦο.

— Γιατὶ ρωτᾶς; μοῦ εἶπε, κυττάζοντάς με ἐξεταστικά.

— Γιατὶ τὴν εἶχα συμπαθήσει... Ἦταν τόσο καλὴ κυρία...

— Κι' ὅμως ἦταν κατάσκοπος.

— Κατάσκοπος; φώναξα.

— Ναί... Καὶ δὲν θὰ τὴν ἰδῇς πιά..

Ἔνοιωσα τὴν καρδιά μου νὰ σφίγγεται...

Πόσο ὡμορφη ἦταν. Καὶ νὰ τὴν ἔχουν σκοτώσει...

* * *

Ἕνα ἄλλο ἐπεισόδιο, εἶνε ἀκόμη πιὸ ἐνδιαφέρον.

Κάποια ἡμέρα συνώδευα τὸν Ραβίσκι.

Πηγαίναμε σὲ κάποιο κέντρο, γιὰ νὰ περάσουμε τὴν ὥρα μας καὶ θὰ τρώγαμε τὸ βράδυ σὲ κάποιο ἑστιατόριο ποὺ ἦταν κέντρο κοσμικό.

Μόλις μπήκαμε στὸ κέντρο καὶ καθήσαμε, ὁ Ραβίσκι κύτταξε γύρω του, μὲ τὴν ἐξεταστικὴ καὶ σκληρὴ ματιά του. Καὶ τὸν εἶδα νὰ καρφώνῃ τὸ βλέμμα του σὲ κάποιον ποὺ καθόνταν στὸ βάθος καὶ ποὺ δὲν τὸν εἶχε πάρει — ἀσφαλῶς — μυρωδιά.

Τὸν κύτταξε ἐπίμονα, ἐξεταστικά,

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 23η ΣΕΛΙΔΑ]

Ἡ «Λειψία», τὸ Γερμανικὸν θωρηκτὸν τῆς τσέπης, ποὺ ἐβομβαρδίσθη ἀπὸ ἀεροπλάνα πρὸ μηνῶν στὴν Ἱσπανία.

Διαβᾶστε το καὶ ἀπὸ σήμερα οἱ νέοι ἀναγνῶσται.—'Υπάρχει πλήρης περίληψις

ΕΝΑ ΑΓΝΩΣΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΝΟΥΒΕΛΛ

ΤΟΥ κ. ΜΙΝΟΥ ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ. 'Ο Λίνος Ρενάνης, ἀρχισυντάκτης τῆς 'Αθηναϊκῆς ἐφημερίδος «Κραυγή», λαβαίνει μέσα σὲ πολλὰ ἄλλα κι' ἕνα γράμμα μιᾶς ἀναγνωστρίας του, ποὺ ζητᾷ νὰ γράφῃ στὴ φιλολογικὴ στήλη τῆς ἐφημερίδας του. 'Ανεξήγητα τὸ γράμμα αὐτὸ τοῦ κάνει μιὰ ἐξαιρετικὴ ἐντύπωσι καὶ δὲν τὸ στέλνει, ὅπως συνηθίζει, στὸν ἁρμόδιο συντάκτη γιὰ ν' ἀπαντήσῃ στὴ στήλη τῆς ἀλληλογραφίας, μὰ τῆς κάνει μιὰ ἰδιόχειρη ἀπάντηση. Καὶ τὰ γράμματα μεταξὺ τοῦ Ρενάνη καὶ τοῦ «'Αγνώστου Κοριτσιοῦ», ὅπως τ' ὀνομάζει, ἀρχίζουν ν' ἀνταλλάσσωνται τακτικά, ὥς ποὺ ἡ νέα — ποὺ λέγεται Ρέα Μαρλῆ ἕνα κορίτσι ποὺ δὲν ἔχει κλείσει τὰ εἴκοσι ἀκόμη, τοῦ γράφει καλῶντας τον νὰ πάῃ στὴ Ρόδο νὰ τὸν δῇ, νὰ τὸν γνωρίσῃ, «νὰ θαυμάσῃ τὸν μεγάλο συγγραφέα». 'Ο Ρενάνης θέλει νὰ πάῃ. Τρελλὸς ἀπὸ ἀγάπη, εἶνε ἕτοιμος νὰ τὰ ἐγκαταλείψῃ ὅλα. Παίρνει τὴν ἄδεια ἀπὸ τὸν διευθυντή του καὶ τὴν μητέρα του— ποὺ τὴν ἀγαπᾶ ἐξαιρετικὰ—μὰ στὸ τέλος ἀναβάλλει τὸ ταξίδι αὐτό, γιὰ νὰ μὴν ἀφήσῃ πίσω τὴ δουλειὰ τῆς «Κραυγῆς». Στὸ μεταξὺ ἡ ἀλληλογραφία του μὲ τὴν Ρέα συνεχίζεται Μὰ ὁ Ρενάνης ἀπὸ μιὰ ἀνωτερότητα ψυχῆς καὶ ἀνατροφῆς, θέλει νὰ συμβουλέψῃ τὴ Ρέα—μὲ σπαραγμὸ τῆς καρδιᾶς γιατὶ τὴν ἀγαπᾶ φλογερὰ— πῶς δὲν πρέπει νὰ παρασύρεται ἀπὸ ἕνα αἴσθημα γιὰ ἕναν ἄνθρωπο ποὺ δὲν γνωρίζει κἂν ποιὸς εἶναι καὶ τί ὑποχρεώσεις ἔχει, καὶ πῶς πρέπει νὰ κυττάξῃ τὸ μέλλον της, ἀφοῦ μάλιστα τοὺς χωρίζει τόση διαφορὰ ἡλικίας. Μὰ ἡ νέα δὲν δέχεται τὶς συμβουλές του, δὲν θέλει νὰ τῆς γράφῃ ἔτσι, γιατὶ τὸν ἀγαπᾶ, ὄχι ὅπως θ' ἀγαποῦσε ἕναν ἄνθρωπο οἱονδήποτε, ἀλλὰ σὰν κάτι ξεχωριστό. Καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Λίνου συνεχίζεται γεμάτη στενοχώριες καὶ βάσανα, ἀπὸ θλίψεις κι' ἀπὸ πόνο. 'Απὸ πόνο, γιατὶ πάντα μακραίνει ἡ ἀπόστασι ποὺ τὸν χωρίζει ἀπὸ τὴν ἀγαπημένη του, ἐνῷ πάντα λέει πῶς τὴν ἄλλη ἑβδομάδα θὰ φύγῃ γιὰ τὴ Ρόδο, θὰ ἰδῇ ἐπὶ τέλους τὸ ἄγνωστο κορίτσι του. Καὶ νὰ καὶ μιὰ ἀναποδιὰ ἀκόμη: Ἔτυχε ν' ἀποφασίσῃ κείνη τὴν ἐποχὴ νὰ βγάλῃ κάποιο βιβλίο. Τί τὤθελε;

7ον

Τώρα θὰ γινότανε ἔνδοξος ἢ θὰ πλούτιζε;

Μήτε τὸ ἕνα θὰ γίνονταν, οὔτε τὸ ἄλλο.

Ἔνδοξοι, δὲν γίνονται παρὰ οἱ ἐπιτήδειοι—κι' αὐτὸς δὲν ἦταν τέτοιος.

Καὶ πλούσιοι γίνονται οἱ καταφερτζῆδες — καὶ πάλι τέτοιος δὲν γεννήθηκε.

Τί τὤθελε λοιπὸν τὸ βιβλίο; Μὴ δὲν εἶχε βγάλει κι' ἄλλα βιβλία, ποὺ ξοδεύτηκαν ὅσο κανένα ἑλληνικὸ βιβλίο;

Μποροῦσε νὰ καυχηθῇ, ὅτι μιά του ἔκδοσι — λαϊκὴ βέβαια, μ' αὐτὸ ἀξίζει περισσότερο—κυκλοφόρησε σὲ εἴκοσι πέντε χιλιάδες ἀντίτυπα σ' ἕνα ἑξάμηνο, ποὺ ἕως σήμερα δὲν εἶχε κυκλοφορήσει κανένα ἑλληνικὸ βιβλίο ἔτσι.

Μὰ καὶ τὰ διηγήματά του κυκλοφόρησαν σὲ πέντε χιλιάδες— ποὺ κι' αὐτὸ εἶναι ρεκὸρ ἐπιτυχίας.

Γιατί λοιπὸν νὰ βγάλῃ αὐτὸ τὸ βιβλίο;

Μὰ τ' ἀνήγγειλε καὶ ἔπρεπε νὰ ἐκδοθῇ.

Ρίχτηκε λοιπὸν μὲ τὰ μοῦτρα, νὰ τὸ συμπληρώσῃ, νὰ τὸ χτενίσῃ, νὰ τοῦ κάμῃ ἐξώφυλλο — κι' ὅλα αὐτὰ τὸν ἔκαμαν νὰ ἀναβάλῃ καὶ πάλι τὸ ταξίδι τῆς γνωριμίας μὲ τὸ «ἄγνωστο κορίτσι».

Κι' ἐπίσης δὲν τοὔγραφε πιὰ οὔτε λέξι. Τοῦ κάκου γιὰ μιὰ φωτογραφία του τὸν παρακαλοῦσε νὰ τῆς στείλῃ σὲ κάθε γράμμα της, κι' αὐτὸς διαρκῶς ὑποσχόνταν καὶ δὲν τὴν ἔστελλε.

Γιατί;

Μὰ μήπως ἤξερε κι' ὁ ἴδιος;

Κι' ὅταν τοῦ παραπονέθηκε ἡ Ρέα, τῆς ἀπάντησε:

«Μὴν ἐπιμένεις νὰ σοῦ στείλω φωτογραφία μου. Ἅμα μὲ ἰδῇς, ἀκόμη καὶ ζωγραφιστό, θὰ ρήξῃς... γοερὰ κραυγή... Εἶμαι, παιδί μου, γέρος...»

Ἡ νέα ἀπάντησε σ' αὐτό:

«Δὲν μὲ νοιάζει ὅ,τι καὶ νἆσαι. Δὲν ἀγαπῶ τὴν ὡραιότητά σου— σοῦ τὤγραψα κι' ἄλλοτε. 'Αγαπῶ τὴν καλωσύνη σου, ἀγαπῶ τὴν ὡραιότητα τῆς ψυχῆς σου, ἀγαπῶ τὴν κάθε σου ἐκδήλωσι, ποὺ εἶναι ὡραία, ὅσο ὡραῖος δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι κανένας ἄνδρας ποτέ. Μὴ μοῦ ἀρνεῖσαι λοιπὸν πιὰ τὴ φωτογραφιοῦλα σου αὐτή. 'Αφοῦ δὲν σ' ἔχω μαζί μου, κι' ἀφοῦ εἶναι γραφτὸ νὰ μὴ σ' ἔχω ποτὲ τὸν ἴδιο, ἂς ἔχω τουλάχιστο τὴν εἰκόνα σου. Θὰ τῆς λέω κάθε πρωῒ καλημέρα κι' αὐτὴ θὰ μὲ κυττάζῃ σὰν νὰ μ' ἀπαντᾶ, καὶ τὸ βράδυ θὰ τὴν καληνυχτίζω καὶ θὰ κοιμοῦμαι ἥσυχη, σὰν νὰ εἶσαι κοντά μου... Ἔλα.. Μὴν ἀρνεῖσαι μιὰ τόσο μικρὴ χάρι, ἀγαπημένε μου...»

Καὶ ὅμως δὲν τὴν ἔστειλε...

Γιατί;

Μά, εἴπαμε. Ὄχι γιατὶ δὲν ἤθελε. Μήτε πὼς φοβόνταν ὅτι θὰ γινόντανε κακὴ χρῆσι τῆς φωτογραφίας αὐτῆς. Μὰ ἔτσι, σὰν κάτι νὰ τὸν ἐμπόδιζε, κάτι τὸ ἀόρατο, σὰν κάποια μυστικὴ φωνὴ νὰ τὸν διέτασσε κι' αὐτὸς ὑπάκουε χωρὶς ἀντίρρησι.

□□□

Πέρασε καιρός...

Τώρα ξαπλωμένος στὴ βαθειὰ πολτρόνα τῆς κρεββατοκάμαράς του καὶ καπνίζοντας ἕνα Μακεδονικὸ μυρωδᾶτο, θυμόνταν τὸ μαρτύριό του.

Βάσανα τῆς δουλειᾶς του. Βάσανα στὸ σπίτι του.

Εἶχε ἀρρωστήσει ἡ μητέρα του κι' αὐτὸ τοῦ ἦταν ἕνα δυστύχημα ἀβάσταχτο.

Μὲ φρίκη σκεπτόντανε, πῶς ἦταν δυνατὸ νὰ τὴ χάσῃ.

Ἄ! ὄχι! Αὐτὸ θὰ τὸν τρέλλαινε. Βέβαια, αὐτὸ ἦταν μοιραῖο, ἀφοῦ αὐτὸς εἶχε περάσει πιὰ τὰ σαράντα κι' ἐκείνη ἦταν ἑξῆντα κι' ἀπάνω, ἀλλὰ τί ἐσήμαινε αὐτό.

Ὅταν ἀγαπᾶ κανεὶς ἕνα πρόσωπο, δὲν μπορεῖ νὰ σκεφθῇ ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ χάσῃ, ὅτι μπορεῖ νἄλθῃ μιὰ μέρα, ποὺ ἡ μαύρη γῆ θὰ δεχτῇ αὐτὸ τ' ἀγαπημένο πρόσωπο καὶ ποὺ δὲν θὰ τὸ ξαναϊδῇ πιά!

— Δὲν θὰ μπορέσω νὰ ξανάρθω πιὰ σ' αὐτὸ τὸ σπίτι—σκεπτόνταν—ἂν πεθάνῃ ἡ μητέρα.

Καὶ περνοῦσε ὧρες δυστυχισμένες, ὥς που ἦλθε ἡ ἀδελφή του ἀπὸ τὸ Παρίσι, ποὖχε πάει μὲ μιὰ συντροφιά, γιὰ νὰ ξεσκάσῃ λίγο ἡ καϋμένη. Εἴπαμε: Νέα γυναίκα ἦταν καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ καλογερέψῃ, γιατὶ ἔχασε τὸν ἄντρα της—ἂν καὶ τόσο γλήγορα μετὰ τὸ γάμο της. Αὐτή, ὅπως εἴπαμε, ἦταν πιστὴ στὴ μνήμη του, ὅπως λίγοι ἄνθρωποι μπορεῖ νἆναι στὴ ζωή τους πιστοὶ σ' ἕνα ζωντανὸ—ὄχι νεκρό, ὅπως ὁ δικός της ἀγαπημένος.

Τὸ βράδυ ποὺ ἐπρόκειτο νὰ ρθῇ μὲ τὸ Σεμπλὸν ἡ Πόπη, ὁ Ρενάνης πῆγε καὶ τὴν ὑποδέχτηκε στὴ Θήβα.

Ἔβρεχε. Καὶ θυμόνταν τί ἀτέλειωτες τοῦ φάνηκαν οἱ ὧρες, ποὺ κλεισμένος στὸ ἑστιατόριο τοῦ σταθμοῦ, περίμενε τὸ Σεμπλὸν νὰ ρθῇ.

Ἕνα μαγαζάκι μέτριο, μὲ παράθυρα στὶς δυὸ μπάντες, ἀπ' ὅπου ἔβλεπε τὸν οὐρανὸ νὰ κλαίῃ ἀτελείωτα καὶ τὰ κλαδιὰ τῶν δέντρων νὰ τὰ τραντάζῃ ἀλύπητα ὁ βοριᾶς.

Διάβασε τὶς ἐφημερίδες, τὰ περιοδικά, ποὺ εἶχε μαζί του, γιὰ νὰ σκοτώσῃ τὴν ὥρα του, νὰ μὴ βλέπῃ αὐτὸ τὸ ἀτέλειωτο κλάμμα τῆς Φύσης. Μὰ τώρα τί νἄκανε;

Ἄρχισε νὰ σκέπτεται... νὰ θυμᾶται παληὰ πράματα, δίχως σημασία γιὰ τώρα.

Ἡ παιδικὴ ζωή του ξεπετιόταν ἐμπρός του ὁλόκληρη. Καὶ κυριαρχοῦσε μιὰ τραγικὴ σελίδα της, ὅταν ἀναγκάσθηκε ὁ πατέρας του — ἄλλο ἀγαπημένο του πρόσωπο — νὰ τοὺς πάρῃ ὅλους καὶ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸν τόπο τους, γιατὶ γίνηκε ἐπανάστασι καὶ οἱ ἀλλόθρησκοι ἀπειλοῦσαν μὲ σφαγὲς τὸ χριστιανικὸ στοιχεῖο, στὶς πόλεις ποὺ κυριαρχοῦσαν.

— Νὰ πᾶμε στὴν 'Αθήνα, φώναζε ἡ μητέρα του στὸν πατέρα. Λεφτὰ ἔχουμε, κάτι θὰ κάνῃς κι' ἐσὺ καὶ θὰ ζήσουμε.

— Νὰ πᾶμε, γυναῖκα, ἀπαντοῦσε ὁ καλὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος, ἡ χρυσῆ αὐτὴ καρδιά, ποὺ θυσιάστηκε γιὰ τοὺς ἄλλους πάντα.

Κι' ἑτοίμασαν τὰ πράγματά τους, τὰ φόρτωσαν σὲ μιὰ βάρκα κι' ἐμπῆκαν μέσα.

Ἔξω στὸ πέλαγος, συναντοῦν τὸ «Ἥρα» τοῦ Τζὼν ποὔπαιρνε τοὺς πρόσφυγες ἀπ' τὸ μακρυνὸ νησί. 'Εκεῖ κατευθύνεται κι' ἡ βάρκα τους βαρυφορτωμένη κι' ἀργοκίνητη. Μὰ φαίνεται πὼς ἤθελαν νὰ τοὺς πνίξουν — οἱ βαρκάρηδες δὲν ἦσαν ὁμόθρησκοι τῆς οἰκογενείας — γιατὶ ἅμα ἡ βάρκα ἔφτασε κοντὰ στὸ βαπόρι, ἄρχισε νὰ κάνῃ νερὰ κι' οἱ κωπηλάτες εἶπαν πὼς σωσμὸς δὲν ὑπῆρχε κι' ἔπρεπε νὰ πέσουν στὴ θάλασσα, ὅσοι ἤθελαν νὰ σωθοῦν. Κι' ἑτοιμάσθηκαν μάλιστα νὰ πέσουν στὸ γιαλό. Μὰ ὁ πατέρας τοῦ Λίνου — παληὸς ἐπαναστάτης κι' ἄντρας μὲ καρδιὰ — μ' ἕνα πιστόλι στὸ χέρι τοὺς φοβέρισε πὼς θὰ τοὺς σκότωνε κι' αὐτοὶ πῆραν πάλι τὰ κουπιὰ στὰ χέρια καὶ γρήγορα-γρήγορα ἔφτασαν στὴ σκάλα τῆς «Ἥρας» — ὅσο ἀκριβῶς ἔφτανε γιὰ νὰ γαντζώσῃ ἡ οἰκογένειά τους καλά, ν' ἁρπάξουν οἱ ναῦτες τὰ πράγματά τους καὶ ν' ἀποχαιρετήσουν τὴ βάρκα ποὺ βούλιαζε...

Νὰ τί θυμόνταν τώρα στὸ σταθμὸ τῆς Θήβας ὁ Λίνος, ὕστερα ἀπὸ τριάντα πέντε καὶ τόσα χρόνια. Γιατὶ αὐτὸ γίνηκε ὅταν ἦταν πέντε χρόνων μόνο, βία ἔξη. Κι' ὅμως τὸ εἶχε ζωηρότατο στὴ μνήμη του τὸ τραγικὸ αὐτὸ ἐπεισόδιο, σὰν νὰ ἦταν χτὲς μόλις...

Ἔδιωξε αὐτὴ τὴν τραγικὴ εἰκόνα ἀπὸ τὴ σκέψι του...

Κύτταξε τὸ ρολόϊ του.

— Τρεῖς καὶ μισή!...

Τὸ Σεμπλὸν θ' ἀργοῦσε ἀκόμη μισὴ ὥρα. Δὲν εἶχε καθυστέρησι, ὅπως τοῦ εἶπε ὁ σταθμάρχης ποὺ μπῆκε ἀκριβῶς κείνη τὴ στιγμὴ στὸ καφενεῖο, γιὰ νὰ τὸν παρακαλέσῃ νὰ περάσῃ στὸ γραφεῖο του, «γιὰ νὰ μὴν κάθεται μόνος».

Πῆγαν στὸ γραφεῖο.

Τί σκοτάδι ἦταν αὐτό! Τοῦ φάνηκε σὰν τάφος. Κι' ἐθυμήθηκε πάλι τὴ μητέρα του.

— Πῶς νἆναι ἆρά γε; σκέφτηκε.

Καὶ ζήτησε τὴν ἄδεια ἀπὸ τὸν σταθμάρχη νὰ τηλεφωνήσῃ στὴν 'Αθήνα.

— Μὰ στὸ σπίτι σας θἆναι δύσκολο — ἀπάντησε στενοχωρημένος ὁ καλὸς ἄνθρωπος. 'Απὸ 'δῶ συνδιαλεγόμεθα μόνον μὲ τοὺς σταθμούς....

— Ναί! Ἔχετε δίκηο. Μὲ συγχωρεῖτε...

— Ἂν θέλετε ὅμως, συμπλήρωσε ὁ σταθμάρχης, θέλοντας μὲ κάθε τρόπο νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ Λίνο, νὰ τηλεφωνήσετε στὸν κεντρικὸ σταθμάρχη στὴν 'Αθήνα —θὰ τὸν ξέρετε βέβαια σεῖς; — νὰ πάρῃ τὸ σπίτι σας καὶ νὰ μᾶς ἀπαντήσῃ τί θὰ τοῦ ποῦν.

— Περίφημα... Γιὰ πάρτε τον, παρεκάλεσε ὁ Λίνος.

Κι' ὅπως ὁ σταθμάρχης ζητοῦσε τὴν 'Αθήνα, σκέφθηκε ὁ Ρενάνης :

— Ἄχ' ἂν μποροῦσε νὰ πάρῃ καὶ τὴ Ρόδο, νὰ μοῦ ποῦν τί κάνει ἡ Ρέα. Φοβᾶμαι γιὰ τὴν ὑγεία της... Φοβοῦμαι μὴν εἶν' ἄρρωστη κι' αὐτή. 'Αλλοιῶς δὲν θἄκανε τόσο καιρὸ νὰ μοῦ γράψῃ.

Καὶ δεύτερη ἀνησυχία τοῦ προσετέθη στὴν πρώτη.

— Τί εἶμαι τέλος πάντων κι' ἐγώ, ψιθύρισε. Ὅλα τ' ἀνακατεύω σὰ ρούσσικη σαλάτα. Τρέμω γιὰ τὴ μητέρα μου, περιμένω μ' ἀγωνία τὴν ἀδελφή μου, ἀνησυχῶ γιὰ τὴ Ρέα...

Καὶ σὲ λίγο :

— Καὶ γιὰ μένα ποιὸς τρέμει.. ποιὸς ἀγωνιᾶ, ποιὸς ἀνησυχεῖ;...

Μὰ στὴ στιγμὴ τοῦ φάνηκε πὼς εἶδε τρία πρόσωπα, τρία ἀγαπημένα πρόσωπα, σ' ἕνα φωτομοντὰζ παράξενο, νὰ τοῦ χαμογελοῦν μὲ πικρία.

Ἦταν τῆς μητέρας του.

Τῆς ἀδελφῆς του.

Τῆς Ρέας...

Καὶ φουρκίστηκε μὲ τὸν ἑαυτό του, γιατὶ ἦταν τόσο κακός. Ἔτσι χαρακτήρισε τὸν ἑαυτό του, ἂν κι' αὐτὸ δὲν τὸ πίστευε. Γιατὶ ἀντίθετα θύμωνε τακτικὰ ὁ Ρενάνης μὲ τὸ Ρενάνη, γιατὶ νὰ εἶναι τόσο καλός...

Καὶ μὴ τάχα δὲν τοῦ τὸ εἶχαν πῆ κι' ἄλλοι; Μὴ δὲν ἄκουσε χίλιες φορὲς νὰ τοῦ λέν, πὼς ἡ καλωσύνη του ἀφώπλιζε καὶ τοὺς ἐχθρούς του;

... ...

Τὸ τηλεφώνημα ποὺ ἦρθε ἀπὸ τὴν 'Αθήνα τὸν εὐχαρίστησε.

— Ἡ μητέρα σας, κύριε Ρενάνη —ἔλεγε ὁ κεντρικὸς σταθμάρχης κι' ἔδινε μιὰ γλύκα στὴ φωνή του, σὰν ὅταν θέλουμε νὰ φανοῦμε ὑποχρεωτικοὶ σ' ἕνα ἀνώτερό μας, σὲ κάποιον ποὺ τὸν λογαριάζουμε — εἶναι πολὺ καλλίτερα καὶ περιμένει ἐσᾶς καὶ τὴν ἀδελφή σας μὲ ἀνυπομονησία. Εἶπα στὴν καμαριέρα της νὰ τὴν διαβεβαιώσῃ ὅτι στὰς ἑπτὰ καὶ μισὴ θὰ εἶστε σπίτι, γιατί, καθὼς ξέρετε, τὸ Σεμπλὸν δὲν ἔχει καθυστέρησι οὔτε λεπτοῦ...

— Εὐχαριστῶ πολὺ κύριε... Μὲ σκλαβώσατε...

— Παρακαλῶ... Τιμή μου νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσω... Τιμή μου... Παρακαλῶ...

Μ' ἀμέσως, μ' ὅλη τὴ χαρὰ ποὺ αἰσθάνθηκε, ἔνοιωσε μιὰ μελαγχολία.

Κι' αὐτό, γιατὶ δὲν μποροῦσε νὰ τηλεφωνήσῃ καὶ στὴ Ρόδο καὶ νὰ μάθῃ τί γινόταν αὐτὸ τὸ «Ἄγνωστο κορίτσι».

Γιατί ἄραγε δὲν τοῦ εἶχε γράψει;

Τί νὰ εἶχε ;

Μὰ δὲν μποροῦσε νὰ εἶχε τίποτε μαζύ του... Ὄχι!... Κάτι θὰ τῆς συνέβαινε... Μὴν τὴν ἔπιασε πάλι ὁ πυρετός, ποὺ τοῦ εἶχε γράψει πὼς τὴν πείραζε πρὸ καιροῦ; Μὴν ἔπαθε τύφο — κούφια ἡ ὥρα — ποὺ μάστιζε κείνη τὴν ἐποχὴ τὴ Ρόδο; Ἢ νὰ μὴν τῆς συνέβηκε κανένα δυστύχημα, μὲ τὶς πλημμύρες ποὺ γίνηκαν στὸ νησὶ καὶ ποὺ εἶχαν καὶ τόσα θύματα ;

Ἄχ, πῶς θυμόνταν, τί τρομάρα ἔνοιωσε τὴ βραδυὰ ἐκείνη τὴ φρικτή, ποὺ ἡ 'Αθήνα γινόνταν ἕνας μεγάλος χείμαρρος κι' οἱ δρόμοι ἦσαν ἀδιάβατοι.

Εἶχε πάει σπίτι του ὅταν ξέσπασε ἡ θύελλα. Πέρασε μιά, πέρασε ἄλλη ὥρα, μὰ ἡ θύελλα δὲν ἔπαυε... Ἤθελε νὰ πάῃ στὸ γραφεῖο του, μὰ πῶς; 'Ο σωφέρ του βγῆκε ἐπάνω καὶ τοῦ εἶπε πὼς μποροῦσε νὰ σβύσῃ ἡ μηχανὴ καὶ τ' ἁμάξι θἄμενε ἀκυβέρνητο.

— Μὰ ξέρεις ὅτι ἀπόψε ἔχει δουλειά; Θἄχουμε καταστροφὲς καὶ πρέπει νὰ πᾶμε...

— Νὰ πᾶμε κ. Ρενάνη. 'Εγὼ σᾶς εἶπα τί φοβᾶμαι... 'Εσεῖς ὅμως διατάσσετε...

— Τότε ἐμπρός.

Κατέβαινε βιαστικὸς τὴ σκάλα, ὅταν τοῦ φώναξε ἡ ὑπηρέτρια :

— Κύριε Λίνο, σᾶς ζητοῦν ἀπὸ τὴν «Κραυγή».

— Δὲν τὤπα 'γώ, μουρμούρισε.

Καὶ γύρισε πίσω.

Πῆγε στὸ γραφεῖο του καὶ πῆρε τ' ἀκουστικό.

— Λέγετε... Ρενάνης ἐδῶ...

— Κύριε ἀρχισυντάκτα σεῖς;...

— Ναί... 'Εγώ... Ρενάνης... Λέγετε λοιπόν...

— 'Εδῶ Πραΐδης....

Ὁ Λίνος φουρκίστηκε :

— Τέλος πάντων κ. Πραΐδη, θὰ μᾶς πῆτε τί θέλετε....

Ἕνας κεραυνὸς ἔκαμε τ' ἀκουστικὸ νὰ τραντάξῃ.

— Μίλησε λοιπὸν βλάκα, φώναξε.

— 'Αμέσως κ. ἀρχισυντάκτα... Ξέρετε τὰ τηλεγραφήματα εἶναι ἐνδιαφέροντα. Στὴ Λάρισσα ἔχουμε πλημμύρες μὲ θύματα... Ὁ Στρυμώνας πλημμύρισε... Ὁ Πηνειὸς τοῦ Πύργου τὸ ἴδιο... Θαρθῆτε;...

— Καὶ βέβαια θἄρθω... Ὁ συντάκτης τῆς ὕλης δὲν εἶναι στο γραφεῖο ;

— Κατέβηκε στὸ τυπογραφεῖο.

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 16ην ΣΕΛΙΔΑ]

Η ΚΩΜΩΔΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΣΑΣ ΑΓΑΠΟΥΝ ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΣΑΣ ;

ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ

Ο ΦΙΛΟΣ ΤΟΥ

Η ΣΥΖΥΓΟΣ

Ο ΣΩΦΕΡ

'Ο Κώστας Μπερέτης. Ἕνας εὐκατάστατος κύριος 35 χρόνων γυρνᾶ ἀπάνω-κάτω στὸ γραφεῖο του μὲ τὰ χέρια στὶς τσέπες, νευρικὸς καὶ στενοχωρημένος. Μπαίνει ὁ δικηγόρος του. Τὸν παρατηρεῖ μιὰ στιγμὴ καὶ προχωρεῖ κοντά του βγάζοντας καπέλλο καὶ γάντια.

Δικηγόρος.— Μπᾶ σὲ καλό σου...Τί σ' ἔπιασε καὶ κόβεις βόλτες ;

Κώστας (ἐξακολουθεῖ καὶ βηματίζει νευρικά).

Δικηγόρος.— Μήπως πῆρες τὴν ἀπόφασι νὰ σπάσῃς κανένα ρεκόρ ;

Κώστας (σταματῶντας ἀπότομα).— Ἄ... μέσ' στὴν ὥρα ἦρθες... σὲ χρειάζομαι ξέρεις.

Δικηγόρος.— Γιὰ κανένα συμβόλαιο ;

Κώστας.— Τί συμβόλαιο μοῦ τσαμπουνᾶς;

Δικηγόρος.— Τότε;... Συνήγορο σὲ καμμιὰ δίκη;

Κώστας.— Θέλω νὰ πάρω διαζύγιο.

Δικηγόρος.— Νὰ χωρίσῃς τὴ Νίνα;

Κώστας.— Νὰ χωρίσω τὴ Νίνα, μάλιστα. Νὰ τραβήξῃ ὁ καθένας τὸ δρόμο του. ('Αρχίζει νὰ ξαναβηματίζει).

Δικηγόρος (κάθεται κάπου).— Δὲν εἶσαι καλά. Στὸ εἶπα κι' ἄλλοτε. Αὐτὸ ποὺ σκέφτεσαι νὰ κάνῃς εἶναι κρῖμα. Τί φταίει ἂν τὴ βαρέθηκες ὕστερα ἀπὸ τρία χρόνια ποὖστε παντρεμένοι; Αὐτὴ εἶναι ἐν τάξει μιὰ φορά. Εἶναι ἀφωσιωμένη, ἀξιοπρεπής, σὲ λατρεύει καὶ τὸ μόνο της ἐλάττωμα εἶναι ποὺ συγχωρεῖ τὶς ἀδυναμίες σου καὶ κάνει στραβὰ μάτια στὶς φιλεναδοῦλες σου. Κι' ἀντὶ νὰ τῆς εἶσαι σκλάβος γιὰ ὅλα αὐτά, γυρεύεις νὰ τὴν χωρίσῃς;

Κώστας (σταματῶντας μπροστά του).— Δὲν ξέρεις τί σοῦ γίνεται.

Δικηγόρος.— Δὲν πιστεύω.. κι' οὔτε νὰ φαντασθῇς πὼς θὰ ἐνεργήσω ἐγὼ αὐτὸ τὸ διαζύγιο.

Κώστας.—Δὲν ξέρεις τὶ σοῦ γίνεται : Ἡ Νίνα, ἡ μεγάλη αὐτὴ ἀθῶα περιστερὰ τὸ θῦμα τῆς ἄτακτης ζωῆς μου, ἡ ἀφωσιωμένη ἱερομάρτυς καὶ δὲν ξέρω μὲ τὶ ἄλλο ἐπιθυμεῖς νὰ σοῦ τὴ στολίσω, τέλος πάντων, ἡ Νίνα μὲ ἀπατᾶ.

Δικηγόρος (μὲ ἔκπληξι).— 'Αδύνατον.

Κώστας.—Αὐτό, ποὺ σοῦ λέω.

Δικηγόρος.— Μὲ κάνεις νὰ γελάω. Ἡ Νίνα, λέει, σὲ ἀπατᾶ. Ἂν εἶναι δυνατόν. (Σταυροκοπιέται). Κύριε ἐλέησον.

Κώστας (κάθεται κοντά του). —Ἄκου δῶ. Σοῦ μιλῶ σοβαρά.

Δικηγόρος.— Σ' ἀκούω, λέγε.

Κώστας.— Βρῆκα μέσα στὴν τσάντα της. τί νομίζεις;

Δικηγόρος (μὲ ἀπορία).— Ποῦ θέλεις νὰ φαντασθῶ;

Κώστας.— Ἕναν ἀριθμὸ τηλεφώνου γραμμένο μὲ κόκκινο μολύβι ἐπάνω σ' ἕνα κομμάτι χαρτί. (Ψάχνει τὴ μιὰ τσέπη του κ' ὕστερα τὴν ἄλλη, ζητῶντας τὸ χαρτάκι).

Δικηγόρος.— Ὤχ, ἀδελφέ, αὐτὸ ἦταν τὸ σπουδαῖο;... Ἕνας ἀριθμὸς τηλεφώνου. Θἆναι τῆς μοδίστρας της...

Κώστας (τοῦ δίνει τὸ χαρτάκι).— Αὐτός!...

Δικηγόρος (διαβάζει).— Εἰκοσιτέσσερα, μηδέν, ἑβδομῆντα τέσσερα (τοῦ τὸ ἐπιστρέφει καὶ ὁ Κώστας τὸ διπλώνει καὶ τὸ βάζει πάλι στὴν τσέπη τοῦ γιλέκου του). Δὲν μοῦ λέει τίποτα αὐτό.

Κώστας.— 'Εν τούτοις ὅμως λέει πολλά.

Δικηγόρος.— Βρῆκες τί εἶναι σ' αὐτὸ τὸν ἀριθμό;

Κώστας.— Περὶ αὐτοῦ πρόκειται. Τὸ εἰκοσιτέσσερα μηδὲν ἑβδομηντατέσσερα εἶναι τὸ τηλέφωνο ἑνὸς ὑπόπτου ξενοδοχείου στὴν ὁδὸν Σωκράτους.

Δικηγόρος.— Ὄχι δά.

Κώστας.— Μάλιστα, κύριε δικηγόρε. Καὶ τὸ διάλεξε μὲ ἐξυπνάδα ἡ γυναῖκα μου, γιατὶ ἐκεῖ κοντὰ κάθεται ἡ μοδίστρα της. Καταλαβαίνεις λοιπὸν τί συμβαίνει. Ἂν τυχὸν τὴν δῇ κανεὶς νὰ βγαίνῃ ἀπὸ κεῖ μέσα κι' ἔρθῃ στ' αὐτιά μου, θἄχῃ ἕτοιμη τὴ δικαιολογία: «Λάθος. Ἔβγαινα ἀπὸ τὴν παραδιπλανὴ πόρτα τῆς μοδίστρας μου», καὶ γιὰ νὰ μὴν ἐκτίθεται στὸ νὰ πηγαίνῃ πρὶν πάῃ ὁ ἐραστής, τηλεφωνεῖ ἐκ τῶν προτέρων.

Δικηγόρος.— Γιὰ στάσου, βρὲ ἀδερφέ. Ἂς παραδεχθοῦμε πὼς ἡ Νίνα ἔχει ἐραστή. Ἦταν ἀνάγκη νὰ πάῃ σ' ἕνα βρωμοξενοδοχεῖο; Χάθηκε ὁ κόσμος νὰ βρεθῇ ἕνα μέρος ἀξιοπρεπέστερο;

Κώστας.— 'Εξήγησέ μου λοιπόν, τί γυρεύει στὴν τσάντα της ὁ ἀριθμὸς τοῦ τηλεφώνου αὐτοῦ τοῦ ξενοδοχείου;

Δικηγόρος.— Τί νὰ σοῦ πῶ, δὲν μπορῶ νὰ βγάλω νόημα.

Κώστας.— Εἶναι κι' ἄλλα ὅμως. 'Εκεῖ ποὺ τρῶμε, τὴν βλέπεις ἀφηρημένη, χάνει τὶς κουβέντες της. Ἄ, χάνει, εἶπα... ἔχασε καὶ μιὰ μπαρέτα μὲ μπριλάντια, ποὺ τῆς εἶχα χαρίσει τὴν πρωτοχρονιά.

Δικηγόρος.— Τί σχέσι ἔχει αὐτό;

Κώστας.— Δεῖγμα τῆς ἀφηρημάδας της. Ἡ Νίνα ἦταν πάντα προσεχτική.

Δικηγόρος.— Τὰ παραλές.

Κώστας.— Καὶ τώρα αὐτὲς τὶς ἡμέρες ὅλο πρόβα στὴ μοδίστρα τῆς ὁδοῦ Σωκράτους. Νά, καὶ τώρα γιὰ κεῖ ἔχει πάει, δῆθεν...

Δικηγόρος.— Δὲν ἔχεις παρὰ νὰ τὴν συλλάβῃς ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἀφοῦ ὑποψιάζεσαι.

Κώστας.— Μὰ αὐτὸ ἀκριβῶς ἔκανα κι' ἐγώ, καὶ γι' αὐτὸ ἀνυπομονῶ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ νὰ μάθω τ' ἀποτελέσματα.

Δικηγόρος.— Ἔβαλες κανένα νὰ τὴν παρακολουθήσῃ;

Κώστας.— Ἕνα σωφὲρ τῆς ἐμπιστοσύνης μου, ποὺ ἡ Νίνα δὲν τὸν γνωρίζει.

Δικηγόρος. — Ὁ σωφὲρ τὴ γνωρίζει ;

Κώστας. — Οὔτε κι' αὐτό. 'Αλλὰ τοὔδωσα τὰ χαρακτηριστικά της, τὴν τουαλέττα ποὺ φορεῖ, τοὔδειξα μιὰ φωτογραφία της καὶ τὸν ἔστειλα νὰ περιμένῃ λίγο πιὸ κάτω ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖο αὐτό, ὥς ποὺ νὰ τὴν ἰδῇ.

Δικηγόρος. —Νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃς νὰ σοῦ πῶ, πὼς δὲν ἔκανες καθόλου καλὰ νὰ ἐκθέσῃς τὴ Νίνα σ' ἕνα ἄγνωστο σωφέρ.

Κώστας. — Σιγὰ τὸν πολυέλαιο. Αὐτὴ πάει ἐκεῖ ποὺ πάει...

Δικηγόρος. —Κι' ἂν δὲν πάῃ;

Κώστας.—Ὁ Μῆτσος εἶναι δικός μου ἄνθρωπος, εἶναι τίμιο παιδί.

Δικηγόρος. —Κι' ἂν πάρῃ ἄλλη ἀντὶ ἄλλης καὶ σοῦ φέρῃ στραβὲς πληροφορίες ;

Κώστας.—Ἄ, μὴ στενοχωριέσαι, δὲν ὑπάρχει φόβος. Γιατὶ τοῦ εἶπα νὰ τὴν παρακολουθήσῃ ἕως ὅτου φθάσῃ ἐδῶ. Ὅταν λοιπὸν δῇ τὴ Νίνα νὰ μπῇ ἐδῶ, στὸ σπίτι, δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ καμμιὰ ἀμφιβολία.

(Μπαίνει ἀπροσδόκητα ἡ Νίνα. Φορεῖ ἀκόμα τὸ καπέλλο της καὶ τὸ πανωφόρι της κ' εἶναι χαρούμενη).

Νίνα.— Ἄ, ἐδῶ εἶστε κ' οἱ δύο;

Δικηγόρος (σηκώνεται καὶ τῆς δίνει τὸ χέρι).— Καλημέρα σας, κυρία Νίνα.

Νίνα.— Καλημέρα σας. (Χειραψία). Τί νέα; Σᾶς χάσαμε.

Δικηγόρος (μὲ πολλὴ χλιαρότητα).— Ἔ, τὰ ἴδια.

Νίνα (κυττῶντας τὸν Κώστα). Μὰ τί ἔχετε; Πῶς εἶστε κατσουφιασμένοι ἔτσι; 'Εσύ, κύριε Κώστα, δὲν μιλᾶς;

Δικηγόρος (μὲ προσποιητὸ χαμόγελο).— Μπά, τίποτε.

Νίνα.— Κρῖμα, ἐγὼ ἀντιθέτως εἶμαι πολὺ χαρούμενη.

Κώστας.—Αὐτὸ δὰ φαίνεται.

Νίνα.— Τί σημαίνει αὐτὸ τὸ ὕφος; Στενοχωριέσαι ποὺ μὲ βλέπεις χαρούμενη;

Κώστας.— Μπά κάθε ἄλλο.

Νίνα.— 'Εγὼ τοὐλάχιστον ἔχω τὸ λόγο μου.

Κώστας.— Δὲν ἀμφιβάλλω... ἀπὸ κεῖ ποὺ ἔρχεσαι...

Νίνα.— Ἄ, ὄχι, δὲν εἶναι αὐτό. Ἴσια-ἴσια, δὲν ἔμεινα καθόλου εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴν πρόβα τῆς μοδίστρας. (Βγάζει τὸ καπέλλο της καὶ τὸ πανωφόρι της καὶ πάει νὰ τ' ἀκουμπήσῃ σ' ἕνα καναπέ).

ΟΠΩΣ ΣΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΒΕΡΝ

Σ' ἕνα ἰταλικὸ χωριὸ δυὸ νεαροὶ ἐδέχτηκαν ἔξαφνα τὴν ἐπίθεσι ἑνὸς ἀετοῦ, ποὺ λίγο ἔλειψε νὰ τοὺς κατασπαράξῃ ἐὰν ἐγκαίρως δὲν τοὺς βοηθοῦσαν οἱ χωρικοί.

Κώστας (σιγὰ στὸ δικηγόρο).— Βλέπεις τουπὲ ποὺ σοὖχει;

Δικηγόρος.— Ὁ σωφέρ σου τί ἔγινε;

Κώστας.— 'Αλήθεια, τί ἔγινε αὐτός;

Νίνα (γυρνῶντας πρὸς τὸ μέρος τους).— Μὰ τί μουρμουρίζετε;

Δικηγόρος.— Μάλιστα, κυρία Νίνα. Γιὰ κάποιο συμβόλαιο μιλούσαμε πρὶν ἔλθετε.

Κώστας.— Λοιπόν, δὲν μᾶς εἶπες γιατί εἶσαι χαρούμενη.

Νίνα.— Βρῆκα τὴ μπαρέτα μου.

Κώστας (παραφερόμενος).— Στὸ ξενοδοχεῖο;..... (Ὁ δικηγόρος δαγκώνει τὰ χείλη του καὶ τοῦ κάνει νόημα νὰ σωπάσῃ).

Νίνα.— Σὲ ποιὸ ξενοδοχεῖο, καλέ;

Δικηγόρος.— Εἴχατε χάσει καμμιὰ μπαρέττα;

Νίνα.— Ναί. Μιὰ μπριλλαντένια μπαρέττα ποὺ μοῦ εἶχε χαρίσει ὁ Κώστας τὴν πρωτοχρονιά. Δὲν ξέρετε πόσο στενοχωρήθηκα. Πρὸ πάντων γιατὶ ἦταν δῶρο τοῦ Κώστα. Τοὖχω ἀδυναμία, βλέπετε, μ' ὅλες τὶς βρωμιὲς ποὺ μοῦ κάνει.

Δικηγόρος.— Ἔ, μὴν εἶστε ὑπερβολική.

Νίνα.— Ἄ, μὴ τοῦ κάνετε καὶ σεῖς τὸν συνήγορο... Τὸν ξέρω καλὰ ἐγώ. (Γυρνᾶ καὶ ρίχνει τοῦ Κώστα μιὰ ματιὰ ἐπιτιμητικὴ καὶ φευγαλέα).

Δικηγόρος.— Λοιπόν; Πῶς τὴν χάσατε;

Νίνα.— Ἔσπασα τὸ μυαλό μου νὰ θυμηθῶ ποῦ μποροῦσε νὰ μοὔπεσε. 'Αφοῦ ἀπέκλεισα ὅλες τὶς ἐκδοχές, κατέληξα στὸ ὅτι μοῦ εἶχε πέσει μέσα σ' ἕνα ταξί. Δὲν μποροῦσε νἆταν ἀλλοιῶς. Γιατὶ ὅταν μπῆκα στὸ ταξὶ τὴν εἶχα κι' ὅταν ἀνέβηκα σπίτι ἔλειπε.

Δικηγόρος.— Δὲν πήγατε στὸ τμῆμα τῶν «ἀπολεσθέντων ἀντικειμένων» ;

Νίνα.— Τὴν ἴδια ὥρα μάλιστα κι' ἔκτοτε μέρες καὶ μέρες. Ὁ Κώστας δὲν ἤξερε τίποτε. Προχθὲς μόλις τοῦ εἶπα πὼς χάθηκε, ἀφοῦ πιὰ πῆρα τὴν ἀπόφασι πὼς δὲν θὰ ξαναβρισκότανε. Γιατὶ μοῦ συνέβη καὶ δεύτερη ἀτυχία. Τὸν σωφὲρ ποὺ εἶχα πάρει, τὸν ἀντελήφθηκα στὴν 'Ομόνοια πρὸ ἡμερῶν, μὰ εἶχε κοῦρσα κι' ἔτρεχε. Σημείωσα τὸν ἀριθμό του σ' ἕνα χαρτί, γιὰ νὰ τὸν γυρέψω στὴν Τροχαία. 'Αλλὰ ἐξαφανίστηκε καὶ τὸ χαρτάκι ἀπὸ τὴν τσάντα μου.

(Ὁ Κώστας ἀνοιγοκλείνει τὰ μάτια του μ' ἐνδιαφέρον. Ὁ δικηγόρος τὸν ἀτενίζει μὲ χαμόγελο εἰρωνικό).

Δικηγόρος. —Γιὰ φαντασθῆτε....

Νίνα.—'Ατυχία στὴν ἀτυχία. 'Αλλὰ σήμερα τὸν πέτυχα !

Δικηγόρος. —Καὶ σᾶς ἔδωσε τὴ μπερέττα ;

Νίνα.— Μπά, δὲν τοὔκανα λόγο, γιατὶ φοβήθηκα πὼς μποροῦσε νὰ μοῦ φύγῃ. Μιὰ κι' εἶδα ποὺ δὲν μὲ ἀνεγνώρισε, τὸν ἔφερα ἐδῶ γιὰ νὰ τὸν παραδώσω στὸν κύριο Κώστα (τοῦ ρίχνει ἕνα βλέμμα) διὰ τὰ περαιτέρω.

Δικηγόρος.— Τὸν ἔχετε κάτω;

Νίνα.— Ναί. περιμένει... Πές, Κώστα, νὰ τοῦ ποῦν νἄρθῃ ἐπάνω.

Δικηγόρος.— Τρέχα φώναχτον. (Φεύγει μιὰ στιγμὴ ὁ Κώστας. Στὴν Νίνα μὲ τόνο ἐμπιστευτικό). Δὲν μοῦ λέτε; τὸν ἀριθμὸ τοῦ αὐτοκινήτου τὸν εἴχατε σημειώσει μὲ κόκκινο μολύβι σ' ἕνα μικρὸ χαρτάκι ἀπὸ μπλόκ;

Νίνα.— 'Ακριβῶς, ἀκριβῶς.

Δικηγόρος.— Καὶ δὲν εἴχατε κανένα ἄλλον ἀριθμὸ στὴν τσάντα σας σημειωμένο ἐπάνω σὲ χαρτάκι;

Νίνα.— 'Αριθμό; Ὄχι... μὰ γιατί αὐτὴ ἡ ἐρώτησις;

Δικηγόρος.— Ἄ, θὰ γελάσουμε, κυρία Νίνα... Ὁ Κώστας βρῆκε τὸν ἀριθμὸ ποὺ εἴχατε σημειώσει καὶ νόμισε πὼς εἶναι ἀριθμὸς τηλεφώνου καὶ πὼς τὸν ἀπατᾶτε καὶ μοῦ γύρεψε νὰ τοῦ ἑτοιμάσω διαζύγιο καὶ λοιπά.

Νίνα (ξεκαρδισμένη).—Τί μοῦ λέτε;

Δικηγόρος.— Σσσς... Θὰ τὰ ποῦμε αὐτά, θὰ τὰ ποῦμε...(Μπαίνει ὁ Κώστας σοβαρά).

Δικηγόρος.— Εἶπες νὰ φέρουν τὸ σωφέρ;

Κώστας.— Ναί, εἰδοποίησα.

Δικηγόρος.—Καὶ πῶς τὸν βρήκατε, κυρία Νίνα, τὸν σωφέρ;

Νίνα .— Ἄ, 'Εκεῖ ποὺ δὲν τὸν ἐπερίμενα. Ἦταν σταματημένος στὴν ὁδὸν Σωκράτους, ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς μοδίστρας μου. Μόλις βγῆκα, μοὖρθε κουτί.

Κώστας (φέρνει τὸ χέρι στὸ μέτωπο).— Μήπως εἶναι ὁ Μῆτσος;

Νίνα.— Ποιὸς Μῆτσος;

Δικηγόρος.— Ἕνας σωφὲρ γνωστὸς τοῦ Κώστα, ποὺ κάνει πιάτσα στὴν ὁδὸν Σωκράτους.

(Μπαίνει ὁ σωφὲρ καὶ ρίχνει βλέμματα ἐρευνητικὰ καὶ στοὺς τρεῖς).

— **Νίνα**.— Αὐτὸς εἶναι.

Κώστας (προχωρῶντας ἕνα βῆμα).— Βρὲ Μῆτσο, ἐσύ ἔφερες τὴν κυρία;

Σωφέρ.— Μάλιστα.

Δικηγόρος.— Τί ἀριθμὸ ἔχει τὸ ταξί σου, παιδί μου;

Σωφέρ.— Εἰκοσιτέσσερες χιλιάδες, μηδὲν ἑβδομηντατέσσερα.

Δικηγόρος (πλησιάζει τὸν Κώστα—μὲ κέφι).— Βγάλ' το χαρτάκι ἀπὸ τὴν τσέπη σου.

Κώστας (ἀντιλαμβάνεται τὴν γκάφα του καὶ προσποιεῖται τὸν ἀδιάφορο).— Γιὰ ποιὸ χαρτάκι μοῦ λές;

Δικηγόρος.— Γιὰ τὸ χαρτὶ μὲ τὸν ἀριθμὸ τοῦ τηλεφώνου.

Νίνα.— Ἔλα, ἀνόητε, ἔλα. Τὰ ξέρω ὅλα.

Δικηγόρος (βγάζει τὸ χαρτάκι ἀπὸ τὴν τσέπη τοῦ Κώστα καὶ τοῦ τὸ δίνει).— Καταδικάζεσαι νὰ διαβάσῃς τὸν ἀριθμό.

Κώστας (διαβάζει).— Εἰκοσιτέσσερες χιλιάδες, μηδὲν ἑβδομηντατέσσερα.

Σωφὲρ (αὐθόρμητα).— Ὁ ἀριθμὸς τοῦ ἁμαξιοῦ μου.

Δικηγόρος (στὸν Κώστα, ὠθῶντας ἐλαφρὰ πρὸς τὸ μέρος του τὴ Νίνα).— Ζήτησε τώρα συγγνώμην τῆς χρυσῆς σου γυναικοῦλας. (Ὁ Κώστας πέφτει στὴν ἀγκαλιά της μὲ συγκίνηση).

ΑΓΓΕΛΟΣ ΔΟΞΑΣ

Η ΝΟΥΒΕΛΛΑ ΜΑΣ

ΕΝΑ ΑΓΝΩΣΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 14ης ΣΕΛΙΔΟΣ]

— Καὶ τοὔστειλες τὰ τηλεγραφήματα καὶ τὰ τηλεφωνήματα ποὔλαβες ;

— Τοῦ τἄδωσε τηλεφωνικῶς... Πῶς νὰ πᾶνε οἱ κλητῆρες μ' αὐτὴ τὴν καταστροφή...

— Τί εἶπες; Πῶς νὰ πᾶνε; Νὰ μὴν τοὺς βρῶ στὸ γραφεῖο, γιατὶ θὰ τοὺς ἀπολύσω ἀμέσως... Τί εἶν' αὐτά;... Ἡ δουλειὰ-δουλειά. Κι' ἔπρεπε νὰ σκεφθῇς πὼς δὲν μπορεῖ τέτοια ὥρα ὁ συντάκτης τῆς ὕλης νὰ κάτσῃ νὰ γράφῃ τηλεγραφήματα... Φώναξέ τους γρήγορα καὶ πίστους νὰ μὴν τοὺς βρῶ στὸ γραφεῖο... Καὶ γιὰ ὅ,τι κάματε ἕως τώρα, θὰ λογαριαστοῦμε ἅμα ἔρθω... Σὲ πέντε λεπτά....

Ὁ κακόμοιρος ὁ Πραΐδης, ἕνας συντάκτης, νέος, εἴκοσι πέντε χρόνων, ποὺ ἦταν «διανυκτερεύων» κεῖνο τὸ βράδυ, τἄχασε. Ἤξερε πόσο καλὸς ἦταν ὁ Ρενάνης καὶ ἐπιεικὴς σὲ ὅλα, ἐκτὸς ὅταν ἔβλεπε νὰ ἀπειθαρχοῦν οἱ κατώτεροι στοὺς ἀνωτέρους των — καλὴ ὥρα οἱ κλητῆρες τώρα στὸν Πραΐδη — κι' ἔρριχνε γι' αὐτὸ περισσότερη εὐθύνη στὸν ἀνώτερο παρὰ στὸν ὑφιστάμενο. Γι' αὐτὸ ὁ Πραΐδης φοβήθηκε καὶ κόντευε νὰ ξεχάσῃ καὶ μιὰ εἴδησι τοῦ ἐξωτερικοῦ, ποὺ ἦτο ἐνδιαφέρουσα γιὰ τὸν κόσμο τῶν Δωδεκανησίων ποὔμενε στὴν Ἑλλάδα. Ἕνα τηλεγράφημα ἀπὸ τὴ Ρώμη μιλοῦσε γιὰ μεγάλες πλημμύρες στὴ Ρόδο καὶ πολυάριθμα θύματα, ὅπως καὶ σὲ μερικὰ ἄλλα ἀπὸ τὰ Δωδεκάνησα.

Μὰ ὅπως κύτταζε τὸ τραπέζι του κι' ἄκουε τὸν ἐξάψαλμο ἀπὸ τὸν ἀρχισυντάκτη του, εἶδε τὸ τηλεγράφημα ποὺ ξεχώριζε, γραμμένο σὲ χαρτὶ τῆς Ἤστερν — κόκκινα γράμματα τυπωμένα ἐπάνω, καρμπὸν ζωηρὸ τὸ κείμενο κάτω—καὶ τοῦ εἶπε :

—Κύριε ἀρχισυντάκτα, ἔχω καὶ μιὰ εἴδησι ἀπὸ τὴ Ρόδο — μέσῳ Ρώμης — τὴ στέλνει ὁ ἀνταποκριτής μας, ὁ Μανίδης.

— Ἀπὸ τὴ Ρόδο; ρώτησε ζωηρὸ ὁ Ρενάνης, κι' ἡ καρδιά του χτύπησε κι' ὁ θυμὸς τοὔφυγε.

— Μάλιστα κ. ἀρχισυντάκτα..

— Διάβασέ μου τὸ τηλεγράφημα, λέξι πρὸς λέξι...

Ὁ Πραΐδης τὸ πῆρε καὶ διάβασε :

«Τρομερὰ θύελλα ἐνέσκηψε Ρόδον καὶ πλησίον νήσους. Πλήμμυραι ἐπηκολούθησαν καὶ θύματα ἐσημειώθησαν. Ἡ κεντρικὴ πόλις ὑπέστη ζημίας πολλάς. Μεταξὺ τῶν θυμάτων ἀναφέρονται οἱ ὁμογενεῖς Ἰωάννης Γαλίδης, Π. Ζερβάκης, Μαρία Γέροντα, Γιῶργος Ρόδιος, Ἑλένη Ροδίου, καὶ.. καί...».

Καὶ τοῦ διάβασε ὅλο τὸν κατάλογο.

Ὁ Ρενάνης ἀνέπνευσε.

Ὄχι! Δὲν ἦτο μέσα στὸν κατάλογο τ' ὄνομα τῆς Ρέας, μήτε τὸ ἐπίθετό της μ' ἄλλο μικρὸ ὄνομα. Δὲν θἄπαθε λοιπὸν μήτε ἐκείνη, μήτε κανένας συγγενής της.

Μὰ πάλι θυμήθηκε τὴν ἀρχὴ τοῦ τηλεγραφήματος: «Μεταξὺ τῶν θυμάτων...». Καὶ πέταξε τὸ ἀκουστικὸ, κατέβηκε τρέχοντας τὶς σκάλες — εὐτυχῶς ἡ μητέρα του εἶχε ἡσυχάσει καὶ δὲν τὸν ἄκουσε — καὶ μπῆκε στ' ἁμάξι

— Ἀντρέα γρήγορα καὶ προσοχή. Τρέχα ὅσο μπορεῖς γιατὶ εἶναι μεγάλη ἀνάγκη νὰ φθάσω στὸ γραφεῖο γρήγορα.

Ὁ Ἀντρέας, ἕνας παληὸς σωφέρ, ψηλὸς, τετράγωνος, δὲν μίλησε. Μπῆκε στὸ κάθισμά του κι' ἔβαλε μπροστὰ τὴ μηχανή. Τ' ἁμάξι τράνταξε καὶ ξεκίνησε ἀνάμεσα στὰ νερὰ ποὺ τὰ πετοῦσε ψηλά, σὰν τὰ τροχοφόρα βαπόρια τῆς παληᾶς ἐποχῆς.

Μπῆκαν στὴν Ὁμόνοια χωρὶς ἀπευκταῖο. Ἀνέβηκαν τὴν ὁδὸ Σταδίου, ποὺ κατέβαζε δέκα πόντους νερὸ — ποτάμι ὁλόκληρο— καὶ σταμάτησαν στὰ γραφεῖα τῆς «Κραυγῆς».

Ὁ Ἀντρέας, ποὺ σβέλτα, παρὰ τὸν ὄγκο του, κατέβηκε ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα, δὲν πρόφτασε. Ὁ Ρενάνης εἶχε πηδήσει στὸ πεζοδρόμο κι' εἶχε περάσει στὸ μέγαρο τῶν γραφείων, φωνάζοντας στὸν σωφὲρ νὰ βγῇ ἐπάνω νὰ στεγνώσῃ στὴ σόμπα καὶ νὰ πιῇ τσάϊ. (Ἀκολουθεῖ)

FELIX CARR

ΑΠΟΨΕ ΤΑ ΜΕΣΑΝΥΧΤΑ

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

11ον

Ὅλοι ἔμειναν κατάπληκτοι.

Ὁ Πράσινος Δράκος—ἔβλεπαν—πὼς δὲν ἀστειεύονταν.

Γιὰ δεύτερη φορὰ—σὲ τόσο λίγο καιρὸ—ἡ ἀπειλὴ τοῦ «Ἀπόψε τὰ Μεσάνυχτα» εἶχεν ἐκτελεσθῆ μὲ μαθηματικὴ ἀκρίβεια.

Ὁ Νταίηβις δὲν μποροῦσε νὰ συγκρατήσῃ τὰ νεῦρα του.

Εἶχε μιὰ ζωὴ μακρυὰ ὡς ἀστυνομικός.

Εἶχε ἀψηφήσει τὸν κίνδυνο χίλιες φορές.

Δὲν φοβόταν παρὰ τὸ Θεό.

Ἀλλ' αὐτὸ ποὺ ἔβλεπε ἦτο παραπάνω ἀπὸ ὅ,τι ἦτο δυνατὸν νὰ σκεφθῇ.

Διέταξε νὰ πάρουν τὸ πτῶμα τοῦ Τζὶμ Χάρλοου καὶ νὰ τὸ μεταφέρουν στὴ διπλανὴ αἴθουσα.

— Πάρτε τον γρήγορα, εἶπε μὲ φωνὴ ποὺ φαινόταν ὅτι προσπαθοῦσε νὰ τὴν κάμῃ νὰ μὴ τρέμῃ. Αὐτὸς τελείωσε... Τώρα εἶναι ἡ σειρὰ ἄλλου—ἂν δὲν προλάβουμε νὰ τελειώσουμε μαζί του.

Ἐπῆραν τὸ πτῶμα τὤφεραν στὴ συνεχόμενη αἴθουσα μὲ τὸ γραφεῖο τοῦ Νταίηβις καὶ τὸ ἄφησαν ἐκεῖ.

Δὲν ἐνδιεφέρθησαν πλέον γι' αὐτόν.

Γιατί ἄλλως τε;

Νεκρὸς ἦταν. Δὲν θὰ... δραπέτευε βέβαια.

Καὶ ὁ Νταίηβις κάθησε νὰ σκεφθῇ: τί θὰ κάμῃ;

Πῶς θ' ἀντιμετωπίσῃ τὴν κατάστασι;

Ἀλλ' εἶδε ὅτι τοῦ ἦταν ἀδύνατο καὶ νὰ σκεφθῇ κἄν.

Ὅ,τι εἶχε ἰδῆ μὲ τὰ ἴδια του τὰ μάτια, λίγο πρίν ὑπερέβαινε τὴ δύναμι ποὺ τὸν ψύχωνε.

Ἀκούμπησε στὰ χέρια του τὸ κεφάλι του, ποὺ ἦταν βαρὺ σὰν καζάνι, κι' ἔμεινε ἐκεῖ, πόση ὥρα, μήτε αὐτὸς ἤξερε... ὅταν κτύπησε ἡ πόρτα.

Τινάχτηκε ἀπάνω... κύτταξε γύρω του... Θυμήθηκε ὅτι βρίσκεται στὸ γραφεῖο του:

— Ἐμπρός, διέταξε.

Μπῆκε ὁ γραμματεύς του, ποὺ ἡ μορφή του ἦταν ὠχρὴ σὰν τὸ θάνατο.

Ὁ ἰνσπέκτορ, μόλις τὸν εἶδε ἔτσι, συνῆλθε ἐντελῶς.

— Τί τρέχει; ρώτησε... Τί συμβαίνει;

— Κύριε...

— Λέγε...

— Ὁ Τζίμ...

— Αἴ;... τί ἔγινε μὲ τὸν Τζίμ;

— Ὁ Τζίμ... ἔφυγε...

— Ἔφυγε;!

— Μάλιστα...

— Τρελλάθηκες; φώναξε ὁ Νταίηβις... Σοὔστριψε;

— Κύριε ἐπιθεωρητά...

Μὰ ὁ Νταίηβις δὲν μποροῦσε πιὰ ν' ἀκούσῃ.

Μ' ἕνα πήδημα βρέθηκε στὴν παράπλευρη σάλα.

Ὁ γραμματέας του εἶχε δίκηο.

Τὸ πτῶμα τοῦ Τζὶμ δὲν ὑπῆρχε πιὰ ἐκεῖ.

Ἕνα παράθυρο ἦταν ἀνοιχτό...

Καὶ ἄθελα θυμήθηκε τὴ φράσι τοῦ γραμματέως του:

— Ὁ Τζὶμ ἔφυγε...

Μήπως λοιπὸν τοὺς γέλασε ὁ ἀλιτήριος αὐτός;

Μήπως μετεχειρίσθη αὐτὸ τὸ τέχνασμα γιὰ νὰ ξεφύγῃ ;

Μήπως εἶχε συνεννοηθῆ ἔτσι μὲ τὸν Πράσινο Δράκο, γιὰ νὰ διαφύγῃ στὴν κρίσιμη ὥρα;...

Μὰ δὲν ἦταν ἡ στιγμὴ γιὰ σκέψεις τέτοιες.

Ἀμέσως ὅλη ἡ ἐνεργητικότης του ἐπανῆλθε.

— Γρήγορα ἔξω, φώναξε. Εἰδοποίησε στὸ λεπτὸ τ' αὐτοκίνητα καταδιώξεως νὰ βγοῦν ἔξω... Πρέπει νὰ τὸν πιάσουμε...

Ἑτοιμάζονταν νὰ βγῇ ἔξω, ὅταν ἡ ματιά του ἔπεσε σ' ἕνα φάκελλο, ριγμένον ἐπάνω σὲ μιὰ πολυθρόνα.

Ἔσκυψε βιαστικά, τὸν πῆρε καὶ τὸν ἄνοιξε.

Διάβασε:

«Κύριε Νταίηβις.

Μὲ συγχωρεῖτε ἂν τὴ μιὰ ἔκπληξή σας διαδέχεται ἄλλη. Βέβαια, δὲν μπορούσατε νὰ φαντασθῆτε ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξαφανισθῇ τὸ πτῶμα τοῦ... βοηθοῦ σας Τζὶμ Χάρλοου, δηλαδὴ τοῦ Τζὰκ Λόγκσατ. Ἀλλὰ ὅλα γίνονται στὸν κόσμο αὐτὸ ὅταν τὸ θέλῃ ὁ Πράσινος Δράκος. Γι' αὐτὸ σᾶς ἔκαμα καὶ τὴν ἔκπληξι αὐτή, καὶ σᾶς προειδοποιῶ νὰ παύσετε τὸν ἄνισο αὐτὸν ἀγῶνα. Δὲν θέλω σὲ σᾶς, ἕναν ἀντίπαλο ποὺ κάνει τὴν δουλειά του, ὅπως κι' ἐγὼ τὴ δική μου, νὰ τοῦ εἰπῶ τὸ «Ἀπόψε τὰ μεσάνυκτα...»

Ὁ Πράσινος Δράκος»

Ξέσχισε τὸ χαρτὶ μὲ λύσσα καὶ τὸ πέταξε.

Μὰ ὕστερα μετάνοιωσε.

Ἔσκυψε τὸ πῆρε καὶ φύλαξε μ' ἐπιμέλεια τὰ κομμάτια του.

Καὶ τρέχοντας βγῆκε ἔξω, ὅπου ἡ δύναμίς του περίμενε τὶς διαταγές του.

Κείνη τὴ στιγμὴ φάνηκε καὶ ὁ γραμματέας του.

— Ἰνσπέκτορ, εἶπε, ὁ Τζὶμ βγῆκε νεκρὸς ἀπὸ τὸ κτίριο.

— Πῶς τὸ ξέρεις;

— Εἶδε τὴν σκηνὴ τῆς ἀπαγωγῆς ὁ Τζὰκ Χίρστ.

— Ποῦ εἶναι;

— Ἐπῆρε δυὸ ἀστυφύλακες ἀγκαζὲ καὶ κυνηγάει τοὺς ἀπαγωγεῖς.

— Εἰδοποίησε μὲ τὸ ἀσύρματο τηλέφωνο ποῦ βρίσκεται;

— Ὄχι ἀκόμη...

Ἀλλ' ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκούστηκε μιὰ φωνή:

— Ὁ Τζὰκ Χὶρστ δίνει τὸ στίγμα του, ἰνσπέκτορ.

— Καὶ ποῦ εἶναι;

— Μέ... μέ...

Σταμάτησε.

— Διάβολε, βρυχήθηκε ὁ Νταίηβις. Θὰ τὸν σκότωσαν.

— Δὲν δίνει πιά, ἰνσπέκτορ—εἶπε μ' ἀγωνία ὁ πόλισμαν ποὺ ἦταν στὸ μηχάνημα.

— Προσπάθησε...

— Τὸν καλῶ... τὸν καλῶ διαρκῶς.

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ : Στὸ προσεχές.

ΜΑΝΩΛΗ ΚΑΝΕΛΛΗ (ΣΙΣΥΦΟΥ)

ΠΑΝΤΡΕΥΟΜΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΙΚΑ ΣΟΥ

ΑΘΗΝΑΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

11ον

Ἡ Βέτα κατέρυθρη ἀπὸ συστολὴ τοῦ εἶπε:

—Κακέ, τί περιμένεις γιὰ νὰ φιλήσῃς στὰ μάγουλά μου τὸ πείραμα;

—Γλυκειά μου!...

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ὁ Ἀμερικάνος κ. Μαλάμης μόλις ἔμαθε τὸ κάζο του ἐλύσσαξε! Καὶ ἔφυγε πάλι γιὰ τὴν Ἀμερική, ὅπου καὶ βρίσκεται ἀκόμα. Ἅμα ἀκούσῃ κορίτσι τῆς Ἀθήνας τὸν πιάνει φρίκη, ὕστερα ἀπὸ τὴ γκάφα ποὺ ἔπαθε.

Ὁ εὐγενικὸς νέος κ. Θέμος Δαρίδης ζῇ τώρα πλούσιος, εὐτυχισμένος μὲ τὴν ἀγαπημένη του γυναικούλα, τὴ Βέτα, ποὺ ἐχάρισε δύο ἐγγονάκια στὸ γέρο παπποῦ, τὸν κ. Ραλλόγλου. Γιατὶ—ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε—καὶ στὸ πείραμα τοῦ... γάμου ἡ κατεργαρούλα ἡ Βέτα ἔχει ἐπιτύχει! Καὶ τὰ ἔβγαλε δίδυμα...

ΤΕΛΟΣ

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

Η ΑΝΑΖΗΤΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

ΜΙΑ ΣΟΦΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ

Ἔχουν δίκαιον ἐκεῖνοι ποὺ ἀναζητοῦν εἰς τὴν καρδιὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ κάθε πράγματος, ἐκεῖνοι ποὺ ἐνδιαφέρονται διὰ τὰ αἰώνια καὶ βασικὰ αἰσθήματα μὲ τὰ ὁποῖα ζῇ ἡ ἀνθρωπότης ἀφ' ὅτου ἐπλάσθη. Ἡ καρδιὰ εἶναι γι' αὐτοὺς ἕνα βιβλίον, ὅπου ὑπάρχει γραμμένη ὅλη ἡ ἠθική, κάθε νόμος, ἐπιστήμη καὶ φρόνησις. Εἶναι ἕνας ὁδηγὸς ἀσφαλής, τὸν ὁποῖον συμβουλεύονται περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον. Πράγματι, αἱ ἰδέαι, χωρὶς τὴν ἀγάπην ποὺ τὰς γονιμοποιεῖ, μοιάζουν μὲ τὸν χειμωνιάτικον ἥλιον, ὁ ὁποῖος φωτίζεται χωρὶς νὰ ζεσταίνῃ.

Ἡ τέχνη τῆς εὐτυχίας, εἶναι ἀναμφισβητήτως μία μεγάλη ἐπιστήμη. Οἱ ἄνθρωποι θὰ εὐτυχοῦσαν πολὺ περισσότερον ἄν, ἀντὶ νὰ ἀσχολοῦνται μὲ τὰς ματαίας φιλοδοξίας των, ἢ νὰ ζητοῦν νὰ βελτιώσουν ἀδιάκοπα τὰς ἀνέσεις ποὺ τοὺς κάμνουν τόσον μονότονη τὴν ζωή, κατέβαλλον ὅλας τὰς προσπαθείας των διὰ τὴν τέχνην τῆς εὐτυχίας. Θὰ ἀντελαμβάνοντο τότε ὅτι οἱ κανόνες της δὲν ἔχουν ἀλλάξει καθόλου ἀπὸ αἰώνων. Ὅτι ἡ εὐτυχία ἔγκειται εἰς τὴν μετριοφροσύνην, τὰς μετρημένας καὶ λογικὰς ἐπιθυμίας, τὴν ἐργασίαν, τὴν οἰκογενειακὴν στοργήν, τὴν ἀφοσίωσιν, τὸν ἔρωτα.

Ἡ εὐτυχία μας μᾶς ἔρχεται πάντοτε ἀπ' ἔξω, ἀπὸ τὴν διαγωγήν μας πρὸς τοὺς ἄλλους. Ἡ καρδιὰ φωτίζεται ὅταν δίδῃ. Ἕνας ἀπὸ ἐκείνους ποὺ αἰσθάνθηκαν καλλίτερα τὴν μεγάλην αὐτὴν ἀλήθειαν καὶ ποὺ ἀνεζήτησαν ἔτσι τὴν εὐτυχίαν, ὁ περίφημος Ἄγγλος φιλόσοφος Στούαρτ Μίλλ, ἔγραψε μερικὲς λέξεις, ποὺ ἠμποροῦν νὰ χρησιμεύσουν ὡς κανόνας διὰ μέσου τῶν αἰώνων : «Εἶναι εὐτυχισμένοι μόνον ὅσοι ἔχουν τὸ πνεῦμα των ἐστραμμένο διαρκῶς πρὸς κάποιο ἄλλο πρᾶγμα ἀπὸ τὴν ἀτομικὴ εὐτυχία τους. Ἐπὶ παραδείγματι, πρὸς τὴν εὐτυχία τῶν ἄλλων, πρὸς τὴν καλλιτέρευσι τῶν συνθηκῶν τῆς ἀνθρωπότητος, ἢ πρὸς κάποια πρᾶξι, πρὸς κάποιαν ἀναζήτησι, τὴν ὁποίαν βλέπουν ὄχι σὰν μέσο ὑλικοῦ κέρδους, ἀλλὰ σὰν ἰδανικὸ σκοπό. Φιλοδοξοῦντες ἔτσι ἄλλα πράγματα, βρίσκουν τὴν εὐτυχίαν».

Ναί, ἡ εὐτυχία δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰ πλούτη, οὔτε ἀπὸ τὰ ἀξιώματα, ἀλλὰ ἀπὸ τοὺς θησαυροὺς τῆς καρδιᾶς καὶ τῆς ψυχῆς. Ἡ ἀληθινώτερη καὶ ἁγνότερη εὐτυχία εἶναι ἐκείνη ποὺ αἰσθανόμεθα ὅταν κάμνωμεν τοὺς ἄλλους εὐτυχισμένους.

Μεταξὺ φίλων:

— Νομίζεις πὼς ὁ ράφτης σου θὰ μοῦ κάνῃ πάστωσι;

— Σὲ γνωρίζει;

— Ὄχι.

— Τότε μπορεῖς νὰ δοκιμάσῃς.

ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟΝ 6 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Μεγάλη ἑβδομαδιαία ἐφημερὶς

Ἰδιοκτήτης — Διευθυντὴς ΖΑΧ. ΕΠ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΡΗΤΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΟΔΟΝ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑΝ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ.— Ὕλη ἐκλεκτή, ἐπίκαιρος καὶ ἐνδιαφέρουσα. — Σύνταξις ἐπιμελημένη.— Συνεργάται διακεκριμένοι. — Πληροφορίαι καὶ ἀρθρογραφία ἐπὶ ὅλων τῶν ζητημάτων ποὺ ἀφοροῦν τὴν Κρήτην. — Εἰδήσεις ἐξηκριβωμέναι ἐπὶ τῆς γεωργικῆς, παραγωγικῆς, ἐμπορικῆς, οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς κινήσεως καὶ ζωῆς τῆς Κρήτης καὶ τῶν Κρητῶν.

ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΡΗΤΕΣ, ΕΝΔΙΑΦΕΡΘΗΤΕ ΔΙΑ ΤΗΝ ΦΩΝΗΝ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΣΑΣ.

Γραφεῖα : Ἀθῆναι, ὁδὸς Ἁγ. Κωνσταντίνου 4 β (Κ). Τηλέφ. 53.581. «ΔΙΤΣ»

Η ΝΕΩΤΕΡΑ ΣΑΠΦΩ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΜΑΡΙΑ ΠΟΛΥΔΟΥΡΗ ΣΤΗΝ ΚΑΛΑΜΑΤΑ

Τὰ πρῶτα τραγούδια ποὺ ἔγραψεν ἡ ἀλησμόνητη ποιήτρια, ποὺ πέρασε σὰν ἕνας λαμπρὸς διάττων ἀπὸ τὸν οὐρανὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Παρνασσοῦ. — Δεκαπέντε χρόνων ἔδωσε τραγούδια ἀλησμόνητα. — Τί βρήκαμε σ' ἕνα «λεύκωμα» μὲ «μικρὰ μυστικὰ» ποὺ πρώτη φορὰ δημοσιεύονται.

ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ Κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑ**

Μία φωτογραφία τῆς Μαρίας Πολυδούρη

Σ' ΕΝΑ κιτρινισμένο ἀπὸ τὴν πολυκαιρία «λεύκωμα» ποὺ περιεῖχε τὰ «μικρὰ μυστικὰ» κοριτσιῶν καὶ ἀγοριῶν καὶ στὸ πρῶτο φύλλο τοῦ ὁποίου εἶνε γραμμένο: «Καλάμαι, Ἰούνιος 1917» ἀνεκαλύψαμε τὰ πρῶτα τραγούδια ποὺ ἔγραψε ἡ τραγικὴ ποιήτρια τῶν σπαρακτικῶν ἐλεγείων, ἡ ἀλησμόνητη Μαρία Πολυδούρη, σὲ ἡλικία μόλις δέκα πέντε χρόνων, ὅταν ἤτανε μαθήτρια τῆς δευτέρας τάξεως τοῦ Γυμνασίου τῶν Καλαμῶν.

Τὸ πολύτιμο αὐτὸ «λεύκωμα» εἶνε τώρα φυλαγμένο στὴν πλούσια φιλολογικὴ βιβλιοθήκη τοῦ διοικητοῦ τοῦ 8ου ἀστυνομικοῦ τμήματος τοῦ Πειραιῶς κ. Νικ. Κούρτη, ποὺ ὑπῆρξε συμμαθητὴς τῆς Πολυδούρη στὸ Γυμνάσιο τῶν Καλαμῶν.

Ἡ ἀξία τοῦ ποιητικοῦ ἔργου τῆς Μαρίας Πολυδούρη μὲ τὶς δυὸ συλλογὲς ποὺ προσέφερε «Τρίλιες ποὺ σβύνουν» (1928) καὶ «Ἠχὼ στὸ χάος» (1929) εἶνε γνωστὴ καὶ δὲν πρόκειται αὐτὴ τὴ φορὰ ν' ἀναλύσουμε τὸ ἔργο της. Ἡ Πολυδούρη εἶνε γεγονὸς ὅτι ἔχει καταλάβει μιὰ διακεκριμένη θέσι στὰ νεοελληνικὰ γράμματα. Εἶνε μιὰ ἀπὸ τὶς καλύτερες Ἑλληνίδες ποιήτριες.

Παράλληλα στὸ διαλεκτὸ ἔργο της ἐμφανίζεται καὶ ἡ ζωή της, ἡ ὁποία στάθηκε καὶ αὐτὴ ἕνα θλιβερὸ τραγοῦδι. Τὸ ἔτος 1920 ἡ Πολυδούρη ἦλθε στὴν Ἀθήνα καὶ γράφτηκε στὴ Νομικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ διωρίσθηκε ταυτόχρονα ὑπάλληλος στὴν Νομαρχία τῆς Ἀττικοβοιωτίας. Μετὰ δυὸ ἐτῶν φοίτησι στὴν Νομικὴ Σχολὴ ἐγκατέλειψε τὰς πανεπιστημιακὰς σπουδὰς καὶ ἀφιερώθηκε στὴ πνευματικὴ κίνησι τοῦ τόπου. Ὅπως ἤτανε ἀνήσυχο πνεῦμα ἡ Πολυδούρη, ὅπως τὴν τραβοῦσε τὸ ἄγνωστο, θέλησε νὰ βγῇ ἔξω ἀπὸ τὸν τόπο της καὶ τὸ 1926 πῆγε στὸ Παρίσι καὶ γύρισε ἀπὸ κεῖ μετὰ δύο ἔτη, μὲ τὴν ὑγεία της ἀνεπανόρθωτα κλονισμένη. Λίγους μῆνες ἀργότερα καταλάβαινε πὼς δὲν μποροῦσε νὰ ζήσῃ πιὰ κι' ἀποτραβήχτηκε στὴ «Σωτηρία» γιὰ νὰ πεθάνῃ τὸ 1930. Μὰ ὁ θάνατός της στάθηκε μιὰ ἀφύπνισι. Ὁ διανοούμενος κόσμος τῆς Ἀθήνας συγκινήθηκε βαθειά. Τὰ τραγούδια της δημοσιεύτηκαν πλατειὰ καὶ τ' ὄνομά της γίνηκε θρῦλος. Καὶ δίκαια.

⁂

Ἀπὸ τὰ πρῶτα της ποιήματα ἡ Μαρία Πολυδούρη ἔδειχνε τὸ πηγαῖο ποιητικό της τάλαντο. Ξεφυλλίζουμε τὰ φύλλα τοῦ τετραδίου καὶ βρισκόμαστε στὴν πρώτην ἐρώτησι: Τί εἶνε λεύκωμα;

Πολλὰ κορίτσια τῆς Καλαμάτας ἀπαντοῦν σ' αὐτό. Μὰ ἀπ' ὅλες πιὸ ψηλὰ στέκει ἡ ἀπάντησι τῆς μικρῆς τότε Πολυδούρη σὲ στίχους, ποὺ ὁρίζει ἔτσι τὸ λεύκωμα:

«Σὰν τείχωμα μ' ἐπιγραφὴ
«τοὺς φίλους μὴ λησμόνει!»
σβύνει τῆς λύπης τὴν ὁρμὴ
ὅσον περνοῦν οἱ χρόνοι...»

Στὴν ἐρώτησι «τί εἶνε νεότης;» ἡ Πολυδούρη ἀπαντᾷ:

«Γοργόφτερο ἀεράκι
γύρω δροσιὲς σκορπάει
ἀπ' ὅπου κι' ἂν περνάῃ
ἀφίνει εὐωδιές.
Γέλια, χαρὲς, τραγούδια
ἀκούραστα χαρίζει
καὶ ὅποιον ἀντικρύζει
στολίζει μ' ἐμμορφιές.
Σὲ πράσινα λειβάδια
μὲ ἄνθη πλουμισμένα
μὲ χόρτα δροσισμένα
περνάει μὲ ὁρμή.
Παίζει στῆς κόρης τὰ μαλλιὰ
φιλεῖ τὸ νειὸ στὰ μάτια
καὶ σ' ἄφθαστα παλάτια
τὸ νοῦ τους ἀνυψοῖ.
Διὰ μιᾶς πετᾷ καὶ χάνεται
στὸ ἄπειρον ἀγάλια
ἐνῷ στῆς νειότης τὴ φυγὴ
δυὸ κάτασπρα κεφάλια
γέρνουνε πρὸς τὴ γῆ».

Νὰ πῶς φανταζότανε ἡ Πολυδούρη σὲ ἡλικία 15 μόλις χρόνων τὰ γηρατεῖα.

«Βαρυχειμώνας παγερὸς
π' ἀδιάκοπα χιονίζει
κι' ἄγριος Βορηᾶς σφυρίζοντας
δένδρα ψηλὰ λυγίζει.
Τὸ χιόνι πέφτει ἀκράτητο
σ' ὁλόχρυσα κεφάλια
στολίζει ὁλόμαυρα μαλλιὰ
μ' ἀσήμια καὶ κρυστάλλια.
Τ' ἄγριου βορηᾶ τὸ φύσημα
σ' ὄψι γαληνεμένη
σὰν τῆς θαλάσσης τὸ νερὸ
δίνει θωριὰ σβυσμένη.
Μαραίνει τὸ τριαντάφυλλο
στὴν ὄψι ποὺ ἀνθίζει
ἐνῷ τὸ βεργολυγερὸ κορμὶ
τὸν τάφο του ἐγγίζει.

Στὴν ἐρώτησι «τί εἶνε ἔρως;» ἀπαντᾷ:

«Ἕνα λουλοῦδι δροσολουσμένο,
μικρό, γλυκόχρωμο καὶ μυρωμένο,
ὅλου τοῦ κόσμου τὸ βλέμμα σέρνει.
Ἡ νειότη μπρός του γονατισμένη
ἀπὸ τὴ χάρι του μαγεμένη.
ψηλὰ στὰ οὐράνια τὸ βλέμμα ὑψώνει
μὲ μιὰ γλυκάδα χερουβική.
Κι' ἐνῷ στὰ βάτα τὸ χέρι χώνει
στάζουν τὰ δάκρυα της σιγὰ στὴ γῆ.
Τὸ ἄνθος ποὺ τοῦ αἰθέρος
χαρίζει μῦρα καλεῖται Ἔρως».

Ἐρώτησις: «Ποῖο χρῶμα ὀφθαλμῶν καὶ μαλλιῶν προτιμᾶτε;»

Ἀπάντησις τῆς Μαρίας Πολυδούρη:

«Μ' ἀρέσουν μάτια γαλανὰ
σγουρὰ κι' ὁλόμαυρα μαλλιά.
Μέσα τους κόγχες ἀλαβάστρινες
νὰ κλείνουν τοῦ πελάγου τὰ γαλάζια πλάτια
λὲς κι' ὁ οὐρανὸς ἀγκάλιασε τὴ θάλασσα
μέσα σ' αὐτὰ τὰ μαγεμένα μάτια.
Τοῦ ἐβένου τὴ γυαλάδα τὴν ἀτίμητη
στὰ θεῖα μαλλιὰ νὰ ἠμπορῇ κανεὶς γιὰ ναὔρῃ
καὶ τὸ μυστήριο τῆς νυκτὸς τ' ἀπέραντο
στὴ θάλασσά της τὴν βαθειὰ καὶ μαύρη.
Ν' ἁπλώνωνται στοὺς ὤμους πεισματάρικα
σ' ἀτέλειωτα τουλένια δακτυλίδια
κι' ἡ ρήγισσα τῆς νύκτας ἡ χλωμόθωρη
νὰ τοὺς σκορπᾷ τὰ πιὸ τρελλὰ παιχνίδια.

Διάχυτη ἡ μελαγχολικὴ διάθεσις τῆς Πολυδούρη ἀπὸ τῆς τρυφερᾶς της ἡλικίας. Νὰ πῶς ἀπαντᾷ στὴν ἐρώτησι «ποία τύχη θεωρεῖτε μᾶλλον ἀξιολύπητη;»

«Ἀλοί! σ' αὐτὴ ποὺ τὴ ζωὴ μὲ πίκρες τὴν περνᾷ
που τὰ στήθη της χαρὰ δὲν ἦλθε νὰ δροσίσῃ.
Ἀλλοί, σ' αὐτὸν ποὺ τοὖγραψε ἡ μοῖρα νὰ θρηνῇ
ἐλπίδες ποὺ πεθάνανε κι' ὄνειρα πὤχουν σβύσει.
Ἀλλοί! σ' αὐτὸν ποὺ γύρω του ἐρείπια θωρεῖ,
Ἀλλοί στονε ποὺ χίλια δυὸ φαρμάκια τὸν ποτίσαν,
Ἀλλοὶ σ' ἐκείνη τὴν καρδιὰ π' ὁ πόνος τήνε σβύνει,
μὰ τρὶς ἀλλοὶ π' ἀγάπησε
καὶ δὲν τὸν ἀγαπῆσαν!»

Μέσα σὲ τέσσερις στίχους δίνει τὸν ὁρισμὸ τῆς εὐτυχίας:

«Ἡ εὐτυχία εἶνε λουλοῦδι,
ὅταν ἀνθίσῃ θὰ μαραθῇ,
εἶνε σὰν χιόνι ποὺ μόλις πέσῃ
στὴ γῆ, θὰ λυώσῃ καὶ θὰ χαθῇ».

Στὴν ἐλπίδα ἀφιερώνει τὸ κατωτέρω τραγοῦδι:

«Γλυκειὰ κι' ἀθάνατη θεὰ
ποὺ σὲ λατρεύουν ὅλοι,
ποιὰ ἠμπορεῖ στὸ ἄχαρι
τοῦ βίου περιβόλι
νὰ ζήσῃ χωρὶς ὄνειρα
χωρὶς γλυκὲς ἐλπίδες
ποὺ νὰ φωτίζουν χαρωπὰ
μ' οὐράνιες ἀχτίδες
τοῦ βίου τὸ σκοτάδι;
Δὲν θἄχε ἡ ἄνοιξι ὠμορφιὰ
χωρὶς δροσιές, λουλούδια
χωρὶς νὰ ψάλλουν τὰ πουλιὰ
χαρούμενα τραγούδια,
κι' ὁ βίος χωρὶς ὄνειρα
χωρὶς γλυκειὰ ἐλπίδα
θἄμοιαζε μαῦρον οὐρανὸ
ἥλιο χωρὶς ἀχτίδα
θἄμοιαζε μαῦρον Ἅδη...»

Ἡ ζωὴ τῆς Ἀθήνας ἀπὸ μικρὸ κοριτσάκι τὴν τραβοῦσε. Γι' αὐτὸ στὴν ἐρώτησι «ποιὰ εἶνε ἡ κυριώτερη ἐλπίδα σας;» ἀπαντᾷ ἀπεριόφραστα ἡ Μαρία: «Ἡ Ἀθήνα!»

Πολὺ παραστατικὰ σὲ πεζοὺς στίχους δίδει ἡ Πολυδούρη τὸν ὁρισμὸν τῆς ἀναμνήσεως.

«Ὁπόταν—γράφει—τοῦ χρόνου τ' ἀστραπιαῖον βάδισμα νεκρώνει ὅλα τὰ ὄνειρα καὶ τὶς ἐλπίδες ποὺ ροδογελοῦν ἐμπρός σου, τί μένει πλέον;

»Καὶ ὅταν βλέποντας παλάτια γκρεμισμένα αἰσθάνεσαι ν' ἀποκαλύπτεται ἐμπρός σου σὰν φάντασμα σκληρὸ καὶ ἀπαίσιον ἡ πραγματικότης, τί μένει πλέον;

»Ὅταν μὲ δάκρυα φλογισμένα βρέγεις τὸν σκοτεινὸν τῶν ὀνείρων σου κόσμον, τὶ μένει πλέον;

»Ἡ ἀνάμνησις...»

⁂

Τελειώνουν τὰ φύλλα τοῦ λευκώματος καὶ σταματοῦν τὰ γραψίματα τῆς μικρούλας τότε Μαρίας Πολυδούρη. Μέσα στοὺς πρώτους αὐτοὺς στίχους της διακρίνεται ἡ εὐαισθησία της καὶ πρὸς τὴν ἐλαχιστώτερην ἐκδήλωσι τῆς ζωῆς καὶ ἡ πηγαία ποιητικὴ ἰδιοφυΐα της, ἡ ὁποία μὲ τὴν πάριδον τοῦ χρόνου ἐνεφάνισεν ἐλεγεῖα ποὺ κρίνονται μεταξὺ τῶν καλυτέρων τοῦ Νεοελληνικοῦ Παρνασσοῦ.

Καὶ θυμούμεθα αὐτὴ τὴ στιγμὴ ποὺ εὐλαβικὰ ἀποθέτουμε τὸ τετράδιο μὲ τὰ πρῶτα κοινωνικὰ γραψίματα τῆς Πολυδούρη στὴν βιβλιοθήκη τοῦ εὐτυχοῦς κατόχου του, θυμούμεθα τέσσερες στίχους ἀπὸ τὸ «Σοννέτο τοῦ κυνηγοῦ» ποὺ βρίσκονται στὶς «Τρίλλες ποὺ σβύνουν !»

«Ἕνα μεγάλο θαλερὸ δάσος κι' ἐμὲ ἡ ψυχή μου,
λίγος ὁ δρόμος ὥς ἐκεῖ καθὼς ἔχεις σιμώσει
μονάχα μὴν ἀργοπορῇς, μὴ λάχῃ καὶ νυχτώσῃ
καὶ δὲ σὲ ἰδοῦν τὰ μάτια μου καὶ μείνω μοναχή μου».

Γ. ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑΣ

Ἀνέκδοτα καὶ περίεργα

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΣΙΛΛΕΡ. —Εἰς τὸ Κιουρστάνα τῆς Ἐσθονίας, ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, ζῇ κάποιος Ἔρνστ Χερνίσεν ὁ ὁποῖος ἔχει φήμην σπουδαίου μέντιουμ, ἔχει δὲ μεγάλην ἀγροτικὴν πελατείαν. Ἐσχάτως, ὅμως ἀρνεῖται νὰ δώσῃ συμβουλάς.

—Διατί ; τὸν ἠρώτησαν οἱ φίλοι.

—Διότι μοῦ τὸ ἀπαγορεύει ὁ Σίλλερ !

Ὁ Χερνίσεν ἐξήγησεν ὅτι κάθε βράδυ δέχεται τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ πνεύματος τοῦ μεγάλου συγγραφέως. Ὁ Σίλλερ—κατὰ τὸ μέντιουμ—ἔχει τὴν γνώμην ὅτι σήμερον δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν γῆν ποιητὴς ἄξιος τοῦ ὀνόματός του καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ὑπαγορεύει ὁ ἴδιος, κάθε βράδυ, ἕνα ἔργον μεγάλης ἀξίας, ἐκ 1229 σελίδων!

Ἐπειδὴ ὁ Χερνίσεν ἐλπίζει νὰ κάμῃ τὴν τύχην του ἀπὸ τὸ ἔργον τοῦτο, ἀρνεῖται νὰ δεχθῇ τὴν πελατείαν του.

⁂

ΟΙ «ΓΥΑΛΕΝΙΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ».— Γιὰ φαντασθῆτε νὰ γελάσετε ἐξαφνικὰ καὶ νὰ σπάσῃ τὸ κόκκαλο τῆς σιαγόνος σας ἢ νὰ κτυπῆστε θυμωμένα τὴ γροθιά σας εἰς τὸ τραπέζι καὶ νὰ σπάσῃ τὸ κόκκαλο τῆς χειρός σας.

Καὶ ὅμως τοῦτο δὲν εἶναι παράδοξον μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὰ εὐαίσθητα αὐτὰ κόκκαλα εἶναι ὡρισμένοι καὶ πάσχουν ἀπὸ μίαν μυστηριώδη νόσον. Φαινομενικῶς οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ εἶναι ὑγιέστατοι, ροδοκόκκινοι, ἀλλὰ οἱ δυστυχεῖς δὲν δύνανται νὰ κάμουν τὴν παραμικρὰν ἀπότομον κίνησιν διότι κινδυνεύουν νὰ σπάσουν ὅλα των τὰ κόκκαλα.

Ἡ ἀσθένεια λέγουν ὅτι ὀφείλεται εἰς ἔλλειψιν ἀσβέστου ἐκ τῆς ὁποίας ἐλλείψεως τὰ κόκκαλα γίνονται ἐξαιρετικῶς εὔθραστα.

⁂

Ο ΤΟΥΑΙΝ ΚΑΙ ΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ.— Ἡ ζωὴ τοῦ Τουαὶν εἶναι πλούσια σὲ ἀνέκδοτα. Τὰ παρακάτω δυό, εἶναι ἀπὸ τὰ καλλίτερα.

Ἕνας δημοσιογράφος πῆγε μιὰ μέρα νὰ τοῦ ζητήσῃ συνέντευξη καὶ τὸν ρώτησε :

—Ποιὸ εἶναι τὸ βαφτιστικό σας ὄνομα ;

Ὁ Μὰρκ Τουαὶν ἀπάντησε ὅτι φοβᾶται μήπως δὲν τοῦ πῇ τὴν ἀλήθεια. Καὶ ἐπειδὴ ὁ δημοσιογράφος τὰ ἔχασε, τοῦ ἔδωσε αὐτὴ τὴν ἀπάντησι :

—Εἴμαστε δυὸ δίδυμοι. Μᾶς βάλανε στὴν κολυμπήθρα γιὰ νὰ μᾶς βαφτίσουν. Ὁ ἕνας ἀπ' τοὺς δυό μας πνίγηκε, ἀλλὰ κανείς, ὅμως δὲν ἔμαθε ποτὲ ποιός !

Τὸ ἄλλο εἶναι τοῦτο :

Ὁ ζωγράφος Χουΐστλερ φημιζότανε ὅτι δὲν εἶναι «μουντζούρης». Μιὰ ἡμέρα ὁ Μὰρκ Τουαὶν πῆγε στὸ ἀτελιέ του. Πλησίασε στὸ πορτραῖτο ποὺ ζωγράφιζε ὁ καλλιτέχνης, τὸ κύτταξε καλὰ καὶ ἄρχισε νὰ κριτικάρῃ τὶς λεπτομέρειες :

—Ἂν ἤμουνα στὴ θέση σου, φίλε μου, θὰ τὸ ἔβγαζα ἐκεῖνο ! Κι' ἔδειξε μὲ τὸ χέρι του σ' ἕνα μέρος τοῦ πίνακα γιὰ νὰ τὸ σβύσῃ.

Ὁ ζωγράφος τρομαγμένος ἀπ' τὴν παραμόρφωσι αὐτή, ποὺ θὰ ἀσκήμιζε τὸν πίνακα, φώναξε.

Κι' ὁ Τουαὶν ἀπάντησε μὲ μεγάλη ψυχραιμία :

—Μὴν ἀνησυχεῖτε... φορῶ γάντια !....

⁂

ΤΑΞΕΙΔΕΥΟΝΤΑΣ ΜΕ ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΟΥΣ. — Ἑπτὰ ἡμέραι ταξειδιοῦ μεσολαβοῦν ἀπὸ τὸ Μπουένος Ἄϋρες ἕως τὸ σημεῖον ὅπου ἑνώνονται τὰ καθαρὰ νερὰ τοῦ Ἰγκουασσοῦ καὶ τὰ κοκκινωπὰ καὶ λασπωμένα τοῦ Ἄνω Παρανᾶ, ἐκεῖ ὅπου οἱ ποταμοὶ ἀποτελοῦν τὰ σύνορα τριῶν δημοκρατιῶν : τῆς Ἀργεντινῆς, τῆς Βραζιλίας καὶ τῆς Παραγουάης.

Ὁ ταξειδιώτης ἀλλάζει τρία πλοῖα εἰς μίαν ἑβδομάδα. Διὰ νὰ περάσῃ τὶς μονότονες ὧρες τοῦ ταξειδιοῦ, ἠμπορεῖ, ἐπὶ παραδείγματι, νὰ μετρᾷ τοὺς κροκοδείλους ποὺ κάμνουν ἡλιοθεραπεῖαν εἰς τὴν λάσπην τῆς Ἀργεντινῆς ὄχθης, περιφρονῶντας τὴν Παραγουϊανὴν διότι μένει εἰς τὴν σκιάν. Κανένα ἄλλο ζῶο δὲν δείχνει τόσην ἀγάπην πρὸς τὴν ἡλιοθεραπεῖαν, ὅσην ὁ κροκόδειλος. Οἱ γυμνισταὶ καὶ οἱ φυσιολάτραι ἠμποροῦν νὰ τὸν κάμουν ἔμβλημα τῶν ὀργανώσεών των...

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΗ ΖΟΥΓΚΛΑ

ΠΡΟΣΟΧΗ ΠΡΟΣΟΧΗ!

Ἕνα λιοντάρι ἔρχεται.

Ἕνα καταπληκτικὸ ἀνάγνωσμα κυνηγιοῦ ἄγριων θηρίων, ποὺ μπορεῖτε νὰ τὸ παρακολουθήσετε καὶ ἀπὸ σήμερα.

Τριάντα χρόνων ζωὴ μὲ τὰ λιοντάρια, τριάντα χρόνων πάλη μὲ τὶς τίγρεις, τριάντα χρόνων ἀγωνία μέσα στὴ ζούγκλα.

[ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ]

Ὁ συγγραφεὺς τοῦ συνταρακτικοῦ βιβλίου «Προσέχτε-προσέχτε, ἕνα λιοντάρι ἔρχεται», στὴν πρώτη συνέχεια ποὺ δημοσιεύσαμε στὸ περασμένο φύλλο τῆς «Εὐρώπης» βρίσκεται στὰ βάθη τῆς ζούγκλας μὲ τοὺς ἰθαγενεῖς δούλους του καὶ τὸν ὁδηγό του, ἕνα γέρο κυνηγὸ θηρίων, ποὺ τὸ πρόσωπό του τὧχει αὐλακώσει ἕνας βούβαλος, ὁ Μπογκιὲ, μὲ τὸν ὁποῖον γνωρίζεται ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς γεννήσεώς του.

Ὁ Σαμανυάτι— ἔτσι λεγόνταν ὁ μαῦρος ὁδηγὸς—ἀρχίζει μιὰ συζήτησι μὲ τὸν Χὰνς Ρίτσαλντ ἀνάμεσα στὴ μαύρη νύχτα, ποὺ τὴ φωτίζουν οἱ ἀναμμένες φωτιὲς καὶ τὴ λογγίζουν τὰ τραγούδια τῶν μαύρων, ποὺ μὲ τὴ συνοδεία τοῦ τὰμ-τὰμ τραγουδοῦν τ' ἀγαπημένο τους τραγοῦδι «Προσοχὴ-προσοχή. Ἕνα λιοντάρι ἔρχεται φυλαχθῆτε». Ὁ Ροτσιλντ ἐπιμένει πὼς ὁ μπούφαλος εἶνε τὸ ἀγριώτερο θηρίο τῆς ζούγκλας κι' ὁ Σαμανυάτι φέρνει ἄθελα τὸ χέρι, στὸ χαραγμένο βαθειὰ ἀπὸ τὰ κέρατα τοῦ Μπογκιὲ πρόσωπό του καὶ λέει: «Συμβαίνει κι' αὐτό».

Κι' ἀρχίζει τότε νὰ διηγῆται στὸ Ρότσιλντ τὴν ἱστορία τοῦ Μπογκέ. Μιὰ παθιάρικη ἱστορία, γεμάτη τρόμο, τὸν τρόμο τῆς ἀπέραντης ζούγκλας, ποὺ ἡ ἄγρια βλάστησι ὀργιάζει καὶ ποὺ ἀνάμεσά της καταλαβαίνει ὁ κυνηγὸς νὰ περνοῦν χίλιοι κίνδυνοι—τ' ἄγρια θηρία ποὺ πατοῦν βαρειά, ποὺ σπάζουν τὰ κλαδιά, κι' ὅμως δὲν φαίνονται, γιατὶ τὰ κρύβουν τὰ χόρτα, ποὺ σαλεύουν στὸ πέρασμά των.

Ἡ ἱστορία εἶνε ἐνδιαφέρουσα, γιατὶ εἶνε δική του, γιατὶ κόντεψε νὰ τοῦ κοστίση τὴ ζωή. Κάθονταν σὲ μιὰ μυρμηκοφωλιὰ, πανέτοιμος γιὰ νὰ ἐκσφενδονίση τὰ δηλητηριασμένα βέλη του σ' ὅποιο θηρίο περνοῦσε. Μὰ ξάφνου ἄκουσε ἕνα μουγκρητό. Ἦταν βέβαιος πὼς εἶνε μπούφαλος. Μὰ τὸ μούγκρισμα ἦτο τόσο παραπονιάρικο, ποὺ πρώτη φορὰ στὴ ζωή του τὸ εἶχε ἀκούσει.

Ξέρετε πόσο ὁ κυνηγὸς εἶνε περίεργος. Προσπάθησε νὰ βεβαιωθῆ ἂν εἶχε δίκηο. Κ' εἶδε τὴν ἄλλη ἡμέρα ἕνα βούβαλο νὰ περνάη γιὰ νὰ πάη νὰ πιῆ νερό. Κατάλαβε πὼς ἦταν θηλυκὸς καὶ γεννημένος. Τὸν ἄφησε καὶ ἀκολουθῶντας τὰ ἴχνη του φθάνει σὲ κάποιο ξέφωτο, ποὺ εἶνε ξαπλωμένος ὁ μικρὸς μπούφαλο, ὁ Μπογκιὲ Μποροῦσε νὰ σκοτώση τὸ μικρὸ ζῶο. Μὰ ἦταν ἕνα θαυμάσιο ζῶο, ποὺ δὲν τοῦ πήγαινε στὴν καρδιὰ νὰ τὸ ξεκάμη.

2ον

ΗΞΕΡΑ πὼς πρὶν περάσουν δυὸ νύκτες, τὸ μοσχάρι θὰ ἔφευγε ἀπὸ τὴ σάκκα καὶ θ' ἀκολουθοῦσε τὴ μητέρα του στὶς μετακινήσεις της, βόσκοντας μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους βουβάλους. Πιθανῶς ὁ θηλυκὸς βούβαλος νὰ ἔπαιρνε τὸ μικρό της γρηγορώτερα ὅταν θὰ καταλάβαινε ὅτι τὸ ἀνεκάλυψα. Γιατὶ ἀσφαλῶς θὰ ὠσφράνθηκε τὰ ἴχνη μου. Δὲν ξέρω βέβαια, ἂν μὲ κυνήγησε μόλις ἀντελήφθη ὅτι ἀνεκάλυψα τὸ μικρό της, γιατὶ, ὅπως σᾶς εἶπα, ἔφυγα ἀμέσως ἀπὸ τὴ ζούγκλα γιὰ ν' ἀποφύγω τὴν ἐπιστροφή της.

Ὁ βούβαλος δὲν εἶνε σὰν τὰ λιοντάρια. Ἕνα λιοντάρι θὰ παρακολουθοῦσε τὰ ἴχνη τοῦ ἀνθρώπου γιὰ νὰ δῆ τί ἀπόγινε αὐτός. Ἡ βουβάλα αὐτὴ ὅμως μόλις ἐπέστρεψε καὶ εἶδε τὰ ἴχνη τοῦ ἀνθρώπου, θὰ ἔτρεξε στὸ μέρος ποὺ εἶχε ἀφήσει τὸ μικρό της. Θὰ φοβήθηκε, γιατὶ ἦταν γρηὰ καὶ διδαγμένη καὶ ἤξερε πὼς ὁ ἄνθρωπος δὲν ἦταν καλός. πὼς κίνδυνοι, τραύματα καὶ αἷμα συνοδεύουν τὰ ἴχνη του.

Ὅταν βρῆκε τὸ μικρό της ἐκεῖ ποὺ τὸ εἶχε ἀφήσει, ξέχασε ὅλες τὶς ἄλλες φροντίδες της. Μυρίζοντάς το καὶ γλύφοντάς το, θὰ κύτταζε διαρκῶς γύρω της. Πιθανῶς ἐρεύνησε τοὺς γύρω θάμνους, ἀλλὰ μὴ βρίσκοντας τίποτε, θὰ ξαναγύρισε στὸ μοσχάρι της, ποὺ προσπαθοῦσε νὰ σταθῆ στὰ πόδια της. Θὰ στεκόταν ἐκεῖ προσεκτικὴ καὶ θὰ μύριζε διαρκῶς τὸν ἀέρα γύρω της.

Ἐκεῖ ἔμεινε ὅλη τὴν ἡμέρα. Ἀλλὰ τὴ νύκτα ἔφυγε. Δὲν ξέρω πρὸς ποῦ, ἀλλὰ νομίζω πὼς δὲν βγῆκε ἀπὸ τὴ ζούγκλα, γιατὶ εἶνε σκοτεινή, πυκνότατη καὶ γεμάτη βουβάλους. Ἂν καὶ ἀδύνατο τὸ μοσχάρι της θὰ τὴν παρακολούθησε μέσα στὴν πυκνὴ ζούγκλα. Σὲ πολλὰ μέρη ὑπῆρχαν ξέφωτα καὶ ἐκεῖ τὸ περπάτημα θὰ ἦταν εὔκολο. Ἀλλοῦ ὅμως ὑπῆρχαν κισσοὶ καὶ ἀγκάθια καὶ ὁ Μπογκὲ θὰ μπλέχθηκε πολλὲς φορές. Μὲ πολλὲς καὶ ἐπίμονες προσπάθειες, ἡ μητέρα του θὰ τὸν ἐλευθέρωνε κάθε φορά.

Μὲ τὸ πρῶτο αὐτὸ νυκτερινὸ ταξίδι ἄρχισε ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἐκπαίδευσι τοῦ Μπογκέ. Γιατὶ διδάχθηκε μὲ αὐτὸ τὸ ταξίδι. Ἴσως ὄχι πολλά, ἀλλὰ ἔμαθε νὰ κινῆ τὰ πόδια του. Πρὶν νὰ φθάση στὸ τέλος, ἀνεκάλυψε ὅτι ὑπάρχουν πολλὰ πράγματα ποὺ πρέπει νὰ τὰ ἀποφεύγη γιὰ νὰ περπατᾶ. Δὲν τὰ κατάλαβε ὅλα αὐτά, ἀλλὰ πρὶν νὰ σταματήση ἡ μητέρα του, ἀπέφυγε πολλὰ ἀγκάθια καὶ ξέμπλεξε μόνος του ἀπὸ πολλὲς κλιματίδες.

Πολλοὶ ἦχοι καὶ μυρωδιὲς ἔφθασαν σ' αὐτὸν — ὅλα νέα καὶ περίεργα γιὰ τὰ νεανικά του αὐτιὰ καὶ ρουθούνια: τὸ σπάσιμο τῶν κλαδιῶν κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τῆς μητέρας του, ὁ κρότος τῶν δικῶν του βημάτων, τὸ γλυκὸ ἄρωμα τῶν φύλλων καὶ τόσες ἄλλες μυρωδιὲς ποὺ ἐπλανῶντο γύρω του, ἀλλὰ ποὺ δὲν ἔλεγαν ἀκόμη τίποτα στὸ μικρὸ μυαλουδάκι του. Μικροὶ κρότοι ἀκούονταν ἐδῶ κι' ἐκεῖ μέσα στὴ ζούγκλα, καθὼς ἀντιλόπες προσπαθοῦσαν νὰ φᾶνε τὰ τρυφερὰ φύλλα τῶν χαμηλῶν κλαδιῶν καὶ τῶν θάμνων.

* * *

Κάποτε, κάποια γνωστὴ μυρωδιὰ ἔφθασε στὰ ρουθούνια του. Ἂν καὶ ὁ Μπογκὲ δὲν καταλάβαινε τί συμβαίνει, ἡ μητέρα του τὸν πήγαινε σὲ ἄλλα ζῶα τοῦ εἴδους του. Ἡ γνωστὴ αὐτὴ ὀσμὴ ποὺ ἔμοιαζε, ἂν καὶ διέφερε, ἀπὸ τῆς μητέρας του, ἐρχόταν ἀπὸ τοὺς θείους του καὶ τὰ ξαδέλφια του.

Τέλος ἡ μητέρα του σταμάτησε. Ὁ Μπογκὲ στάθηκε πίσω της σκυφτός. Ἦταν κουρασμένος, τόσο κουρασμένος, καὶ τὸ πελώριο ἐκεῖνο σῶμα βάραινε τόσο στὰ λεπτὰ ποδαράκια του. Ὅσο κι' ἂν ἦταν βούβαλος, ἦταν μόλις τριῶν ἡμερῶν καὶ τὸ ταξίδι αὐτὸ ἦταν μακρὺ καὶ δύσκολο γιὰ τὶς δυνάμεις του. Κύτταξε γύρω του καὶ πλησιάζοντας τὴ μητέρα του ἄρχισε νὰ βυζαίνη. Τὸ γλυκὸ γάλα ποὺ ἔτρεχε ἀπὸ τὸ μαστό της, ἦταν εὐχάριστο. Τὰ μεγάλα αὐτιά του ἔχασαν κάτι ἀπὸ τὸ βάρος των καὶ ἄρχισαν νὰ κουνιῶνται ἀπὸ εὐχαρίστησι.

.. ..

Δὲν ξαναεῖδα τὸν Μπογκὲ γιὰ πολὺν καιρό. Ὅλη τὴν ἐποχὴ τοῦ μεγάλου χορταριοῦ, ὁ κυνηγὸς δὲν βλέπει συχνὰ τὰ μοσχαράκια νὰ παίζουν. Πραγματικὰ, εἶνε τυχερὸς ὅταν μπορῆ νὰ ἀνακαλύψη τὰ γέρικα ζῶα, γιατὶ εἶνε ἐποχὴ μεγάλης νευρικότητος. Ὅλα τὰ ζῶα εἶνε συνεχῶς σὲ ἐπιφυλακή. Δὲν περνοῦν ὅλον τὸν καιρό τους περπατῶντας μέσα στὰ πυκνὰ χόρτα, ἀπὸ τὰ ψηλὰ τοιχώματα τῶν ὁποίων μπορεῖ κάθε στιγμὴ νὰ ξεπηδήση ὁ θάνατος; Τί θὰ λέγαμε σὺ κι' ἐγώ, Ἴνκος, ἂν εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ περνοῦμε τόσες μέρες μέσα στὰ χόρτα χωρὶς νὰ μποροῦμε νὰ δοῦμε πέρα ἀπ' αὐτά; Εἶνε, πραγματικά, ἐκνευριστικὴ ζωή, ὅπως ξέρουμε ἐμεῖς ποὺ κυνηγήσαμε τόσον καιρὸ μέσα στὰ ψηλὰ χορτάρια.

Ὁ γέρο κυνηγὸς σώπασε. Ἀπὸ τοὺς μορφασμοὺς τοῦ προσώπου του παρακολουθοῦσα τὶς σκέψεις του. Ἦσαν ἀναμνήσεις κυνηγιῶν, τῆς Μεγάλης Ἀγέλης καὶ τῶν αἰφνιδιαστικῶν ἐπιθέσεων. Ἔμεινε γιὰ λίγο βουβὸς ἀπέναντί μου κι' ἔπειτα μ' ἕνα μικρὸν ἀναστεναγμό, ἀνασηκώθηκε.

— Ἡ νύκτα κρύωσε, Ἴνκος, εἶπε κυττάζοντας με ποὺ ἔμενα ἀκίνητος στὸ κάθισμά μου. Αὔριο βράδυ θὰ συνεχίσω τὴν ἀφήγησί μου. Τώρα ὅμως ἡ φωτιὰ σβύνει. Καλὴ νύκτα, ἀρχηγέ.

Ἀφίνοντάς με ὁ Σαμανυάτι μπῆκε σὲ μιὰ καλύβα καὶ πῆγα κι' ἐγὼ στὸ ἀχυρένιο στρῶμα μου.

* * *

— Μοῦ ἔλεγες γιὰ τὸν Μπογκέ, εἶπα στὸν Σαμανυάτι τὴν ἄλλη βραδυά.

— Τὸν Μπογκέ. Ἄ, ναί.

Καὶ συνεχίζοντας τὴν ἀφήγησι, μοῦ διηγήθηκε ὅλη τὴν ἱστορία τοῦ μοσχαριοῦ.

Καθὼς ἐρχόμουν ἀπὸ τὸ χωριό, σκεπτόμουν ὅλα τὰ ἐπικίνδυνα θηρία ποὺ παραμονεύουν μέσα στὸ πυκνὸ σκοτάδι τῆς νύκτας. Ἀληθινά, Ἴνκος, εἶνε θαῦμα πὼς μιὰ νεαρὰ ὕπαρξι κατορθώνει νὰ ζήση καὶ νὰ μεγαλώση. Ὑπάρχουν τόσοι πολλοί, πολλοὶ κίνδυνοι: φείδια, ὕαινες, λεοπαρδάλεις, τίγρεις, λιοντάρια, ἀγριόσκυλα, κροκόδειλοι στὸ νερό, ἀκόμη καὶ τὰ σιχαλὰ τσακάλια. Ὅλο φονιάδες.

»Καθὼς τὸ κοπάδι τῶν βουβάλων στὸ ὁποῖον εἶχε μπῆ ὁ Μπογκὲ καὶ ἡ μητέρα του μεγάλωνε, ὁ ἀρχηγὸς τὸ πήγαινε ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος στὸ ἄλλο. Δὲν ἔμεναν πολὺν καιρὸ στὸν ἴδιο τόπο. Ὁ ἀρχηγὸς ἦταν γέρος καὶ ἤξερε ὅτι ἐχθροὶ κάθε λογῆς ἀκολουθοῦν πάντα ἕνα τόσο μεγάλο κοπάδι σὰν αὐτὸ ποὺ ὡδηγοῦσε. Λιοντάρια παραφυλᾶνε πίσω ἀπὸ τοὺς θάμνους γιὰ ν' ἀρπάξουν κανένα μοσχαράκι ποὺ θὰ ἔμενε πίσω ἢ θὰ παραπλανιόταν μακρυὰ ἀπὸ τὴν προστασία τῶν μεγάλων. Λεοπαρδάλεις, ἠλίθιες καὶ ἄγριες, ἀποτολμοῦν συχνὰ ἕνα πήδημα μέσα στὸ κοπάδι, πάνω ἀπὸ ἕνα δένδρο.

»Ἔπειτα ὑπάρχει ὁ ἄνθρωπος. Τί τρομεροὶ ποὺ θὰ εἴμαστε γιὰ τὰ ζῶα ποὺ μᾶς βλέπουν! Δὲν ἔχουμε συνήθειες ἀπὸ τὶς ὁποῖες τὰ ζῶα θὰ μποροῦσαν νὰ μαντέψουν τὶς κινήσεις μας. Οὔτε εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ πλησιάσουμε πολὺ γιὰ νὰ σκοτώσουμε. Παρουσιαζόμαστε σιωπηλά, ἂν παρουσιαζόμαστε ποτέ, ρίχνουμε τὸ θάνατο ἐξ ἀποστάσεως, κι' ἔπειτα ἐξαφανιζόμαστε. Σὲ κανένα μέρος, κανένα ζῶο, δὲν εἶνε ἐξασφαλισμένο ἀπὸ μᾶς. Εἴμαστε πραγματικὰ μεγάλη συφορά.

»Πάνω καὶ γύρω ἀπὸ τοὺς ἥσυχους χορτοφάγους, γυρίζουν συνεχῶς οἱ φονιάδες, οἱ σαρκοφάγοι, αὐτοὶ ποὺ ἐπωφελοῦνται τοῦ παραμικροῦ λάθους ἢ τῆς παραμικρῆς ἀπειθαρχίας. Σιγά-σιγά, καθὼς τὸ χορτάρι κιτρίνιζε καὶ ξεραινόταν, ὁ Μπογκὲ ἔμαθε τοὺς νόμους τῆς ζούγκλας καὶ τοῦ κοπαδιοῦ. Μὲ συνεχεῖς ἐπαναλήψεις καὶ παραδείγματα, ἔμαθε ν' ἀκολουθῆ πειθαρχικὰ το γέρο ἀρχηγό, ὅπου κι' ἂν πήγαινε. Παρατηροῦσε τὰ πιὸ ἡλικιωμένα ζῶα καὶ ἔμαθε πὼς ὅταν ἕνα σήκωνε τὸ κεφάλι καί, μυρίζοντας τὸν ἀέρα ἀνήσυχα, μούγκριζε θυμωμένα ἢ φοβισμένα, τὰ ἄλλα πρόσεχαν καὶ ἔκαναν τὸ ἴδιο. Ἔτσι ἔκανε ὁ Μπογκὲ καὶ ἔμαθε τὰ ἀρώματα τῆς ζωῆς καὶ καθὼς προχωροῦσαν οἱ μέρες, ἔμαθε νὰ συνδέη τὴ μιὰ μυρωδιὰ μὲ τὴ ζέβρα, τὴν ἄλλη μὲ τὶς τίγρεις ἢ τὶς ἄγριες ὕαινες.

»Κάποτε στὸ ταξίδι τους μέσα στὴ ζούγκλα, συνήντησαν τὰ ὑπολείματα τοῦ γεύματος τῶν λιονταριῶν. Ὁ ἀρχηγὸς μύρισε καὶ ἔψαξε τὸ ἔδαφος. Ἔπειτα ἔφυγε μακρυὰ καὶ παρέσυρε τοὺς βουβάλους ἀλλοῦ. Ἀλλὰ μιὰ ὀσμὴ ἔφθασε ὥς τὸν Μπογκέ. Αὐτὴ ἡ μυρωδιὰ τοῦ κρέατος καὶ τῶν ὀστῶν τὸν ἀρρώστησε. Οἱ τρίχες του σηκώθηκαν καὶ ἡ οὐρά του κουνιόταν νευρικὰ πίσω του. Ἡ ἀναπνοή του σταμάτησε μέσα στὸ λαρύγγι του, ποὺ στέγνωσε. Τὸ μοσχαρίσιο μυαλό του δὲν κατάλαβε τί ἦταν αὐτὴ ἡ μυρωδιά, ἀλλὰ ἔνοιωσε πὼς ἦταν δυσάρεστη κι' ἀκάθαρτη.

»Μιὰ νύκτα τὸ κοπάδι τῶν βουβάλων στεκόταν χωρὶς προσοχὴ στὴν ἄκρη τῆς ζούγκλας. Κυττάζαν τὰ γύρω καὶ ἐνδιαφερόταν περισσότερο γιὰ ἕνα βάλτο, ὅπου θὰ μποροῦσαν νὰ σβύσουν τὴ δίψα τους. Ἐκεῖ ὁ Μπογκὲ εἶδε ἕνα φόνο ποὺ ἔκαμε ἐντύπωσι στὸ μοσχαρίσιο μυαλουδάκι του καὶ τὸν γέμισε τρόμο.

»Τὸ δάσος φαινόταν τρομακτικὸ κάτω ἀπὸ τὸ λαμπερὸ φῶς τῆς ἡμισελήνου. Τὰ πανύψηλα δένδρα φαινόταν γιγάντια πάνω στὸν φωτεινὸν οὐρανό. Οἱ θάμνοι ξεχώρισαν κατάμαυροι πάνω στὴν ἀσημένιαν ἀνταύγεια τοῦ ξεροῦ χορταριοῦ.

....

ΕΙΣ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟΝ: Ἡ συνέχεια.

ΕΥΡΩΠΗ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ

ΟΛΑ ΤΑ ΝΕΑ·ΣΤΟΥΝΤΙΟ κ. ΦΙΛΜ

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΣΕΝΑΡΙΣΤΑ

Βαρ. Περ. Ἐνταῦθα.— Τὰ ἀμερικανικὰ φίλμ ποὺ προβάλονται στὴν Ἀθήνα, εἶναι ἐκεῖνα ποὺ ἔχουν παιχθῆ στὴν Εὐρώπη πρὶν πέντε ἢ ἕξη μῆνες. Ἀπεναντίας τὰ γαλλικὰ φίλμ προβάλλονται ἐδῶ ὕστερα ἀπὸ δυὸ-τρεῖς ἑβδομάδες, ἀφοῦ παιχθοῦν στὸ Παρίσι.

Φυσικὰ ἡ ἀμερικανικὴ παραγωγὴ ὑπερτερεῖ κατὰ πολὺ τὴν εὐρωπαϊκὴ ὡς πρὸς τὴν ποσότητα καὶ τὴν ποιότητα τῶν φίλμ. Κι' ἂν οἱ φίρμες τοῦ Χόλλυγουντ καλοῦν τοὺς στὰρ τῶν εὐρωπαϊκῶν στούντιο νὰ παίξουν σὲ ἀμερικανικὰ φίλμ. δὲν τὸ κάνουν ἀπὸ καλωσύνη, μὰ γιὰ ν' ἀποφύγουν τὸν συναγωνισμό. Γιατὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσωμε πὼς τώρα τελευταῖα ἡ Γαλλία μᾶς παρουσίασε πολὺ καλὰ φίλμ.

Μαρία Πάγ. Ἐνταῦθα.— Ἡ Ντανιὲλ Νταριὲ ἔχει φθάσει στὴν Νέα Ὑόρκη. Πρόκειται νὰ ἐργασθῆ μὲ τὴν Ἑταιρεία «Γιουνιβέρσαλ». Ἡ διεύθυνσίς της εἶναι:

Danielle Darieux, c)o Universal Studios Universal Cit. Calif.

Στὰ προηγούμενα φύλλα τῆς «Εὐρώπης» εἴχαμε γράψει «πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ γίνη στάρ». Αὐτὲς τὶς συμβουλὲς τὶς ἔδινε ἡ Τζόαν Κράουφορντ, Μύρνα Λόου κι' ἄλλες. Κι' ἐγὼ μὲ λίγες λέξεις σᾶς λέγω πὼς ἀπαιτοῦνται τρία πράγματα: α) Ὠμορφιά, β) Προσωπικότης, γ) Ταλέντο.

Φυσικὰ μιὰ καλὴ μόρφωσις εἶναι ἀπαραίτητη καὶ πρὸ παντὸς ξένες γλῶσσες (ἀφοῦ ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα δὲν ἔχει ἱδρυθῆ ἀκόμη στούντιο).

Δημ. Τημ.— Ἡ Ἔστελ Τέϋλορ δὲν ἔχει καμμιὰ συγγένεια μὲ τὸν Ρόμπερτ Τέϋλορ. Γεννήθηκε στὶς 20 Μαΐου 1899 στὸ Οὐΐλινγκτον. Ἔχει παίξει σὲ πολλὰ φίλμ μεταξὺ τῶν ὁποίων: «Ὅταν ἡ Νέα Ὑόρκη κοιμᾶται», «Μόντε Χρίστο», «Οἱ δέκα ἐντολές», «Σκηνὲς τοῦ δρόμου».

Γιερ. Χριστ. Ἐνταῦθα.— Ὁ Ρίτσαρ Τάλματζ εἶναι Ἰταλοαμερικανός. Γεννήθηκε στὴν Ἑλβετία τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1898. Ἔχει καστανόμαυρα μαλλιὰ καὶ καστανὰ μάτια. Ἔχει παίξει σὲ πολλὰ φίλμ, στὰ περισσότερα τῶν ὁποίων εἶναι ὁ ἴδιος παραγωγός. Ἔχει καιρὸ νὰ παίξη σὲ νέα φίλμ κι' ἀσχολεῖται μὲ τὴν παραγωγὴ μικρῶν ταινιῶν.

Ο ΣΕΝΑΡΙΣΤΑΣ

Νέα ἀπὸ τὰ στούντιο

☐ Ὁ Ρίσαρ Ἄϊχμπεργκ γύρισε τελευταῖα τὸν «Ἰνδικὸ τάφο» μὲ πρωταγωνίστρια τὴν Κλὼντ Μέ.

☐ Ὁ Σάρλυ Σάμπλιν πρόκειται νὰ καλέση προσεχῶς τοὺς καλλίτερους συγγραφεῖς τοῦ κόσμου γιὰ νὰ γράψουν τὸ σενάριο ἑνὸς μεγάλου ἔργου.

☐ Τὸ «Ἀστεῖο δρᾶμα» μὲ πρωταγωνιστὰς τὸν Ζὰν Πιὲρ Ὠμὸν καὶ τὴν Ναντὶν Βόζελ παίζεται μὲ ἐπιτυχία στὸ Παρίσι.

☐ Ὁ Ζὰκ Φεϋντὲρ γυρίζει στὸ Μόναχο τὸ νέο του φίλμ «Οἱ ἄνθρωποι τῶν ταξειδιῶν» μὲ τοὺς Φρασουὰζ Ροζὲ, Λουΐζ Καρλέτι καὶ τὸν Φαμπιὲν Λὲρυ.

☐ Ἡ Μὲρλ Ὀμπερὸν θὰ παίξη προσεχῶς σ' ἕνα νέο φίλμ. «Τὸ διαζύγιο τῆς λαίδης Χ.».

☐ Ὁ Σάσα Γκιτρὺ γυρίζει ἕνα νέο φίλμ βγαλμένο ἀπὸ τὸ ὁμώνυμο ἔργο του «Ντεζὶρ» μὲ πρωταγωνιστὰς τὸν ἴδιο καὶ τοὺς Ζὰκ Μπῶμερ, Ἀρλεττὺ καὶ Ζακελὶν Ντελυμπάκ.

☐ Ἡ «Ὑπόθεσις Λαφὰρζ» γυρίζεται σὲ φίλμ μὲ σκηνοθέτη τὸν Πιὲρ Σενὰλ καὶ ἠθοποιοὺς τὸν Πιὲρ Ρενουάρ, τὴν Μαρσὲλ Σαντάλ, τὴν Συλβὲτ Φυλλαστὲ καὶ ἄλλους.

....

Τὰ γενέθλια τῶν Ἀστέρων

Νοέμβριος	1	Λάουρα Λὰ Πλάντε
»	2	Τζέϊμς Ντάν.
»	3	Οὐΐλ Ρότζερς.
»	4	Ντὸν Ἀλβαράντο
»	5	Τζόαν Μπάρρυ.
»	6	Ἄνν Κάσσον.
»	7	Ἀλὶς Ντέϋ.

Διευθύνσεις Ἀστέρων

— Λιλὴ Νταμιτά: Lili Damita c)o Warner Bros Studios, Burbank, Cal.

— Μαίρη Μπριάν: Mary Brian c)o Paramount Studios, Hollywood, Cal.

— Μάριο Ντέλμπο: Marion Delbo, 5 Bld Julien Potin, Neuilly-sur-Seine, Seine.

—Ράκελ Μέλλερ: Raquel Meller. 53 avenue de Paris, Versaille (S. et O.)

— Νίτα Ράγια: Nita Raya, c)o Casino de Paris, rue de Clichy, Paris.

— Μάριον Νταίβις: Marion Davies c)o Warner Bros Studios, Burbank, Calif.

— Μίσα Ἄαυερ: Misha Auer c)o Universal Studios, Universal City, Calif.

ΟΜΙΛΕΙ Η ΠΑΤ ΠΑΤΕΡΣΟΝ

Μιὰ γυναῖκα πρέπει νὰ ξέρη νὰ συγχωρῆ

Ἡ γνωστὴ Ἀγγλίδα στὰρ Πὰτ Πάττερσον, γυναῖκα τοῦ γόητος Σὰρλ Μπουαγιέ, ἔφθασε πρὸ ἡμερῶν στὸ Παρίσι μαζὺ μὲ τὸν ἄνδρα της. Σὲ μιὰ συνέντευξι μ' ἕνα δημοσιογράφο εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Ἡ μονοτονία εἶναι τὸ δυσκολώτερο πρᾶγμα γιὰ ν' ἀποφύγη κανεὶς τὸ γάμο μεταξὺ ἀστέρων. Ἐὰν νομίζετε πὼς ἡ μονοτονία δὲν ὑπάρχει παρὰ μόνον στὰ ἀνδρόγυνα, ὅπου ὁ ἄνδρας εἶναι ἀπησχολημένος μὲ τὶς δουλειές του καὶ ἡ γυναῖκα μὲ τὸ νοικοκυριό της, τότε ἀπατᾶσθε. Νὰ περνᾶ κανεὶς 24 ὧρες τὸ εἰκοσιτετράωρο μιὰ θαυμασία κι' ἐνεργητικὴ ζωή, μπορεῖ αὐτὴ νὰ γίνη ἐνοχλητικὴ σ' ἕνα σημεῖο ποὺ δὲν θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ φαντασθῆ. Σὲ μικρὴ δόσι εἶναι τέλεια. Ἀλλὰ οἱ ἠθοποιοὶ καὶ εἰδικῶς οἱ ἠθοποιοὶ τοῦ σινεμὰ εἶναι βουτηγμένοι ἀπὸ ἀνάγκη μέσα σὲ μιὰ μεγάλη πολυτέλεια καὶ ζοῦν μιὰ ἐπιφανειακὴ ζωή. Νὰ εἶσαι ὡραῖος, νὰ εἶσαι εὐγενής, κομψὸς εἶναι, ἡ ἴδια ἀνοησία καὶ τὰ παιδιάτικα καμώματα προκαλοῦν τὸ ζητούμενο ἀποτέλεσμα.

»Δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶτε ποτὲ νὰ μείνετε γιὰ τὸν σύζυγό σας ἡ γυναῖκα τὴν ὁποία ἐρωτεύθηκε. Ἴσως αὐτὸ νὰ εἶναι δύσκολο, μὰ ἂν δὲν κάνετε τὴν ἀναγκαία προσπάθεια σὲ λίγο τὰ πράγματα θ' ἀλλάξουν καὶ στὴ θέσι τοῦ ἀνθρώπου ποὺ σᾶς ἀγαπᾶ δὲν θὰ μείνη παρὰ μιὰ ξένη ποὺ δὲν τὸν ἐνδιαφέρει.

»Σ' αὐτὴ τὴ στιγμὴ τοῦ γάμου ποὺ ὀνομάζεται κρίσις τῆς συζυγικῆς πίστεως, μιὰ γυναῖκα πρέπει νὰ ξέρη νὰ συγχωρῆ, ἐὰν βέβαια τὸ θέλει. Γνωρίζετε ὅλες τὶς εὐκαιρίες ποὺ τὸ Χόλλυγουντ μπορεῖ νὰ προσφέρη: ἐλευθερία στὸ στούντιο καὶ ἐγκαρδιότης τῶν ἀστέρων ποὺ ἐργάζονται μαζὺ στὸ ἴδιο φίλμ.

Εὐτυχῶς ἡ κούρασις τῆς ἐργασίας, ἡ ἔγνοια νὰ παίξη καλά, ἔρχονται νὰ θέσουν ἐμπόδιο στὴν γέννησι ἐρωτικῶν αἰσθημάτων κλπ. ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἐργασίας. Δοκιμάσετε νὰ φᾶτε λίγη σοκολάτα καὶ πάντα σοκολάτα, θὰ τὴν ἀηδιάσετε. Ἔτσι συμβαίνει καὶ μὲ τὴν κοσμικὴ ζωή.

»Τί πρέπει νὰ κάνετε γιὰ ν' ἀποφύγετε αὐτὴ τὴ μονοτονία;

»Δοκιμάσετε διάφορα παιχνίδια, ἐκπλήξεις. Ὅταν ὁ ἄνδρας μου βρίσκεται σὲ μιὰ μελαγχολικὴ στιγμή, δοκιμάζω νὰ κάνω κάτι ποὺ νὰ τοῦ διώξη τὶς ἄσχημες σκέψεις. Πρὶν κυττάξω νὰ βεβαιωθῶ ἂν προτιμᾶ νὰ μείνη κλεισμένος στὸν ἑαυτό του, ἢ νὰ τὸν ἀφήσω νὰ μελετήση τὸν προσεχῆ ρόλο του.

»Εἶναι στιγμὲς δύσκολες γιὰ νὰ ἐπέμβη κανείς. Ὅλες οἱ γυναῖκες τῶν ἀστέρων τὸ γνωρίζουν αὐτὸ ἀπὸ τὴν προσωπική τους πεῖρα.

»Ἄλλες φορὲς ὑπάρχουν στιγμὲς ποὺ ὁ ἄνδρας μου ἔχει ἀνάγκη νὰ ξεκουραστῆ καὶ νὰ διασκεδάση. Μιὰ γυναῖκα τὸ καταλαβαίνει εὔκολα αὐτό. Γενικὰ εἶναι οἱ πιὸ ἁπλοϊκὲς πράξεις ποὺ δίνουν τὸ καλλίτερο ἀποτέλεσμα. Αὐτὸ προξενεῖ τὸ γέλιο κι' ἡ μελαγχολία περνᾶ. Συνήθως παίρνω ἕνα πακετάκι σοκολάτα καὶ τὸ κουνῶ κάτω ἀπὸ τὴ μύτη του. Εἶναι βέβαια κουτὸ νὰ σκεφθῆ κανεὶς πὼς ἕνας ἠθοποιὸς μπορεῖ νὰ ξεχάση τὶς ἔγνοιες του ἀπ' ἕνα πακέτο σοκολάτας, μὰ ἔτσι (ἐκτὸς φυσικὰ σ' ἐκεῖνα ποὺ ἀπαιτεῖ ὁ ρόλος του).

»Σ' αὐτὰ προστίθεται κι' ὁ διαρκὴς φόβος ν' ἀποτύχη στὴ δουλειά του καὶ κανεὶς δὲν ἀγνοεῖ πὼς ἕνα φίλμ ἀποτυχημένο μπορεῖ νὰ καταστρέψη τὴν καρριέρα ἑνὸς ἠθοποιοῦ.

»Μερικὲς φορὲς λυποῦμαι ποὺ ὁ ἄντρας μου δὲν εἶναι κανένας ἁπλὸς ὑπάλληλος καὶ προπάντος τὴ στιγμὴ ποὺ ἑτοιμάζεται γιὰ ἕνα νέο φίλμ. Εἶναι ἡ περίοδος ποὺ τὸν ἔχω πολὺ σπάνια κοντά μου κι' ἀκόμη τὸ βράδυ στεροῦμαι τῆς συντροφιᾶς του κι' ἀναγκάζομαι νὰ βγαίνω μόνη. Ἕνα μόνο πρᾶγμα, στὸ ὁποῖο ἔδωσα μεγάλη προσοχὴ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ γάμου μας, εἶναι νὰ κάνω τοὺς φίλους του καὶ δικούς μου φίλους. Κι' αὐτὸ δὲν μοῦ ἤτανε καθόλου δύσκολο, γιατὶ ἡ Σιμὸν Σιμόν, ὁ Φερνὰν Γκραβὲ κι' ἡ γυναῖκα του εἶναι ἄνθρωποι πολὺ χαριτωμένοι. Μ' αὐτοὺς τοὺς φίλους σχηματίζομε μιὰ καλὴ συντροφιὰ καὶ περνοῦμε καλά.

»Ἕνα δυσάρεστο πρᾶγμα, στὸ ὁποῖο πρέπει νὰ συνηθίση ἡ γυναῖκα ἑνὸς ἠθοποιοῦ, εἶναι ἡ ἔλλειψις προσοχῆς τοῦ ἀνδρός της γιὰ μιὰ καινούργια τουαλέττα ἢ ἕνα νέο κτένισμα, ὅταν αὐτὸς εἶναι ἀπησχολημένος στὴν ἑτοιμασία τοῦ ρόλου του».

Ἡ Πὰτ Πάτερσον, ἡ χαριτωμένη γυναῖκα τοῦ γόητος Σὰρλ Μπουαγιὲ, ποὺ βρίσκεται αὐτὸ τὸν καιρὸ στὸ Παρίσι.

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΑΤΡΑ ΜΑΣ

Ἡ «Φιλενάδα» μας ἑτοιμάζεται πυρετωδῶς στὸ «Μοντιάλ».

— Οἱ συγγραφεῖς της εἶνε τρεῖς. Προσετέθη καὶ ὁ κ. Καπετανάκης.

— Τὸ πότε θὰ ἀνεβῆ εἶνε ἄγνωστον ὅμως, γιατὶ πρέπει πρῶτα, σύμφωνα μὲ τὸ συμβόλαιον, ὅπως μαθαίνω, νὰ πέση ἡ «Κοκέττα» τοῦ «Κεντρικοῦ» (τῶν ἰδίων συγγραφέων) κι' ἔπειτα.

— Ἡ «Κοκέττα» ὅμως δὲν πέφτει!... Σημειώνει πολὺ ἱκανοποιητικὲς εἰσπράξεις.

— Ἀναγκαστικῶς λοιπὸν θὰ παίζεται εἰς τὸ «Μοντιὰλ» ἡ «Μαριονέττα» ἀκόμη... μέχρι ποὺ ἡ «Κοκέττα» ἐπιτρέψη τὸ... ἀνέβασμα τῆς «φιλενάδας» της...

— Ἡ γνωστὴ ντιζὲζ κ. Κούλα Νικολαΐδου ἔφυγε γιὰ τὴν Αἴγυπτο.

— Θὰ τραγουδήση ἐκεῖ σὲ ἕνα πολὺ καλὸ κέντρο καὶ θὰ γυρίση σὲ δυὸ μῆνες.

— Ὅταν θάρθη πρόκειται νὰ παντρευτῆ, ὅπως λένε, μ' ἕναν γνωστὸν ἰατρόν.

— Ἡ ὥρα ἡ καλή...

— Ἐννοεῖται, ὅτι ἡ Κούλα δὲν ἐννοεῖ νὰ ἀφήση τὸ θέατρο, γι' αὐτό, ἀπὸ τώρα ἔχει κάμει συμφωνία μὲ τὸν μέλλοντα σύζυγό της...

— Ὅλα κι' ὅλα... Ἡ σκηνὴ εἶνε γλυκειά!

— Στὸ «Ἰντεάλ» παίζεται ἡ Β΄ σειρὰ τῆς «Πέρδικας» μὲ ἐπιτυχία.

— Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ θίασος Κοκκίνη — Μαυρέα κάνει πρόβες σὲ ἕνα νέο γερμανικὸ ἔργο (ὀπερέττα) μεταφρασμένο ἀπὸ τὸν κ. Β. Ἀργυρόπουλο.

— Μετὰ τὸ γερμανικό, πρόκειται νὰ δώση ἔργο στὸ θίασο ὁ κ. Σακελλαρίδης.

— Ὁ κ. Μωραΐτίνης θὰ δώση ἔργο στὴ Μαρίκα.

— Ὅπως ὁ ἴδιος μοῦ λέει, θὰ τὸ ἔχη ἕτοιμο τὸν Δεκέμβριο.

— Δὲν τὧχει ὅμως βαφτίσει ἀκόμη...

— Ὁ καλός μας κομφερασιὲ καὶ γνωστὸς ποιητὴς κ. Τραϊφόρος, κάνει θίασο «Μάντρας» καὶ φεύγει κατ' αὐτὰς γιὰ τουρνέ.

— Εἰς τὸν θίασο θὰ συμπράξη καὶ ἡ χαριτωμένη σουμπρέττα δνὶς Κικὴ Δόξα.

— Εἰς τὸν θίασον συμπράττει καὶ ὁ πολὺς κ. Λαχτάρας, ὁ ὁποῖος ὑπόσχεται νὰ κρατήση στὸ ὕψος του... τὸν θίασον!

— Εἰς γνωστὸν... κεντρικὸν θέατρον θὰ παιχθῆ προσεχῶς ἡ νέα ἐπιθεώρησις τῶν κ. κ. Σ. Γέτρα — Κ. Κιούση ἡ «Ἀριστοκράτισσα» καὶ ὄχι ἡ «Φυσαρμόνικα».

— Κατόπιν νέας σκέψεως καὶ κατὰ προτίμησιν τῶν θιασαρχῶν ποὺ θὰ τὴν παίξουν... ἡ «Φυσαρμόνικα» ἔγινε... «Ἀριστοκράτισσα».

— Ὁ κ. Πρινέας λέγεται ὅτι ἀποχωρεῖ ἀπὸ τὸν θίασον τοῦ «Μοντιάλ».

— Θέλει νὰ ξεκουρασθῆ.

— Ἀντὶ αὐτοῦ προσελήφθη ὁ καλός μας κωμικὸς κ. Μίμης Καντιώτης.

— Στοῦ «Παπαϊωάννου» θ' ἀνεβῆ ἀπὸ τὸν θίασον Π. Οἰκονόμου ἡ νέα ὀπερέττα «Κισμὲτ» προσεχῶς.

— Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ «Δύο μάγκες» κάνουν τὴν δουλειά τους.

— Τὸ θέατρο «Παπαϊωάννου» ἀποκτᾶ αὐτὲς τὶς μέρες καὶ καλοριφὲρ κι' ἔτσι ἡ ἀνακαίνισις του γίνεται κομπλέ.

— Λέγεται ὅτι ἡ κ. Ἀλίκη μὲ τὴν μητέρα της τὴν κ. Κυβέλη θὰ σκαρώσουν θίασον τὶς γιορτές.

— Τὴν εἴδησιν, ἡ ὁποία συνοδεύεται μὲ τὴν πληροφορία τοῦ ὁριστικοῦ πιὰ χωρισμοῦ Ἀλίκης — Μουσούρη, τὴν μεταδίδει μετὰ πάσης ἐπιφυλάξεως...

Ο ΠΙΜΠΡΙΝΕΤ

ΕΚΛΕΚΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Φθινόπωρο

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΑΪΒΑΛΙΩΤΗ

Μὲ κάποιον πένθιμον ἀχὸ τὰ χλωμιασμένα
[φύλλα,
τὴν κουρασμένη ἐξύπνησαν τριγύρω μου ἐρημιά.
Ἄλλα ἀκλουθᾶν ἕναν τρελλὸ χορὸ μ' ἀνατρι-
[χίλα
κι' ἄλλα ἀργοπέφτουνε στὴ γῆ, δίχως ζωὴ καμ-
[μιά...

Τὰ κυπαρίσσια, φάσματα στῆς μπόρας τὴ μαυ-
[ρίλα,
βογγᾶνε, δέρνονται, λυγοῦν νὰ βροῦν ἀπανεμιά,
ἡ θολὴ μέρα τρεμοσβεῖ, σὰ φλόγα ἀπὸ καντῆλα
καὶ τὴν μικρούλα μου καρδιὰ σφίγγει ἡ βαρυ-
[θυμιά..

Ἔτσι θωρῶντας τὰ ξερὰ τὰ φύλλα τ' ἀσημένια
νοιώθω μέσα στὰ στήθεια μου σὰν κάτι τί νὰ
[σπάη
καὶ σὲ ταξεῖδι θλιβερὸ κινάει ὁ νοῦς καὶ πάει...
Κινάει καὶ πάει ἀκούραστα μὲ μιὰ ἀτελεύτητη
[ἔννοια
ἐνῷ χτυπάει ἀδιάκοπα τὰ τζάμια μου ἡ βροχή,
λὲς κι' εἶνε μιὰ ποὺ δέρνεται μέσ' στ' ἄπειρο
[ψυχή..

ΝΙΚΟΣ ΑΪΒΑΛΙΩΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΕΠΙΝΕΙΟΥ

ΟΙ ΑΘΛΙΟΙ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΤΟΥ κ. Γ. ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑ

Καράμπελας ὁ...τσουβαλᾶτος δερβίσης

Ἀντιπροσωπευτικώτερος τύπος τῶν χυδαίων μαγκήδων καὶ τῆς αἰσχρᾶς ἐμφανίσεως στὸν Πειραιᾶ κατὰ τὴν τελευταίαν τριακονταετίαν δὲν ὑπῆρξεν ἄλλος ἀπὸ τὸν περίφημον Καράμπελαν ἢ τὸν ἀποκληθέντα ἀπὸ τὰ θαυμάζοντα αὐτὸν χαϊμίνια τοῦ Πειραιῶς «τσουβαλάτον δερβίσην». Γιατὶ πράγματι ὁ Καράμπελας ἐμφανισθεὶς στὸν Πειραιᾶ ἀπὸ τοῦ 1900 παρέμεινεν σ' αὐτὸν κυκλοφορῶν καὶ ἀλητεύων μέχρι τοῦ 1915, μίαν δηλαδὴ ὁλόκληρον δεκαπενταετίαν, φορῶν ἀντὶ ἄλλης ἐνδυμασίας, δύο τσουβάλια, τὸ ἕνα ὡς πανταλόνι καὶ τὸ ἕτερον ὡς σακκάκι. Αὐτὴ ἦτανε ἡ μόνιμος καὶ ἀναντικατάστατος ἀμφίεσίς του.

Λόγῳ τῆς ἀπεριγράπτου αὐτῆς ἀτιμελείας του ἐξέθετε εἰς κοινὴν θέαν ὅλα τὰ μέλη, ἀπόκρυφα καὶ μή, τοῦ σώματός του.

Ὁ Καράμπελας καὶ γιὰ τὴν ἐμφάνισίν του αὐτήν, ἀλλὰ ταὐτοχρόνως καὶ διὰ τὴν θρασεῖαν καὶ ὑβριστικὴν συμπεριφοράν του ἦτο πασίγνωστος καθ' ὅλον τὸν Πειραιᾶ καὶ κυρίως στὰς τάξεις τοῦ παιδοκόσμου.

Εἶναι ἡ μαύρη ἀλήθεια πὼς ὁ Καράμπελας δὲν πείραζε χωρὶς νὰ τὸν πειράξουν. Ἅμα ὅμως τοῦ κεντροῦσαν τὴν φιλοτιμία καὶ τὸν ...δερβίσικον ἐγωϊσμόν, γινότανε πραγματικὸ θηρίο. Ἦτανε ἀσυγκράτητος καὶ κατεδίωκε τὰ πειραχτήριά του μέχρις ἐξαντλήσεως. Αὐτὸ δὰ ποὺ θέλανε οἱ πιτσιρῖκοι...Ὅταν σχολνοῦσαν ἀπὸ τὰ μαθήματά τους τραβοῦσαν πρὸς τὴν παραλίαν. Ἐκεῖ χειμῶνα, καλοκαίρι τὸν εὕρισκαν ξαπλωμένον καὶ ἀπολαμβάνοντα ἢ τὴν ζέστην καὶ τὸν ἥλιον ἢ τὴν βροχὴν καὶ τὸ κρύο.

Καθ' ὁμάδας λοιπὸν κατηυθύνοντο πρὸς τὸ ὑπαίθριον ἡσυχαστήριον τοῦ Καράμπελα καὶ μὲ τὰς κραυγάς :

—Ἡ νίλα τοῦ Μάμαλη...

—Ὅλοι στὸν Καράμπελα !

Ὁ Καράμπελας ἤκουε τὰς φωνὰς καὶ ἐγκαίρως ἐπληροφορεῖτο τὸν ἐπερχόμενον κίνδυνον. Κι' ἄρχιζεν ἀμέσως τὰ μουρμουριτά :

—Ἄτιμες γέννες... Ἐρχόσαστε ἔ ; Θὰ καλοπεράσετε. Θὰ σᾶς στρίψω τὸ λαρύγγι.

Ὡστόσο παρέμενεν ἀκλόνητος στὴν νωχελικὴ του στάσι καὶ ἐξηκολούθει νὰ φουμάρῃ τὸ τσιγαριλῆκι του.

Οἱ πιτσιρῖκοι τότε τὸν ἐπλησίαζαν ὅσο μποροῦσαν ἐγγύτερα καὶ τὸν περικύκλωναν. Ἀμέσως ἀρχίζανε τὰ πειράγματα :

—Καράμπελα φασόλια !

—Ρὲ δὲν εἶσαι παλληκάρι. Εἶσαι...φάβας.

—Ἂν τοῦ μᾶς σήκω ἀπάνω γιὰ νὰ μετρηθοῦμε.

Ὁ Καράμπελας στὴν ἀρχὴ χαμογέλαγεν εἰρωνικά, ἔπειτα ὅμως «τσατίζετο» καὶ κατσούφιαζε γιὰ νὰ ἀποθηριωθῇ ὡς τὸ τέλος καὶ γιὰ νὰ σηκωθῇ ἀπάνω ἀμείλικτος.

Τὰ παιδιὰ ἀραίωναν τὸν κλοιόν τους καὶ ἐλάμβαναν στάσιν προφυλακτικήν. Ὁ Καράμπελας τὸ ἔβλεπεν αὐτὸ καὶ ἱκανοποιεῖτο.

—Γιατὶ ρὲ φεύγετε ; τοὺς φώναζε. Σταθῆτε νὰ μετρηθῶ μ' ὅλους σας. Σταθῆτε γιὰ νὰ σᾶς κατασπαράξω.

Ἡ μαρίδα ἂν καὶ ἀπεμακρύνετο δὲν ἔπαυε νὰ τὸν πειράζῃ καὶ νὰ τὸν προκαλῇ. Τοῦ φώναζεν ἐξακολουθητικῶς :

—Μοσχόμαγκα !

—Λόπια !

—Τρίχα !

Τότε ὁ Καράμπελας ἀπεφάσιζε νὰ καταδιώξῃ τοὺς πειρασμούς του. Καὶ ἔβαζε στὸ κυνήγι ἐκείνους ποὺ τὸν πείραζαν περισσότερο. Ἡ καταδίωξις διαρκοῦσεν ὧρες πολλές. Οἱ διωκόμενοι ὅμως μετηλλάσσοντο καὶ... ἀνενεοῦντο. Σὲ κάθε γειτονιὰ ποὺ ἐνεφανίζετο ἐσημειοῦτο καὶ ἀπὸ ἕνας νέος συναγερμὸς παιδιῶν. Τοῦ παίρνανε κυριολεκτικῶς τὰ μυαλὰ τοῦ φουκαρᾶ. Ὄχι λίγες φορὲς ὁ Καράμπελας ἐδέχετο κατὰ πρόσωπον φάπες. Τοῦ ρίχνανε σαπιολέμονα, πεπονόφλουδες καὶ λογῆς - λογῆς ἀκαθαρσίες.

Στὴν ἐσχάτην αὐτὴν προσπάθειάν του νὰ ὑπεραμυνθῇ τῆς παλληκαριᾶς του καὶ τοῦ ἐγωϊσμοῦ του ὡς «δερβίσου» ὅπως ὁ ἴδιος ἐμφαντικώτατα ἀπεκόλει τὸν ἑαυτό του ἅρπαζεν ἀπὸ τὸ δρόμο κοτρῶνες καὶ λιθάρια καὶ τὰ ἐξεσφενδόνιζεν πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις, ἐξαπολύων καὶ βαρυτάτας ὕβρεις. Ἔσπαζε κατὰ τὸ πλεῖστον ἀντὶ τὰ κεφάλια τῶν παιδιῶν, τὰ τζάμια τῶν γύρω σπιτιῶν καὶ καταστημάτων.

Οἱ ἀστυνομικοὶ ἐπενέβαιναν τότε καὶ καθησύχαζαν τὸν μαινόμενον Καράμπελαν, ἀναγνωρίζοντες τὴν ἀξίαν του ὡς «τσουβαλάτου δερβίσου».

⁂

Ὅταν ἀφήνετο ἀνενόχλητος ὁ Καράμπελας καὶ φούμαρε μὲ τὸ κέφι του τὴν τσίκα του, τότε ἀρχίναγε τοὺς σερέτικους ἀμανέδες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἦτανε πράγματι μερακλῆς καὶ ἐφαίνετο ἀποφασιστικὸς ἄνθρωπος. Κατὰ τὰ λεγόμενα τότε, τὴν τρέλλα καὶ τὴν ἀλητεία τὶς ἐψώνισε τὴν μὲν πρώτη ἀπὸ ἕναν μεγάλο του ἔρωτα πρὸς μίαν δουλάραν ἀρχοντικοῦ σπιτιοῦ τοῦ Πειραιῶς, τὴν δὲ δευτέραν ἀπὸ τὸ χασίσι ποὺ ἔπινε καὶ ἀπὸ τὸ «νταϊλῆκι» ποὺ τὸν εἶχε καταλάβη.

Στὰ νειάτα του ἦτανε ἐργάτης στὶς μαούνες τοῦ λιμανιοῦ. Μὲ τὴν πλάτη του εἶχε ξεφορτώσει χιλιάδες τσουβάλια καὶ κασσόνια. Ἐφαίνετο τότε πολὺ ἐργατικός, μὰ ἡ ζωηρότης τοῦ χαρακτῆρος του καὶ ἡ ῥοπή του πρὸς τὶς τολμηρὲς διασκεδάσεις, τὸν ἐξετρόχιασαν ἀπὸ τὸν ἔντιμον βίον.

Ὁ ἔρωτάς του πρὸς μίαν νταρντανοειδῆ δουλάραν ἦτανε ἡ τελεία συντριβή του. Θὰ θυμᾶσθε οἱ παλαιότεροι πὼς ὁ κουτσαβακισμὸς τὴν ἐποχὴν τοῦ Καράμπελα, ἦτανε πολὺ τῆς μόδας. Ὅποιος δὲν ἦτανε μάγκας ἢ δερβίσης, δὲν ἄξιζεν ὡς παλληκάρι.

Τὰ κορίτσια τοῦ λαοῦ ἐκτιμοῦσαν μόνον τὸ προσὸν αὐτὸ καὶ ἀγαποῦσαν τὸν τολμηρότερον μεταξὺ τῶν προσφερομένων ὡς ἐραστῶν. Τὸ τραγουδάκι ἄλλως τε τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, εἶναι πολὺ γνωστόν, ποὺ λέει χαρακτηριστικά :

—Δερβίση τόνε θέλω γὼ
τὸν ἀγαπητικό μου,
νὰ βάζῃ λάδι στὸ μαλλὶ
νὰ λέῃ καὶ τὸ σταυρό μου...

Ὁ Καράμπελας διεμορφώθηκε σὲ τέτοιον μάγκαν καὶ γιὰ νὰ ἐπιτείνῃ δὲ τὸ δερβισιλῆκι του ἔπινε καὶ «μαῦρο». Ἡ ἐπιμονή του νὰ γίνῃ ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ ἀρεστὸς πρὸς τὸ «σπλάχνο του» τὸν ἀνάγκαζε νὰ παραφουμάρῃ. Μοιραίως ἐξέπεσε ψυχικῶς καὶ περιέπεσε στὴν ἀλητεία. Ἡ δουλάρα βέβαια ἤθελε μάγκα τὸν φίλο της, δὲν τὸν ἤθελεν ὅμως καὶ θηρίον. Τόσες ἦταν οἱ ἐκδηλώσεις τῆς...τρυφερότητος πρὸς αὐτὴν ποὺ ἕνα βράδυ σκαρφάλωσε τὸν αὐλόγυρο τοῦ σπιτιοῦ καὶ καταφυγὼν στὸ ὑπόγειο δωμάτιον, τὴν ἐτσάκισε στὸ ξύλο καὶ τῆς ἔσπασε τὸ κεφάλι μὲ μιὰ μπουκάλα, ἁπλῶς καὶ μόνο γιὰ νὰ τὸν...δῇ στὸν ὕπνο της κατόπιν.

—Γειά σου—τῆς εἶπεν—καὶ νὰ μὲ θυμᾶσαι.

Ἡ φουκαριάρα ἡ δούλα τὸ ἑπόμενο πρωΐ ἔφυγεν ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ γιὰ νὰ ἀποφύγῃ ἄλλας ἀγριωτέρας... τρυφερότητας τοῦ ἐραστοῦ της.

□ □ □

Ὁ Καράμπελας βρέθηκε νεκρὸς ἕνα Γεναριάτικο πρωΐ στὴν παραλία ἀπὸ ψύξιν.

Γ. ΜΠ.—

ΝΕΟΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΑΙ

Ἡ ἀγάπη μου ἔφυγε

Ἡ ἀγάπη μου ἔφυγε μακρυὰ καὶ μ' ἄφησε μονάχο ἐδῶ σ' αὐτὸ τὸ μέρος, σ' αὐτὴ τὴν ἄχαρη ἐρημιά μου, νὰ ζήσω νὰ χαρῶ!! Κι' ἕνα γράμμα ὅμως πονεμένο, ἕνα γράμμα σκληρὸ ποὺ μοὔστειλε χθὲς τὸ βράδυ καὶ μοῦ λέει πὼς ὅλα πρέπει νὰ ξεχαστοῦν! Τί ἀστεῖο μοῦ φαίνεται ὅταν διαβάζω τὶς λίγες γραμμὲς ποὺ μοῦ γράφει, μόνο νὰ τὴν ξεχάσω καὶ τίποτ' ἄλλο! Κι' ἐγώ, βουτηγμένος μέσ' στὸ κλάμμα, λυπημένος, πονεμένος, ὠχρός, ἀδύνατος γιατὶ ἡ ἄχαρη ζωὴ μ' ἔφερε σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ μέρος νὰ πεθάνω! Ἔρχονται τώρα καὶ τὰ σκληρὰ λόγια ἐκείνης, ποὺ πλάσαμε τὰ πιὸ γλυκὰ ὄνειρα μέσα σ' αὐτὸ τὸ καταραμένο μέρος, ποὺ μαζί της, ξεχνοῦσα τὴν πίκρα καὶ τὸν πόνο ποὺ εἶχα στὴν καρδιά μου!...

Ὄχι, ὄχι, δὲν μπορεῖς ποτὲ μέσα στὴ βαρυχειμωνιὰ ποὺ δὲν μποροῦν οὔτε οἱ ἄνθρωποι νὰ σταθοῦν στοὺς παγωμένους δρόμους, νὰ πάρῃς τὴ φωλιὰ ἀπ' τὰ πουλιά, οὔτε στὸν δυστυχισμένο ἄρρωστο μπορεῖς ν' ἀρνηθῇς ὅ,τι σοῦ ζητήσῃ, στὸν φθισικό, ποὺ τὸν καίει ἀλύπητα ὁ πυρεττός, κι' ἀπάνω στὸ παραλήρημα τοῦ πυρεττοῦ σοῦ ζητάει ἕνα ποτῆρι κρύο νερό, γιὰ νὰ δροσίσῃ τὰ φλογισμένα στήθη του, κι' ἀφοῦ τοῦ δώσῃς τὸ ποτῆρι καὶ πιῇ μιὰ γουλιά, τότε τὸ ἁρπάζεις ἀπ' τὰ χέρια του γιὰ νὰ τ' ἀνάψῃς πιὸ πολλὴ φωτιὰ ποὺ τὸν καίει. Δὲν φαντάζομαι νὰ θέλῃς νὰ κάνῃς αὐτὸ καὶ σ' ἐμένα, νὰ θέλῃς νὰ μὲ σκοτώσῃς, νὰ μὲ στείλῃς πιὸ νωρὶς στὸν τάφο. Νά!. μὲ βλέπεις τώρα ἀδύνατο, κιτρινιασμένο, καὶ σὺ ἀλύπητη μπροστά μου νὰ γελᾷς καὶ νὰ πλέκῃς ὕμνους γιὰ τὴ νίκη σου! Ὄχι, αὐτὸ δὲν θὰ τὸ πιστέψω ποτέ.

Θὰ γυρίσῃς πάλι κοντά μου, γιὰ νὰ μοῦ πῇς νὰ σοῦ γράψω πολλὰ τραγούδια, πολλά, μὰ πάρα πολλά.

Μὲ πῆραν τὰ μεσάνυχτα ἀγάπη μου γράφοντας αὐτὰ τὰ λόγια γιὰ σένα, κι' ἐνῷ οἱ δρόμοι ἄρχισαν νὰ ἐρημώνωνται, ρίχνω μιὰ ματιὰ ἐπάνω στὸ τραπέζι μου καὶ βλέπω κάτι τραγούδια ποὺ εἶναι γραμμένα γιὰ σένα.

Τὰ τραγούδια αὐτὰ εἶναι γραμμένα ἀπ' τὴν ἡμέρα ἐκείνη ποὔφυγες, μακρυά μου, ποὺ ἔνοιωσα τὸν πόνο πιὸ βαθειὰ στὴν ψυχή μου, καὶ μέσα σ' αὐτὴ τὴ νύχτα τὴν ἀπαίσια, τὴ φριχτή, ποὺ δὲν μπορῶ νὰ κλείσω μάτι, βλέπω νὰ σωριάζωνται μπροστά μου σὰν ἐρείπια γκρεμισμένα ὅλα τὰ ὄνειρα ποὺ ἔπλασα γιὰ Σένα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΑΘ. ΛΥΓΔΑΣ

□□□

Μπαλαρινοῦλα

Οἱ θεαταὶ τὴν μπιζάρανε. Καὶ τὸ μικρὸ ὅλο δροσιὰ κοριτσάκι γυμνό, τρέμοντας, ξαναγύριζε στὸ παλκοσένικο, σκορπῶντας χαμόγελα. Οἱ θεαταὶ χειροκροτούσανε. Οὐρλιάζανε. Ξαναθέλανε, ξαναζητούσανε ν' ἀπολαύσουν τὸ θέαμα τῆς γυμνῆς τρυφερῆς χορεύτριας. Τί κι' ἂν εἶχε ἡ δύστυχη Μπαλλαρινοῦλα κουρασθῆ ; Τί κι' ἂν τὸ κρύο περόνιαζε τὸ κουρασμένο της σῶμα ; Οἱ θεαταί, εἶχαν πληρώσει εἰσιτήρια καὶ ἔπρεπε....

Ξανάβγα δυστυχισμένη Μπαλλαρινοῦλα, ποὺ ἡ χαρά σου θὰ διαρκέσῃ ὅσο θὰ διαρκέσουν καὶ τὰ ἔξαλλα χειροκροτήματα τῶν θεατῶν. Καὶ μεθαύριο, δυστυχισμένη Μπαλλαρινοῦλα, σὰν ἡ σφιχτοδεμένη σάρκα σου, θἄχῃ μαραθῆ ἀπὸ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου, καὶ θἄχουν φυλλορροήσει τὰ ρόδα τῆς νιότης σου. Ἒ ! τότε κανείς, μὰ κανεὶς δὲν θὰ σὲ θυμᾶται πιά, κανεὶς δὲν θὰ σὲ χειροκροτεῖ, κανεὶς δὲν θὰ σὲ πονῇ, ὅπως δὲν σὲ πονοῦν καὶ τώρα ποὺ ζητοῦν μὲ τὸ μάτι νὰ δρέψουν τὴ δροσιὰ τοῦ γυμνοῦ σου κορμιοῦ, ἀδιαφορῶντας γιὰ τὸν πόνο σου. Ἔτσι εἶναι βλέπεις ὁ κόσμος, δυστυχισμένη Μπαλλαρινοῦλα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΡΑΧΩΡΙΤΗΣ

[Ἀγρίνι]

□□□

Ὄντας...

Ὄντας οἱ πόνοι μου αὐξηθοῦν,
τόσο ποὺ νὰ γεμίσῃ
τ' ὁλόπικρο φαρμάκι τους
τὴν ἄχαρη καρδιά μου,
Κι' ὄντας αὐτὸ ἀκράτητο,
ξεχειλισμένο ἀρχίσει
ὄξω ἀπὸ αὐτὴν νὰ χύνεται
τότε... τότε ἄχ ! χαρά μου,

Π' ἄδικα, χρόνια καρτερῶ,
νὰ 'ρθῇς νὰ κατοικήσῃς
στῆς νειότης τὸ παλάτι μου,
κι' ἔλυωσα μὲ τὸ χρόνο—
τότε κι' ἂν ἔρθῃς δὲν θὰ βρῇς
μέρος γιὰ νὰ καθήσῃς,
γιατὶ παντοῦ μου θἄχω ὀρθό,
κι' ἕναν — ἀγάπη — πόνο !...

ΔΗΜ. ΥΦΑΝΤΗΣ

□□□

«Ἀγάπη !»

Πρῶτα ἀποροῦσα βλέποντας
τὶς ὀμορφιὲς τοῦ κόσμου,
τώρα ἀπορῶ κι' ἂν ἔζησα
πρὶν σὲ γνωρίσω, φῶς μου.

ΜΙΜΗΣ Γ. ΚΟΥΤΣΟΥΔΗΣ

[Ρέθυμνον]

ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ
Ἑρμοῦ καὶ Εὐαγγελιστρίας
(Γωνία)
ΜΕΤΑΞΩΤΑ
ΜΑΛΛΙΝΑ ΝΟΥΒΩΤΕ

Χωρισμὸς

Τ' ὡραῖο ἀπομεσήμερο πῶς μοὔφευγες (καλή μου !
Δάκρυζες, κι' ἡ καρδούλα σου, ἔνοιωθα, (πῶς πονεῖ.
Στὴν ξενιτειὰ σὲ ἔπερνε τὸ πλοῖο (κι' ἡ ζωή μου
θὲ νὰ διαβῇ μὲ δάκρυα κι' αἰώνια (σκοτεινή....

Καὶ τὸ βαπόρι κύτταζα ποὺ σ' ἔπαιρνε (μακρυά μου,
ὧρες γιὰ ὧρες ἄναυδος, χωρὶς νὰ κι- (νηθῶ...
Τὸ σούρουπο τὸ θλιβερό, πλακώνει τὴν (καρδιά μου,
στὸ ἴδιο μέρος, π' ἔμεινα γιὰ νὰ προ- (σευχηθῶ.

ΚΩΣΤΗΣ ΚΡΙΤΣΙΝΗΣ

[Σύρα]

□□□

Τί κι' ἄν:

Σ' ἀγαπῶ, Σ' ἀγαπῶ
Δὲν μπορῶ θὰ τὸ εἰπῶ
Ποιὸς νὰ κρύψῃ μπορεῖ μιὰν ἀλήθεια;
Σὰν πονᾷς κι' ἀγαπᾷς
Ὅπου θέλεις κι' ἂν πᾷς
Ἡ ἀγάπη δὲν σβύνει ἀπ' τὰ στήθεια

Κι' ἂν σὲ ξένα φιλιὰ
Καὶ σὲ πλάνα ἀγκαλιὰ
Θὰ ποθήσῃς τῆς Λήθης τὰ χάδια
Θἄρθῃ κάποια βραδυὰ
Ποὺ ἡ τρελλή σου καρδιὰ
Θὰ παλεύῃ μὲ μαῦρα σκοτάδια.

Πρὶν ἀκόμ' εἶν' ἀργὰ
Ἔλα τώρα γοργὰ
Τὴν ἀγάπη ποὺ κρύβεις νὰ νοιώσῃς
Μὲ περίσσια ἀπονιὰ
Νά ! Μᾶς φτάνει ἡ χιονιὰ
Τί κι' ἂν τότε πικρὰ μετανοιώσῃς ;

ΔΩΡΗΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

□□□

Σὲ μιὰ φίλη μου

Τὰ πρῶτα σου χρόνια πέρασαν εὔθυμα καὶ χαριτωμένα! Ὁλόφωτα ἀπὸ τὸν ἥλιο καὶ ἀρωματισμένα μὲ λουλούδια! Ξεπετάχθηκαν σὰν ἕνα ὡραῖο λουλοῦδι στὸ συγγενικό σου σπίτι, ξένοιαστη κι' εὐτυχισμένη!....

Χωρὶς ἄλλο, θὰ εἶχες πιστέψει ὅτι ἡ Μοῖρα θὰ σοῦ ἦταν πάντα γεμάτη χαμόγελα!....

Ἔπλασες τόσα ὄνειρα! Ἄφησες τὴν καρδιά σου νὰ ἐλπίζῃ! Νόμισες, ὅτι ἀγνάντευες στὸ βάθος τοῦ δρόμου π' ἀκολουθοῦσες τὴν εὐτυχία ποὺ κυνηγοῦν ὅλες ἡ νέες, τὴν ἐρωτικὴ ἐκείνη χίμαιρα ποὺ νομίζουμε πὼς εἶναι ἡ εὐτυχία, κι' ὅμως εἶναι τὸ κλάμμα κι' ὁ ὀδυρμός. Κι' ἀπελπίσθηκες. Κι' ἄφησες τὸ δρόμο ποὺ τραβοῦσες μισοτελειωμένο, γιατὶ σκέφτηκες πὼς ταν μακρυὰ τὸ τέρμα του κι' ἦταν δύσκολο καὶ κουραστικὸ νὰ φθάσῃς ὡς ἐκεῖ.

Κι' ὅμως —ἂν περίμενες— ποιὸς ξέρει.... Πίσω ἀπ' τὰ σύννεφα βρίσκεται πάντα ὁ ἥλιος...

Θεσσαλονίκη.

ΑΘΗΝΑ Π. ΚΟΝΤΟΥ

Σκλάβος τῆς ζωῆς

Δὲν εἶνε τίποτα ὀδυνηρότερο στὸν κόσμο ἀπὸ τὸ νὰ ρωτᾷς τὸν ἑαυτό σου τὶ θέλει καὶ νὰ μὴ παίρνεις καμμίαν ἀπάντησιν ἢ μᾶλλον νὰ κλείνῃς συνειδητὰ τ' αὐτιά σου γιὰ νὰ μὴν ἀκούσῃς αὐτὴν τὴν ἀπάντησι, γιὰ νὰ μὴ βρεθῇς σ' ἕνα μεγαλύτερο μαρτύριο.

Πόσες φορὲς δὲν πόθησα νὰ μὴν ἤμουν ἄνθρωπος, γιὰ νὰ μὴν εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ὑπακούω στὴν λογική.

Αὐτὴ τὴ στιγμὴ μοῦ φαίνεται πὼς ἔχω βγῆ μέσα ἀπὸ τὸ κορμὶ τῆς καθημερινῆς μου ὑπόστασης, κυττάζω καὶ γελῶ εἰς βάρος τοῦ ξένου πιὰ γιὰ μένα ἑαυτοῦ μου, χαίρομαι, λίγες στιγμὲς γιὰ τὴν ἀπολύτρωσή μου καὶ καθὼς εἶμαι ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὶς καινούργιες σκέψεις μου, θέλω νὰ διευκολύνω ἐγὼ κάποια πράξι τῆς ζωῆς μου ἢ νὰ δώσω κάποια ἄλλη κατεύθυνση σ' αὐτή. Ὅμως τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ κέρβερος αὐτὸς ἡ πραγματικότης βάζει μπροστά μου τὸ σιδερένιο διάφραγμά της καὶ μ' ἀναγκάζει νὰ κατεβῶ ἀπὸ τὰ...σύννεφα.

Κάποιες στιγμὲς ἡ ψυχή μου φένεται πλημμυρισμένη ἀπὸ χαρά, κάποιες ἄλλες, ἀπὸ λύπη... κι' ὕστερα γιὰ πολὺν καιρὸ τὰ διαδέχεται ὅλα ἡ ἡσυχία καὶ ἡ γαλήνη...

Θέλω νὰ πείσω τὸν ἑαυτό μου ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ ζωὴ — ὄνειρα, φιλοδοξίες καὶ συλλογισμοί — εἶναι μονάχα φιλολογίες, μ' ἀλλοίμονο δὲν μπορῶ. Κι' ὅλο τοὺς ξεγελῶ μὲ μιὰν ἀόριστον ὑπόσχεσι γιὰ ἕνα καινούργιο καὶ πιὸ εὐχάριστο αὔριο.

Μὰ τὸ αὔριο αὐτὸ εἶναι τόσο μακρυά... Κι' ἂν κάποτε ἔλθῃ, οἱ ρυτίδες καὶ τ' ἄσπρα μαλλιὰ θἄχουν ὡς τότε στεφανώσει τὸ κεφάλι μου κι' ἡ τόσο ποθητὴ γιὰ μένα σήμερα ἐλευθερία, δὲν θἆναι διόλου πιὰ ἐπιθυμητή...

Καὶ νοιώθω ἀκόμα μιὰ φορὰ πόσο εἴμαστε σκλάβοι στὶς συνθῆκες τῆς ζωῆς...

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ Κ. ΚΑΡΟΛΙΔΗΣ

(Σιδηρόκαστρον)

□□□

Ζηλεύω

Τὸν τόσο τῆς καρδιᾶς σου θησαυρὸ
σὲ ποιᾶς θ' ἀφήσῃς
τὰ πόδια κάποιο δειλὶ ν' ἁπλωθῇ
ποὺ θ' ἀγαπήσῃς ;

Ζηλεύω τὴ γυναῖκα ποὺ θὰ πῇς
τὸ «σὲ λατρεύω»
Τί κόσμους θὰ γνωρίσῃ ξωτικοὺς
αὐτή, μαντεύω !

Μὰ τρέμω, πῶς φοβᾶμαι μὴ σταθῇ
ψυχρὴ μπροστά σου,
Καὶ τ' ἄρωμα ποὺ κλεῖς δὲν αἰσθανθῇ
στὸ πέρασμά σου.

Ὦ ! σύ, ποὺ κλεῖς τὸν ἴδιο τὸ Θεὸ
πῶς τὴν ψυχή μου
τὴ σπρώχνεις νὰ σοῦ πῇ γονατιστὴ
τὴν προσευχή μου.

ΟΛΓΑ ΣΟΛΩΜΟΥ

□□□

Δὲν ξέρω

Ἐπερνούσαμε μαζὶ τὰ πρῶτα βράδυα
μέσ' τὴν φτωχή μας τὴν φωληά.
Ἐμεθούσαμε μ' ὅλο φιλιὰ καὶ χάδια
Κι' εἴχαμε οἱ δυό μας μιὰ λαλιά.
Μὰ σὲ λιγάκι πιὰ αὐτὰ σβύσανε
μέσ' στὴν σκληρή της τὴν καρδιά,
Κι' ἔτσι τὰ πάντα ξεχαστήκανε

ΓΕΡΑΣ. ΣΟΛΩΜΟΣ

[Κεφαλληνία]

Μνηστῆρες στὸ σινεμὰ

—Βλέπεις κύριε πόσο ἀγαπᾷ αὐτὸς τὴν ἀρραβωνιστικιά του;

—Τὸ βλέπω. Μὰ αὐτὴ κερδίζει πενῆντα χιλιάδες δολλάρια τὴν ἑβδομάδα ὡς βεντέτα ποὺ παίζει.

ΚΥΡΙΕΣ [illegible] με

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

Γιὰ τὸ νοικοκυριὸ

Μερικὲς οἰκοδέσποινες νομίζουν ὅτι εἶναι οἰκονομία νὰ μὴ γυαλίζουν τὰ πατώματά τους καὶ νὰ προτιμοῦν νὰ τὰ πλένουν. Δὲν ἔχουν ὅμως διόλου δίκηο. Γιατὶ ἡ διατήρησι τοῦ πατώματος εἶναι πολὺ καλλίτερη ὅταν τὸ κάμωμε μὲ κερὶ καὶ νέφτι καὶ τὸ γυαλίσωμε, παρὰ ὅταν τὸ πλύνωμε. Τὸ γυάλισμα τοῦ παρκέτου κρατάει πολὺ καὶ εὔκολα καθαρίζεται ἂν τὸ περνᾶμε κάθε πρωῒ μὲ μιὰ φανέλλα.

Στὴν ἐξοχή, ποὺ δὲν μποροῦν ὅλα τὰ σπίτια νὰ ἔχουν παρκέτα, μπορεῖτε νὰ καθαρίσετε ὡς ἑξῆς τὸ πάτωμά σας :

Τὸ πλένετε μὲ ζεστὴ σαπουνάδα ἂν ἔχῃ λεκέδες ἀπὸ λάδι καὶ τὸ τρίβετε καλὰ μὲ μιὰ βούρτσα τοῦ πατώματος, προσθέτοντας στὴ σαπουνάδα καὶ λίγη ποτάσσα. Ἂν οἱ λεκέδες εἶναι ἀπὸ λάδι δὲν βγαίνουν εὔκολα καὶ τότε θὰ χρησιμοποιήσετε μόνον ξύσιμο μ' ἕνα γυαλί.

Γιὰ ἐξοχικὰ σπίτια εἶναι πρακτικὸ τὸ βάψιμο τῶν πατωμάτων μὲ ἕνα χρῶμα μπέζ, ὥστε νὰ κρύβῃ λίγο τὴ σκόνη.

Η ΚΟΥΖΙΝΑ

Γλύκισμα ἀπὸ μῆλα

Παίρνετε 1 ½ μεγάλο φλυτζάνι ἀλεύρι, 3 κουταλάκια τοῦ καφὲ μπέϊκιν πάουντερ, ½ κουταλάκι ἁλάτι, 2 κουταλάκια τῆς σούπας λίπος, ¼ μεγάλου φλυτζανιοῦ γάλα, 3—5 μῆλα, ½ μεγάλο φλυτζάνι ζάχαρι, 1 κουταλιὰ τοῦ καφὲ κανέλα.

Τὸ γλύκισμα αὐτὸ συνιστᾶται θερμὰ ἀπὸ τοὺς γιατρούς, ἰδίως γιὰ τὰ παιδιά. Τώρα ποὺ τὰ μῆλα ὑπάρχουν ἄφθονα.

ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ

Κοσκινίζομε τὸ ἀλεύρι, τὸ ἁλάτι καὶ τὴν μπέϊκιν πάουντερ μέσα σὲ μιὰ πήλινη λεκάνη. Προσθέτουμε τὸ βούτυρο καὶ τὸ τρίβουμε μὲ τὰ ἄλλα ὑλικὰ πολὺ ἐλαφρά. Χύνουμε κατόπιν τὸ γάλα καὶ τὰ ἀνακατεύουμε.

Τὴν ζύμη αὐτή, θέτουμε, σὲ ἀλευρωμένο πλαστῆρι καὶ τὴν ἀνοίγουμε σὲ φύλλα πάχους 1 ½ ἑκατοστομέτρου. Τὴν βάζουμε κατόπιν σ' ἕνα βουτυρωμένο ταψί, πλένουμε καὶ καθαρίζουμε τὰ μῆλα, τὰ καθαρίζουμε καὶ τὰ κόβουμε σὲ τεμάχια μικρὰ τὰ ὁποῖα βάζουμε μὲς στὴ ζύμη.

□□□

Μπομπότα

ΔΟΣΕΙΣ : ½ ὀκᾶ ἀλεῦρι μπομπότας, 75 δράμια λάδι ἐκλεκτόν, 100 δράμια ζάχαρι ψιλή, 100 δράμια μαῦρες σταφίδες, 5 πορτοκαλλιῶν τὸ ζουμί, 1 κουταλάκι τοῦ γλυκοῦ σόδα, ½ ποτηράκι τοῦ κρασιοῦ κονιάκ, νερὸ ἀνάλογο, ἄρωμα φλοιοῦ πορτοκαλλιοῦ καὶ σιρόπι ἀνάλογο διὰ νὰ ποτισθῇ ἅμα ψηθῇ.

ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ

Θέτομε τὸ ἀλεῦρι μέσα σὲ μιὰ λεκάνη καὶ ἀφοῦ βάλουμε τὸ λάδι στὸ τηγάνι νὰ κάψῃ λίγο, τὸ ρίχνουμε στὸ ἀλεῦρι προσθέτοντας τὴ ζάχαρι, τὴν σόδα, τὸ κονιάκ, τὶς σταφίδες πλυμένες καὶ καθαρισμένες, ξύνουμε καὶ τὴ φλοῦδα ἑνὸς πορτοκαλλιοῦ, τὰ ἀνακατεύουμε ὅλα μαζὺ καλὰ προσθέτοντας καὶ τόσο νερὸ χλιαρὸ ὅσο χρειάζεται νὰ γίνῃ ἡ μᾶζα αὐτὴ κουρκούτι. Ἔχουμε τότε ἕνα ταψὶ ἀνάλογου μεγέθους, ἀλειμμένο μὲ λάδι καὶ ρίχνουμε μέσα σὲ αὐτὸ τὸ κουρκούτι. Τὸ ψήνουμε σὲ μέτριο φοῦρνο 40—45 λεπτὰ τῆς ὥρας φροντίζοντες νὰ πάρῃ ἀπὸ πάνω ἕνα καστανὸ χρῶμα. Ἅμα ψηθῇ ἔχουμε ἕτοιμο σιρόπι ζεστὸ ἢ ἀναλειμένο μέλι μὲ νερὸ καὶ περιλούουμε τὴν μπομπότα, τὴν κόβουμε δὲ ἅμα σχεδὸν κρυώσῃ.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΛΟΝΗ ΣΑΣ

Τὸ μασὰζ - Γιὰ νὰ σβύσετε τὶς ρυτίδες

Θέλετε νὰ ἔχετε ὡραῖο δέρμα; Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ λαμβάνετε προφυλάξεις ἁπλές, ἀλλὰ συνεχεῖς καὶ οἱ σπουδαιότερες εἶναι τὸ μασσὰζ καὶ τὰ ἐλαφρὰ κτυπήματα.

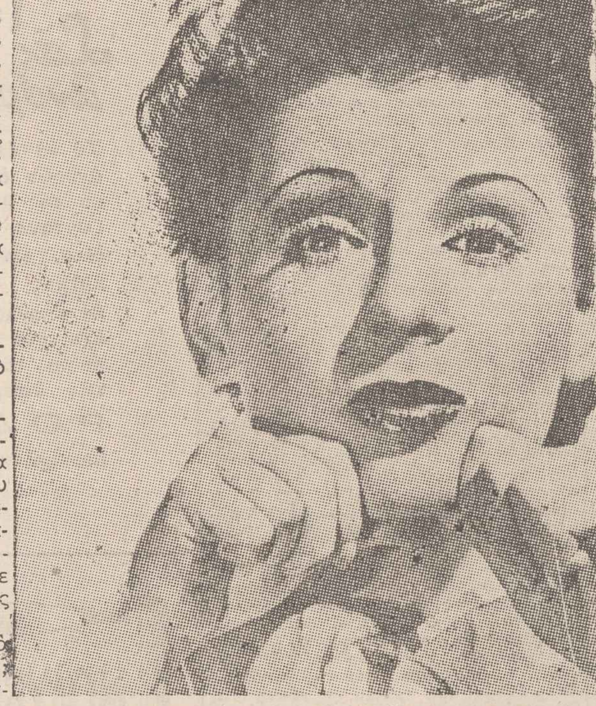

Πιέσατε δυνατὰ τοὺς δύο δείκτας σας διπλωμένους ἐπάνω στὸ κόκκαλο τῆς σιαγῶνος καὶ τσιμπῆστε το κάτω ἀπὸ τὸ πηγοῦνι μὲ τὸν ἀντίχειρα. Κάνετε αὐτὰ τὰ τσιμπήματα ἀπὸ τὸ πηγοῦνι ὡς τὸ αὐτί. Καμμιὰ δεκαπενταριὰ φορὲς συνεχῶς.

Δύο τρόποι ὑπάρχουν γιὰ ν' ἀποφύγετε τὶς ρυτίδες :

Ἢ νὰ μένῃ τὸ πρόσωπο τελείως ἀκίνητο χωρὶς νὰ γελᾷ πιὰ οὔτε νὰ κλαίῃ. Ἔτσι κανένας μας δὲν θὰ κινεῖται καὶ δὲν θὰ σχηματισθῇ καμμιὰ ρυτίδα. Τὸ πρόσωπό σας θὰ μείνῃ λεῖον, ἀλλὰ ὠχρὸ καὶ χωρὶς ζωήν.

Καμμιά σας βεβαίως δὲν θὰ τὸ δεχθῇ αὐτό.

Ἢ νὰ «σιδερώνετε» κάθε μέρα τὸ ὕφασμα τοῦ προσώπου σας μὲ χέρια ἀλειμμένα μὲ κάποια κρέμα : δηλαδὴ νὰ κάνετε μασσάζ. Μόνη σας ἢ ἀπὸ ἄλλον.

Τί κρέμα θὰ μεταχειρισθῆτε ;

Αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ δέρμα σας. Ἂν εἶναι πολὺ ξηρό, πρέπει νὰ πάρετε μιὰ κρέμα πολὺ λιπώδη, μὲ πολλὴν λανολίνη, ἀλλὰ πάντως μαλακιά, ὥστε τὰ δάκτυλα κυλῶντας ἐπάνω νὰ μὴ τραβοῦν τὸ δέρμα. Ὁ καλλίτερος τρόπος γιὰ νὰ δώσετε στὴν κρέμα τὴν σωστὴ σύστασι εἶναι νὰ τὴν ζεσταίνετε λίγο ζυμώνοντάς την μέσα στὴν παλάμη.

Ἂν ἔχετε κανονικὸ δέρμα μπορεῖτε νὰ μεταχειρισθῆτε ἕνα λάδι ποὺ εἶναι πιὸ ρευστὸ καὶ ποὺ θὰ σᾶς φανῇ πιὸ εὐκολομεταχείριστο ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ εἶναι λάδι θρεπτικόν. Μ' ὅλον τοῦτο οἱ περισσότερες γυναῖκες μὲ κανονικὸ δέρμα μένουν πιστὲς στὴν κρέμα.

Ἂν ἔχετε ἐξαιρετικὰ λιπῶδες δέρμα, μεταχειρισθῆτε μίαν ἐλαφριὰ κρέμα μὲ ὅσον τὸ δυνατὸν λιγώτερο λῖπος. Ξέρω γυναῖκες ποὺ μεταχειρίζονται πούδρα τὰλκ γιὰ τὸ μασσὰζ τοῦ προσώπου των. Κι' ὅμως δὲν τοὺς τὸ συνιστῶ. Μποροῦν νὰ μεταχειρισθοῦν ἀκόμη καὶ ἕνα πολὺ ρευστὸ λάδι.

Ἄλλως τε, αὐτὲς ποὺ προτιμοῦν νὰ μεταχειρίζονται ὁπωσδήποτε κρέμα, ὅλες ἐκεῖνες τῶν ὁποίων τὸ δέρμα δὲν εἶναι ἀληθινὰ λιπαρό, δὲν ἔχουν παρὰ νὰ σκουπισθοῦν ἀμέσως μετὰ τὸ μασσάζ.

Κι' ἐδῶ, ὅπως καὶ σὲ κάθε τι ποὺ ἀφορᾷ τὴν ὠμορφιά σας, μόνο σεῖς μπορεῖτε νὰ κρίνετε τὶ σᾶς ταιριάζει περισσότερο. Οἱ ἀντιδράσεις κάθε ἐπιδερμίδος εἶναι τόσο πολὺ διαφορετικές, ὥστε νὰ μὴ μπορῇ νὰ διατυπωθῇ γενικὸς κανών... ἀλλὰ ποὺ ἔχει πολλὰς ἐξαιρέσεις.

Γιατὶ ὅσο περίεργο κι' ἂν φαίνεται, τὸ ἴδιο πρόσωπο μπορεῖ νὰ παρουσιάζῃ πολὺ διαφορετικὲς ἀντιδράσεις ἀναλόγως τῶν ἡμερῶν, τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας ἢ ἂν βρίσκεσθε στὴν πόλι ἢ τὴν ἐξοχή.

Μὴν παίρνετε λοιπὸν κατὰ γράμμα αὐτὲς τὶς συμβουλὲς ποὺ εἶναι πολὺ γενικὲς καὶ νὰ τὶς θεωρήσετε ὡς κατευθυντικές. Δοκιμάσατε μιὰ κρέμα, κατόπιν ἄλλη καὶ σταματῆστε σὲ κείνη ποὺ σᾶς ταιριάζει καλλίτερα ...καὶ ὅταν βρῆτε αὐτὴν ποὺ σᾶς ταιριάζει, δὲν πρέπει νὰ πάψετε νὰ ψάχνετε καμμιὰ φορά.

Ὅλες φοβᾶσθε μήπως κάνετε κακὸ μασσάζ.

Ἀλλὰ δὲν πρόκειται νὰ κάνετε μόνες σας, ἐπιστημονικὸ μασσὰζ σὰν αὐτὸ ποὺ ζητᾶτε ἀπὸ τοὺς εἰδικούς.

Πρόκειται γιὰ ἐλαφρὸ πρόχειρο μασσάζ. Πρόκειται νὰ «σιάζετε» τὸ δέρμα καὶ ὄχι νὰ τὸ σιδερώσετε γερά. Τὸ μασσὰζ σας πρέπει νὰ εἶναι πάντα μαλακό. Αὐτὰ ποὺ θὰ σᾶς συστήσω δυνατὰ εἶναι ἀπολύτως ἀσφαλῆ.

Π. χ. τὸ μασσὰζ τῆς σιαγόνος. Ἐκεῖ εἶσθε βεβαία πὼς δὲν θὰ βλάψετε τίποτα. Τὸ κόκκαλο εἶναι γερὸ καὶ μπορεῖτε νὰ βάλετε ὅση δύναμι θέλετε. Γιὰ νὰ γίνεται σωστὰ μετατοπίζετε τὰ χέρια σας κατὰ πέντε χιλιοστόμετρα. Χώνετε βαθειὰ τὰ δάκτυλά σας ὅπως βλέπετε στὴ φωτογραφία, πιέζοντας δυνατά. Μὴ πλησιάζετε τὸν ἀντίχειρα στὸν διπλωμένο δείκτη σας γιατὶ θὰ σχηματίσετε μιὰ πτυχὴ στὴν ἐπιδερμίδα σας.

Ἐλπίζω πῶς καμμιά σας δὲν θὰ διστάζῃ νὰ κάνῃ αὐτὸ τὸ μασσὰζ κάθε πρωΐ. Λέγω πρωΐ γιατὶ οἱ πτυχὲς τοῦ προσκεφάλου εἶναι κάπως ἔντονες πάνω στὸ πρόσωπο καὶ τὸ μασσὰζ θὰ βοηθήσῃ γιὰ νὰ τὶς ἐξαφανίσετε.

Στὸ ἑπόμενο θὰ συνεχίσουμε γιὰ τὰ μάγουλα, τὸ μέτωπο, τὸ λαιμὸ καὶ τὰ μάτια.

ΚΛΩΝΤ ΜΑΛΑΙ

Τὰ γουναρικὰ τῆς μόδας

Σήμερα τὰ γουναρικὰ κατεργάζονται σὰν τὰ ὑφάσματα. Εἶναι μαλακά, λεπτά, καὶ κάνουν γιὰ ὅλους τοὺς συνδυασμούς. Σπάνιες εἶναι οἱ γυναῖκες ποὺ δέχονται νὰ περάσουν ἕνα χειμῶνα χωρὶς γοῦνες. Ἄλλως τε πέρασε ὁ καιρὸς ποὺ τὰ γουναρικὰ ἦσαν μόνο γιὰ τὶς πλούσιες καὶ στὴν ἐποχή μας εἶναι προσιτὰ σ' ὅλα τὰ πορτοφόλια. Γιατὶ δὲν εἶναι καμμιὰ ἀνάγκη νὰ φορέσετε λούτρ ἢ καστόρι ἀληθινό, ἐφ' ὅσον οἱ εἰδικοὶ κατώρθωσαν νὰ κατασκευάσουν λούτρ καὶ καστόρι μὲ δέρματα προβάτων, κουνελιῶν καὶ ἀγριόγατων.

Δὲν ἔχει καμμιὰ σημασία ἡ καταγωγὴ τοῦ ζώου, ἐφ' ὅσον τὸ πανωφόρι θὰ ἔχῃ ἐμφάνισιν, θὰ εἶναι ζεστὸ καὶ ὄχι ἀκριβό.

Οἱ συμπάθειες τῆς μόδας εἶναι τὸ μπραϊτσβάντς καὶ τὸ ἀστραχάν. Τὸ πρῶτο ἀντικαθίσταται ὡραιότατα μὲ ἀστραχὰν ἢ περσιάνερ καὶ κάνει κομψότατες ρεντιγκότες μὲ μεγάλα ρεβὲρ καὶ γιακάδες «στρατοῦ σωτηρίας».

Ἀναφέρουμε ἀκόμη τὶς ρεντιγκότες ἀπὸ σκίουρον, πρόβατο τῶν Ἰνδιῶν, λούτρ ντορὲ καὶ πτὶ-γκρί.

Γιὰ τὶς νέες συνιστοῦμε τὸν ἀγριόγατο μὲ τὶς ραβδώσεις τίγρεως ἀπὸ τὸν ὁποῖον γίνονται ὡραῖα πανωφόρια σπόρ, πρακτικὰ καὶ ἄνετα.

Τι φοριέται

...γιὰ τὸ ἀπόγευμα φορέματα, ὅπου τὸ βελοῦδο συνδυάζεται μὲ τὸ μάλλινο, τὸ μετάξι καὶ τὴ ζωρζέττα.

...ἀνσάμπλ μάλλινα μὲ ζεστὰ χρώματα γαρνιρισμένα μὲ γοῦνες παντὸς εἴδους.

...κοστούμια καὶ ἀνσάμπλ γιὰ τὶς πρῶτες ψυχρὲς ἡμέρες, καμωμένα ἀπὸ δυὸ ἀνόμοιους χρωματισμούς : κόκκινο πορφυρὸ καὶ μπλὲ λαβάντ, πράσινο μπουτὲγ καὶ μπὲζ ντὲ βέν.

...πανωφόρια σὲ σχῆμα ρεντιγκότας μὲ μεγάλα ρεβὲρ πολὺ ψηλά, γαρνιρισμένα μὲ γούνα.

...σκοῦφιες ἀπὸ ἀστραχὰν συνοδεύουν ρεντιγκότες ἀπὸ τὴν ἴδια γούνα.

...γάντια μαῦρα δερμάτινα γαρνιρισμένα μὲ κεντήματα σὲ διαφορετικὰ χρώματα.

...πάνω σὲ ἀπογευματινὸ φόρεμα ἀπὸ μὰτ σατὲν μὲ ἁπλῆ τόκα, μανίκια κεντημένα πολύχρωμα.

...τὸ ρὸζ ταιριάζει μὲ τὸ μαῦρο ὡς κολάρος, μπλούζα, κόμποι στὸ μπολερὸ κλπ.

...σὲ ἕνα φόρεμα φραμπουὰζ μιὰ πλατειὰ ζώνη μπλὲ ρουά.

...ὀμπρέλλες μὲ ὅλα τὰ χρώματα τοῦ οὐρανίου τόξου.

...φωτοστεφανωμένα καπέλλα ποὺ γέρνουν πρὸς τὰ πίσω.

...μπερὲ ποὺ γέρνουν ἐμπρός, σκιάζοντας τὸ πρόσωπο.

...μπλοῦζες κεντημένες μὲ ἀρχικὰ σὲ διάφορα χρώματα.

...βραδυνὰ φορέματα ἀπὸ ζέρσεϋ μεταξωτὸ σὲ ἀρχαϊκὰ σχήματα.

Ἡ γραφολόγος — σᾶς ἀπαντᾷ

Ἐλ. Τσαρτσ., Ν. Φιλαδέλφεια. Ἡ ἐπιμονή σας καταντᾷ νὰ γίνεσθε φορτικός. Καὶ ἡ ἀφέλεια δὲν εἶνε ἴδιον τῶν νέων ποὺ λὲν ὅτι θὰ προοδεύσουν. Τῶν φρονίμων ὀλίγα.

Ὡραία Ἑλλάδα, Ἀθῆνα. Θέλετε νὰ μάθετε κάτι. Σὰν τί; Κατεργαροῦλα πῶς σᾶς καταλαβαίνω. Κι' ὅμως πρόωρα τὸ ζητᾶτε αὐτὸ τὸ κάτι καὶ σᾶς συμβουλεύω νὰ τὸ ἀποφεύγετε. Ἔχετε καιρό, ἀγαπητή μου, γιατὶ ἡ εὐτυχία σας θαρθῇ ἀργότερα, τὸ μέλλον σας θὰ εἶνε ὡραῖο, ἂν φροντίσετε νὰ εἶστε πιὸ συντηρητικὴ στὴ ζωή σας.

Κάρμεν, Ἀθήνας. Σταθερὸς χαρακτὴρ, καθαρὸς σὰν καθρέπτης, ἀτυχήσατε ἴσως, ἀλλὰ ἐπιμένετε καὶ αὐτὸ εἶνε κάτι γιὰ ἕνα ἀνώτερο ἄνθρωπο. Θὰ περάσετε τὰ ἐμπόδια καὶ ἡ τύχη σας θ' ἀνοίξῃ γλήγορα, γιατὶ εἶνε καὶ καιρός. Ἂν θέλετε κάτι συγκεκριμένο ρωτῆστε με.

Φαλάχαν, Ἀθήνας. Κι' ὅμως δὲν πρέπει νὰ ἀπελπίζεσθε. Ἐγὼ βλέπω ὅτι γλήγορα θὰ περάσουν οἱ στενοχώριες καὶ κάποτε —ὄχι ἀργὰ— θὰ θυμᾶστε αὐτὲς τὶς ἡμέρες σὰν ἕνα ὄνειρο κακὸ ποὖσβυσε. Ἔχετε πίστι στὸν ἑαυτό σας καὶ θὰ ἰδῆτε ὅτι κάποια στιγμὴ θὰ βγῶ ἀληθινή. Γράψετέ μου τὸν πόνο σας καὶ τὸ ὄνομά σας, γιατὶ σᾶς ἀπάντησα κατ' ἐξαίρεσιν μὲ ψευδώνυμο, ἐπειδὴ μοῦ γράψατε πὼς εἶστε ἀπογοητευμένη. Θὰ σᾶς πῶ περισσότερα.

Νινέττα, Θεσ. Ἡ «φίλη σας» εἶνε ταξίδι καὶ τὴν ἀναπληρῶ ἐγώ. Βρίσκω, κοσμογυρισμένη ὅπως εἶμαι, πῶς θέλετε νὰ χαλάσετε τὸν «τύπο» σας. Μὰ εἶστε «κατακτήτρια» γιατὶ δὲν μοιάζετε μὲ ἄλλες. Γιατὶ ἔχετε αὐτὸ τὸ πυρρὸ χρῶμα τῶν μαλλιῶν, ποὺ κάνει νὰ σᾶς προσέχουν. Γιατὶ λοιπὸν θέλετε νὰ γίνετε ὅμοια μὲ τὶς ἄλλες; Ἂν ἐπιμένετε γράφτε μου ἀμέσως καὶ θὰ βρῶ τὸ γιατρικό. Ἐγὼ ὅμως δὲν συμφωνῶ μὲ τὴ γνώμη σας. Ἐπίσης περιμένω νὰ μοῦ γράψετε γιὰ τὴν «ἄλλη ὑπόθεσι». Κάτι θὰ σᾶς συμβουλεύσω κ' ἐγώ.

Μαθητὴν Β., Θεσσ. Πότε θὰ πεθάνετε; Δὲν ἔχετε φόβο γιὰ γλήγορα, ἂν εἶστε Β. ὅπως γράφετε. Μὰ ἂν τύχῃ καὶ εἶστε κάτι ἐξαιρετικό, τότε ἔχετε φόβο. Βλέπω ὅτι θὰ πετύχετε στὴ ζωή σας καὶ ὅτι κάτι ποὺ σκέπτεσθε καὶ πολὺ-πολὺ τὸ ἐπιθυμεῖτε θὰ γίνῃ. Τυχερή σας ἡμέρα τὸ Σάββατο.

Μ. Π. Θ. Κ. Νέα Κοκκινιά. Βλέπω νὰ φοβᾶστε ν' ἀτενίσετε τὴ ζωὴ κι' ὅμως αὐτὴ σᾶς χαμογελᾷ. Προσπαθῆστε νὰ μὴν εἶστε τόσο δειλὴ καὶ θὰ προοδεύσετε. Τυχερὴ ἡμέρα σας ἡ Τρίτη.

Αὐγουστιανόν, Πειραιᾶ. Ἡ ζωὴ εἶνε δύσκολη καὶ πρέπει ν' ἀντέχετε στὶς ἐναντιότητες. Δὲν εἶστε τυχερός, μὰ ἔχετε ἐπιμονὴ καὶ θὰ νικήσετε, ἂν βέβαια ἀποφασίσετε νὰ γίνετε δυνατώτερος.

Μικρὴ Πεταλουδίτσαν. Εἶστε ἕνα λεπτὸ πλάσμα, ποὺ φοβοῦμαι πὼς δὲν ἀντέχει στὴ ζωή. Προσέχτε νὰ μὴ σᾶς παρασύρουν οἱ φίλες σας. Σκέπτεσθε πάντοτε πολὺ πρὶν ἀποφασίσετε κάτι. Τυχερὴ εἶστε. Ἀλλὰ ἡ τύχη θ' ἀργήσῃ λίγο. Ἔχετε ἄλλως τε καιρό.

ΚΑΛΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

Πάντοτε εἶναι ἐνοχλητικοὶ οἱ ἄνθρωποι ποὺ δὲν ἔχουν ἀνατροφή, ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν ὅταν τύχῃ νὰ τοὺς ἔχετε συνταξειδιῶτες.

Οἱ δυσάρεστοι αὐτοὶ τύποι, ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ἀφελείας καὶ τῆς ἁπλότητος, ποὺ ἐπιτρέπει ἡ ἰδέα τῆς συμβιώσεως ἐπί τινας ἡμέρας, γίνονται ἀφόρητοι.

Ἐννοοῦν νὰ σᾶς φλυαροῦν, ὅταν σεῖς θὰ ἔχετε ὄρεξι νὰ ρεμβάσετε, νὰ διαβάσετε, ἢ ἁπλῶς νὰ κλείσετε τὰ μάτια γιὰ ν' ἀναπαυθῆτε γιὰ λίγο.

Δὲν διστάζουν ν' ἀνοίγουν ἢ νὰ κλείνουν τὰ παράθυρα, ἂν ταξειδεύετε μὲ τραῖνο, κατὰ βούλησιν, χωρὶς νὰ σᾶς ρωτοῦν κατὰ πόσον αὐτὸ σᾶς εἶναι εὐχάριστο ἢ δυσάρεστο.

Προσπαθοῦν νὰ σχετισθοῦν μαζί σας χωρὶς νὰ ρωτήσουν ἂν αὐτὸ σᾶς εἶναι εὐχάριστο, ζητοῦν νὰ μάθουν τὰ οἰκογενειακά σας καὶ δὲν σέβονται ποτὲ τὴν ἡσυχίαν σας.

Ὅταν τοὺς ἔλθῃ ἡ ὄρεξις νὰ καπνίσουν θὰ καπνίσουν χωρὶς κἂν νὰ διανοηθοῦν νὰ σᾶς ρωτήσουν ἂν αὐτὸ σᾶς ἐνοχλῇ.

Πόσο δίκηο ἔχουν, ὅσοι λένε πὼς προτιμοῦν ἕναν «κακὸ ἄνθρωπο ποὺ ξέρει νὰ φέρεται» ἀπὸ ἕναν «καλὸ» χωρὶς ἀνατροφή».

Ἡ ΕΥΡΩΠΗ ἀπαντᾷ

Ἀθαν. Χ. Κιουσ., Μεσολόγγι. Λυποῦμαι ἐξαιρετικὰ διὰ τὸ θάρρος ποὺ πήρατε νάμιλᾶτε ἔτσι καὶ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ἀπαντήσω. Συμβιβασμοὺς ἐγὼ δὲν κάνω μὲ κανένα. Ὑποστηρίζω ἐκείνους ποὺ ἀξίζουν καὶ γιὰ κανένα λόγο δὲν θἄκανα τὸ ἀντίθετο. Θὰ μὲ ὑποχρεώσετε νὰ μὴν ἀγοράζετε πιὰ τὴν «Εὐρώπη». Τὰ ζητηθέντα φύλλα ἀπεστάλησαν. Μόνον ποὺ κατὰ λάθος βέβαια στείλατε ἕνα πεντάλεπτον γραμματόσημον, ἀντὶ γιὰ πεντηκοντάλεπτο.

Μ. Κ.—Κ. 4. Χ.— Καὶ βέβαια μπορεῖτε. Θὰ μ' εὐχαριστήσετε μάλιστα πολύ. Καὶ περιμένω ἕνα ἐκτενὲς γράμμα σας.

Μαρ. Ροδ. Γιατί τόσον λίγα; Καὶ τόσο ἀργά; Ξέρετε ὅτι ἀπὸ δῶ κ' ὕστερα θὰ περιμένω νὰ γράφετε πιὸ σύντομα καὶ περισσότερα. Θὰ ἔχετε τόσα νὰ εἰπῆτε. Καὶ περιμένω.

Ντόλιαν Ντό.— Μὰ γιατί βιάζεστε; Ἔχω ἕτοιμο ἕνα δικό σας, γιὰ τὴν ἄτυχη ἐκείνη φίλη σας, ποὺ τὴν κλαῖτε διαρκῶς καὶ θὰ δημοσιευόνταν —ὅπως καὶ δημοσιεύεται σ' αὐτὸ τὸ φύλλο. Γράφετέ μου συχνότερα καὶ θὰ μὲ εὐχαριστήσετε.

Β. Οἰκον. Ἀραβ. 4 Ἀθήνας. Νομίζω ὅτι κάτι δικό σας δημοσιεύτηκε. Πάντως θὰ κυττάξω. Καὶ ὄχι παράπονα. Γιατὶ τὸ «Ὡς πότε» μόνο τὴν περασμένη ἑβδομάδα ἐλήφθη, σήμερα μόνο ἐνεκρίθη. Γιατί λοιπὸν τόση βιασύνη;

Διον. Σιμᾶτον. Δὲν μπορεῖ νὰ μὴν ἀπήντησα ἄν τὸ ἔλαβα. Καὶ ἄν δὲν ἀπήντησα σημαίνει ὅτι δὲν τὸ ἔλαβα. Γιατί δὲν τὸ σκέπτεσθε αὐτό; Ἀλλὰ τὸ λέω καὶ σὲ σᾶς. Δὲν δέχομαι νὰ μοῦ γράφετε «ἀγοράζω τὴν «Εὐρώπη» καὶ σᾶς ἔχω σκλάβο μου». Νὰ μὴν τὴν ἀγοράζετε καὶ σεῖς φίλοι μου. Δὲν μᾶς λείπουν μήτε ἕνα μήτε δέκα φύλλα. Μᾶς λείπουν πολλά. Εὐτυχῶς οἱ χιλιάδες νέοι ποὺ ξέρουν πραγματικὰ ὅτι ἐνδιαφερόμεθα γι' αὐτούς, ἐνδιαφερόμεθα ὄχι νὰ τοὺς ἐμφανίσωμεν σπουδαίους, ἀλλὰ νὰ ἀκούσουν τὰς συμβουλάς μας καὶ νὰ μορφωθοῦν, μᾶς ἀγοράζουν. Καὶ αὐτοὶ θὰ μᾶς ἀγοράζουν, ὅσο καὶ ἄν σεῖς πάψετε νὰ εἶσθε φίλοι μας. Βέβαια κακὸ εἶνε αὐτό, ἀλλὰ σεῖς θὰ μετανοιώσετε.

Νέλλην Σίβαν. Συγχωρήσατε ἕνα ἀμαθῆ ὅπως ὁ ὑποφαινόμενος καὶ μὴ ζητᾶτε τὴ γνώμη του, ἀφοῦ εἶστε τόσο πολυμαθής. Στόπ. Τὸ «Τί κι' ἄν» δημοσιεύεται γιατὶ εἶνε καλό.

Ἀλ. Δάφ. Ἐδῶ. Μὲ παρεξηγήσατε κ' ἐμένα. Ἄνθρωπος εἶμαι κ' ἔσφαλα. Ἄλλωστε γιατὶ ἐγὼ νὰ ἀνακατευτῶ σὲ πράγματα ποὺ πρέπει νὰ μὴ μ' ἐνδιαφέρουν. Δυστυχῶς —πιστέψτε με εἰλικρινῶς— δὲν ξέρω τὴν διεύθυνσι ποὺ μοῦ ζητᾶτε. Ὅπως π. χ. ἄν μοῦ ζητοῦσαν καὶ τὴ δική σας, τὴν ἤξερα; Ἐκτὸς ἄν θέλετε νὰ μοῦ τὴν στείλετε καὶ ἄν μάθω ὅτι ζητᾶτε νὰ σᾶς ἀπαντήσω μὲ γράμμα. Θέλω νὰ μὲ πιστέψετε καὶ νὰ μὲ θεωρήσετε σὰν ἕνα ἀπὸ τοὺς πιὸ εἰλικρινεῖς φίλους σας.

Νικ. Μεραβ. Ἐγκρίνονται ἡ «Ἀγάπη» καὶ οἱ «Δυὸ θάλασσες». Καὶ στὴ Θεσσαλονίκη θέλω περισσότερη κίνησι.

Ντῖνον, Δράμαν. Ὁ «Ξενητεμένος» ἔχει μιὰ πρωτοτυπία, ποὺ τὸν κάνει καλό. Τὸ πεζὸ ἔχει ἀκυριολεξίες καὶ πρέπει νὰ τὸ προσέξετε. Τὰ «μάτια» ὡραῖα ὡς ἔμπνευσι, μὰ ἀπὸ στιχουργικὴ εἶνε μακρυά. Ἐπίσης καὶ ἡ «Μπέλλα».

Γ. Μαραγ. Ἡ «ναυαγήσασα τιμὴ» εἶνε παρομοίωσι ἀτυχής. Ἐλάβατε τὸ γράμμα μου; Λυπήθηκα, ἀλλὰ δὲν μποροῦσα νὰ κάνω τίποτα.

Ἰω. Κ. Χο. Στὸ τραγοῦδι δὲν κάνετε στίχο. Τὸ διήγημα εἶνε πολὺ μεγάλο γιὰ ἕνα ἀρχάριο, μὰ ἔχει ἀρκετὰ στοιχεῖα καλά, ὥστε νὰ δείχνῃ ὅτι στὰ μικρότερα θὰ ἐπιτύχετε.

Λεων. Μέντς. Θεσ. Θὰ ἤθελα νὰ μποροῦσα νὰ πῶ: εἶνε καλό. Γιατί πρέπει. Μὰ δὲν εἶνε δυνατό. Γιὰ ἀκοῦστε το ὁλόκληρο καὶ κρίνετε μόνος σας!

Ἀπόψε τὸ φεγγάρι εἶνε τόσο ξωτικὸ
περιπλανώμενο στὸν ἀπέραντο οὐρανὸ
σὰν ζαλισμένο ἀπὸ χορό.
Ἀπόψε κάτω στὸ μαγικὸ ἀκρογιάλι
δυὸ ψυχὲς δοκίζονται ἡ μιὰ τὴν ἄλλη
αἰώνια ἀγάπη
Ἀπόψε σὲ μιὰ παλιὰ ταβέρνα—ἡ λήθη—
ἕνας τραχὺς ναυτικὸς ζητᾷ νὰ βρῇ τὴν [λήθη
στὸ κρασὶ καὶ στὴν ἡδονὴ
Ἀπόψε κι' ἐγὼ νοιώθω τὴν ζωὴ βαθιὰ
νὰ μ' ἐνθουσιάζει, νὰ μὲ χαϊδεύει ἡ-[δονικὰ
Ὢ! νύχτα μεθυστικιά
Ἀπόψε τὸ φεγγάρι εἶνε τόσο μαγικὸ
ἀνάβει πόθους, σβύνει πόνους καὶ καϋ-[μοὺς
ἀγιάτρευτους παλιοὺς
Ἀπόψε τὸ φεγγάρι τὸ τόσο ξωτικὸ
σβύνει κι' αὐτὸ στὸν ἀπέραντο οὐρανὸ
μὲ τόνο γλυκό!...

Ἄλκην Βορεινὸν Θεσ. Χαιρετῶ μ' ἐνθουσιασμὸ τὰ Μακεδονόπουλα, ποὺ τόσο ὑποστηρίζουν τὴν «Εὐρώπη», γιατὶ ἔχουν εἰλικρινῆ αἰσθήματα καὶ καρδιὰ γεμάτη ἐνθουσιασμό. Ἀλλὰ τὸ τραγοῦδι σας, ποὺ ἔχει ἔμπνευσι δὲν εἶνε γενικὰ καλό. Κι' ἀκοῦστε ἕνα τετράστιχό σας:

«Μ' ἄδικα σὲ περίμενα
—πάντα αὐτὸ συμβαίνει—
ὡς ποῦ ἦρθε τὸ σκοτάδι!
εἶνε γραφτὸ γιὰ μένα
τὰ σκαλοπάτια τ' Ἅδη».

Ζάκις Χόρν, Κάτω Λάβδανη. Δὲν τηρεῖτε ἕνα μέτρο στὸ τραγοῦδι σας. Ἀλλάζετε αὐθαίρετα κι' αὐτὸ ζημιώνει τὸ γραφτό σας, ποὺ εἶνε κατὰ τὰ ἄλλα καλό. Ἄλλο: Ἡ «Σκοτεινιὰ» μὲ «Φὸ Θλιβὰ δὲν ὁμάσει» καὶ «Ἡ πνοὴ» μὲ τὸ «Φιλί». Αὐτὴ εἶνε ἡ κρίσι μου. Ἀλλὰ ἀκολουθῶντας τὰ «ἐσκαμμένα» θὰ γράψετε. Ἐκτὸς ἄν εἰσαγάγετε ἄλλη σχολή.

Ἀρ. Ταξ. Πειραιᾶ. Μ' εὐχαρίστησι σᾶς διαβάζω, γιατὶ μοῦ εἶστε τόσο συμπαθής. Θέλω τίμια καὶ εἰλικρινῆ ἀπάντησι καὶ χωρὶς νὰ σᾶς κακοφανῇ. Εἶνε ἀπόλυτα δική σας ἡ Κάτια; Περιμένω.

Χ. Βουνᾶν. Ἀργ. Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἔχῃ τοπικὸν χρῶμα ἡ σάτυρα. Ἐπίσης τὰ ἑβρ. μπορεῖ νὰ διασκευασθοῦν στὸ γενικό, χωρὶς ὅμως νὰ πειράζουν τοὺς Ε. γιατὶ δὲν κάνει. Ξαναδημοσιευμένα κομμάτια, μὴ στείλετε ἄλλοτε. Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ.

Ἰω. Νουχ. Μοῦ κάνει ἐντύπωσι ἕνας νέος Κρητικὸς νὰ εἶνε φίλος τῆς «Εὐρώπης». Γιατὶ ἀφοῦ τριάντα χρόνια ἔγραψε τόσα, ὅσα κανεὶς ποτὲ γιὰ τὴν Κρήτη μου, τώρα οἱ συμπολῖτες μας προτιμοῦν ἄλλα περιοδικὰ ἀπὸ αὐτὸ ποὺ διευθύνω. Δὲν μνησικακῶ γι' αὐτὸ κι' ἡ ἀγάπη μου, ἡ λατρεία μου στὸν τόπο μου θὰ εἶνε αἰώνια. Τὸ πεζό σας θὰ δημοσιευθῇ. Στοὺς στίχους μεταχειρίζεσθε δημοτικὴ καὶ φροντίσετε τους περισσότερο.

Α. Π. Χανιά. Εὐχαριστῶ γιὰ τὶς πληροφορίες. Λυποῦμαι γιατὶ ὁ φίλος πράκτωρ κακομεταχειρίζεται ἔτσι τὴν «Εὐρώπη», ἐνῷ ἔπρεπε νὰ δείξῃ τὸ ἐνδιαφέρον του. Ἄς εἶνε καλὰ ὁ ἄνθρωπος. Πάντως ἡ «Εὐρώπη» πρέπει νὰ κυκλοφορῇ Τετάρτη πάντα, κι' ἄν δὲν κυκλοφορεῖ εἰδοποιῆστε με.

Σπ. Δ. Μαυρ. Θεσσαλονίκην. Τὰ τραγούδια σας δὲν εἶνε ἄρτια. Πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ γράφετε:

«Σκέπτομαι τὶς ὧρες ποὺ περνοῦν
στὴ φτωχικὴ μου κάμαρα μονάχος
κι' ὅλα γύρω μου σιωποῦν
καὶ κάθομαι ἀκίνητα ἕνας βράχος».

Κι' ὅμως τὸ «Κάποτε ποὺ ταξίδευα» ἔχει καλὴ ἔμπνευσι. Ἀλλὰ κι' αὐτοῦ τοῦ λείπει ἡ τέχνη. Διαβάστε ποιητὲς κι' εἶμαι ὅλος δικός σας.

Θεολ. Φραγκ. Θεσ. Γράφετέ μου στὴ γλῶσσα ποὺ μιλᾶμε, ἔτσι νὰ χαρῆτε ὅ,τι ἀγαπᾶτε. Ἔπειτα προσέχτε τὸ γραφτό σας. Ἔχετε ἔμπνευσι, μὰ σᾶς λείπει ἡ ἔκφρασι. Ἄν διαβάσετε θὰ τὴν ἀποκτήσετε. Καὶ ἡ «Εὐρώπη» τότε εἶνε δική σας.

Ἀδαμ. Π. Ξυνογαλᾶν. Διαβάσετε ἐδῶ τὴν ἀρχὴ τοῦ πεζοῦ σας καὶ πέστε καὶ σεῖς καὶ οἱ ἄλλοι τὴν γνώμην σας καὶ τὴν γνώμην των:

«Μιὰ χειμωνιάτικη ἡμέρα, καθὼς ἀνέβαινα ἕνα ἀνηφορικὸ δρομάκι μὲ κάποιον φίλον μου, λέγοντας διάφορα ἀστεῖα ὥστε νὰ ξεχνοῦμε τὸν τσουχτερὸ βορηᾶ ποὺ μᾶς χτυποῦσε κατάμουτρα, ξάφνου ὅμως σὲ μιὰ ἀπότομη στροφὴ τοῦ δρόμου σκόνταψα πάνω σ' ἕνα γερο-ζητιάνο ποὺ καθότων μαζεμένος σ' ἕνα ἀπαγκιο».

Ἀν. Κλαδ. Ἀμαροῦσι. Φίλε μου, δὲν εἶνε τραγοῦδι δυστυχῶς αὐτό. Ἐξ ἄλλου αὐτό:

«Καὶ σὺ ἥλιε π' ἀπὸ ψηλὰ
στέλνεις στὴ γῆ τὸ φῶς σου
στὰ νέφη κρῦφου μελανὰ
σκοτείνιασε... ἀμαυρώσου.

Τὤχουν γράψει καὶ τὸ λὲν χίλιοι αὐτοσχέδιοι ποιηταί. Λυποῦμαι κατάκαρδα, ἀλλὰ σᾶς μιλῶ εἰλικρινῶς.

Ο. Σ., Ἀθήνας.— Ἐγκάρδια συγχαρητήρια, κόρη μου. Μπράβο σου. Τὰ τραγούδια σου δικαιολογοῦν τὸ ἐπίθετο καὶ θὰ δημοσιευθοῦν. Τὸ ἕνα μάλιστα κατ' ἐξαίρεσι στὸ σημερινὸ φύλλο.

Ν. Κοντογ. Πειραιᾶ. Γειά σου τίμιο καὶ εἰλικρινὲς Μανιατόπουλο. Μ' ἐνθουσίασες μὲ τὴν εἰλικρίνειά σου καὶ τὴν τιμιότητά σου, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐθαρσῆ σεμνότητά σου. Ἄν τὰ «Δυὸ μάτια» ἤθελαν διόρθωμα, αὐτὸ βέβαια σεῖς θὰ τὸ κάνατε, ὅτε καὶ θὰ ἐκρίνοντο δημοσιεύσιμα. «Στῆς νυχτιᾶς...» ἐγκρίνεται.

Δημ. Μορ. Θεσ. Ἐγκρίνεται καὶ θὰ γράψετε καὶ καλλίτερα.

Τάσ. Εὐστρατ. Καλὸ τὸ τραγουδάκι σας, μὰ χιλιοειπωμένο. Ἀκοῦστε το:

Στὸ δρόμο ποὺ τώρα ἔχεις πάρει
ἀγκάλες θὰ βρῇς ἀνοιχτὲς
καὶ πλούτη πολλὰ θὰ μαζέψῃς
πουλῶντας τὴ σάρκα σ' αὐτές.
Καὶ πταν ἡ σάρκα γεράσει
ἐφείπιο σωστὸ μιᾶς ζωῆς
θὰ δῇς τί ἀξίζει ἡ ἀγάπη
κ' ἡ φτώχεια καρδιᾶς ποὺ πονεῖ.

Γ. Ζερβ. Λεβάδ. Δὲν μπορεῖ νὰ μὴν ἀπήντησα. Τὸ «Πορτραῖτο» θέλει διασκευή. Κάντε την μόνος σας—ἔτσι θὰ ἐξασκηθῆτε ἄλλωστε—καὶ ξαναστεῖλτε το.

Ἤβαν. Οἶκτον. Νομίζω ὅτι δημοσιεύτηκε κάτι δικό σας. Μὰ εἶνε πολλοὶ οἱ δικαιοῦχοι. Καὶ μὲ τὸ δίκιο τους, διαμαρτύρονται ὅταν ἐπαναλαμβάνετε τὸ ἴδιο ὄνομα καὶ τὸ δικό των ἀγνοεῖται. Μὰ σεῖς, τόσο καλὸς καὶ τόσο ἀγαπητὸς φίλος, δὲν θὰ μὲ παρεξηγῆτε ἄν θυμώνω κάποτε. Γέρος ἄλλωστε εἶμαι καί... γκρινιάζω. «Ὁ μῆλο» πολὺ καλὸ καὶ θὰ δημοσιευθῇ.

Β. Γεω. «Σὲ μιὰ σκιὰ» ἐγκρίνεται.

Θ. Κ. Πλ. Ρέθυμνον. Εἰλικρινῆ συγχαρητήρια γιὰ τὴ μονιμοποίησί σου. Εὐχαριστήθηκα ἄπειρα. Ἡ «Τέχνη» θὰ δημοσιευθῇ. Μ' ἄφησε τὸ συμβολισμό. Εἶνε δυσνόητος στοὺς πολλούς. Ἡ ζωὴ ἄς σοῦ δώσῃ τὰ θέματά σου.

Βασ. Καθ. Πάτρας. «Ὁ χαμὸς» πολὺ καλὸς καὶ θὰ δημοσιευθῇ.

Ἀντουὰν Μωρεάς, Βέλλος.— Δυστυχῶς καὶ τώρα δὲν θὰ σᾶς εὐχαριστήσω. Γιὰ νὰ γράψῃ κανεὶς πρέπει νὰ ξέρῃ καλὰ τὴν γλῶσσα ποὺ γράφει, γιὰ νὰ τὴν μεταχειριστῇ ὅπως θέλει. Καὶ πῶς ἐσεῖς, φίλε δυστυχισμένε, θέλετε νὰ ἐκφράσετε τὸν ἔρωτά σας ἔτσι ποὺ νὰ δίδῃ πλούσιο τὸ αἴσθημα ποὺ ἐπιθυμεῖτε. Μπορεῖτε νὰ παίξετε πιάνο χωρὶς νὰ ξέρετε; Ἔτσι δὲν θὰ γράψετε, ἄν ἡ γλῶσσα δὲν εἶνε παιγνίδι γιὰ τὴν πέννα σας. Εἶνε τόσο ἁπλᾶ αὐτά, ποὺ παράξενο πῶς δὲν τὰ ἐννοοῦν οἱ περισσότεροι. Μὲ συγχωρεῖτε, ἀλλ' ἡ εἰλικρίνεια σ' αὐτὲς τὶς δουλειὲς εἶνε τὸ καλλίτερο.

Βασ. Ἀμπαζόπ. Ν. Σφαγεῖα. Μὰ σᾶς ἔχω ἀπαντήσει ὅτε καὶ ὁπόταν ἔλαβα γράμμα σας. Γιατί λοιπὸν παραπονεῖσθε, ἀφοῦ ὁμιλεῖτε στὸ τελευταῖο γράμμα σας ἐπὶ τῶν κρίσεών μου; Αὐτὴ ἡ «πυκνομαλλοῦ» σ' ἔκαψε. Δὲν τὴν ἀφίνεις νὰ... κουρεύεται ἐπὶ τέλους. Καὶ αὐτὴ ἡ «Κατάρα» ἀπὸ ποιὸ στόμα βγαίνει; Ἄν μὲ καταλαβαίνετε—καὶ μὲ καταλαβαίνετε σεῖς θαυμάσια—ἀπαντῆστε μου. Τὴν κρατῶ ὑπὸ φύλαξιν, ἕως ὅτου λάβω ἐπ' αὐτοῦ ἀπάντησί σας.

Π. Βάργαν. Ἐγκρίνονται τὰ δύο.

Λυρικὸν, Σῦρον. Ὑπάρχουν τετράστιχα ὡραῖα καὶ ἄλλα ποὺ δὲν.... διαβάζονται. Ἀλλ' αὐτὸ συμβαίνει, γιατὶ «πρωτόπειρος» θελήσετε νὰ γράψετε ἕνα τόσο μεγάλο τραγοῦδι. Γράφτε μικρὸ τώρα καὶ μὲ προσοχή.

Διαβάτην, Ἀθήνας. Καλό, μὰ πρέπει νὰ γράφετε στὴ δημοτική. Θὰ δημοσιευθῇ.

Κυρ. Γ. Κωνστ. Θεσ. Τὰ «Μάτια σας» εἶνε ὡραῖα καὶ θὰ ἰδοῦν τὸ φῶς τῆς... δημοσιότητος.

Ζῖνον Ἰωλκόν, Βόλον. Τὸ «Μονοπάτι σας» τὸ πέρασα μ' εὐκολία κ' ἔτσι θὰ τὸ περάσουν κι' ὅσοι τὸ ἰδοῦν δημοσιευόμενον, ποὺ δὲν θ' ἀργήσῃ.

Ντ. Φαράν. Αἰτωλικό. Περαστικά. Δὲν συμφωνῶ μὲ τὴν αὐτοῦ κυκλοφορία. Πρέπει οἱ φίλοι καὶ ὁ κ. πράκτωρ νὰ κινηθῆτε λίγο. Τὸ «Ἀπελπίστηκα» θὰ δημοσιευθῇ. Ἀλλὰ γιατί τόση ἀπελπισία;

Μίμην Μιμάκην, Ἀλεξ. Ἐνῷ ἀρχίζετε ὡραῖα, τελειώνετε τὸ γράμμα σας λίγο—πῶς νὰ σᾶς τὸ πῶ—ὄχι μὲ πολὺ τάκτ. Καὶ μαθαίνω ἀπὸ φίλους ὅτι εἶστε καὶ συμπολίτης. Κι' ἀκόμη ὅτι κυνηγᾶτε τὴν «Εὐρώπη». Τί σᾶς ἔκαμε ἡ κακομοῖρα; Δὲν τὴν λυπᾶστε; Τὸ διήγημά σας πρέπει νὰ γραφῇ στὴ δημοτική, στὴ μιὰ σελ. τοῦ χάρτου καὶ νὰ συντομευθῇ. Ἄλλωστε Χριστουγεννιάτικο εἶνε κ' ἔχετε καιρό. Εὐχαριστῶ γιὰ τὴ φωτογραφία σας. Εἶστε ἕνας ἀθλητὴς ποὺ ἀξίζετε.

Ἐμμ. Μοσχ. Χίον. Τὰ ποιήματα πρέπει νὰ τὰ ἐργασθῆτε. «Ὁ ψαρᾶς» καλός. Τὰ παιγνίδια θὰ ἰδῆτε στὴ σχετικὴ σελίδα.

Σπ. Παολ. Κέρκυρα. Τὸ «Ξαναγύρισε» καλὸ καὶ θὰ δημοσιευθῇ. Εὐχαριστῶ γιὰ τὰ αἰσθήματά σας.

Μ. Κορολ. Ἐδῶ. Ἄν εἶχαν χρονολογία οἱ ἐπιστολές σας θὰ σᾶς ἀπεδείκνυα, ὅπως λέει καὶ ἡ φίλη σας σινιορίνα Ντολορὲς ντὲλ Ρόσσα ὅτι εἶσθε χαρακτῆρος βιαστικοῦ. Δὲν ἐμεσολάβησε πολὺς καιρὸς μεταξύ των καὶ σήμερα ἦλθε ἡ σειρά των. Τὸ «Γιὰ μιὰ ψεύτικη ἀγάπη» καὶ «Δυὸ ματάκια καστανὰ» καλό, ἀλλὰ δημοσιευμένα, ὡς βλέπω, κι' ἑπομένως δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ δημοσιευτοῦν ξανά. Τὸ «Ἀπόψε θάθελα» θὰ δημοσιευθῇ μὲ τὴν σειρά του.

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Γιά κάθε Ἐργασία τὸ Κατάλληλο μαλλί.
ΠΑΝΑΓΟΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ 24

Σᾶς κυττάζει ποτέ ἕνας ἄνδρας δυό φορές;

Τὸ νὰ ἕλκῃ καὶ νὰ συγκρατῇ τὰ βλέμματα τῶν ἀνδρῶν ἕνα γυναικεῖο πρόσωπο, εἶναι τὸ μυστικὸ τῆς θελκτικῆς ἐπιδερμίδος. Νεανικὸ δέρμα ζωντανό, χωρὶς ρυτίδες, χωρὶς λεκέδες, βελούδινο, εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς χρήσεως τῆς κρέμας: ΡΟΔΑΛΙΝΗ ΧΙΩΝ

Αἱ ἐκφράσεις θαυμασμοῦ καὶ συγχαρητηρίων ποὺ ἔχει στὸ ἐνεργητικόν της καθὼς καὶ ἡ πολυετὴς πεῖρα τῶν κατασκευαστῶν της, πείθουν περὶ τῆς θαυματουργοῦ ἰδιότητος τῆς κρέμας

ΡΟΔΑΛΙΝΗ ΧΙΩΝ

ΠΡΟΪΟΝ ΤΗΣ ΑΡΩΜΑΤΟΠΟΙΪΑΣ CANA

ΜΟΛΥΒΙΑ ΚΟΠΙΑΣ ΚΑΙ ΧΡΩΜΑΤΙΣΤΑ
RADIUM-GOLD
ΠΡΟΪΟΝ A.W. FABER

Τὸ ἰδεῶδες μολύβι δι' ἀντίγραφα καὶ ὑπογραφάς.
ΠΟΙΟΤΗΣ ΑΡΙΣΤΗ
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΜΕΓΙΣΤΗ
Ἑπομένως εὐχάριστος ἐργασία καὶ οἰκονομία χρήματος.
ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΤΑ εἰς ὅλα τὰ καλὰ χαρτοπωλεῖα.

ΒΛΑΠΤΕΙ Ἤ ΩΦΕΛΕΙ Η PERMANENTE;

Ἡ δεκαετής μου πεῖρα ἐν Ἀμερικῇ καὶ ἡ ὀκταετὴς ἐν Ἀθήναις μὲ ἔπεισεν ὅτι ὄχι μόνον δὲν βλάπτει παρὰ ὠφελεῖ, καὶ δὴ μὲ τὴν τελευταίαν ἐξέλιξιν τῆς PERFECTION, ὥστε νὰ εἶνε τελείως ἀνώδυνος καὶ οὐχὶ κουραστική. Ἀλλὰ φυσικά, ὅταν τὸ μαλλὶ εἶνε κατεστραμμένο ἢ στεγνό, δὲν ἠμπορεῖ ἡ PERMANENTE νὰ τὸ φτιάσῃ, ἀλλὰ θὰ τὸ ἀποχαλάσῃ. Γι' αὐτὸ ἀπαιτοῦνται τὰ μέσα καὶ ἡ πεῖρα, ὁπότε πράγματι ὠφελεῖ σ' οἱονδήποτε μαλλί, ἔστω καὶ στὰ βαμμένα ἢ ντεκολορὲ μαλλιά.

Ἡ PERMANENTE γίνεται μόνον εἰς τὸ Κεντρικὸν Κατάστημα Ἀκαδημίας 5.

Τιμὴ PERMANENTE παρὰ τοῦ ἰδίου τοῦ κ. GEORGE δραχ. 400, παρὰ δὲ τοῦ ἐξησκημένου ἐπὶ ὀκταετίαν προσωπικοῦ καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ κ. GEORGE δραχ. 250.

ΖΩΡΖ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 5 ΤΗΛΕΦ. 20-918
ΦΟΙΝΙΞ

ΟΙΚΟΣ
ΟΡΕ
44 ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ 44
ΚΟΠΤΙΚΗ - ΡΑΠΤΙΚΗ
παντὸς εἴδους γυναικείων φορεμάτων, παιδικῶν, ἐσωρρούχων καὶ πυτζαμῶν.
Διδασκαλία τοῦ ἰδίου κ. ΟΡΕ ἐπὶ 11ετίαν εἰδικευθέντος εἰς Παρισίους, Λονδῖνον, Ἀθήνας.
ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟΝ
οἰκογενειακόν, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν τῆς κ. ΟΡΕ
Ὁ ἔντυπος κανονισμός μας ἀποστέλλεται δωρεάν.
Φορέματα ἕτοιμα καὶ ἐπὶ παραγγελίᾳ.
Δεχόμεθα ραπτικὰ μὲ 300 δραχμὰς καὶ ἄνω.

ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ,
Τὸ κομμωτήριόν μου
ὁδὸς Σατωβριάνδου 6
Τηλέφωνον 53338
μὲ τὰ τελευταῖα τεχνικὰ μέσα ποὺ διαθέτει, καὶ τὴν ἐργασίαν ποὺ γίνεται ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψίν μου, σᾶς ὑπόσχεται μίαν περμανὰντ διαρκείας καὶ τέχνης τελείας
ΜΗΤΣΟΣ

ΟΛΑ ΤΑ ΠΛΕΚΤΑ
ΚΑΙ ΤΑ ΕΙΔΗ ΣΠΟΡ
ΑΦΟΙ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ
ΟΔΟΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ

Εὐχάριστες ὧρες

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ 1ον

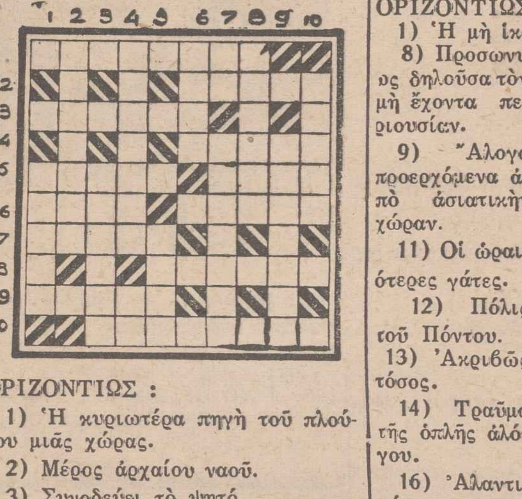

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1) Ἡ κυριωτέρα πηγὴ τοῦ πλούτου μιᾶς χώρας.
2) Μέρος ἀρχαίου ναοῦ.
3) Συνοδεύει τὸ ψητό.
4) Κακὴ κατάστασις τῆς ὑγείας.
5) Ὑπάρχει σὲ κάθε τοῖχον. — Πετῶ σάλια.
6) Δὲν λείπει καμμία. — Πρώτη ὕλη τοῦ ἀλεύρου.
7) Χαρτὶ τῆς τράπουλας.
8) Τὸ ἄνοιγμα τῶν βραχιόνων.
9) Μεγάλο σπαθί.
10) Αἱ ἀνήκουσαι εἰς τὴν σάρκα.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1) Νῆσος τοῦ Σαρωνικοῦ.
2) Σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος.
3) Ὑπόδουλος τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας.
4) Χωρὶς λόγον. — Μόριον τοῦ μέλλοντος.
5) Ἀνθρακοφόρος ἐπαρχία καὶ ποταμὸς τῆς Γερμανίας.
6) Ὁμοιωματικόν.
7) Πλανήτης. — Οἱ ἐνδιαφέροντες τὴν ὅρασιν.
8) Ἐλάχιστα.
9) Μεγάλη ὀροσειρὰ χωρίζουσα δύο ἠπείρους.
10) Εὐθεῖαι (δημοτ.).

□□□

ΑΚΡΟΣΤΟΙΧΙΣ

Τὰ πρῶτα γράμματα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν τὸ ὄνομα Εὐρωπαϊκοῦ κράτους.

1) Προϊὸν γνωστοῦ δένδρου. 2) Θηρίον, 3) Ποταμὸς τῆς Γαλλίας, 4) Μία τῶν ἠπείρων. 5) Νῆσος τῆς Ἑλλάδος.

(Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ κ. Μ. Σιγάλα)

ΤΡΙΓΩΝΟΝ

X X X X X = Ὁ γνωρίζων πολλά.
X X X X = Ὑποζύγιον.
X X X = Γερμανικὸς τίτλος.
X X = Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία.
X = Σύμφωνον

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

(Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ κ. Λ. Φιλίππου).

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ 2ον

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1) Ἡ μὴ ἱκανότης δικαστηρίου.
8) Προσωνυμία Ἄγγλου βασιλέως δηλοῦσα τὸν μὴ ἔχοντα περιουσίαν.
9) Ἄλογα προερχόμενα ἀπὸ ἀσιατικὴν χώραν.
11) Οἱ ὡραιότερες γάτες.
12) Πόλις τοῦ Πόντου.
13) Ἀκριβῶς τόσος.
14) Τραῦμα τῆς ὁπλῆς ἀλόγου.
16) Ἀλαντικόν.
19) Πόλις τῆς ἐπαναστατικῆς Ἱσπανίας.
21) Τελειότατος.
23) Κάνω λεπτόν.
24) Μεγάλη λίμνη τῆς μεγαλειτέρας χώρας τοῦ κόσμου.
25) Ἡ ἀνήκουσα εἰς τὴν ἰδίαν χώραν.
26) Ἐπιβεβαιωτικοί (αἰτ.).

ΚΑΘΕΤΩΣ:

7) Ἔτσι ὀνομάζομεν τὰ μέτρα ποὺ λαμβάνονται διὰ τὸν τερματισμὸν μιᾶς ταραχῆς.
1) Ὁ ἀνήκων εἰς μίαν κοινωνικὴν τάξιν.
17) Τὰ καλύτερα ὅλων.
2) Πόλις τῆς Θεσσαλίας.
18) Τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ ἕνα φῦλον.
3) Κατοικία καλογήρων καὶ πόλις τῆς σερβικῆς Μακεδονίας.
22) Ἡ ἐξωτερικὴ μορφή.
4) Πόλις τῆς Ἀνατολ. Μακεδονίας.
15) Ὄχι μισοί.
5) Φανταστικὰ θεάματα.
19) Δὲν ἔχει θραυσθῇ.
6) Δὲν ἔχουν περατωθῆ.
20) Θερινὸς μήν.
10) Νέα παραγωγὴ (γεν.).

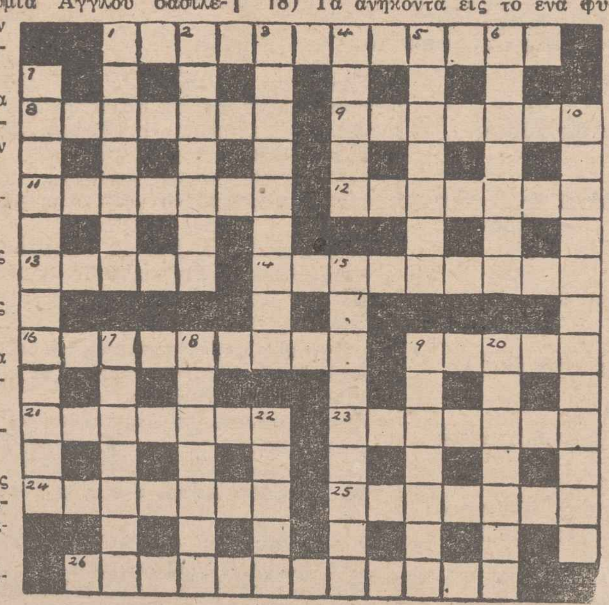

ΔΙΚΤΥΩΤΟΝ

* * * * * * * = Ρέες
*   *   *   *
* * * * * * * = Ἱερὸς χῶρος
*   *   *   *
* * * * * * * = Τέχνη πυθίας
*   *   *   *
* * * * * * * = Ὀργανωμένον σύνολον.

ΤΟΝΟΓΡΙΦΟΣ

Ἐκεῖ ποὺ τὸ κραυγάζω
μὲ ἐνθουσιασμόν,
τὸν τόνο κατεβάζω
καὶ παρακαλῶ.

ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Πρόθεσις, Θεὸς ἀρχαῖος
καὶ λουλούδια ταπεινὰ
εὐρωπαϊκὸ μᾶς κάνουν
κράτος ἀπὸ τὰ γνωστά.

ΑΙΝΙΓΜΑ

Ἕνας αὐτοκράτωρ τ' ἀρσενικὸ
Ἑλληνικὴ ἐπαρχία τὸ θηλυκό.

ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟΝ

1 2 3 4 5 4 6 6 7 4 8 = Πόλις.
2 5 6 7 8 4 3 = Ἔκλεψε τὰς μετώπας τοῦ Παρθενῶνος
3 4 5 4 7 = Ἀρχαία πόλις.
4 1 7 5 4 3 = Ὁμάς.
5 4 7 1 4 3 = Μολυσματικὴ νόσος.
6 2 5 4 7 4 8 = Ἀστεῖον.
7 5 7 4 8 = Ἀρχαία πόλις.
8 7 8 4 3 = Ἀρχαῖος βασιλεύς.

ΣΤΟΙΧΕΙΟΓΡΙΦΟΣ

Ὅποιος σκουπίζει τὸ κρατεῖ
καὶ ὕστερα τ' ἀφίνει...
Ἀλλ' ἂν τοῦ κόψῃ τὸ λαιμό,
ζεστὸ φαῒ θὰ γίνῃ.

Ο ΟΜΑΡ ΧΑΓΙΑΜ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 3ης ΣΕΛΙΔΟΣ

στώνουμε, δὲν ἔχει τίποτε τὸ κοινὸν μὲ τὶς συνηθισμένες μιμήσεις, ποὺ ἀποτελοῦνε τὸ κυριώτερο ἐμπόδιο κάθε ἀληθινῆς δημιουργίας.

⁂

Μὰ ἄς περιορίσουμε ἕως ἐδῶ τὴν ἀνάλυση τῶν Χαγιαμικῶν δημιουργημάτων, γιατὶ ἀλλοιῶς μοιραῖα θὰ φθάναμε στὴν ἀνάπτυξη τοῦ πιὸ ἰδιότυπου φιλοσοφικοῦ συστήματος.

Ἄς ἀρκεσθοῦμε μονάχα, τελειώνοντας, νὰ παρατηρήσουμε συμπερασματικά, ὅτι ὅταν στὸ περίφημο βιβλίο του «Ἡ ἱστορία τῶν θρησκειῶν τῶν ἀρχαίων Περσῶν, Μήδων καὶ Πάρθων», ποὺ τὸ ἐξέδωκε στὶς ἀρχὲς τοῦ περασμένου αἰῶνα, ὁ Θ. Χὶτζ, ἀποκάλυπτε τὸ ἔργο τοῦ Ὀμὰρ Χαγιάμ, πρόσθετε, χωρὶς ἀμφιβολία, στῆς τέχνης τὸν ἀβασίλευτο ἀστερισμό, ἕνα ἀστέρι ὑπέρλαμπρο μὲ φῶς ἀνέσπερο.

ΣΑΒΒΑΣ Μ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Λύσεις

ΤΡΙΓΩΝΟΝ ΑΡ. 1

ΑΠΑΣ
ΠΑΝ
ΑΝ
Σ

ΤΕΤΡΑΓΩΝΟΝ

ΚΑΡΛ
ΑΛΑΣ
ΡΑΜΙ
ΑΣΙΑ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ 1ον

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1) Θηρεύω—Ἄδειος. 3) Προστασία. 4) Ἥρα-Σόν. 5) Ρέστα. 6) Σάπων—Ἡρῷον. 7) Σάσσα. 8) Ἀλόϊον.— 9) Σεβάστεια.— 11) Σαλάτα—Μάριος.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1) Θαλῆς—Σάλος.— 3) Παλαιός.—5) Ὑπὸ-Ρώς-Βάτ.— 6) Ἕνα.— 7) Τὰς-Σεῖς.— 8) Τῆς.— 9) Δὰς-Ἀρά— Ἔλα. 11) Ἀσχολία.—13) Στάνη—Ἄνους.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ 2ον

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1) Μᾶς-Σηκός—Κάρ. 2) Ἀνὰ—Α. Σ.Ο. 3) Ἐνισχύω. 5) Ἄρια—Ρὰς—Ἴρμα. 6) Ἑνώνω—Ἁρμοί. 7) Σάαρ—Σοι—Ουάί. 8) Σό. 9) Νέμεσις. 10) Ὁρῶ—Ἔπος. 11) Σὸν—Ἀργία—Σάν.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΑΝΔΑΛΟΥΣΙΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 5ης σελίδος)

δὲν ἔχει λυγμούς, οὔτε ἐνθουσιασμούς. Χρησιμεύει μόνο γιὰ νὰ συνοδεύῃ τετράστιχα ποὺ σχεδὸν πάντα εἶναι ἐμπνεύσεις τῆς στιγμῆς καὶ δὲν κλείνουν ποτὲ ἰδέες θεότητος, πατρίδος, οἰκογενείας ἢ καὶ ἀγάπης ἀκόμα. Ἔχουν μόνον θλῖψι ἀόριστη καὶ μυστηριώδη ποὺ θολώνει τὸ βλέμμα τους καὶ σταμπάρεται στὴν φυσιογνωμία τους καὶ ποὺ σπανιώτατα μεταφέρεται στὰ τραγούδια τους — μιὰ θλῖψι ποὺ εἶναι σὰν νοσταλγία παληῶν, περασμένων μεγαλείων, τῶν ὁποίων ὅμως δὲν ἐλπίζουν τὴν ἐπιστροφή. Ζοῦν μόνο μὲ τὸ παρόν, χωρὶς νὰ στρέφουν τὸ βλέμμα πρὸς τὸ παρελθὸν ἢ νὰ τὸ βυθίζουν πρὸς τὸ μέλλον. Δὲν σκέπτονται ποτὲ τὴ μοῖρα τους. Γιατὶ νὰ τὴν σκεφθοῦν ἄλλως τε; Δὲν ποθοῦν τίποτα καὶ μὴ κατέχοντες τίποτα, τίποτα δὲν μποροῦν νὰ χάσουν....

Κ. ΟΥΡΑΝΗΣ

Πλέκετε μὲ Μετάξι μάρκα Ἐλέφαντος
ΠΑΝΑΓΟΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ 24

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΙ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 13ης ΣΕΛΙΔΟΣ

σὰν νὰ ἤθελε νὰ βεβαιωθῇ ὅτι ἦταν ὁ ἴδιος ποὺ ὑπωψιάζετο. Καὶ χωρὶς νὰ θέλω, παρηκολούθησα τὴν σκηνή.

Καὶ εἶδα:

Εἶδα ὅτι ὅταν ἀντελήφθη ὁ ἄγνωστός μου κύριος τὸν Ραβίσκυ, φρόντισε νὰ πάρῃ μιὰ θέσι ποὺ νὰ κρυφτῇ ἀπὸ τὸ βλέμμα του.

Τὸ πέτυχε αὐτὸ καὶ ὁ Ραβίσκυ δυσαρεστήθηκε.

— Εἶνε ὁ Νισί, ψιθύρισε. Μὰ δὲν θὰ μοῦ φύγῃ.

— Τί συμβαίνει; τὸν ρώτησα.

— Εἶνε σπιοῦνος.

— Ντόπιος;

— Ὄχι!... — κι' ὠνόμασε τὴν ἐθνικότητά του.

Κατόπιν συμπλήρωσε:

— Ἀλλὰ θὰ πληρώσῃ τὸ σκυλί... Δὲν θὰ προδώσῃ πιά...

Κείνη τὴ στιγμή, εἶδα τὸν ἄγνωστο νὰ θέλῃ νὰ γλυστρήσῃ στὸ διάδρομο καὶ ν' ἀνοίγῃ τὸ βῆμά του.

— Παρντόν, μοῦ εἶπε ὁ Ραβίσκυ.

Κι' ἐχάθηκε στὸ χώλ, κυνηγῶντας τὸ θήραμά του.

Ἡ περιέργεια καὶ ὁ φόβος μὲ κυρίευσαν. Ἤθελα νὰ ἰδῶ τί θὰ ἔκανε στὸν ἄνθρωπο αὐτό, ποὺ ὑπηρετοῦσε στὴν ἴδια σημαία μ' ἐμένα. Ἀκόμη, ἄν μποροῦσα, νὰ τὸν βοηθήσω.

Ἠκολούθησα τὸν Ραβίσκυ, μὰ εἶχε χαθῇ ἀπὸ τὸ χώλ. Θὰ εἶχε βγῆ στὸ δρόμο.

Ἔφτασα ἕως τὴν πόρτα καὶ τὸν ἀντελήφθηκα νὰ ἔχῃ πιάσει μὲ τὰ σιδερένια μπράτσα του τὸν ἄγνωστο ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ νὰ τοῦ φωνάζῃ:

— Εἶσαι ὁ Γιόχαν Ἔρμπαρτ... Εἶσαι ὁ «Β. 37»... Σὲ ξέρω...

Αὐτὸς διεμαρτύρετο. Φρόντιζε ν' ἀπαλλαγῇ ὅμως καὶ κάποια στιγμὴ τὸ κατώρθωσε καὶ τὤβαλε στὰ πόδια.

Ὁ Ραβίσκυ τότε, τράβηξε τὸ πιστόλι του καὶ τὸν σκόπευσε.

Ὅταν ἔφθασε ἡ ἀστυνομία, εἶπε κάτι στ' αὐτὶ τοῦ ἐπὶ κεφαλῆς καὶ πρόσθεσε:

— Θάψτε τον ἀμέσως...

* * *

Μὰ αὐτὰ εἶνε δυὸ ἐπεισόδια ἀπὸ τὸ φρικτὸ δρᾶμα ποὺ συνταράσσει τὴν Ἱσπανία.

Ἄν στὴ Μαδρίτη συμβαίνουν αὐτά, στὴ Βαρκελώνη γίνονται ἄλλα, στὸ Μπούργκος παρόμοια, γιατὶ ὁ ἐμφύλιος πόλεμος εἶνε κατάρα Θεοῦ, εἶνε καταστροφὴ ἑνὸς Λαοῦ, κι' αὐτὸς βγαίνει ματωμένος, ἐνῷ ἄλλοι κερδίζουν πάντα. Ποῦ ὅμως ν' ἀφήσουν τὰ πάθη νὰ σκεφθοῦν οἱ ἀντίπαλοι ἔτσι.

* * *

Μόλις χθὲς ἔφυγα ἀπὸ τὴν Ἱσπανία. Μόλις χθὲς παρέδωσα ὑπηρεσία. Ἀλλὰ τέτοια «ἐργασία» δὲν θὰ τὴν ἀναλάβω ποτὲ πιά. Δὲν θὰ «ὑπηρετήσω» κανένα, ὅταν ξέρω πὼς μία πληροφορία μου, μπορεῖ νὰ σκοτώσῃ πολλοὺς ἀνθρώπους, πολλοὺς δυστυχισμένους σὰν καὶ μένα...

W.—

ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ ΑΝΕΥ ΕΓΓΥΗΤΟΥ ΣΚΥΡΙΑΝΕΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΕΣ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΕΣ ΕΠΙΠΛΩΣΕΙΣ

Ἕτοιμαι ΤΡΑΠΕΖΑΡΙΑΙ
Σκυριαναὶ Δρ. 7.500 καὶ 10.900
Βυζαντιναὶ » 16.400
Ἀγγλικαὶ » 23.000
10 κομμάτια

ΤΟΡΤΟΡΕΛΗΣ

Ἕτοιμα σαλόνια καὶ χὼλ Σκυριανά, Βυζαντινὰ καὶ Ἀγγλικά, τὰ 10 κομμάτια ἀπὸ 3.000 καὶ ἄνω.

Ἐργοστάσιον καὶ ἔκθεσις γωνία Πειραιῶς καὶ Κολοκυνθοῦς 2. Τηλ. 54.737

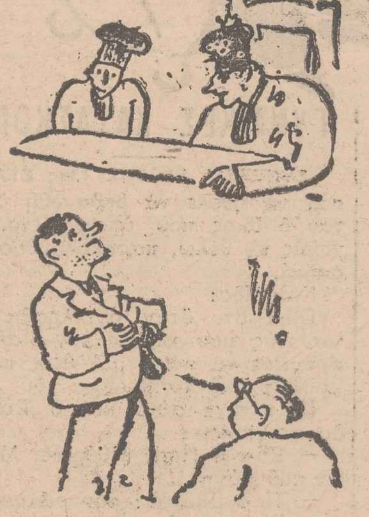

Στὸ δικαστήριο:

— Καταδικάζεσθε νὰ πληρώσετε 5.000 δραχμὲς πρόστιμο διὰ τὸ τσὲκ ποὺ ἐκδώσατε χωρὶς νὰ ἔχετε ἀντίκρυσμα.

— Σύμφωνοι. Θὰ σᾶς ὑπογράψω ἕνα τσὲκ γιὰ τὸ πρόστιμο.

ΚΡΥΟ - ΚΑΨΕΣ

Πῶς νὰ περάσω μὲ τὸ κρύο
Χωρὶς ἐσένα μοναχὸς
Μόνο σὰν εἴμαστε τὰ δύο
Τότε... ζεσταίνουμ' ὁ φτω-
[χός.

Ὅλα μου εἶνε παγωμένα
Χωρὶς ἐσὲ ὠϊμένανε
Ἂν καὶ σὲ κάρβουνα
[ἀναμμένα
Κάθρυμ' ἐγὼ γιὰ σένανε!...

ΣΩΤΟΣ ΑΣΩΤΟΣ

□□□

Μελοδάρματα

ΣΕΡΕΝΑΤΑ ΣΟΥΜΠΕΡΤ

Μέσα στὴ νύχτα,
ποὺ ὁ γκιώνης κλαίει,
Μέσ' στῶν ἄστρων τὸ φῶς,
Ἕνας μουγκὸς... τραγοῦδι
[λέει
Καὶ τὸν ἀκούει ἕνας... κου-
[φός!...

□□□

Χρόνος-Χρῆμα

Σὲ ἀγαπάω δέκα χρόνια,
— παραδόπιστη
Καὶ ὅλο φθείρω τὴ ζωή μου
— κι' εἶνε κρῖμα
Ἀφοῦ ὁ «χρόνος εἶνε
[χρῆμα»
— ὅπως λέγουνε,
Τὰ δέκα χρόνια, μωρὴ σύ,
— δὲν εἶνε... χρῆμα;

Ο ΤΕΡΤΣΟΣ

□□□

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

Σὲ Μπακάλη

Πάντα ἀστράφτει μπριγιαντίν' ἡ
[ἡ χτενισιά σου,
φορεῖς στὴ τρίχα κοστουμιὰ σι-
[δερωμένη.
Μάχεις καὶ πάντα τὴ γνωστὴ τὴ
[μυρουδιά σου
εὐωδιαστὴ... ἀπὸ... μπακάλικο
[παρμένη!!

Χ. Β—Σ

ΜΑΓΚΙΚΟ ΜΟΝΟΠΩΛΙΟ ΤΗΣ „ΕΥΡΩΠΗΣ"

Τζογὲς καὶ Κατινάκι ἀλληλογραφοῦν λιγάκι

Τὸ Κατινάκι δάγκωσε, τῆς μόδας τὸ κουνέλλι
Κι' ἀπ' τὸν Τζογὲν τὴν ἄδεια, νὰ μοντερνίσῃ θέλει
Μὰ ὁ Τζογὲς ποὺ πάντοτε, τὴ μόδα δὲ γουστάρει
Ξηγιέται ἀμέσως ἄρνηση, τουτέστι τὴν προγκάρει!
Νὰ ἡ Κατίνα, τὶ ζητάει
Κι' ὁ Τζογές τί....ἀπαντάει.

Ἀγαπημένε μου Τζογέ,
μὲ τὸ κοστοῦμι τὸ ριγέ
ποὺ ἐπὶ Ὄθωνος τὸ ἔφτιαξες τῆς μόδας
Σήμερα σοῦ ἀνακοινῶ
ὅτι μοντέρνα θὰ γενῶ
Καὶ τὰ καπρίτσα θὲ νὰ κάνω ἐγώ τῆς
(μόδας

Ἀλλὰ προτίστως ἀπαιτῶ
καὶ ἀπὸ σένανε ζητῶ
Μὲ τὴ Τζογεδική του τὴν ἐφράδεια
Νὰ μ' ἀπαντήσῃς παρ' εὐθύς
Κι' «ἐν τάξει» νὰ μοῦ ξηγηθῇς
Τουτέστι νὰ μοῦ δώσῃς σὺ τὴν «ἄδεια!»
Θέλω νὰ πῇς πρῶτα τὸ ναί
νὰ βάλω λίγο....ὀξυζενέ
ξανθὰ νὰ βάψω τὰ μαλλιὰ τῆς μόδας νἆνε
Μωρὲ Τζογὲ μου τὶ τὰ θές;
Τώρα ἔχουν πέραση οἱ ξανθὲς
Οἱ ἄντρες πιὰ μελαχροινές δὲν προ-
(τιμάνε!

Θέλω Τζογέ μου ζηλευτέ
ν' ἀφήσω λίγο ντεκολτέ
Ποῦ ἀπὸ χρόνια δὲ γουστάρησες ποτέ σου
Τὸ ἀπαιτεῖ λὲν ἡ σαιζὸν
Νὰ δείχνῃς τὸ κομπινεζόν
καὶ ἄν μπορῇς καὶ τὸ σουτιὲν στὸ ντεκολτέ
(σου

Νὰ κάνω καὶ γυμναστικὴ
νὰ γίνω ἐγώ «φοσμεγκρική»
νὰ πέσῃ καὶ λιγάκι τὸ στομάχι μου
Νὰ γίνῃ ἡ «δίαιτα» ἀφορμὴ
ν' ἀδυνατίσω στὸ κορμὶ
γιατὶ ἔχω γίνει ντεμοντὲ μ' αὐτὰ τὰ
(πάχη μου!

Καὶ γιὰ νὰ εἶμαι ὀρκοντιοὺρ
νὰ φιάξω πρέπει μανικιοὺρ
καὶ γιὰ νὰ συμπληρώσω καὶ τῆς μόδας τὰ
(ἐφόδια

Θὰ πῶ σἄν πάω στὸν κουαφέρ
—«Ξέρεις γιατ' ἦρθα, ρέ, μονσέρ;
Ἦρθα γιὰ νὰ μοῦ κάνεις μανικιουρ καὶ εἰς
(τὰ πόδια!

Θέλω σἄν βγαίνω τὶς βραδυὲς
Νἄγω μπουκάλια μυρωδιὲς
τὶς μυρωδιὲς ὅπου τοὺς ἄντρες σκανταλί-
(ζουνε

Γιατὶ οἱ κυρίες οἱ ἐλεγκὰν
Τοὐλάχιστον ἀπὸ «ὀριγκὰν»
ἔξω σἄν βγαίνουν πρέπει νὰ μοσκομυρί-
(ζουνε.

Ἄλλα, Τζογέ μου, δὲ ζητῶ
Ἐκ τῶν προτέρων σ' εὐχαριστῶ.
Καὶ περιμένω γραμματάκι.
Γρήγορα σὲ παρακαλῶ
στὸ στοματάκι σὲ φιλῶ
Πάντα δικό σου.....

ΚΑΤΙΝΑΚΙ

Γειά σου ρὲ σπλάχνο κατινιώ
ποὺ θέλεις ρὲ μὲ τὸ στανιὸ
νὰ μοῦ πατήσῃς καὶ τὸν κάλλο καὶ τὴ φτέρνα
Πᾶς δηλαδὴ φιρὶ φιρὶ
νὰ μοῦ τὴ σκάσῃς πονηρή,
νὰ σοῦ ἐπιτρέψω νὰ γενῇς κι' ἐσὺ μοντέρνα!
Γυρεύεις ἄγριο μπελιά;
Ξανθὰ ἄν βάψῃς τὰ μαλλιά,
σὲ εἰδοποιῶ, ὅτι πολὺ θὰ ἀγριέψω.
Κι' ὅτι μετὰ ἀπὸ τὴ βαφὴ
Θὰ σὲ γραπώσω πῖ καὶ φῖ

μὲ τὴ ψιλὴ τὴ μηχανὴ νὰ σὲ κουρέψω!
Θέλεις ν' ἀφήσῃς «ντεκολτέ;»
Ἐγώ δὲν τὤλπιζα ποτέ!
Ζητᾶς νὰ μὲ γεμίσῃς ἀναγοῦλες;
Δὲν ντράπηκες νὰ μοῦ τὸ πῇς
δὲ βλέπεις πῶς ἀπὸ ντροπῆς,
τὸ κρύβουν κι' οἱ κατσίκες μὲ σακ-
(κοῦλες;

Νὰ γίνῃς θές, «φοσμεγκρική;»
Ἂς λείψῃ ἡ γυμναστική.
Θὰ σοῦ τραβάω κάθε μέρα ἕνα μπερντάχι,
Θὰ τρῶς κλωτσιὰ χορταστικὴ
Καὶ θὰ σ' ἀφήνω νηστική
Γιὰ νὰ σοῦ πέσουν μιὰ ὥρα ἀρχήτερα τὰ
(πάχη!

Ὅσο ποὺ λὲς γιὰ μανικιοὺρ
στὸν κουαφὲρ σἄν κάνῃς βούρ
μία καὶ μόνη εἰδοποίηση σοῦ ὀφείλω
Τὰ νύχια σου νὰ βάψῃς μπλέ
νἄν' ἀσορτί....νἆνε κομπλέ
Γιὰ θὰ σὲ κάνω μπλέ μαρὲν ἐγώ
(στὸ ξῦλο!

Θέλεις σἄν βγαίνεις τὶς βραδυὲς
Νὰ μοῦ μυρίζῃς μυρωδιές
Θὲ νὰ σοῦ πῶ μιὰ συνταγή, μὴ σὲ πειράξει.
Ρήγανη ....βράσε βρὲ κουτὴ
Καὶ κάνε Ὀριγκάν...«Κοτύ»
Κι' ὕστερα πιέτη μὲ τὴ μόδα νἆσαι ἐν τάξει!

…… …… …… ……

Βάλε Κατίνα μου μυαλὸ
Τελειώνων, σὲ παρακαλῶ
Κάτσε στ' αὐγά σου καὶ μὴν
—Εἶσαι κουτομόγιας
Καὶ νἆσαι βέβαιη προσεχῶς
Πῶς θὰ ἐπέμβουν.....εὐτυχῶς
Ὁ κύριος Κατσαρᾶς μὰ καὶ ὁ μπόγιας!
Κι' ἔτσι θὰ ἐκλείψῃ ὁ μοντερνισμὸς
—μιὰ ὥρα ἀρχήτερα
Θὰ κάτσουμε ἐμεῖς καλά,
—καὶ οἱ μοντέρνες μας καλλίτερα!
Ταῦτα καὶ μένω
Καὶ γράμμα νέο περιμένω
Ντόμπρο χωρὶς ὑπεκφυγὲς
Καὶ ὑπογράφουμαι....

Ο ΤΖΟΓΕΣ

Τὰ εἶχε πληρώσει

Ὁ ταξιθέτης (πρὸς τὸν ξαπλωμένο πελάτη: —Κύριε, ἐδῶ δὲν εἶναι ξενοδοχεῖον ὕπνου...εἶναι σινεμά.
Ὁ πελάτης (χωρὶς νὰ ἀνησυχήσῃ): —Ἔχω κρατήσει τέσσαρες θέσεις. Πᾶρε καὶ τὰ εἰσιτήρια....

— Βλέπω πὼς ἔβαλες ταπετσαρία στὸ δωμάτιό σου. Μὰ γιατὶ κόλλησες τὸ χαρτὶ μὲ πινέζες;

— Γιατὶ βέβαια δὲν ἔχω σκοπὸ νὰ περάσω ὅλη μου τὴ ζωὴ ἐδῶ!

ΡΕΤΣΙΝΑΛ!

Ἡ πιὸ ἀθώα... κοπελλοῦδα
[ἤσουν σὺ
Στὰ παλαιὰ καλά μας χρόνια,
— στὴν Ἀθήνα.
Καὶ σὲ λατρεύαν ὅσοι πίνανε
[κρασὶ
Γιατὶ μᾶς ἤσουνα... ἁγνή,
— γλυκειὰ ρετσίνα

Ἀλλ' ὅμως τώρα σὰν καὶ ὅλες
[τὶς Ἀτθίδες
Γιὰ πῶς κατάντησες σὲ χάλια,
— βρὲ καϋμένη,
Καὶ σὲ συχαίνουνται οἱ ντόμπροι
— οἱ μπεκρῆδες
Γιατὶ σερβίρεσαι σὲ ὅλους...
[νοθευμένη!

Ο ΛΕΥΤΕΡΗΣ

□□□

Σκορδοκαΐλες

Ἔλα, μικρή μου κοπελλιὰ
Νὰ σοῦ φιλήσω μιὰ σταλιὰ
Τὰ δύο χείλη σου ποὺ στάζουν
[ἀρώματα
Ἔλα νὰ δώσουμε φιλιὰ
Καὶ ἄς μυρίζουν... σκορδα
[λιὰ
Καὶ τῶν δυονῶνε μας, ἀγάπη
[μου, τὰ στόματα!

Ἔλα, μικρή μου ὠμορφονιά,
Καὶ ἄς ζηλέψῃ ἡ γειτονιὰ
Κι' ἄς σκάσουνε οἱ φίλες σου
[ἀπ' τὰ ἰνάτια τους
Κι' ἂν νὰ ματιάσουνε
[βαλθοῦν
ἐμᾶς, ἄς πᾶνε νὰ χαθοῦν
Τὰ «σκόρδα» ὅπου φάγαμε...
στὰ μάτια τους!

ΤΖ—Σ

□□□

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

Στὸ Θεὸ

Λυπήσου, Θέ μου, τοὺς φτωχούς,
[ποὺ ζοῦνε μέσ τ' ἀχούρια
κι' ἀπὸ τὴ ζέστη τὴν πολλὴ ἄν δὲν
[θέλῃς νὰ σκάσουνε
Μάθε, Θεέ, σὰν μερικούς, νὰ
[φκιάνῃς... καλαμπούρια
Δροσιὰ γιὰ νἄβρουνε κι' αὐτοὶ
[καὶ λίγο νὰ... ξεσκάσουνε!

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΟΥΝΑΣ